

ບາງາວນ ພັນວິຫານ

ນິ
ຊິວິດ
ແລະ
ວຽກງານ

600

ທາງວິໄນ ພິມວິຫາລ

ຊີວິດ

ແລະ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ

ໃນຂະບວນວິວັດປະຫວັດສາດ
ຂອງປະເທດລາວ

ຈັດພິມໂດຍ

ສຳນັກພິມຈຳຫນ່າຍຫນຸ່ມລາວ

ອະນຸມັດພິມ : 5/8/1991 ເລກທີ 22/ຊຫນ.

ດວງໄຊ ຫລວງພະສີ : ບັນທຶກຈາກການເລົ່າ, ຂຽນຮຽບຮຽງ,
ອອກແບບ ແລະ ຈັດຫນ້າ.

ພິມທີ່ໂຮງພິມຊາວຫນຸ່ມ	ຂະໜາດ	13 x 19 ຊຕມ.
	ຈຳນວນ	1.000 ຫົວ.
	ເລີ່ມຂຽນ	1.5.1990.
	ພິມແລ້ວ	25.5.1992.

ທອງວິນ ພິມວິຫານ

ກຳມະການສູນກາງພັກ, ສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ
ເລຂາທີ 7, ຄະນະບໍລິຫານງານຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະ
ຕິວັດລາວ.

ສາກພາບດ້ານຫລັງ ເປັນໂຄງການທີ່ນາງໄຜ່ຝັນຊຶ່ງ
ປັດຈຸບັນພວມກໍ່ຕັ້ງຢູ່ທີ່ສ່ວນເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາ ທີ່ນະ
ຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະ
ໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

1990

ព្រះបាទស៊ីហង ធានីក្រុង

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
អគ្គនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ភ្នំពេញ

លេខៈ ០១២៣ អនក្រ.ស
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០០
ស្តីពី ការអនុម័ត កិច្ចសន្យា លើកិច្ចសន្យា
សហប្រតិបត្តិការ រវាង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាមួយ ក្រុមហ៊ុន

០០០១

ຄຳນຳ

ຄະນະອຳນວຍການສຳນັກພິມຈຳຫນ່າຍຊາວຫນຸ່ມຂອງພວກເຮົາໄດ້ຮັບກຽດຢ່າງສູງ, "ຈັດພິມປຶ້ມ" ຊີວິດແລະການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ" ຂອງທ່ານນາງທອງວິນ ພິມວິຫານກຳມະການສູນກາງພັກ, ສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດເລຂາທິການທຳອິດ ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.

ພວກເຮົາໄດ້ຕີລາຄາສູງຕໍ່ເນື້ອໃນຊີວິດສ່ວນຕົວຂອງທ່ານນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ, ທີ່ມີສ່ວນຜູກພັນຢູ່ກັບຫນ້າປະຫວັດສາດແຫ່ງການປະຕິວັດຂອງຊາດລາວເຮົາຕະຫລອດ 40 ປີເຕັມ, ນັບແຕ່ທ່ານມີອາຍຸພຽງ 12 ປີກໍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການຕໍ່ສູ້ປະຕິວັດແລ້ວ.

ປຶ້ມ " ຊີວິດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ" ຂອງທ່ານນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ, ຈົ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ອ່ານແລ້ວໄດ້ຮູ້ເຖິງເສັ້ນທາງຊີວິດອັນຍາວໄກຂອງທ່ານ, ຫຼາກຍັງຈະຮູ້ໄດ້ແຕ່ລະໄລຍະຂອງການປະຕິວັດ, ຄວາມລະອິດລະອຽວຂອງຊີວິດ, ເຊິ່ງຄົນຜູ້ຫນຶ່ງກໍຄືປະຫວັດສາດອັນຫນຶ່ງທີ່ຜູກພັນຢູ່ກັບ ປະຫວັດ ສາດລວມຂອງປະເທດຊາດ. ດັ່ງນັ້ນ, ເສັ້ນທາງຊີວິດຂອງຄົນຜູ້ຫນຶ່ງກໍຄືເອກະສານເຫລັ້ມຫນຶ່ງ, ຄືຕຳລາຫົວຫນຶ່ງ ແລະ ຄືບົດ ຮຽນໃຫຍ່ ແລະ ຍາວບົດຫນຶ່ງເພື່ອສຶກສາອົບຮົມຄົນຮຸ່ນຫລັງທີ່ ເກີດໃໝ່ໃຫຍ່ລຸນ.

ປັນຫົວໜ້າໄດ້ບັນຈົງຂຽນໃຫ້ເປັນປະເພດເອົາຊີວິດຈົງຜູກພັນ
ກັບວຽກງານ ແລະ ປະຫວັດສາດຂອງລາວເຮົາ, ເມື່ອໄດ້ ອ່ານ
ແລ້ວ, ຈົ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ຮູ້ໄດ້ເຂົ້າໃຈເຖິງຊີວິດສ່ວນຕົວ ຂອງ
ທ່ານ, ຫາກຍັງຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ ແລະ ເຫັນໄດ້ຫລາຍສິ່ງ ຫລາຍ
ແນວຕະຫລອດ 4 ທົດສະວັດໃນຊີວິດແຫ່ງເສັ້ນທາງຂອງແມ່ຍິງ
ລາວຄົນໜຶ່ງໄດ້ເລີ່ມຈາກການກຳເນີດໃນຄອບຄົວຊາວໄຮ ຊາວ
ນາຢູ່ບ້ານປ່າບ້ານດົງທຳມະດາ, ຈົນກ່າວຂຶ້ນເປັນເຖິງກຳ ມະ
ການສູນກາງພັກ, ເປັນສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ
ເປັນເລຂາທິການທີ 7 ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງຊາວໜຸ່ມ
ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ຈົ່ງບໍ່ແມ່ນເລື່ອງທຳມະດາ ແລະ ຄົນ
ທຳມະດາເລີຍ, ເມື່ອບາດກ້າວທຳອິດຂອງທ່ານກ່າວຂຶ້ນບິນເສັ້ນ
ທາງອັນຖືກຕອງນາແຕ່ຫົວທີ່ພຸ້ນແລ້ວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຄະນະອຳນວຍການສຳນັກພິມຈຳຫນ່າຍຊາວໜຸ່ມ
ຈົ່ງຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ ແລະ ຂອບອົກຂອບໃຈຢ່າງເລິກ
ເຊິ່ງຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ຄວາມອິດທິນຂອງທ່ານນາງທອງ
ວິນ ພິມວິຫານ ທີ່ໄດ້ມອບຜົນງານຊັ້ນນີ້ໃຫ້ແກ່ສ່ວນລວມ ເພື່ອ
ເປັນມໍລະດົກບັນຈຸເຂົ້າໃນຫໍຄັງສະຫມຸດວັດທະນະທຳຂອງ
ລາວເຮົາສືບຕໍ່ໄປ.

ຂໍຂອບໃຈ

ວຽງຈັນ, ວັນທີ : 15/1/1990

ຄະນະອຳນວຍການສຳນັກພິມຊາວໜຸ່ມ.

ຄຳນຳຫນ້າ

ໃນໂອກາດຄົບຮອບຄ່າຍວັນເກີດ 52 ປີ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ (7.1.1938 - 7.1.1990) ນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ຫວນຄິດຄົ້ນເສັ້ນທາງຊີວິດອັນຍາວໄກ, ເພື່ອທົບທວນຄົ້ນຄວາມຊົງຈຳ ແລະ ເພື່ອບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳອັນນີ້ໄວ້ເປັນອະນຸສອນແຫ່ງຊີວິດ ແນ່ນອນ, ຊີວິດຂອງຄົນຜູ້ໜຶ່ງ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນຜູ້ຍິງ ຫລືຜູ້ຊາຍ, ຈະເປັນຊ່ວງໄລຍະຊີວິດສັ້ນ ຫລື ຍາວ, ຕ່າງກໍມີຄວາມ ຫມາຍ, ມີຄຸນຄ່າໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ ແລະ ເປັນບົດຮຽນໃຫ້ກັບ ກຸ່ມຄົນທີ່ຢູ່ໃນສັງຄົມ, ຄຸນຄ່າຂອງຊີວິດຈະດີ ຫລື ບໍ່ດີແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄົນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງຊີວິດວ່າ " ຕະຫລອດໄລຍະທີ່ມີຊີວິດຢູ່, ເຮົາໄດ້ເຮັດໄດ້ຫຳສິ່ງໃດແດ່ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ໃຫ້ກັບສັງຄົມ ?" ເຖິງວ່າຄວາມດີຂອງເຮົາທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ, ມັນ, ຄົນອາດແນມບໍ່ທັນເຫັນ, ຕອງມື້ໜຶ່ງ ຈະຕອງມືຄົນແນມເຫັນຄຸນຄ່າຄວາມດີຂອງເຮົາຢ່າງແນ່ນອນ.

ຕະຫລອດໄລຍະເວລາ 52 ປີ, ເປັນເສັ້ນທາງຍາວໄກ ບໍ່ແມ່ນຂອງຄອຍ, ຖ້າຈະແບ່ງອອກເປັນ 2 ໄລຍະກໍຄື: ແຕ່ 1 ປີເຖິງ 11 ປີ ຂ້າພະເຈົ້າຢູ່ນຳພໍ່ແມ່, ແຕ່ 12 ປີເຖິງ 52 ປີ ຂ້າພະເຈົ້າຢູ່ນຳຄອບຄົວລູກຜົວຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິວັດແລະ ຈະຢູ່ນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິວັດຊົນນິລັນດອນ.

ປຶ້ມ " ຊີວິດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ" ຂອງ ຂ້າພະເຈົ້ານີ້, ຫານຜູ້ອ່ານ ອ່ານແລວອາດຈະບໍ່ໄດ້ຍິນສຽງປຶ້ມ, ບໍ່

ໄດ້ຍິນສຽງປັ້ມ, ບໍ່ໄດ້ຍິນສຽງຕະລຸນບອນປະຈັນບານເຊິ່ງ ຫຼ້ນາ
ກັບສັດຕູ. ແຕ່, ທ່ານຈະໄດ້ພົບເຫັນເສັ້ນທາງລະອິດລະ ອຽວ
ແຫ່ງສະຫນາມຣິບຊີວິດ, ສະຫນາມຣິບແນວຄິດ, ສະຫນາມ ຣິບ
ຄວາມປ່ຽວພອຍແຫ່ງການພັດພາກທໍາພະເຈົ້ານັ້ງຢູ່ໃນອັງເລັບມີ
ນານ, ແຕ່ກໍຕັດສິນໃຈສູ້ຊົນ ເພື່ອຢາກສະແດງໃຫ້ທຸກຄົນ ເຫັນ
ວ່າ " ແມ່ຍິງລາວກໍຍັງມີຄົນເດັດຂາດ " ແລະ ທ່ານຜູ້ ອານ
ຈະໄດ້ເຫັນແມ່ຍິງລາວແບກຫາບວຽກຄອບຄົວ, ແບກຫາບ ວຽກ
ງານສ່ວນລວມ ແລະ ແບກຫາບ 5 ໂຄງການເພື່ອຈະໄດ້ ສ້າງ
ຂຶ້ນຣິບໃຊ້ສິ່ງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດ, ຈົນຂ້າພະເຈົ້າມີດຫນາ
ລາຍຕາຟຸບຫນາຢູ່ກັບໂຕະ, ແຕ່ກໍກັດແຂວສູ່, ສູ້ຊົນເພື່ອຢັ້ງ ຢືນ
ເຖິງສັດຈະທຳຂອງຄວາມເປັນຈິງຂອງລູກແມ່ຍິງໃຫ້ທຸກຄົນ ໄດ້ຮູ້,
ໃຫ້ຊາວໂລກໄດ້ເຫັນ.

ການທໍາພະເຈົ້າຂຽນປັ້ມ " ຊີວິດ ແລະ ການເຄື່ອນ
ໄຫວວຽກງານ " ຂອງຂ້າພະເຈົ້າຂຽນ, ບໍ່ແມ່ນອວດອາງ ແຕ່
ຢ່າງໃດ, ຈຸດປະສົງກໍແມ່ນຢາກໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້ຄວາມເປັນຈິງໃນ ຊີ
ວິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າ, ເພື່ອຂໍນອບປັນຫວັນໄວ້ເປັນມໍລະດົກ ທາງ
ວັດທະນະທຳໃຫ້ກັບປະເທດຊາດ, ໃຫ້ກັບຄົນລຸນຫລັງເພື່ອ ເອົາ
ເປັນບົດຮຽນສືບທອດ.

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 17/1/1990

ຫອງວິນ ພິມວິຫານ.

ສາລະບານ

ທາງນາ

ຢູ່ໃນທ້ອງຂອງນາມດາ	1
ບັນເຍົາໄວ	5
ອິດສະຫລະເຂົ້າບ້ານ	10
ຈາກບານ	12
ມີຄົນມາຂໍ	17
ຖືກປິດລອນ	19
ຕິດຕໍ່ກັນໄດ	21
ເປັນພະນັກງານນ້ອຍ	23
ເດີນທາງໄກ	27
ສາມເດືອນທີ່ເດີນທາງ	30
ດິນແດນເຂດທີ່ຫມັ້ນ	35
ບັນຮຳຮຽນ	37
ປາກກາ	39
ຈົດຫມາຍນ້ອຍ	42
ຜູ້ທີ 4 ເປັນພະຍານ	46
ກັບເມື່ອຢາມບານ	48
ຄຳຫມັ້ນສັນຍາ	52
ໄປຫລວງພະບາງ	55
ແຕງງານ	56
ລວມລາວູຄັ້ງທີ່ຫນຶ່ງ	59
ລູກຫົວແກວຫົວແຫວນ	61
ຢູ່ນຳປູຍາ	63
ປຽວພອຍ	67
ຂໍເປັນແນຍິງທີ່ດີ, ເປັນເມຍທີ່ດີແລະເປັນແນຍິງທີ່ດີ	73

ອອກຈາກສະຫວັນນະເຂດ	75
ຄົບຫນ້າຄົບຕາ	77
ເປັນນັກຮຽນ	78
ເປັນຄະນະອຳນວຍການ	80
ປົດປ່ອຍທົ່ວປະເທດ	82
ເສົາສະລິດໃຈ	84
ຕັດສິນໃຈສູ້ຊົນ	87
ສ້າງຕັ້ງຫນັງສືພິມ	91
ສ້າງຕັ້ງໂຮງພິມ	94
ສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນຊາວຫນຸ່ມ	99
ສ້າງຕັ້ງສວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາ	102
ກອນເປີດກອງປະຊຸມ	107
ເປັນກຳມະການສູນກາງພັກ	109
ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຊາວຫນຸ່ມຄັ້ງທີ <u>7</u>	111
ເປັນຜູ້ວາການແທນ	113
ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ <u>77</u>	118
ນະໂຍບາຍເປີດກວາງ	121
ດຳເນີນໂຄງການ	126
ວິທີເຄື່ອນໄຫວສ້າງໂຄງການ	129
ຄວາມນຶກຄິດ	133
ຍັງສືບຕໍ່	136
ຫລຽນໄຊຊະນະ	143

ຢູ່ໃນຫ້ອງຂອງມານດາ

ພໍ່ແລະແມ່ ຜູ້ຍັງເກີດເກົ່າຂອງນາງ ທຸງງວິນ ພິມວິຫານ
(ເພິ່ນມີລູກດ້ວຍກັນ 9 ຄົນ, ນາງແນນຜູ້ທີ 3)

ແມ່ໄດ້ເລົ່າສູ່ນາງຟັງຫລາຍຄັ້ງຫັນວ່າ : ພໍ່ຂອງນາງບໍ່ພຽງ
ແຕ່ເປັນຄົນດູຫມັ້ນມາແຕ່ຄາວຍັງນ້ອຍ ຫາກຍັງເປັນຄົນມີຈິດ ໃຈ
ກວາງຂວາງ. ມັກຊ່ວຍເຫລືອຊາວບ້ານ ຜູ້ທີ່ຕົກທຸກໂດຍາກອີກ ນຳ
ອັນພິເສດໄປກວ່ານັ້ນອີກກໍ່ແນ່ນ ພໍ່ມັກເວົ້ານຳຫມູ່ຄູ່ຂອງເພິ່ນຢູ່ ສະ
ເຫມີວ່າ : ເພິ່ນເປັນຫ້ອງເປັນໃຍນຳໂຊກຊາຕາກຳບານ ເມືອງ
ຂອງລາວເຮົາຫລາຍ. ສ່ວນແມ່, ເປັນຄົນທຳມະທຳໂມ, ດູ ຫມັ້ນ

ບ່າຫາບມີຫ້ວຄຽງບ່າຄຽງ ໄຫລກັບຜົວ, ເບິ່ງເລິກເຂົ້າໄປແມ່ ຍັງ
ເປັນຄົນດູຫມັ້ນຂະຫຍັນພຽນກວ່າພໍ່, ເພາະກາງຄືນເດິກແມ່ ຍັງ
ເຂັ້ມຝາຍເຕັມໃຍແລວຈົ່ງເຂົ້ານອນ, ຮຸ່ງເຮົ້າຊ້າລູກເດິກຕ່ຳ ເຂົ້າ
ຕັກນ້ຳ, ລຽງລູກແລະພໍ່, ຕາມທ່ານຽມລາວ, ແມ່ຍິງຕອງ ແບກ
ຫາບຫນາວຽກຍອຍລະອຽດໃນຊີວິດຄອບຄົວ, ພິເສດແມ່ຂອງນາງ
ຊ້າຮັກແພງສອນລູກໃຫ້ກາຍເປັນຄົນດີຂອງຄອບຄົວ, ການສິດ ສອນ
ຝັກລູກ ອັນລະອຽດແມ່ນແມ່ໄດແບກພາລະທັງຫມົດ, ທັງເຊື່ອຖືຮັດ
ຄອງປະເພນີອັນດີງາມທີ່ຫລາຍເຊັ່ນຄົນເຄີຍຖືກນມາ, ສ່ວນພໍ່ມີ ແຕ່
ວິນນຳບັນຫາໃຫຍ່ໆເທົ່ານັ້ນ, ແມ່ຂອງນາງເຊື່ອວ່າ "ຄວາມສັກສິດ
ມີຈົງ " ເຊື່ອວ່າ " ຄົນໃດທຳດີກໍ່ຕອງໄດດີ ຄົນໃດທຳຊົ່ວກໍ່ຈະມີ
ກັນນຳສະຫນອງ "

ແມ່ເລົ່າໄປອີກວ່າ : ຖານະຄອບຄົວຂອງເຮົາເຖິງຈະ ອົດ
ທົນເອົາຫລັງສຸຟາ ເອົາຫນາສູດິນ, ເຮັດທັງນາ, ເຮັດທັງໄຮກ ຍັງ
ພໍຢູ່ພໍກິນ, ບາງປີກໍ່ອິດ. ລູກຄົນທີ່ໜຶ່ງ ຄົນທີ່ສອງຄົນທີ່ສາມ ທະ
ຍອຍຄານຕາມຫລັງກັນອອກມາ, ສະມາຊິກເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສອງ ສາມ
ຄົນເປັນສີ່ຫາຄົນ. ຄວາມລຳບາກເຫມືອນເວົ້າຕາມຕົວ. ເພາະ ບໍ່
ພຽງແຕ່ຈະແບກຫາບຈາກບ່າເບື້ອງຂວາບ່າເບື້ອງຊາຍແລວ ຍັງ
ບໍ່ພໍ ທັງມີຊາຍທັງມີຂວາຍັງຫອບຫ້ວມະ ລູງຕຸ່ງນັ້ງ ທັງເຫຼືອ ໄຫລ
ໄຄຍອຍ ແຕ່ປານນັ້ນກໍ່ຈັບປວດໄປທົ່ວສາລະພາງຮ່າງກາຍ.

ພໍ່ຂອງນາງບໍ່ມັກຈະປາກພໍ່ປານໃດ, ເມື່ອແນມເຫັນ ສະ
ພາບຄອບຄົວແລວ ມີແຕ່ບອກແມ່ໃຫ້ອົດທົນເພາະຫມູ່ບານເປັນ ຫມູ່
ບານນອກຄອກຄາເນ. ລາຍໄດ, ນອກຈາກເຮັດນາເຮັດໄຮ ເປັນ

ອາຊີບຫລັກແລ້ວ ກໍ່ເຂົ້າປ່າລ່າສັດ, ຕັດຝັນ, ລ້ຽງຫູນູ ລ້ຽງ ໄກ່
ເຮັດໄຮ່ເຂົ້າ, ໄຮ່ສາລີ, ບາງປີ ການເກັບກຽວບໍ່ໄດ້ດັງໃຈ ນຶກ
ຈັດ. ມີຫລາຍເທື່ອ ພໍ່ເຄີຍໄປເປີກສາກັບຄືນເຖົ້າຄືນແກ່ ຄິດ
ຢາກຈະຍົກຍາຍບານ ເພາະຫມູ່ບານນີ້ຢູ່ກາງປ່າກາງດົງ ໂພດ
ໄປ ຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ບໍ່ເຫັນດີນຳ ເພາະບານຫມູ່ບານເປັນບານ ເກົ່າ
ແກ່ມາແຕ່ປູ່ມາແຕ່ປູ່ພຸ່ນແລ້ວ.

ມີຢູ່ຄືນໜຶ່ງ. ແມ່ນາງຝັນຢ່າງແປກປະຫລາດ, ພໍ່ຊວດ ຮູ້
ເມື່ອຕອນກາງເດິກ ຈົ່ງຟ້າວກະຕຸລລົນປຸກພໍ່ໃຫ້ຕື່ນ, ແລ້ວ ແກ່
ຄວາມຝັນສູ່ພໍ່ຟັງ, ແມ່ເລົ່າວ່າ : ຝັນເຫັນຕາພະຂາວເຫາະ ມາ
ແຕ່ທາງທິດເໜືອ, ແມ່ພວມຫາບຸກູ້ຢູ່ບ່າ, ພໍ່ແນມເຫັນຕາ ພະ
ຂາວເຫາະມາ ຈົ່ງຟ້າວວາງຄັນບາພອມກັບຄູ່ລົງດິນ ແລ້ວນັ່ງ ລົງ
ຍິນຍົບ, ພໍ່ຕາພະຂາວເຫາະມາເຄິ່ງເທິງຫົວ ເພິ່ນຮອງລົງ ມາ
ບອກກັບແມ່ວ່າ " ຈົ່ງຮັກສາແກ່ປະເສີດໜ່ວຍງາມໜ່ວຍນີ້ ໄວ
ໃຫ້ດີ ຈະເປັນສິລິມຸງຄຸນໃຫ້ແກ່ຊາວບານຊາວເມືອງ " ເວົ້າແລ້ວ
ເພິ່ນກໍ່ເຫາະໄປໃນອາກາດ. ແມ່ຮັບເອົາແກ່ປະເສີດ ດວຍຄວາມ
ດີອົກດີໃຈຟ້າວເອົາ ເນັບໃສ່ຫົວສິນ, ແລ້ວໄປຕັກນ້ຳ, ກໍ່ພໍ່ ດີ
ຊວດຮູ້ເມື່ອຄີງ.

ຕໍ່ມາ, ແມ່ກໍ່ຕັ້ງຫອງ, ແມ່ນຳເອົາເລື່ອງຄວາມຝັນໄປ ເລົ່າ
ສູ່ພະອາຈານຢູ່ວັດຟັງ, ເພິ່ນເວົ້າວ່າ : " ແມ່ອອກຈະມີບຸດຜູ້ມີບຸນ
ວາດສະໜາມາເກີດນຳ "

ແມ່ເລົ່າວ່າ : ນັບແຕ່ມັນນາ, ປະກົດວ່າຈິດໃຈຂອງ ແມ່
ສິດຂຸນແຈ້ມໃສ່ຢູ່ຕະຫລອດເວລາ, ເຂົ້າໄຮ່ເຂົ້ານາຂຽວງາມ ກວ່າ

ປີຜ່ານມາ, ຈົນແມ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ເຕັມສືບເຕັມປາກວ່າ " ຫມິດ
ທັງຫມູ່ບານ, ໄຮນາຂອງຄົນໃດກໍດີ " ພໍຈົ່ງເອົາໃຈແມ່, ບໍ່ໃຫ້ແມ່
ເຮັດວຽກຫນັກ, ຢ່ານແຕ່ຈະມີອັນຕະລາຍເຖິງລູກຢູ່ໃນທອງ.

ເລື່ອງທີ່ບໍ່ຫນາແຊ່, ແຕ່ມັນກໍ່ເປັນນິມິດຢູ່ໃນຄວາມ ຝັນ
ຂອງແມ່ອີຫລີ, ເມື່ອແມ່ມີທອງໄດ້ 7 ເດືອນ, ແມ່ຊຳພັດຝັນເຫັນ
ຕາພະຂາວຄົນເກົ່ານັ້ນອີກ, ເພິ່ນເຫາະນາບອກກັບແມ່ວ່າ " ລູກ
ຢູ່ໃນທອງຂອງແມ່ອອກນັ້ນບໍ່ແມ່ນຄົນທຳມະດາໄດ້ເນີ. ປາງ ກ່ອນ
ເປັນລູກສາວຫລາຂອງເສດຖີທຽມທີ່ສຸດຢູ່ໃນສຸວັນນະພູມປະເທດ
ແຫ່ງນີ້, ນາງມີຊື່ວ່າ : ສິລິວສານ, ພໍອາຍຸໄດ້ 26 ປີກໍ່ອອກ ບວດ
ເປັນນາງຊີເຖິງອາຍຸ 67 ປີ ບັນລຸອໍລະຫັນ, ກຸສິນປາງກ່ອນຂອງ
ນາງຈະຕອບສະຫນອງນາງໃນຊາດນີ້ "

ຟັງໆເບິ່ງແລ້ວບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບ " ເທບນິຍາຍ " ທີ່ນັກ ປະ
ພັນແຕ່ງຂຶ້ນເອົາເອງ. ແຕ່, ແມ່ບອກວ່າ " ແມ່ນຄວາມຝັນ ແນວ
ນັ້ນແທ້ໆ " ສິ່ງທີ່ປະກົດຕອນນາງຢູ່ໃນທອງມານດາ, ກໍ່ແມ່ນຄອບ
ຄົວຢູ່ດີມີສຸກ. ເຂົ້າໄຮເຂົ້ານາເປັນຫມາກເປັນຜົນດີ, ຫມູ່ ຫມາ
ເປັດໄກ່ເກີດແມ່ແຜ່ລູກ ຈົນມີຊາວບານຫລາຍພູຫລາຍຄົນມາບອກ
ກັບແມ່ວ່າ " ລູກເທວະດາຈະມາເກີດກັບເຈົ້າແລ້ວ " ທັງພໍ້ທັງ
ແມ່ທັງອາຍທັງພັນອງຜູ້ຮູ້ເລື່ອງນຳມີແຕ່ຄວາມດີໃຈ, ເຖິງຈະ ເປັນ
ເລື່ອງເພີ່ນ, ແຕ່ມັນກໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວ " ດວງບຸດດີ " ເຕັມ
ໄປດວຍ ກິນອາຍແຫ່ງຄວາມອົບອຸ່ນ, ນັບທັງຊາວບານຊາວເມືອງ
ຄົນໃດກໍ່ຍິນດີດອນ.

ປັນຍົກໄວ

ໂດຍກ່າວແຕ່ຫົວທີ່ແລ້ວວ່າ : ຄອບຄົວພໍ່ແມ່ຂອງນາງ ເປັນ ຊາວນາບານນອກຂອກຄາເມ, ນາງເກີດລອດອອກຈາກທອງ ແມ່ ຕົກລົງຟາກພໍ່ຕອນຮູ້ງເຊົ້າ. ພໍ່ແມ່ມເຫັນໃບຕອງກວຍເປັນ ສິດ ເຫລືອມໆຈາກຂອບຟາທາງທິດບົວລະພາທີ່ແສງພະອາທິດຍາມເຊົ້າ ຍັງແນມບໍ່ທັນເຫັນ, ກົງກັບວັນພະຫັດ, ເດືອນຈຽງ, ປີຮວາຍ ຍີ (ປີຂານ) 1938, ພໍ່ຂອງນາງຊື່ ພໍ່ທອງດີ ດວງບຸດດີ, ແມ່ ຊື່ ນາງ ກິມ ດວງບຸດດີ. ຢູ່ບານ ຫີນສິ້ວ, ຕາແສງສະໄກ (ເວລາ ນັ້ນເອີ້ນວ່າ ຕາແສງເພັຍລາດ) ເມືອງຕຸລາຄົມ (ດຽວ ນັ້ນ ເອີ້ນວ່າເມືອງເພັຍລາດ) ແຂວງ ສີສັດຕະນາກ (ຄາວນັ້ນ, ທັງ ກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນທັງແຂວງວຽງຈັນລວມກັນເປັນແຂວງສີສັດ ຕະນາກ) ຫ່າງຈາກຕົວເມືອງວຽງຈັນຂຶ້ນໄປທາງເຫນືອປະມານ 48 ກິໂລແມັດ (ຕາມເສັ້ນທາງເລາະແຄມນ້ຳຂອງ)

ຫມົດທັງຫມູ່ບານຫີນສິ້ວ ມີຢູ່ປະມານ 27 ຫລັງຄາ ເຮືອນ, ທຸກຫລັງຄາເຮືອນປຸກດ້ວຍເສົ້າໄມແກນຫລອນ, ປູຟາກໄມ ປ່ອງ ແອນຝາໄມເຮືອນ, ມຸງດວຍຫຍາຄາ, ແລະ ມຸງດວຍຟາບາງ ເຮືອນ ກໍ່ມຸງດວຍແປນເກັດ, ມີດົງຫນາປ່າໄມໃຫຍ່ອອນຮອບ, ສິນກັບເປັນ ບານປ່າຜາດອຍອີຫລີ.

ນາງເປັນລູກຄົນທີ 3 ແມ່ກິມຂອງນາງເລົ່າວ່າ: ນາງ ເກີດ ງ່າຍລຽງງ່າຍກວ່າທຸກຄົນ, ນາງຄືຢາຫອມເພິ່ນກຳລັງໃຈໃຫຍ່ ກັບ ແມ່ມາແຕ່ກຳເນີດ, ນັບແຕ່ເກີດອອກມາ, ແມ່ວ່າ: ນາງເປັນ ຕາ

ຮັກຕາຊຶ່ງຫລາຍ, ໄປເຮັດໄຮ່ເຮັດນາກັບມາເມື່ອຍໆ, ພໍແຕ່ ແມ້ບ
ເຫັນໜ້າລູກສາວກໍ່ຫາຍຈາກຄວາມອິດເມື່ອຍໂລດ, ວ່າຈົ່ງຊື່ນ.

ຊາວບານພາກັນເອ້ນນາງວ່າ " ສາວນອຍປິ່ນວິນ " ດ້ວຍ
ເຫດຜົນທີ່ວ່າ " ນາງງາມປິ່ນວິນ " ເມື່ອແມ່ນັກເຖິງຄວາມພັນ
ເທອທີ່ສອງທີ່ຕາພະຂາວບອກວ່າ " ລູກສາວຢູ່ໃນທອງຂອງ ແມ່
ອອກ, ຊາດກ່ອນເປັນລູກສາວຫລາເສດຖີ, ຊື່ ນາງ ສິລິວິສານ "
ພໍ່ກັບແມ່ຈົ່ງເອົາວະລີ ທີ່ຊາວບານກ່າວຂ້າມກັນວ່າ " ປິ່ນວິນ " ບວກ
ໃສ່ກັບ ວະລີ " ສິລິວິສານ " ຈົ່ງຕັ້ງຊື່ໃຫ້ນາງວ່າ " ທອງວິນ "
ທອງ, ຫມາຍເຖິງ " ທອງຄຳ " ແລະ " ວິນ " ຫມາຍ
ເຖິງ " ປິ່ນວິນ " ສິດ, ໃສ່ງາມ, ງາມຕາ "

ກໍ່ຍອນວ່າເປັນຄອບຄົວຊາວນາ, ຊຳພັດເກີດນາງອອກ ນາ
ຍາມເດືອນຈຽງ, ຍາມທົດນຳອາກາດຂອງລາວເຮົາຢູ່ໃນ ຂັນ
ໜ້າວສຸດຂີດ. ພໍຄອດອອກມາກະທູ້ທັບກັບອາກາດໜ້າວ, ຮາງກາຍ
ຂອງນາງສະບັ້ນ ສືບກຳສືບແຫລ່ງເອັດໆ, ພໍຈົ່ງສຸ່ມໄຟຢູ່ເຕີງກາງ
ເຊຍລູກທວນໆ, ເກັບເອົາແພທຸກອັນເທົ່າທີ່ເກັບໜ້າມາ ໄດ້ເອົາ
ມາຕຸ່ມຕຸ່ມ, ຢ່ານວ່ານາງຈະເປັນອີ່ຫຍັງໄປ.

ແນ່ເລົ່າວ່າ : ຕອນຢູ່ໄຟ " ຢູ່ກັບນາງ " ນຳນິມ ຂອງ
ແມ່ຫລາຍເອົາແທຫລາຍເອົາວ່າ, ຕາງກັບການເກີດລູກທັງ 6
ຄົນຜ່ານມາ, ຈົ່ງຄິດເຂົ້າຂ້າງຕົວເອງວ່າ " ເທວະດາມາຊ່ວຍ "
ທັງກິນເຂົ້າແຊບ, ນອນແຊບແຊບຈົມ, ເພາະນາງບໍ່ຄອຍຈະ ແອວ
ກວນແມ່ພໍ່ປານໃດ.

ມີສ່ຽວຂອງພໍ່ມາຫມາຍນາງໃຫ້ກັບລູກຊາຍນ້ອຍຂອງ ເພິ່ນ

ໄວແລ້ວ, ເຫມືອນເປັນຄວາມຮັກຄວາມເມດຕາທີ່ຜູ້ໃຫຍ່ເອ້ອອາ
ລິມິຕຳນາງນັບແຕ່ປອດລັອດມິນຕາຂຶ້ນມາເບິ່ງໂລກແລ້ວ. ແມ່ ເລົ່າ
ວ່າ " ຖະຫນອມແພງຮັກນາງດັງແກ້ວຕາດວງໃຈ, ຄືວ່າແມ່ ມີ
ເງິນແສນມີເງິນລ້ານ " ຈິ່ງເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວຊາວນາທີ່ຢູ່ອອມອິກ
ກາງດົງມີຄວາມອົບອຸ່ນຢ່າງແປກປະຫລາດ.

ພໍ່ນາງກາວເຂົ້າອາຍຸ 3-4 ຂວບ, ຫລື ຊື່ກາວວ່າ: ຍິ່ງ
ເຕີບກາຫນາບານຂຶ້ນເທົ່າໃດ, ພໍ່ແມ່ຍິ່ງຮັກຖະຫນອມແພງຮັກ, ຈົນ
ມີບາງເທື່ອ, ພວກເພິ່ນຄິດວ່າມີແຕ່ນາງເປັນລູກຂອງເພິ່ນ ຄົນ
ດຽວ, ສິ່ງທີ່ຕິດຕາມມາກໍຄື " ຄວາມນອຍໃຈ " ຂອງ ພວກ
ອາຍທິຄດແຕ່ວ່າ, ພໍ່ແມ່ຮັກແຕ່ນາງຄົນດຽວ.

ແມ່ມັກເວົ້າຫລິ້ນແກນອຫລືກັບພໍ່, ກັບພວກອາຍ, ກັບພໍ່ ນອງ
ທີ່ມາຢາມວ່າ " ນາງທອງວິນຄົນນີ້ ຊື່ບໍ່ໃຫ້ແຄ່ງຕົກຄັນນາ ຊື່ ບໍ່
ໃຫ້ຂາຕົກໄຮກາ. ລົມກໍຊື່ບໍ່ໃຫ້ແທດ, ແດດກໍຊື່ບໍ່ໃຫ້ຕອງ, ແພງ
ດັງດວງໃຈ ແທແລ້ວ " .

ໄດຍິນແມ່ເວົ້າແນວນັ້ນ, ພວກອາຍແຫ່ງມີຄວາມຕໍ່າຄອຍ -
ນອຍໃຈ.

ນາງເປັນເດັກນ້ອຍ " ຂັ້ " ມັກສື່ຖາມ, ຈົນມີບາງເທື່ອ
ແມ່ກໍບໍ່ຮູ້ຈະຕອບວ່າແນວໃດ.

ນາງຂໍໄປນານຳພໍ່ຫລືຂໍໄປໂຮ່ນຳພວກອາຍ, ແມ່ບໍ່ຍອມ ໃຫ້
ໄປທາງໃດ, ແມ່ວ່າ " ລູກເປັນຜູ້ຍິ່ງຄົນດຽວ, ເມື່ອສາມາດຢຽບ
ຄັນຫຼຸກໄດ້ແລ້ວກໍມີແຕ່ຮຽນຫນຶ່ງສີແລະຮຽນຕໍ່າຫຼຸກທັງຮຽນ ເຂັ້ນ
ຝາຍຢູ່ເຮືອນ " .

ພິນາງອາຍຸ 9 ຂວບ, ພໍ່ຈິ່ງແປງຫູກໃຫ້ນາງຕໍ່, ຫູກຂອງ
ແມ່ທີ່ເຄີຍຕໍ່ຢູ່ຫູກນີ້, ພໍ່ເອົາພາໄປຕັດເສົາກິ່ໃຫ້ຕໍ່ລົງ, ເພື່ອ ໃຫ້
ທາຍເຖິງຈິ່ງນັ້ງຕໍ່ຫູກໄດ້. ແມ່ສອນໃຫ້ນາງ ມັດມື້, ເກັບຂິດເກັບ
ລາຍຕໍ່ແພຂາວ, ຕໍ່ແພອີ່ໂປ່ຢູ່ກັບເຮືອນ.

ຕອນນີ້, ແມ່ໄດ້ເກີດນອງຕື່ມອີກ 2 ຄົນ, ຫນ້າທີ່ຂອງນາງ
ຈິ່ງຢູ່ເຮືອນຕໍ່ຫູກ ແລະ ເອົານອງຊ່ວຍພໍ່ແມ່ທີ່ອອກທົ່ງເຮັດ ນາ
ເຂົ້າດົງເຮັດໄຮ.

ພິນາງເຕັມ 9 ຂວບ, ພໍ່ພານາງໄປຝາກເຂົ້າໂຮງ ຮຽນ
ນາງບໍ່ຢາກຮຽນ, ເພາະບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃກ້ກັບແມ່, ທັງເດີກູນອຍ ນັກ
ຮຽນກໍ່ຫຼຸມມາເບິ່ງ, ຈົນມີບາງຄົນອອກປາກວ່າ "ສາວນອຍນາງ ມີ
ງາມແທນ ? "

ຍອນວ່າເປັນເທື່ອທໍ່ອິດ, ຈິ່ງທັງຕື່ນທັງຢ້ານໂຮງ ຮຽນ
ອາຍຄູ່ຈັດໃຫ້ນາງນັ່ງຢູ່ໂຕະທາງຫນ້າ, ເອນວ່າໂຕະນັ່ງ ຮຽນ
ຫນັ່ງສື່ຢູ່ດອກ. ແຕ່ເປັນແປນທີ່ເລື່ອຍດວຍແຮງຄົນມາຈາກປ່າ, ຕີ
ຕະບູຕິດກັບສອງເສົາ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ເອົາປື້ມເອົາກະ ຕາມ
ນອຍຮອງໃສ່ແລວຂຽນ, ຝາໂຮງຮຽນທັງຂາດທັງເກົ້າ, ຝາ ມຸງ
ໂຮງຮຽນກໍ່ແນມເຫັນທ້ອງຟ້າບາດແດດອອກຍັງວ່າ ໄຄແດດ, ພິນ
ຕິກລົງມາຫນ້າ ! ຕອງພາກັນໃຫ້ໄປມາປານອີ່ຫຍັງເອົາໂລດ.

ຢູ່ໂຮງຮຽນ, ນາງມີສ່ຽວຄົນຫນຶ່ງຊື່ ນາງ ບົວໄຂ, ນາງ
ບົວໄຂ ເປັນລູກພໍ່ລູງຂອງນາງເສັງ, ຈິ່ງຮັກກັນປານລູກພໍ່ ແມ່
ດຽວກັນ.

ການຮຽນຫນັ່ງສື່ຂອງນາງຈັດຢູ່ໃນປະເພດເກັ່ງ ຂະຫນາດ

ວ່າ : ຮຽນແດ່ຂາດໂຮງຮຽນແດ່, ເພາະເອົານ້ອງຊ່ວຍແມ່ເມື່ອ
ແມ່ມີວຽກຫລາຍຢູ່ກັບໄຮຢູ່ກັບນາ.

ນາງເຮືອນ, ນາງຍັງແຕ່ງຕົວເອງເປັນເອື້ອຍຄູ່ແລ້ວ ສອນ
ຫນຶ່ງສີ່ໃຫນອງ, ບອກໃຫນອງຮຽນຫນຶ່ງສີ່ແດ່, ຕ່ຳຫຼຸກໄປ ແດ່
ເຮັດຄືວ່ານາງເປັນຜູ້ໃຫຍ່ເຕັມຕົວພິລິກພິໂລດເອົາໂລດ.

ຄວາມຈິງພໍ່ແມ່ບໍ່ຢາກໃຫນາງໄປຕັກໄປຫາບນ້ຳດອກ, ພໍ່
ນາງອອນ ວອນ, ພໍ່ຈິງແປງຫາບຄຸນອຍໃຫ, ເຫດຜົນຂອງແມ່ທີ່
ບໍ່ຢາກໃຫນາງຫາບນ້ຳ ກໍຄື: ບາດໃຫຍ່ເປັນສາວ, ຍອນຫາບນ້ຳ
ຫນຶ່ງຫລາຍ, ຢູ່ນາຈະເປັນສາວງາມຫລັງໂກງ, ເພາະເພິ່ນປາ
ຖະຫນາຢາກໄດລູກເຂີຍ " ນາຍຮອຍແລະພໍ່ຄາ " ນາຍ ຮອຍ
ທະຫານເວລານັ້ນສະນຸກສະບາຍຫລາຍ, ທັງມີຫນ້າມີຕາອີກຊື່.

ແມ່ມັກຫວີຜົມມັກເກົາຜົມໃຫນາງ. ມັກແຍງມັກເບິ່ງ ນາງ
ດ້ວຍຮອຍຍ້ມອ້ມເອີບສຸກໃຈ.

ມີຫນຶ່ງ, ມີພະອາຈານຈຳສິນຢູ່ປ່າເຂົ້າມາບານ, ແມ່ນີ້ ມີນ
ເພິ່ນຂັ້ນເຮືອນ, ແລວຖາມເຖິງ " ແກວປະເສີດ " ພະອາ ຈານ
ນັບອານນ້ວມີເຮັດສິບເຫນື່ງນຸບໆຢູ່ດິນເຕີບຈິງຕອບ " ແກວ ປະ
ເສີດເປັນແກວມີຄ່າທີ່ຫາຍາກ, ເປັນສິລິມົງຄຸນແກຄົນເກີດປີຂານ
ຄວນມີໄວປະດັບກາຍ ເພື່ອປະລະມີໃນພາຍຫນາ "

ນາງບໍ່ຮູ້ດອກວ່າແມ່ຫນາຍເຖິງອັນໃດ, ຮູ້ເຫັນແຕ່ແມ່ເພິ່ນ
ມັກຖາມນຳແມ່ຄາຊາວຂາຍທີ່ເຂົ້າຫາບຂອງສິນຄ້າໄປຂາຍ ບານ
ນອກ, ແລວແມ່ກໍມີຂອງມາຕອນມາຝາກນາງທຸກເທື່ອ ເມື່ອເພິ່ນ
ໄປເບິ່ງສິນຄ້າທີ່ເຂົ້າຫາບມາຂາຍ ຂອງຝາກທ່ານາງມັກຫລາຍ ກໍ

ແມ່ນ " ຫວີສັກຜົມ " ເຮັດໃຫ້ໃບຫນ້າເປັນປື້ມ ວິນ, ພິຫວີ ຜົມ
ແລວກໍ່ເອົາຫວີສັກໄວ້ກັບຜົມເປັນໂກບຜົມນັ້ນມີເລີຍ, ເພື່ອຮັກສາ ບໍ່
ໃຫ້ຜົມແຍ່ມາປົກຫນ້າຜາກ, ນອກຈາກຫວີແລວຍັງມີແກວ, ມີຕຸ້ມຫູ
ຂອງຫລິ້ນ, ຈົນນອງຈົນອາຍອິດສາ, ຫາວ່າແມ່ຮັກແຕ່ນາງ ຄົນ
ດຽວ, ແຕ່ນາງກໍ່ແບງໃຫ້ພວກກອງໆຫລິ້ນນຳມັນຈົ່ງມວນລະບໍ່.

ມີສອງສາມເທື່ອ, ນາງ ປົວໄຂ ມາຊວນນາງໄປເອົາ ຟິນ
ພິແມຣູ, ແມຣາຍຢ່າງໃຫຍ່, ຢ່ານວ່າເສືອຮາຍຈະກິນ, ທັງເວົ້າ
ວ່າ : ຢູ່ດັງນັ້ນມີຜົກອງກ່ອຍ, ມີຜົຍກວາຍ, ເດັກເລັກເດັກນອຍ
ບໍ່ຕ້ອງເຂົ້າໄປເປັນອັນຂາດ ! ພິໃຫຍ່ຂັນມານາງກໍ່ໄດ້ໄປ ນຳ
ຫມູ່ມວນຫລາຍ.

ອິດສະຫລະເຂົ້າບ້ານ

ນາງແນມເງື່ອນໄຂ້ນຄົນຫມູ່ຫນຶ່ງພາກັນເຂົ້າມາບ້ານ, ມີນາຍບ້ານ
ມີພໍ່ຂອງນາງ, ພອມກັບພວກອາວພວກລູງໄປເວົ້າລົມກັບ ພວກ
ເພິ່ນ.. ພວກເພິ່ນເວົ້າລົມກັນຢູ່ເທິງເຮືອນຈົນເດິກດິນ, ມີການຈັດ
ກັນເວນຍາມຢູ່ນອກບ້ານ.

ນີ້ໃສ່ຂັດສອດຮູສອດເຫັນຂອງນາງ, ນາງລັກຈອບຟັງພວກ
ເພິ່ນເວົ້າຢູ່ຫ້ອງນອນ, ຈົ່ງພໍ່ຈະຈັບເອົາຂໍຄວາມມາປະຕິດປະ ຕໍ່
ໃສ່ກັນ, ແລວກໍ່ຮູວ່າພວກເພິ່ນແມ່ນ " ພວກລາວອິດສະຫລະ "
ຂອຍບໍ່ຮູດອກວ່າ " ລາວອິດສະຫລະ " ແມ່ນຫຍັງ ? ເຮັດຫຍັງ?
ຮູ້ແຕ່ວ່າ, ພວກເພິ່ນຫນີພ່າຍຈາກການຕາມຈັບຕາມກຸ່ມຂອງ ທະ
ຫານຝຣັ່ງ. ຄຳທີ່ວ່າ " ທະຫານຝຣັ່ງ " ແມ່ນພວກໃດ ? ເດັກ

ນ້ອຍອາຍຸພຽງ 10 ຂວບຄື ຈົ່ງນາງບໍ່ອາດທີ່ຈະເຂົ້າໃຈຕໍ່ເລື່ອງ
ແນວນັ້ນໄດ.

ພວກເພິ່ນເວົ້ານຳກັນວ່າ : ຍ້ອນທະຫານຈີນຈຽງໄກເຊັກ
ຮ່ວມມືກັບ ທະຫານຝຣັ່ງ, ທະຫານຝຣັ່ງຈຶ່ງເຂົ້າມາຢຶດຄອງ ລາວ
ເຮົາເທື່ອທີ່ສອງນີ້ໄດ, ບວກກັບການຊ່ວຍເຫລືອຂອງອັງກິດ ກຳ
ລັງແຮງຂອງຝຣັ່ງຈຶ່ງເຫມືອນກັບຕົວເສືອມີປີກມີຫາງ, ລັດຖະບານ
ລາວອິດສະຫລະຂອງພວກເຮົາຈຶ່ງແຕກສະລຸພູຜ່າຍ, ສ່ວນ ໃຫຍ່
ໂຕນໄປເມືອງໄທ, ເພື່ອລໍໄພທາງດ້ານການເມືອງ, ທັງຫມົດນັ້ນ
ແມ່ນຍ້ອນເຮົາຊົດສີສະຫວ່າງວົງຄົນດຽວທີ່ເປັນຫຍາຄາ ກາງ
ແກ່ວ ງ່າໃດສູງກັນງ່ານນັ້ນໂດຍບໍ່ຄິດເຖິງປະຊາລາສະດອນໄດດົງ
ເອົາພັນເອກ ອິນແຟນ ເຂົ້າມາມີອຳນາດທາງທະຫານຢູ່ລາວອີກ
ເຮັດແນວໄດ. ເມື່ອເຫລັກຫລາຍກວ່າຖານ, ເມື່ອນັ້ນອາດ ຟອງ
ແຮງ, ຈຳເປັນ ພວກເຮົາກໍ່ຕ້ອງຫລີບຫລີກເອົາຕົວລອດສາກອນ.
ເພື່ອທຳການຕໍ່ສູ້ຍາວນານ, ເພື່ອກອບກູ້ເອົາປະເທດຊາດ ບານ
ເມືອງຂອງເຮົາອອກຈາກມືຂອງພວກຄົນຮຸກຮານມາໃຫ້ປະຊາຊົນ
ລາວ ຈີນໄດ ເປັນເອກະລາດອິດສະຫລະພາບອຳນາດອະທິປະ
ໄຕຜັນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຢ່າງແທ້ຈິງ.

ທັງຫມົດທັ້ນາງໄດຟັງ ໄດຍິນລວນແຕ່ເປັນຄຳເວົ້າ ໃຫ້ມ
ແລະ ແປກປະຫລາດ, ເມື່ອພວກເພິ່ນ "ຫມາຍເຖິງພວກຄົນ ຕໍ່
ຕານ " ເຂົ້າມາຢູ່ບານຂອງນາງແລວ, ພວກເພິ່ນກໍ່ເວົ້າລົມສະ
ພາບການບານເມືອງສຸ່ແມ່ປານາອາ ອາວລຸງຟັງ, ທັງມີການ ຈັດ
ຕັ້ງຊາວຫນູ່ມເປັນກອງຫລອນ, ຈັດຕັ້ງຫນ່ວຍແມ່ຍິງ, ຈັດຕັ້ງຫນ່ວຍ

ຍຸວັນນາລີ, ທັງຫມົດແນ່ໃສ່ອົບຮົມບົນເພາະຈິດໃຈຮັກຊາດໃຫ້ແກ່ພໍ່
ແມ່ປະຊາຊົນຊາວບ້ານ.

ໂຮງຮຽນຢູ່ບ້ານຂອງນາງເວລານັ້ນ, ເລີ່ມຈາກປ 5, ປ
4 ແລະ ກໍ່ຈົບຢູ່ ປ 3, ນາງຮຽນຈົບ ປ 3 ແລະກໍ່ບໍ່ມີໂຮງຮຽນ
ຈະຮຽນຕໍ່ອີກ. ທາງການຈັດຕັ້ງ " ນາຍບ້ານລາວອິດສະຫລະ"
ຈຶ່ງເປີກສາກັບພໍ່ແມ່ຂອງນາງ " ເວລານັ້ນພໍ່ຂອງນາງເປັນ ຫົວ
ຫນາກອງຫລອນ, ແມ່ເປັນຄະນະແມ່ຍິງ" ຕົກລົງເຫັນດີ ໃຫ້
ນາງເປັນ " ນາງຄູ " ຄື : ຕອນຄ່ຳສອນພວກຜູ້ໃຫຍ່, ກາງ
ເວັນສອນຫນັງສືໃຫ້ພວກນອນອຍ, ຖ້ວາເປັນເອອຍຄູນອຍ ວາ
ຊົນເທາະ.

ໃນຫາຍປີ 1948 ນັ້ນ, ນາງຈຶ່ງກາຍເປັນ " ນາງຄູນອຍປະ
ຈຳຫມູ່ບ້ານ " ຈຶ່ງຍັງເຮັດໃຫ້ພໍ່ກັບແມ່ຮັກນາງຍັງຂຶ້ນ. ທັງ ຊາວ
ບ້ານ, ຄົນໃດກໍ່ຍອມວ່າ " ລູກສາວລູງທອງດີ ຈຶ່ງແມ່ນເກັ່ງ
ຫລາຍແທນ ? "

ຈາກການທີ່ເປັນນາງຄູ, ນາງຈຶ່ງມີໂອກາດໄດ້ໃກ້ຊິດ ກັບ
ພວກອາວຸໂສນັກງານ, ໄດ້ຮູ້ວຽກບ້ານວຽກເມືອງຂຶ້ນຕາມ ແລະ
ຍາດແຍງຮຳຮຽນເອົາຄວາມຮູ້ຈາກພວກເພິ່ນຕາມອີກ.

ຈາກບ້ານ

ມາຮອດປີ 1950, ເນື້ອຫນັງຫນ້າຕາສາວນອຍ ພວມ
ເປາະເລາະຂຶ້ນຢູ່ໃນຮູບຮ່າງຕົນຕົວຂອງນາງ, ນາງຈຶ່ງຮູ້ແກ່ ໃຈ
ຕົນເອງວ່າ : ການເລີ່ມຕົ້ນເປັນສາວນອຍໄວ 12 ປີນັ້ນມີ ອັນ

ໂດຍແຕກຕ່າງເກີດຂຶ້ນຢ່າງບອກບໍ່ຖືກ, ທັງໄດ້ຍິນພັນອງເວົ້າຢອກ
ແກນອໍຫລີເບົາະຫລືວ່າແນວໃດກໍ່ບໍ່ຮູ້ກັບພໍ່ວ່າ " ຂໍຫມາຍລູກສາວ
ທອງວິນຄືນງາມຂອງໂຕໄວເປັນລູກໃໝ່ຂອງເຮົາເດີ ? " ສາ ລະ
ພັດແຕ່ພວກເພິ່ນຊື່ວ່າຊື່ວ່າກັນ, ຈົນວ່ານາງອາຍ ໑໐໐ບໍ່ຮູ້ ຈະ
ວາງຕົວແນວໃດດີ.

ຕົກມາໃນປີນີ້, ເຫັນພວກອາວພວກລູງເປີກສາຫາລື ກັນ
ເກືອບທຸກມື້, ນາງຈິ່ງຈອບລັກຟັງອີກ, ພວກເພິ່ນວ່າ: ລັດ ຖະ
ບານລາວອິດສະຫລະທີ່ໂຕນູໄປອາໄສຢູ່ປະເທດໄທນັ້ນໂດຍແຕກ ຄໍ
ແຍກອອກຈາກກັນແລ້ວ, ຍອນການຊຸຈາງຈອບອອຍຍິວະ ເຍົາ
ຂອງພວກຝຣັ່ງ, ຊຶ່ງແມ່ນ ເຈົ້າສຸວັນນະພູມມາເປັນນາຍົກລັດຖະ
ມົນຕີ, ພະຍາຄຳມາວ ວິໄລ (ນາຍົກລັດຖະມົນຕີລັດຖະບານ
ລາວອິດສະຫລະ) ທີ່ໄປອາໄສຢູ່ໄທ, ໂດຍພອມກັບກະຕ່າຍໂດນ
ສະໂສລິດ, ພາພັກພວກຈຳນວນໜຶ່ງກັບຄືນມາສະວາມີພັກຢູ່ວຽງ
ຈັນ. ສ່ວນສະເດັດເຈົ້າສຸພານຸວົງ ເປັນໜຶ່ງສືບຕໍ່ເຂົ້າປາທຳ
ການຕໍ່ຕ້ານການຮຸກຮານຝຣັ່ງເສດ.

ພວກເພິ່ນຕີລາຄານຳກັນວ່າ : ເມື່ອສະພາບຂອງລັດຖະ
ບານລາວອິດສະຫລະມີການແຍກຄືແນວນັ້ນ, ແນວໃດ, ສະຖາ ນະ
ການກໍ່ຈະມີການຜັນແປໄປທາງບໍ່ດີຢ່າງແນ່ນອນ.

ແມ່ນອໍຫລີ, ບໍ່ດົນ, ນາຍົກລັດຖະມົນຕີເຈົ້າ ສຸວັນນະ ພູມ
ມາ, ກະຕ່າຍໂດນສະໂສລິດ, ພະຍາຄຳມາວວິໄລ ແລະ ພັກ
ພວກກໍ່ປະກາດຢ່າງເປັນທາງການວ່າ " ລຶບລາງລັດຖະ ບານ
ລາວອິດສະຫລະ "

ໃນປີນັ້ນເອງ, ການອອກແຮງປາບປາມຂະບວນຮັກ ຊາດ
ຂອງປະຊາຊົນລາວຈຶ່ງເດືອດຮອນ ໄປທົ່ວທຸກຍ່ອມຫຍາ.

ທະຫານຝຣັ່ງ ໄດ້ມາຕັ້ງປິດຕັ້ງຄາຍປິດລອມການສັນ ຈອນ
ໄປນາຂອງປະຊາຊົນ. ທັງມີຂ່າວເປົ່າປົວ ໄປທົ່ວພູຜາປ່າດົງວ່າ:
ນອກຈາກທະຫານຝຣັ່ງຈະປາບປາມພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນລາວແລວຄອບ
ຄົວໃດມີລູກສາວງາມ, ພວກເຂົາຈະຈັບເອົາໄປເຮັດເນຍໂລດ.
ມີລູກຊາຍກໍ່ບັງຄັບເອົາໄປເປັນທະຫານແລວຮັບຈາງ...

ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ກູ່ອງຫລອນໄດ້ອອກໄປຢູ່ດົງໜາປ່າໄມ້
ໃຫຍ່ແລວ, ພໍ່ຂອງນາງໄດ້ໜີອອກຈາກບານ, ມີແຕ່ແມ່ກິນ ກັບ
ພວກລູກພາກັນຢູ່ເຮືອນນ້ອມແນ່ນ.

ແມ່ບອກໃຫ້ນາງອອກໄປຢູ່ປ່ານຳພໍ່, ແຕ່ນາງບໍ່ຍອມ ໄປ
ເພາະຄິດຮອດແມ່, ຄິດດູຕິນແມ່ ແລະ ເປັນຫວັງພວກອາຍ ພວກ
ນອງ. ຊີວິດນາງຄຸນອຍຄົນນີ້ຈຶ່ງຢຸດຕິໄວ້ຊົ່ວຄາວ, ເມື່ອ ບານ
ເມືອງພວມສັບສົນອົບລະມ່ານເປັນແນວນັ້ນ, ອົບພະຍົບປົບ ເສິກ
ເລື້ອຍໆ...

ພໍ່ເຂົ້າມາບານຮັບເອົານາງເຖິງສອງເທື່ອແລວ, ແຕ່ ນາງ
ບໍ່ຍອມໄປນຳພໍ່, ເພາະຊູ່ວ່າ, ປະຈຸບັນທຸກໜຸ່ມບຸນໃນເຂດ ບານ
ເກີດເມືອງນອນລວນແຕ່ບານແຕກສະແຫລກພາຍ, ຂາວທະຫານ
ຝຣັ່ງພອມທັງທະຫານຫຸ່ນເຂົ້າບານໃດມັນປາບປາມລາວີ, ຈູດ
ເລົ່າເຂົ້າເຜົາຫລັງເຮືອນ, ຈັບຍິງຊະຍິງຊາຍໄປທົ່ວທິບ. ຍອນ
ເຫດການດັ່ງກ່າວ, ບານໃດກໍ່ແຕກເຂົ້າປ່າກ່ອນທະຫານ ຈະ
ເຂົ້າບານ, ແມ່ຂອງນາງກໍ່ຄືປະຊາຊົນທົ່ວໄປ, ຜົວຊຳບໍ່ຢູ່, ຈຶ່ງ

ລຽງລູກຜູ້ດຽວດ້ວຍຄວາມລຳບາກຕາກກຳ, ນາງຈຶ່ງຮູ້ສຶກອີ່ ຕົນ
ແມ່ຫລາຍ, ເວລາປົບເສື້ອຂ້າປ່າ, ບໍ່ຈັກບ່າຫາບມືຫົວ, ຫລັງ
ເຈ້ຍລູກນອຍ, ເວລານັ້ນນາງກໍ່ຫາບເຕັມແຮງເພື່ອຊ່ວຍ ແມ່
ສ່ວນຫລາຍມີແຕ່ເຄື່ອງກິນ, ຂອງນຸ່ງຖືທີ່ຈຳເປັນເທົ່ານັ້ນທີ່ຖື ໄປ
ນຳ... ສະພາບການແນວນີ້ຈະໃຫ້ນາງປະແມ່ແລະນອງ ໄດ
ແນວໃດ ? ຖ້າຂຶ້ນໄປກໍ່ຈະທຸກໃຈເຖິງພຽງໃດກໍ່ບໍ່ຮູ້...

ເທື່ອທີ່ສາມນີ້, ທັງພໍ່ທັງແມ່ໃຊ້ການບັງຄັບ, ດົງແຂນຊາຍ
ຂອງນາງໄປຕາມຄົນນາ, ມີຂວາຂອງນາງຈັບຮີດໃບເຂົ້າ ພວມ
ຖອກມ່ານໄປຈັດສູດຫຼັງນາ ນາງທັງຮອງໄຫຼແນມຄົນຫລັງ ໄປ
ເບິ່ງແມ່, ແມ່ກໍ່ທັງຮອງໄຫຼທັງປັດມືບອກໃຫ້ລູກຕາມພໍ່ໄປ ລູກ
ເຮັດເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງລູກ ນາງນອຍທັງຍ່າງທັງຖືກລາກ
ແຂນແຕ່ຫິນສົ່ວ ບານໄຮ້ຈົນເຖິງບານນາຕານ.

ເຂດທີ່ຫມັ້ນຂອງຄົນຕໍ່ຕານ, ເປັນຕູບຢູ່ກາງດົງປ່າຕິບຕົນ
ພູ, ຊະນິດທີ່ວ່າ : ກ່ອນນີ້ເປັນປ່າ "ຜີບໍ່ທອງຄົນບໍ່ທຽວ" ຫາກ
ຍູງ, ຮົມ, ປານຫມູ່ແມງເມົາ, ສຽງສັດປ່າຮອງ, ນາງຊະນິ
ໂຫຍຫວນຍາມເຊົ້າ, ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບນິທານທີ່ແມ່ເລົ່າສູ່ ຟັງ
ໃນເລື່ອງ " ນາງສິບສອງ " ຖືກພໍ່ແມ່ເອົາໄປໂຜດໄວ ກາງ
ດົງກາງປ່າຢ່າງຫນາສົມເພດເວດທະນາ, ບາດສູດທາຍຊ້ຳພັດ
ໄດດີ.

ພໍ່ນອຍໃຫ້ນາງຢູ່ກັບຫະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ທີ່
ປ່າບານນາຕານ, ແລວຍາຍເລິກເຂົ້າໄປໃນດົງຕົ້ມອີກ, ຈົນ
ແນມບໍ່ເຫັນຟ້າບໍ່ເຫັນຕາເວັນ.

ຢູ່ຫນ້າ, ມີ " ອົງຄັນ " ເປັນຫົວຫນ້າທະຫານອາ ສາ
ສະຫມັກຫວຽດນາມ, ນາງດີໃຈຫລາຍກໍ່ແມ່ນ, ມີເອື້ອຍລອງ ຫລື
" ຈິລອງ " ແລະ ຫລາຍເອື້ອຍທີ່ເພິ່ນເອົານາງນອນນຳສອນ
ຫນັງສືໃຫນາງ, ເອົາອີກເອົາໃຈນາງປານນອງສາວຄົງ ຂອງ
ເພິ່ນ.

ສະພາບການມີການປ່ຽນແປງໄປແຕ່ລະມື້ແຕ່ລະວັນ, ບິດ
ລະຍາຍສຳນັກ, ບິດລະມີຄຳສັ່ງໃຫ້ຕຽມພອນຍົກຍາຍ ເກືອບ
ທຸກອາທິດ, ມີບາງອາທິດຍົກຍາຍຮອດສອງເທື່ອ, ຫລື ຍາຍ
ໄປບ່ອນອື່ນແລວຊຳພັດກັບມາຢູ່ບ່ອນເກົ່າອີກ. ຕາມທີ່ພໍ່ຈິໄດ້ ແຕ່
ລະບ່ອນຍາຍນັ້ນກໍ່ມີ, ຍາຍເຂົ້າດົງໃຫຍ່, ໄປຢູ່ຜາສີ່ຫນ່ວຍ ຄຳ
ເມືອງທຸລະຄົມ, ແກງນອຍເວີນສານ. ໄປຢູ່ບ່ອນໃດກໍ່ ຮຽນ
ຫນັງສືຢູ່ບ່ອນຫນ້າ.

ມາຮອດເວລານີ້, ມີຄຳສັ່ງໄປຈາກຂັ້ນເທິງ " ສູນ ກາງ
ແນວ " ໃຫ້ຈັດຕັ້ງສຳນັກແຂວງສີສັດຕະນາກູ, ແຕ່ງຕັ້ງຍາ ພໍ່
ທິດດີ ເປັນປະທານແຂວງ " ເພິ່ນເປັນຄົນບານນາຄຳ " ພໍ່ ທິດ
ລຽນເປັນນາຍົກແນວ, ພໍ່ສະແຫວງເປັນຮອງປະທານ ແຂວງ
ຍາພໍ່ອັນເປັນຫົວຫນ້າຫອງການ.

ລູງຈັນມີ ດວງບຸດດີ ເປັນປະທານຕາແສງ " ຕາແສງສະ
ໄກ " ຕໍ່ມາ, ມີສະພາບການປ່ຽນແປງ, ລູງຈັນມີ ດວງບຸດດີ
ຂຶ້ນເປັນປະທານແຂວງສີສັດຕະນາກູປ່ຽນກັນ ໄປປ່ຽນກັນມາຈົນ
ນາງເອງກໍ່ຈິບໄດ້.

ມິຄິນມາຂໍ

ຢູ່ໃນຈຳນວນຄະນະນຳຂອງຫະຫານອາສາສະ ຫມັກ
 ຫວຽດນາມນັ້ນ, ມິຄິນໜຶ່ງຊື່ວ່າ "ອົງວິງ" ເປັນຊາວໜຸ່ມມິ ອາ
 ຍຸດກີອບ 30 ປີແລວ, ທຸກຄົນເອີ້ນເພິ່ນວ່າ "ອົງວິງ" ນາຍ
 ພົນປະຈຳພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອ, ຊື່ແມ່ນ "ອົງວິງ" ຈະ
 ໄປເຮັດວຽກເຮັດງານແຕ່ທາງໃດກັນມາ, ເພິ່ນຈະມີຂອງເສຍ
 ຂອງຝາກເອົາມາໃຫ້ນາງທຸກເທື່ອ. ເຊັ່ນວ່າ: ຫວີ, ແພ ມິນ,
 ມິດນອຍ, ແວນແຍງນອຍ, ເຂົ້າຕົ້ມເຂົ້າຫນົມບໍ່ຂາດມີ ຈັກ
 ເທື່ອ. ນາງບໍ່ໄດ້ຄິດອັນໃດຫລາຍໄປກວ່າ " ເພິ່ນຮັກເພິ່ນ
 ແພງ " ທຸກເທື່ອ, ເພິ່ນຈະລຸບຫົວນາງເຮັດຄືກັນກັບພໍ່ຂອງ
 ນາງລຸບຫົວແພງຮັກ. ມີບາງເທື່ອ ອົງວິງ ເລົ່ານິທານສູ່ນາງຟັງ
 ເວົ້າເຖິງຄວາມສວຍງາມຂອງປະເທດລາວແລະປະເທດຫວຽດ
 ນາມເວົ້າເຖິງນະຄອນຫລວງຮາໂນຍ, ເພິ່ນວ່າ: ເມື່ອໃດ ຮາ
 ໂນຍໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍແລວເພິ່ນຈະພາໄປຢຽມຊົມ, ນາງກໍ່ຄິດ
 ຫຸ່ມໆຢູ່ໃນໃຈ, ຂະໜາດນະຄອນວຽງຈັນ. ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນເຄີຍ ເຫັນ
 ຈັກເທື່ອຊັ້ນ, ຄຶງຈະເປັນບຸນວາດສະຫນາ ຖາຈະມີໂອ ກາດ
 ຂາມປູ່າຂາມດົງໄປສຳພັດກັບກຸ່ນອາຍຄວາມສວຍງາມນະ ຄອນ
 ຮາໂນຍຂອງຫວຽດນາມອາຍນອງ.

ເມື່ອຫລາຍເດືອນຕໍ່ຫລາຍປີມາ, ປະທານແຂວງສີສັດຕະ
 ນາກປ່ຽນມາເປັນຍາພໍ່ດີ, ເພິ່ນເອີ້ນນາງໄປພົບ, ແລວ ບອກ
 ວ່າ : ອົງວິງ ຈະຂໍຫມັ້ນຫມາຍເອົາລູກໄວເປັນເນຍ, ເພິ່ນມາ

ວ່າເລື່ອງນັ້ນກັບພໍ 5 ເທື່ອແລ້ວ, ເທື່ອໃດ ພໍ່ກໍ່ປະຕິ ເສດ,
ອາງວ່ານາງທອງວິນ ຍັງເປັນເດັກນ້ອຍຢູ່, ອະນາຄົດຍັງ ຍາວ
ໄກ, ເພິ່ນຫຍັບເຂົ້າມາອາວໄກແລ້ວເວົ້າສຽງອາວຄອຍລົງ ອີກ
ວ່າ : ຄວາມຈິງພໍ່ກໍ່ບໍ່ເຫັນດິດອກ, ພໍ່ຈະແພງລູກສາວເອົາໄວ
ໃຫ້ເປັນສົມບັດຂອງຄົນລາວ.

ນາງທັງຢ້ານທັງຕົກໃຈ, ຈິ່ງຄິດເຖິງຄວາມສະໜິດ ສະ
ໜົມທີ່ ອົງວິງ ມີຕໍ່ນາງ "ທີ່ແທ້ກໍ່ແມ່ນຢາກໄດ້ນາງເປັນ ເນຍ
ຫັນເອງ".

ຢູ່ຕໍ່ມາອີກເດືອນໜຶ່ງ, ມີ ພະນັກງານຂັ້ນລັດຖະບານລາວ
ອິດສະຫລະຕໍ່ຕາມລົງມາປະຈຳຢູ່ແຂວງ, ເພິ່ນຕາງໜ້າລັດ ຖະ
ບານລາວຕໍ່ຕາມລົງມາຊຸມກຳວຽກງານຢູ່ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອສ້າງ ຮາກ
ຖານຢູ່ພາກນັ້ນ, ເພິ່ນຜູ້ນັ້ນຖານະເປັນຜູ້ແທນລັດຖະບານລາວ ຕໍ່
ຕາມປະຈຳພາກຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ.

ອັນວ່າເພິ່ນນັ້ນກໍ່ອກຫັນແລ້ວ, ພໍ່ແຕ່ແມ່ບໍ່ເຫັນໜ້ານາງກໍ່ມີ
ແສງຫຼຸ່ແສງຕາກຽວພາລາສີໂລດ, ເພິ່ນຊື່ວ່າ " ທິດແກ້ວ "

ອັນວ່າເປັນສາວນ້ອຍວ່າຊື່ນເທາະ, ທຸກຄົນຍອມສົນ ໃຈ
ເລື່ອງຄູ່ຄອງ. ມັນໜຶ່ງ, ພໍ່ສະແຫວງປະທານສຳນັກ ເມືອງ
ຮຽກເອົານາງໄປເວົ້າລົມນຳ, ບໍ່ຮູ້ວ່າເພິ່ນເວົ້າຫລິ້ນເບົາະຫລີ
ວ່າເວົ້າອຫລີ ? ເພິ່ນຂໍເບິ່ງລາຍມື, ແລ້ວກໍ່ພະຍາກອນໄປວ່າ:
ເນື້ອຄູ່ຂອງຫລານເປັນຄົນເກີດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໃຕ້ ແຕ່ໄປເປັນ ໃຫຍ່
ເປັນໂຕຢູ່ທ້ອງຖິ່ນເໜືອ, ເປັນຄົນລາວ, ຮູບຮ່າງຕ່ຳເກິ່ງໜ້າ
ຕາງົດງາມ, ມີຜິວເນື້ອສີປາເລີມ, ມີຄວາມຮູ້ສູງ, ສະ

ຫລາດຫລັກແຫລມເຫນືອກວ່າຄົນທັງປູວງ, ໄດ້ຍິນໄດ້ຟັງແລ້ວກໍ່ມີ
ແຕ່ຄວາມດີໃຈຕາມພາສາຂອງສາວນອຍ, ໃຜງກໍ່ປາຖະຫນາ ຄື
ແນວນັ້ນ. ຕໍ່ມາ, ສຳນັກໄດ້ຍົກຍາຍເຂົ້າໄປໃນດົງຕິບຫນາຕົ້ມ
ອີກ. ມີສາຍຢູ່ໃນບານໄປລາຍງານວ່າ "ທະຫານຝຣັ່ງ ອອກ
ກວດລາງແຮງຫຼາຍ, ເທື່ອນໜຶ່ງກໍ່ເຂົ້າປະຕິບັດຄຳຂວັນ 3
ກຽງຄື " ຈູນກຽງ, ບັດກວາດກຽງ ແລະ ຈັບເອົາພວກ ຄົນ
ອິດສະຫລະໄທກຽງ "

ຖືກປິດລອມ

90 ວັນເຕັມໆ, ທີ່ພາກັນຢູ່ກາງດົງ, ບໍ່ມີຄົນໃດຈະອອກ
ຈາກດົງເຂົ້າໄປບານໄດ້ເລີຍ ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີປະຊາຊົນພື້ນຖານຄົນ
ໃດຈະອອກຈາກບານເຂົ້າໄປປ່າດົງຕິດຕໍ່ພົວພັນນຳໄດ້ອີກ.

ຈົ່ງເປັນຊີວິດເທື່ອທຳອິດທີ່ນາງໄດ້ພອມຫມູ່ຫລາຍຄົນ ສຳ
ພັດກັບຄວາມອິດຢາກອິດຫົວຢ່າງແສນສາຫຼັດ.

ຫົວເຜື້ອກ, ຫົວມັນ, ບອນຜາ, ຫນໍ່ໄມ, ກົກກວຍ, ຫົວ ກວຍ
ພາກັນຈົກໄງ້, ພາກັນຂຸດເອົາມາເຫນືອດໃສ່ເຂົ້າທີ່ພົບຢູ່ບໍ່ ພໍ
ເທົ່າໃດກະປອງນຳມັນງົວແລ້ວກໍ່ພາກັນກິນ, ຮ່າງກາຍ ຫຼຸກ ຄົນ
ຈອຍຜອມ, ລາເຫລືອງຢານຫົວຂໍ້ຫມັນຂຸນ, ການເຈັບໄຂໄດ້ພະ
ຍາດເກີດຕິດຕາມມາ, ເມື່ອຫາກຍຸງໂຕຊຸນ, ຮົ່ມ ມີ ຫລວງ
ຫລາຍ, ບໍ່ມີຢາກິນປອງກັນ, ນອນບໍ່ມີມຸງກາງ, ດັງໄຟ ກອງ
ໃຫຍ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້. ດີແກ່ວ່າທຳມະຊາດໄດ້ມີພອມທຸກຢ່າງ, ມີຫວຍນຳ
ວັງໄສເຢັນ, ມີຢາໄມ່ດົງຫນາຂຽວງາມ, ມີສາຍລົມ, ມີ ດອກ

ໄມ້ນາໆພັນ, ມີສຽງນຶກຮອງເສບງັນ, ຈຶ່ງເປັນຊີວິດຢູ່ກັບທຳມະ
ຊາດມ່ວນໃຈເອົາແທເອົາວ່າ.

ນາໆພອມດອຍຫມຸ່ນກຳກັນ 10 ກວ່າຄົນແຕ່ລະຄົນດຳລົງຊີ
ວິດຮ່ວມທຸກຮ່ວມຍາກ, ຮ່ວມລູກບາກກາກກຳບິນອຸດົມຄະຕິ ດຽວ
ກັນ, ຄວາມຮັກແພງກັນນາໆຮູ້ສຶກວ່າ : ຍິ່ງກວ່າຄອບຄົວ ດຽວ
ກັນ. ຄວາມຮັກແພງລະຫວ່າງເພດຍິງເພດຊາຍກໍ່ບໍ່ຕ່າງຫຍັງ
ກັນກັບລູກຮ່ວມທອງຂອງພໍ່ແມ່ດຽວ, ນັບຖືຫົວຫນ້າກອງເຫມືອນ
ດັ່ງອາຈານ, ນັບຖືຜູ້ມີອາຍຸສູງເຫມືອນດັ່ງພໍ່ແມ່ຕືນ, ໃນເວລາໄຂ
ກັນດານແບບນັບທຸກຄົນ ໄດ້ຮັບຄວາມຮັກແພງໂອບອອມອາລຸຊຶ່ງກັນ
ແລະ ກັນໃນກິນກອງຈົນເຮັດໃຫ້ນາໆສາວນອຍລົມເປັນບັນເຖິງ
ຄວາມຄິດເຖິງແມ່.

ຫມິດເຜື້ອກມັນ, ຫມິດບອນຜາ, ຫມິດຫນ້າໄມ້ແລວກໍ່ ແມ່ນ
ເຫັນແຕ່ " ຫົວກະເບົາ " ທີ່ຄົນລາວເຮົາໄປຊຸດເອົາມາ ຕັ້ມ
ຍອມຜາແພ, ຈຶ່ງພາກັນໄປຊຸດເອົາຫົວຫມາກກະເບົາມາຮຸ່ນາໆ
ເປັນຜູ້ຮູ້, ເມີຍຍາພໍ່ຄຳຕົນເປັນຜູ້ຄົນເປັນຜູ້ຫນຽວ, ແລວ ເອົາ
ຖອກໃສ່ບັງໄມ້ເຂົ້າຫລາມເພື່ອຫລາມໃຫ້ສຸກ. ພໍ່ຫລາມສຸກແລວກໍ່
ເອົາພາມາຖາກ. ເອົາກາບດຳອອກ ແລວເອົາມີຄີບແບງແຕ່ລະ
ສ່ວນໃຫ້ເທົ່າກັນ, ເພື່ອວ່າ " ບໍ່ໃຫ້ຄົນໃດໄດ້ຫລາຍໄດ້ຫນອຍ
ລູດລົນກັນ " ເວັ້ນເສີຍແຕ່, ແບງປັນກັນແລວ, ໃຜຢາກ ຫັກ
ຢາກບິຢາກແບງໃຫ້ກັນກໍ່ສຸດແລວແຕ່ໃຈ.

ທຸກຄົນບິແບງສ່ວນທີ່ໄດ້ມາໃຫ້ກັນຕ່າງຫາກ ນາໆນອຍ ກໍ່
ໄດ້ສ່ວນຫມູ່ແບງເພີ່ມຕ່າງຫາກເຫມືອນກັນ ຈຶ່ງກິນເຕັມອົມ, ອ

ພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ... ! ຍ້ອນກິນຫົວກະເບົາເຫມືອດ ເຂົ້າ
ຫລາຍໂພດ, ເອີ ! ລົມໄປ... ການຫລາມເຂົ້າໃສ່ກັບ ຫົວ
ກະເບົາ, ແມ່ນເອົາເຂົ້າສານຫນຶ່ງກະປ່ອງນ້ຳນົມງົວຕໍ່ຮູ້ຫົວກະ
ເບົາ 10 ປ່ອງ. ນາງກິນຫລາຍໂພດ ຈິ່ງເມົາຮາກແຕກ ຮາກ
ແຕນ, ໂລກທັງໂລກປິ່ນລ່ວງຄວງ, ພໍ່ສະແຫວງຈິ່ງໄປ ຊອກ
ເອົາໃບຢາເທົ່າທີ່ເພິ່ນຮູ້ມາຫລາມໃສ່ບັງໃຫນາງກິນ, ນາງ ຈິ່ງ
ລອດຕາຍຈາກການເບືອເມົາ, ຮ່າງກາຍທີ່ຈອຍເຫລືອງ -
ເຫມືອນຜູ້ອື່ນຢູ່ແລ້ວຍັງຈອຍເຫລືອງລົງຕື່ມ, ຈົນຕາໂກນ ໂກກ
ໂວກລົງກັບຫມອງ.

ເວລານີ້ພໍ່ຂອງນາງເຄື່ອນໄຫວຢູ່ອີກເຂດຫນຶ່ງ, ໄປນາຕິດ
ຕໍ່ກັນບໍ່ໄດ້, ໃຜຢູ່ບ່ອນໃດແມ່ນຢູ່ບ່ອນນັ້ນ, ເພາະຫະຫານສັດ ຕູ
ອອກກວາດລາງແຮງຫລາຍ.

ຕິດຕໍ່ກັນໄດ້

ເມື່ອຄິດຄືນເຖິງຄຳເວົ້າຂອງແມ່ທີ່ເລົ່າສູ່ຟັງຢ່າງ ເປັນ
ຫມັ້ນເປັນຫມາຍວ່າ "ລູກບໍ່ແມ່ນຄົນທຳມະດາ, ແມ່ນແກວ ປະ
ເສີດທີ່ລຳຄຳ ທີ່ຕາພະຂາວເອົາມອບໃຫ້ແກ່ແມ່" ແຕ່, ຖາແມ່ນ
ແກວປະເສີດທີ່ລຳຄຳ, ເປັນຫຍັງຄືວ່າອັບເສົາເຖິງພຽງນີ້ ?
ຫລືວ່າ, ຍັງບໍ່ທັນເຖິງຄາວເຮືອງແສງ ? ຄິດເຖິງຕອນ ນີ້
ບາງເທື່ອກໍ່ເຮັດໃຫນາງສູ້ບາຍໃຈ, ເມື່ອຄິດວ່າ: ການອິດ ຫິນ
ຜ່ານຜ່າອຸປະສັກຄວາມຫຍຸ້ງຍາກນັ້ນ ມີວັນຫນຶ່ງຈະຕ້ອງ ເຖິງ
ເສັ້ນໄຊຊະນະຢ່າງແນ່ນອນ.

ເວລານັ້ນນາງຮູ້ຕົວວ່າສິດຕູຂອງປະຊາຊົນລາວແມ່ນໃຜ ?
ເພາະໄດ້ຮຽນການເມືອງຮູ້ເຫັນສະພາບການຢູ່ຕະຫລອດເວລາ
ຈິງມີໃຈໃຈຮັກຊາດ, ຄຽດຊັງສິດຕູ, ຮັກຫອມປະຊາຊົນ ອີ່ມຕົວ
ຄົນທຸກກິດຂໍ້. ແລ້ວນາງກໍ່ຕັດສິນໃຈອອກແຮງຮ່ຳຮຽນ ຫນັງ
ສິ່ງໃຫ້ໄດ້ເພື່ອຈະໄດ້ກາຍເປັນຄົນທີ່ມີຄວາມຮູ້ມີຄວາມສາ ມາດ
ໃນພາຍພາກຫນ້າ.

ນາງນັບອ່ານກະປ້ອງເຂົ້າແຕ່ລະກະປ້ອງ, ເມັດເຂົ້າ ແຕ່
ລະເມັດທີ່ພໍເຫມືອດກັບຫົວກະເບົາໄດ້ອີກພຽງ 2 ຄາບເທົ່ານັ້ນ
ຕອນແລງຂອງມື້ຊຸມຄິດວ່າອາຫານການກິນຄົງຈະບໍ່ມີຫຍັງ
ອີກແລ້ວນັ້ນ, ມີຊາຍຫນຸ່ມ 2 ຄົນເລັດລອດ ເຂົ້າໄປຫາ, ແຕ່
ລະຄົນພາກັນຫງາບຕຸ່ມນິກຕໍ່ທີ່ໃຊ້ຕໍ່ນິກຕໍ່ຢູ່ກາງດົງ, ທີ່ແທກໍ່ແມ່ນ
ປະຊາຊົນຊາວບານນຳເອົາເຂົ້າສານໄປສົ່ງໃຫ້, ດວຍກູນ -
ເອົາແພຂາດຕຸ່ມເຂົ້າສານເຮັດເປັນຫໍ່ແລ້ວເອົາຍັດໃສ່ໃນຕຸ່ມນິກ
ຕໍ່ເພື່ອບັງຕາຫະຫານຝຣັ່ງທີ່ມີຢູ່ເຕັມບານເຕັມເມືອງ.

ອາຍຸບ່າວທັງສອງເຂົ້າປາເອົາເຂົ້າມາສົ່ງໃຫ້ພວກຄົນ ກູ
ຊາດບໍ່ເຖິງສາມມັກເສີຍລັບ, ເມື່ອທະຫານສິດຕູ ເຂັ້ມ ງວດ
ກວາດຂັ້ນ " ຄົນໃນບໍ່ໃຫ້ອອກ, ຄົນອອກບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າ " ແຕ່ປານນັ້ນ
ປະຊາຊົນກໍ່ຍັງພາກັນໄປເຮັດສວນນອຍຢູ່ກາງດົງ, ພາກັນ ເອົາ
ເຂົ້າເປືອກໄປໃສ່ໄວ້ຫນັ້ນ, ແລ້ວພວກກູຊາດກໍ່ພາກັນໄປ ຂົນ
ເອົາເຂົ້າເປືອກມາ.

ບັນຫາຕຳເຂົ້າກໍ່ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍດາຍ, ຖ້າຈະພາ ກັນ
ເຮັດຄືກເຮັດສາກຕຳເຂົ້າ " ສັກກະເລີ່ງເບີບ " ຄືເຮົາ ຕຳ

ເຂົ້າຄືກມອງຢູ່ບານຢູ່ເຮືອນນັ້ນມີຫວັງເສຍລັບ, ຈິ່ງພາກັນ ຊຸດ
 ຊຸມ, ເອົາໃບຕອງຈິ່ງຮອງພັນເອົາກາບລາງຊອນແລວຕັດເອົາ
 ງາໄມເທົ່າແຂນມາເປັນສາກມີຕ່ຳເທື່ອລະກອບເທື່ອລະກຳ, ທັງ
 ເຂົ້າທັງດິນທັງແກບທັງຮຳປິນເປັກັນ, ຈິ່ງພາກັນປັດພາກັນເປົ່າ
 ເອົາດິນອອກ, ເອົາກາບລາງເຮັດກະໂດງຟັດເຂົ້າ, ແຕ່ກໍ່ເປັນ
 ຊິວດທີ່ມ່ວນ, ທັງມັກເວົ້າຢອກກັນເວລານຶ່ງກິນເຂົ້າຢູ່ນຳກັນວ່າ
 " ພວກເຮົາໂດຍກາຍເປັນຄົນບັງບົດໄປແລວບໍ່ນີ້ ? " ຄົນ ທີ່
 ອ່າວຂັດແດກກ່ວາ " ກໍ່ດີລະບໍ່, ຄົນບັງບົດແມ່ນຄົນມີສິນຫັມ, ບໍ່
 ກິນຊິນ, ບໍ່ເວົ້າຂັດວະ, ຄົນບໍ່ມີບຸນແຫງແມ່ນບໍ່ພົບເຫັນ". ແລວ
 ກໍ່ພາກັນຫົວແຕກອ່ອນຂຶ້ນ.

ຕາມປະຊາຊົນເລົ່າສູ່ຟັງວ່າ: ທະຫານຝຣັ່ງພະຍາຍາມ
 ຈະເຂົ້າປ່າບ່ອນຫັ້ນຫລາຍເທື່ອ, ເພື່ອກວາດຄົນຊອກຫາຄົນ ຮຶກ
 ຊາດ, ພໍປະຊາຊົນບອກວ່າ: " ຢູ່ໃນດົງຫັ້ນມີຜູ້ຮາຍ " ພວກ
 ເຂົາຈິ່ງບໍ່ເຂົ້າໄປ.

ເປັນພະນັກງານນ້ອຍ

ເມື່ອຜ່ານໄປຫລາຍເດືອນ, ບໍ່ຮູ້ວ່າດ້ວຍເຫດຜົນກິນ ໄກ
 ອັນໃດ, ສະພາບການເຄັ່ງຄັດຈິ່ງໂຍະຍານແດ່.

ລູງມິນ ສິມູວິຈິດ ເປັນຜູ້ບັນຊາການສະຫານ, ແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້
 ເອ້ອຍສຶກບຸນາງພອນພະນັກງານຊາຍຈຳນວນຫນຶ່ງ ເປັນພະນັກ
 ງານທີ່ເອ້ນກັນເວລານັ້ນວ່າ " ກອງຢອດນຳມັນຊິນ " ກໍ່ຄື

" ກອງເຄື່ອນໄຫວຂົນຂວາຍສ້າງພັນຖານ "

ຜ່ານການເຜີຍແຜ່ສະພາບການ, ຈົ່ງຮູ້ເຫດຜົນທີ່ທະຫານ
ຝຣັ່ງໂຍະຍານ, ສະເພາະໃນເວລານັ້ນ, ຄືກາງປີ 1950ພວກ
ລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງໄດ້ປະສານມືກັບຈັກກະພັດອາເມລິກາ, ເຕົ້າ
ໂຮມກຳລັງຢ່າງຫລວງຫລາຍ ເພື່ອຈະຍຶດເອົາ 3 ແຂວງ ທັງ
ພາກເໜືອຄື: ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ແຂວງ
ຊຽງຂວາງ. ຊຶ່ງເປັນເຂດຕິດຕໍ່ກັບສະໜາມຮົບພາກ ເໜືອ
ຫວຽດນາມ.

ທາງການເມືອງ, ພວກມັນໄດ້ໃຊ້ສາກ "ເອກະລາດ"
ອັນປອມແປງເພື່ອຕົວະຍົວະຫລອກລວງປະຊາຊົນຄົນລາວ.

ຊີວິດການເລີ່ມຕົ້ນເປັນພະນັກງານຂອງນາງຈຶ່ງໄດ້ ເກີດ
ຂຶ້ນຈາກຈຸດນັ້ນ. ເວັ້ນຍສີ ເວົ້າລືມກັບປະຊາຊົນແລວກູ້ ແບ່ງ
ເວລາໄຫວ້ນາງໂອລົມຫັດເວົ້າ ທຳອິດ, ນາງອາຍຈົນຫນ້າ ແດງ
ຫົວໃຈສັນດູຊຶມ. ເມື່ອດົນຕໍ່ດົນ ໄປກໍ່ເລີຍເຄີຍຊຶມ, ຈົນເວັ້ນຍ ສີ
ອອກປາກຍອງຕໍ່ຫນ້າຕໍ່ຕາວ່າ " ອະນາຄົດ, ນອງຈະ ຕອງ
ກາຍເປັນພະນັກງານແມ່ຍິງຫັດເດັ່ນຄົນຫນຶ່ງ " ການຍອງຂອງ
ເວັ້ນຍສີ ໄດ້ເຮັດໄຫວ້ນາງມີຄວາມຕັ້ງໃຈ ເຝິກຝົນຕົນເອງ ຢູ່
ຕະຫລອດເວລາ.

ກອງປະຕິບັດງານສ້າງພັນຖານຂອງຫນ່ວຍນີ້ໄດ້ ເຄື່ອນ
ໄຫວ້ໄປຫລາຍຫລາຍບ່ອນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຄື່ອນ ໄຫວ້
ຢູ່ຂອບເຂດວັງວຽງ, ສາມມິນເມືອງເພືອງ, ທຸລະຄົມ ແລະ ທີ່
ອື່ນໆ...

ການອອກເຄື່ອນໄຫວໃນເວລານັ້ນ, ຄົນເວົ້າລັກວ່າກັບ
 ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນທີ່ອອກໄປເຮັດໄຮ່ເຮັດນາ, ເພາະເຂົ້າໄປ ໃນ
 ບ້ານໃນເມືອງບໍ່ໄດ້, ຈັດຕັ້ງໜ່ວຍແນວໂຮມ, ໜ່ວຍຍຸວັນນາລີ
 ໜ່ວຍກອງຫລອມ, ຊີວິດຂອງພວກໜ່ວຍເຄື່ອນໄຫວຈິງ -
 ເຫມືອນກັນປະຈຸໄພທີ່ອາໄສຢ່າງເປັນເຮືອນ, ອາໄສເດືອນ -
 ດາວເປັນແສງກະບອງໄຕ, ມີຍຸງມີຫາກມີສັດຢ່າງເປັນໝູ່ເປັນ
 ເພື່ອນ, ເປັນຊີວິດທີ່ລຳບາກ, ແຕ່ກໍ່ສະບາຍໃຈໄປແນວ ຫນຶ່ງ
 ເພາະທຸກຄົນໄດ້ມີຄວາມຝັກໄຜ່ຫາອຸດົມຄະຕິອັນສູງສົ່ງຄື: ຫວັງ
 ຢາກໃຫ້ປະເທດຊາດເປັນເອກະລາດ, ມີອິດສະຫລະພາບ, ສັນ
 ຕິພາບ ແລະ ອຳນາດອະທິປະໄຕ ຜູ້ແຜ່ນດິນທີ່ແສນຮັກ ດິນ
 ຕອງເປັນຂອງປະຊາຊົນລາວຢ່າງແທ້ຈິງ, ແລະ ປາຖະ ຫນາ
 ຢ່າງແຮງກາງໃຫ້ປະຊາຊົນລາວທຸກຄົນໄດ້ຢູ່ເປັນເປັນສຸກ, ປະ
 ເທດຊາດໄດ້ຮັບການສ້າງແປງໃຫ້ຮຸ່ງເຮືອງເຫລືອງ ເຫລື້ອມ
 ໃນອານາຄົດ.

ອຸດົມການດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນຄວາມສຸກໃຈຂອງນັກ ກູ
 ຊາດດ້ວຍການຮຸກຮານຂອງຊາດອື່ນ, ບໍ່ວ່າຍາມຄັບຂັນກໍ່ຄືຍາມ
 ທຸລະກັນດ້ານຈິງມີຄວາມຊື່ນບານຢູ່ສະເຫມີ. ຈາກນັ້ນກໍ່ ເພິ່ນ
 ຄວາມຮູ້ສຶກໃຫ້ມີຄວາມສຸດນັ້ນກໍ່ຄື: ເຂົ້າໃຈ ແລະ ເຫັນແຈງ
 ຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດທີ່ມີອຸດົມການ, ມີຄວາມຝັກໄຜ່ແຫ່ງ ຄວາມ
 ຫວັງທີ່ສວຍສົດງົດງາມນັ້ນແມ່ນຄວາມສຸກຂອງຊີວິດຄົນ ເຮົາ.

ຕິດຢູ່ກັບຕົວຂອງນາງທຸກເວລາກໍ່ມີມິດນອຍດ້ານເງິນ ຝັກ
 ເງິນທີ່ແນ່ນອນໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນກ່ອນຈະ ຈາກແມ່ໄປ. ຖົງພາຍ

ຫ້ອຍຢູ່ບ່າ ຫລື ເວົ້າໄວຂ້າງກໍ່ແມ່ນມີມິດນ້ອຍຢູ່ໃນ, ຄວາມຍາວ
ຂອງມິດພໍດີຄົບຫນຶ່ງ, ຈິ່ງແພງແຫ່ແພງວ່າ ເພາະເປັນ ຂອງ
ແນມອບໃຫ້.

ຕໍ່ມາ, ໄດ້ຈັດຕັ້ງຫນ່ວຍຂັ້ນໃຫຍ່, ເວົ້າພ້ອມ ບ້ານ ປາກ
ຮາງເປັນຮອງ, ພໍ່ສະແຫວງເປັນຫົວຫນ້າ, ສ່ວນນາງທັງ ເປັນ
ພະນັກງານນອຍ, ທັງເປັນສະຫມຽນ, ເພາະຢູ່ຫນ້າ, ແມ່ນ
ນາງຮູ້ຈັກອ່ານຮູ້ຈັກຂຽນຫນັງສືເປັນດີກວ່າເພື່ອນ.

ສະພາບການທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ແຕ່ລະມິດເຮັດໃຫ້ຕົນເຕັ້ນດີ. ເມື່ອ
ຮູ້ວ່າ, ພວກລ່າເມືອງຂັ້ນຝຣັ່ງກັບຈັກກະພັດອາເມລິກາ ພວມ
ຂັດແຍງທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດກັນຢ່າງຫນັກຢູ່ ອິນດູຈີນ, ທັງ ຮູ້
ອີກວ່າ: ເວລານີ້ສິ່ງຄ້າມຸ່ງເກົາຫລີພວມຫັນມາສູ່ ອິນດູ ຈີນ
ການສູ້ຮົບ ກັນຢູ່ຫວຽດນາມນັບມື້ນັບເພີ່ມທະວີ, ເມື່ອກຳລັງປະຕິ
ວັດ ຫວຽດນາມມີແຜນການປົດປ່ອຍ "ດຽນບຽນຟູ" (ເມືອງ
ແຖງສະໄຫມຍັງເປັນດິນລາວ).

ພໍດີກມາຕົ້ນປີ 1951, ຈັກກະພັດອາເມລິກາໄດ້ ແຊກ
ຊິນພວກລ່າເມືອງຂັ້ນຝຣັ່ງ ຢູ່ໃນອິນດູຈີນ.

ອາເມລິກາຈິ່ງໂຄ່ນລົ້ມ ບຸນອຸນ ນະຈຳປາສັກ ລູກມີ ຊິນ
ຈຳຂອງຝຣັ່ງລຶງ, ແລວມອບຕຳແຫນ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໃຫ້
ແກ່ ຜູ້ຍຸະນະນະນິກອນ. ເວລານີ້ເງິນໂດລາອາເມລິກາ 1 ໂດ
ລາຕີ 35 ກີບເງິນລາວ, ເງິນກີບລາວຊຳພັດແພງກວ່າ ເງິນ
ຝຣັ່ງຄື 1 ກີບເງິນລາວເທົ່າກັບ 12 ຝະຣັ່ງ.

ມາຮອດວັນທີ 23 ຫັນວາ, ຝຣັ່ງຊຳພັດປັດເຂ່ຍນາຍົກ

ຜູ້ຍຸດທະສາດນິກອນລົງ, ເອົາເຈົ້າສຸວັນນະພູມມາຂຶ້ນເປັນນາ ຍົກ
ແຫນ. ຄວາມຂັດແຍ່ງຂອງຝຣັ່ງກັບອາເມລິກາ ຈຶ່ງ ເຫມືອນ
ສອງກິນພວມງັດຂໍ້ສອກກັນ, ເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດຂອງຄົນທີ່ ເຂັ້ມ
ແຂງກວ່າ.

ນາງໄດ້ຮູ້ໄດ້ຟັງເຖິງສະພາບການ, ກໍຍັງເຮັດໃຫ້ ນາງ
ກະຕືລືລົ້ນ, ທັງເຊື່ອຫມັ້ນໃນສັດຈະທຳຂອງຊາດລາວແລະປະ
ຊາຊົນລາວທີ່ລຸກຂຶ້ນຕໍ່ສູງຊາດ, ເຊື່ອຫມັ້ນແນວລາວອິດສະ
ຫລະທີ່ພວກເພີນນຳພາປະຊາຊົນລາວດ້ວຍຄວາມຫນຽວແຫນນ
ແກນແຂງ.

ເດີນທາງໄກ

ໃນປີ 1951 ນີ້ເອງ, ທາງສຳນັກແຂວງສີສັດຕະນາກ
ຊຶ່ງແມ່ນພໍ່ມັນເປັນຫົວຫນ້າ, ໄດ້ບິ່ງຕົວເອົາພະນັກງານທີ່ດີ -
ເດີນຈຳນວນໜຶ່ງໄປນຳ, ໃນນັ້ນມີນາງຜູ້ໜຶ່ງ, ເພີນບອກພຽງ
ສັ້ນໆວ່າ: "ຂ້າພະເຈົ້າຮວມກອງປະຊຸມນຳຄະນະລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານ
ທີ່ຊຳເຫນືອ" ແຕ່ເທື່ອນັ້ນນາງບໍ່ຍອມໄປເພາະບໍ່ເຄີຍເດີນ ທາງ
ຍາວຄາວໄກຈັກເທື່ອອີກຢ່າງໜຶ່ງກໍຄິດໄດ້ຮຽງຕໍ່ການບໍ່ເຄີຍ
ປະສົບປະການໃນຊີວິດຕໍ່ການເດີນທາງໄກມາ ໄວກອນ.

ແຕ່ຢູ່ມາບໍ່ພໍເທົ່າໃດເດືອນ, ທາງຄະນະແຂວງສີສັດ ຕະ
ນາກເລີຍເລົ່າຂ້າວໃຫ້ນາງຮຽວວ່າ: ທາງລັດຖະບານລາວຕໍ່ ຕ້ານ
ໄດ້ສັ່ງມາວ່າໃຫ້ເລືອກເອົາຜູ້ແທນແນຍິ່ງແຂວງ ສີສັດຕະ ນາກ
ໄປຮວມກອງປະຊຸມແນຍິ່ງສຳກັນທີ່ສະຫະພາບໂຊວຽດວ່າ ຊຶ່ນ

ພວມພິຈາລະນາກັນຢູ່, ເດືອນລຸນຕໍ່ມາເພິ່ນໄດ້ເອົາບາງ ພອມ
ປາບູນໄທ ໄປລູ ລວງວາ: ຫາງຄະນະແຂວງໄດ້ຕົກລົງ ເຫັນ
ດີໃຫ້ພວກເຈົ້າທັງ 2 ໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມແນ່ຍິງສູ່ກົນ, ຈຶ່ງ
ກຽມເຄື່ອງສາ, ຄອຍພາກັນອອກເດີນທາງບາງໄດ້ໄປພົບ ລູງ
ຈັນນີ ດວງບູດີ, ເພິ່ງເພິ່ນສິ່ງຂ້າວຄາວໃຫ້ພໍ ແລະແນ່ພອມທັງ
ເອົາມິດໂຄບນອຍ ແລະ ປິດຕຸ່ມຫູຄຳອອກຈາກຫູທີ່ແນ່ເອົາມອບ
ໃຫ້ເປັນຂວັນໃຈທີ່ລະລຶກຂອງແນ່, ແນ່ເວົ້າວ່າ: ຖາລູກຄິດຮອດ
ແນ່ ລູກຈຶ່ງແຍງແວນເບິ່ງຕຸ່ມຫູ ແລະ ເບິ່ງມິດໂຄບດວງນີ ເນີ
ລູກເຮືຍ. ມາມັນບາງຄິດວ່າ: ການອອກເດີນທາງບໍ່ຮູ້ວ່າຈັກວັນຈັກ
ເດືອນຈຶ່ງຮອດຈຸດທີ່ຫູນາຍບິນເສັ້ນທາງເດີນຕອງໄດ້ຜ່ານພາ ຍູ
ລິນແດງອັນຕະລາຍຮາຍແຮງພຽງໃດອາດຈຶ່ງແກຄວາມ ຕາຍ
ກໍ່ບໍ່ຮູ້. ເນື້ອແນ່ໄດ້ຮັບຂອງນີ້ສິ່ງຄືນບໍ່ຮູ້ເພິ່ນຈະຄິດ ແລະລະ-
ແວງສິ່ງໄສເລື່ອງຕ່າງໆແນວໃດເດ ? ຈຶ່ງເພິ່ງລູງຈຶ່ງຊອກ-
ຊ່ອງທາງສິ່ງຂ້າວໃຫ້ເພິ່ນອຸ່ນອຸ່ນໃຈຢູ່ສະເຫມີ...

ເວລານັ້ນ ບາງມີອາຍຸ 13 ປີ, ເປັນສາວນອຍ ເຕັມ
ຄິງ, ເດີນທາງທັງກາງເວັນ ແລະກາງຄືນ, ຊຶ່ງມີພະນັກງານພັນ
ຖານນຳທາງຈັດສິ່ງໄປຫາແຕ່ລະບ່ອນ. ເພາະເວລານັ້ນແນວ
ໂຮມແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບການປັບປຸງຢ່າງກວາງຂວາງ, ການຕໍ່ ສູ
ກູຊາດ ໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງແຂງແຮງ " ສະມາຄົມກູຊາດ ",
" ສະມາຄົມແນ່ຍິງອິດສະຫລະ " " ສະມາຄົມຊາວຫນຸ່ມ ອິດ
ສະຫລະ " " ສະມາຄົມລາວສູງຕາມຝຣັ່ງ " ແລະ " ສະມາຄົມ
ຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ທະຫານ " ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບຕາຫນ້າທີ່ຖືກກາງເອົາ

ໄວ້ມັດພວກຮຸກຮານ, ເປັນສາຍໃຍຢ່າງເຊື່ອມຍິງຫຼິ້ນາງ ໄດ້
ສຳຜັດຈາກການເດີນທາງໃນເທື່ອນັ້ນ.

ເພື່ອຄວາມປອດໄພໃນການເດີນທາງ, ພໍໄປຮອດເມືອງ
ບ່ອນໜຶ່ງ, ຄະນະຈັງຕອງແຍກກັນ, ມີແຕ່ນາງກັບເອອຍ ສີ
ເດີນທາງຮ່ວມກັນ, ຢູ່ໃນຕົວຂອງນາງມີເອກະສານເພື່ອສິ່ງໃຫ້
ຄະນະລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕາມທີ່ຊຳເໜືອ.

ພໍດີໄດ້ຂ່າວການສູ້ຮົບກັນຢູ່ທາງເມືອງທ່າໂທມ, ພວກ ທະ
ຫານສັດຕູແຕກສະລຸພຸ່ພ່າຍລົງມາເຕັມຢູ່ປາກຊັນ, ທັງຂາມ ໄປ
ບິ່ງການປະເທດ ໄທ ກະຜ່ອງນັ້ນ.

ສວຍໂອກາດສະພາບພວມສັບສົນອິນລະມ່ານຄົນນັ້ນ
ສອງເອອຍນອງພວກນາງຈັງພາກັນເດີນທາງ, ຂະນະທີ່ຂູ່ເຮືອ
ຢູ່ກາງນ້ຳຂອງ ຫາຝັ່ງພໍດີເຫນັ້ນເຫທ່າລົງມາຈາກຟາກຟາ
ຢາງໃຫຍ່, ປານເປັນໃຈເອົາໂລດ.

ເຮືອໄປຮອດກາງຂອງ, ຜ່ານດອນມີທະຫານ ຫົວໃຈ -
ຂອງນາງເຕັ້ນແຮງກວ່າເກົ່າ, ທັງຫລຽວລົງເບິ່ງນ້ຳຂອງທີ່
ພວມໄຫລແຮງ, ທັງຄິດ " ຫລືວ່ານ້ຳຂອງບ່ອນນີ້ຈະຮັບ ຕອນ
ເອົາຊີວິດອັນໜຸ່ມນອຍຂອງຕົນໄວ້ບໍ່? " ສາລະພັດແຕ່ຊິຄິດ...

ເຮືອລຳທີ່ສາງຂີ່ລອງໄປຕາມນ້ຳຫມິດຄືນ, ຝົນຕົກລືນ ຕະ
ຫລອດຄືນ, ຈັງພາກັນນັ່ງຢູ່ຂັ້ນເຮືອ, ມີແພຢາງຄືນລະແຜ່ນເອົາ
ປົກຫົວ, ທັງຫນາວທັງອິດນອນ, ເອົາມືໜຶ່ງຈັບແພຢາງໄວເອົາ
ອີກມືໜຶ່ງຕັກນ້ຳອອກຈາກເຮືອ, ຫນາວກໍ່ຫນາວ, ເຢັນກໍ່ ເຢັນ
ທາງຈິດໃຈກໍ່ຕັ້ງທ່າກຽມພ້ອມກັບເຫດການທີ່ອັນຕະລາຍຈະເກີດ

ຂ້າງກັບໂຕເອງ ແລະ ເຮືອລຳນີ້ ດ້ວຍສັດຮ່າຍ, ລົມແຮງ ຈະ
ເກີດຟອງໃຫຍ່ພາເຮືອຫຼົ້ມ ແລະ ສັດຕູຊ້າຍາມລັດຢູ່ດອນທີ່ ຈະ
ຜ່ານໄປນັ້ນ, ເມື່ອເຮືອແລ່ນຜ່ານດອນທີ່ມີທະຫານຍາມນັ້ນ ໄປ
ຈົ່ງຫາຍໃຈໂລ່ງ ຊຶ່ງອາດຈະແມ່ນຍອນຝົນລົມແຮງ, ພວກ ເຂົາ
ຈົ່ງຂໍຄຳນຳລົງມາກວດກາເຮືອຜ່ານໄປມາເບາະຫລືວ່າແນວໃດ.

ແນມເຫັນດາວເພັດຢູ່ທ້ອງຟ້າແລ້ວ ຮູ້ສຶກມີຄວາມຊຸ່ນ ໃຈ
ຄົນພາຍເຮືອທັງທາງ ເອີ້ນບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ " ມາຮອດບອນ
ແລ້ວ " ນາງເບິ່ງໂມງເວລານີ້ 6 ໂມງເຊົ້າແລ້ວ.

ການເດີນທາງໄກດ້ວຍການຍ່າງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຈາກຕະ ຝັ່ງ
ແມ່ນ້ຳຂອງ, ອັນມີລູງທິດນັ້ນເປັນຫົວຫນ້າລໍຖ້າຢູ່, ດ້ວຍຈຸດຫມາຍ
ປາຍທາງຄື " ແຂວງຫົວພັນ " ດິນແດນທາງພາກເໜືອໂດຍ
ທິນາງໄດ້ຮູ້ຊື່ສຽງລຽງນາມອັນນັ້ນມາດິນແລ້ວ

ສາມເດືອນທີ່ເດີນທາງ

ນາງຈື່ໄດ້ດີວ່າເປັນລະດູທ່າຍປີ 1951, ຝົນຕົກລົມ, ທັງ
ຫ້າມອຍທັງຫ້າໃຫຍ່, ທັງຕົກຫມົດມີຫມົດຄືນ, ຈຶ່ງບໍ່ອາດທີ່ຈະພັນ
ລະນາໃຫ້ຫມົດໃຫ້ຊຸ່ນໄດ້ເຖິງຄວາມທຸກຍາກລຳບາກຂອງເດັກ
ນອຍຍິງຄົນຫນຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເຄີຍພັດພາກຈາກພໍ່ແມ່ໄປທາງໃດຈັກເທື່ອ
ພໍ່ມາເຖິງບັນພັດພາກກໍ່ເດີນທາງບຸ່ງຜ່າດົງ, ມີຍູງ, ທາກ, ກັດ
ຕອດສິນທິບັບທາງກາງດົງກາງປາມິແຕ່ຕົນຫຍາຣິກ, ບາງຍ່ານ
ກໍ່ພາກັນບຸພາກັນຮູ້ປ່າອອກແລ້ວຈຶ່ງລອດຈຶ່ງຄຳນຳໄປໄດ້, ບາງ-

ບ່ອນກໍ່ພາກັນຂ້າມນ້ຳຫວຍລູຍນ້ຳແກ່ງ, ພະລາດກ່ອນຫີນ ຈົນຫົວ
 ຕູ້ຂ້າງເລີນ ຫົວເຂົ້າເລີກ, ນາງຄິດເຖິງແມ່ຄິດເຖິງພໍ່ຄິດເຖິງ
 ອາຍນອງຫລາຍ, ແຕ່ກໍ່ກັດແຂວຍາງດວຍຄວາມອິດທິນ ເມື່ອ
 ພົບທຸກຢ່າງແສນສາຫັດທ້ອໃດກໍ່ຄິດເຫັນຄຳເວົ້າຂອງແມ່ວ່າ:
 " ລູກເຮີຍໄປກູ້ຊາດແມ່ນທຸກແທໃດ, ຢູ່ບ້ານກໍ່ທຸກຫລາຍເຫມືອນ
 ກັນ, ເພາະວ່າຄົນລາວເຮົາຕົກເປັນຂອບຂ້າມໃຊ້ຂອງຈັກກະ
 ພັດຮຸກຮານ, ຄົນລາວເຮົານຶ່ງໃສ່ກໍ່ທຸກເຮັດຫຍັງກໍ່ທຸກ ແຫນ່ງສູ່
 ວ່າເຮົາໄປທຸກບ່ອນຕໍ່ສູ່ກູ້ຊາດຕາມຈັກກະພັດຮຸກຮານ, ເວລາໃດ
 ຊາດລາວມີເອກະລາດແລວ, ເວລານັ້ນເຮົາຈິ່ງມີຄວາມສຸກຢ່າງ
 ມີກຽດສະຫງ່າໃດລູກເຮີຍ ! " ຈິ່ງແມ່ນຄອື່ຫລື, ເພາະ ເອົາ
 ກາງຄືນເປັນກາງເວັນ ເອົາກາງເວັນເປັນກາງຄືນ ພໍ່ຟ້າມິດ
 ແຫນ່ງຈະນອນ ຊຳພັດພາກັນອອກຢ່າງ, ເອົາກາບໄມ້ຊະ ນິດ
 ຫນຶ່ງເນັບໃສ່ທາງຫລັງບາໂລ, ເພາະກາບໄມ້ຕາຍແຫງ ພໍ່ ຟ້າ
 ມິດຊຳພັດເປັນແສງ ຈິ່ງແມ່ນເບິ່ງແຕ່ແສງກາບໄມ້ພໍ່ເປັນ ເງົາ
 ຂາວງຄື ດອກເຫັດນັ້ນແລວກໍ່ຍ່າງຕາມຫລັງກັນໄປ, ພໍ່ຟ້າ ແຈງ
 ກໍ່ພາກັນພັກຜ່ອນຫລັບນອນ.

ອາຫານການກິນ, ດີແຕ່ວ່າພົນຖານປະຊາຊົນເອົາໄປ ຊຸກ
 ເຊື່ອງໄວຕາມໂກນໄມ້ບ່ອນຊື່ຜ່ານໄປ, ຈິ່ງພໍ່ມີເຂົ້າຫລືຊື່ນ ປາ
 ແຫງໄດ້ມີກໄດ້ຈື່ອອຍໃຫ້ກິນເຂົ້າໄດ້, ສ່ວນຜັກກັບນັ້ນ, ວ່າ ແຕ່
 ແນມເຫັນຍອດໄມ້ຍອດໃດງາມຍອດໃດອ່ອນກໍ່ເດັດມາກິນໂລດ.

ບັນຍາກາດໃນເວລາເດີນທາງກໍ່ແມ່ນລູງເພີ່ນນັ້ນແລວສະ
 ແດງໄດ້ທຸກຕົວລະຄອນ, ທັງເລົ່ານິທານສູ່ທຸກຄົນຟັງແດ່, ທັງເລົ່າ

ສະພາບການບ້ານເມືອງສູ່ຟັງແດ່, ວ່າແຕ່ເພິ່ນຄິດອອກ ເລື່ອງ
ໃດກໍ່ເລົ່າເລື່ອງນັ້ນ, ຊົດຈົງມີຊົດຊີວາຕາມພາສາໃນ ຍາມ
ຢູ່ກາງປ່າກາງດົງ ທີ່ປູ່ຽວພອຍດຽວດາຍ, ທັງໆທີ່ເພິ່ນກໍ່ ອິດ
ເມື່ອຍບໍ່ທຳມະດາຢູ່ແລ້ວ, ຍັງພະຍາຍາມຫາລາຍສາງບັນ ຍາ
ກາດພາຫນູ່ຫົວມ່ວນໃນຍາມອິດຫົວ, ມີຈົງແມ່ນນ້ຳໃຈສູງສິ່ງຂອງ
ນັກຕໍ່ສູ້ກຸຊາດ ທີ່ແທ້ຈິງ ຈົງແມ່ນຫນ້າຮຳຮຽນນ້ຳໃຈປະ ເສີດ
ຂອງເພິ່ນ.

ລູງມິ່ນເລົ່າເຖິງສະພາບການວ່າ : ຕົ້ນປີນີ້, ມີຂ່າວ ມາ
ໃຫ້ຮູ້ຫມາດໆ... ຢູ່ ອິນດູຈີນເຮົາ ໄດ້ສາງຕັ້ງແນວພັນທະພາບ
ລາວ - ຫວຽດນາມ-ຂະແມ ຂັນແລ້ວ. ອັນວ່ານາງເປັນຄົນສະ
ລອກກອກແດ່, ກໍ່ເພາະບໍ່ເຂົ້າໃຈຄຳສັບທີ່ເພິ່ນເວົ້າຈົງຖາມຄືນ
" ອິນດູຈີນແມ່ນຫຍັງ ? ແນວພັນທະພາບລາວ-ຫວຽດນາມ -
ຂະແມ ແມ່ນຫຍັງເບາະພໍ່ລູງ ? " ຈົນວ່າລູງມິ່ນຢຸດເລົ່າ, ຫັນ
ມາແນມເບິ່ງຫນ້ານາງແລ້ວວ່າ " ເອີ... ! ນາງສາວນອຍ
ຜູ້ສະຫລາດດີ, ສິນໃຈຕໍ່ສິ່ງທີ່ບໍ່ຫັນເຂົ້າໃຈແມ່ນເປັນຄົນສະ
ຫລາດ, ດີກວ່າຄົນບໍ່ເຂົ້າໃຈຊຳພັດອວດສະຫລາດ, ຖືວ່າຕົນ ຮູ້
ເລີຍບໍ່ຖາມ ". ທຸກຄົນຫົວແຕກໂລບຂັນ, ຈົນລູງມິ່ນຈົບສືບເພາະ
ຈະເສີຍລັບ ຢ່ານທະຫານສັດຕູໄດ້ຍິນ.

ລູງມິ່ນອະທິບາຍວ່າ : ເດືອນກຸມພາ 1951, ກອງ ປະ
ຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 77 ຂອງພັກກອມມູນິດອິນດູຈີນ ໄດ້ໄຂຂັນແລະ
ຕົກລົງເປັນມະຕິວ່າ : " ໃຫ້ຂະບວນການຂອງແຕ່ລະປະ ເທດ
ສາງຕັ້ງພັກການເມືອງຂອງຕົນເອງຂັນ, ເພື່ອສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງຊື່ ນຳ

ການປະຕິວັດຂອງປະເທດໄຜມັນ, ທັງຮັກສາສາຍສຳພັນປະສົມ
ປະສານກັນຢ່າງແໜ້ນໜຽວທີ່ສຸດລະຫວ່າງປະຊາຊົນ 3 ຊາດ
ອາຍນອງ ລາວ - ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ ..."

ເພິ່ນຫັນມາເບິ່ງນາງແລ້ວເວົ້າຕໍ່ "ຕາມທຳມະດາແລ້ວ,
ແຕ່ປີກາຍນັ້ນ, ນາງ ຫອງວິນ ສາວນອຍແຂວງສີສັດຕະນາກ
ຈະຕ້ອງເປັນຕົວແທນເພດຍິງຂຶ້ນໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະຫະ
ພັນແມ່ຍິງສາກົນທີ່ສະຫະພາບໂຊວຽດ. ແຕ່ໂຕກາຍເປັນພູແທນ-
ລາວຕໍ່ຕ້ານທົ່ວປະເທດຢູ່ເຂດທີ່ຫມັ້ນສຸກກາງ, ສະພາບການເຮັດ
ໃຫ້ເດີນທາງໄປບໍ່ທັນ, ຈິ່ງລໍຖ້າເຂົ້າຮ່ວມໂອກາດຕໍ່ໄປ.

ນາງນອຍບໍ່ໄດ້ຄິດອັນໃດຫລາຍດອກ, ຄິດແຕ່ວ່າ: " ປານ
ໃດເດີນທາງຈິ່ງຈະເດີນທາງໄປຮອດແຂວງຫົວພັນ ? "

ການເດີນທາງຂອງພວກເພິ່ນໄດ້ພົບກັບກອງ " ປັດຕູຍ "
ຂອງທະຫານຝຣັ່ງຫລາຍເທື່ອ. ຕອນນີ້ແລ້ວ, ອີ່ມອີ່ມຂອຍ-
ເອີຍ ! ລູງມື້ນບອກໃຫ້ພວກແມ່ຍິງແລ່ນບຸຢ່າບຸດົງໄປກ່ອນ ,
ສ່ວນພວກຜູ້ຊາຍທີ່ມີປືນຢູ່ໃນມື້ກໍຍິງຕໍ່ສູ້ກັບທະຫານສັດຕູ, ທັງ ຍິງ
ທັງແລ່ນພາຍສັດຕູ, ເພາະປືນສັດຕູທັນສະໄຫມກວ່າແລະ ຈຸດ
ຫມາຍປາຍທາງຂອງພວກເພິ່ນກໍບໍ່ແມ່ນຈະເອົາຊີວິດໄປສ່ຽງກັບ
ພວກມັນໃນຕອນນີ້, ດີແຕ່ວ່າທະຫານສັດຕູບໍ່ໄລ່ຕາມ, ຈິ່ງ ວິດ
ລອດຄວາມຕາຍໄປໃນທຸກເທື່ອ.

ແຕ່, ພວກເພິ່ນກໍບໍ່ມີມາກຄວາມເຈັບໄຂ້ໄດ້ພະ ຍາດ
ຈາກການນອນກາງດຶງກາງປ່າ, ຈິ່ງເກີດເປັນພະຍາດໄຂ້ ຍຸງ
"ໄຂ້ນາເລເລຍ" ພະຍາດຖອກຫອາ, ພະຍາດເປັນຕຸ້ມເປື້ອຍ -

ຕາມຕົນຕົວ, ພະຍາດຕົນເປື່ອຍຍິ້ມຍີ້ " ພະຍາດຕົນຫໍ້ " .

ຢູ່ກຢາທີ່ເອົາປິ່ນປົວກັນຈາກການມອບໃຫ້ຕອນອອກ ຈາກ
ສຳນັກ, ກູ່ມີຢາແດງ, ຢາກິນິນ ຫລື ໃຜພໍ່ຈະຮູ້ໃບໄມ່ໃບຕອກ
ຫລືຮາກໄມ່ນາງຊະນິດ ອື່ນໃດເປັນຫວານເປັນຢາກໍ່ເກັບກຳມາ
ຕົ້ນມາຫລາມໃຫ້ກັນກິນ, ຈົ່ງເປັນຫນ້າສົມເພດເວດທະນາ ຍັງ
ຫນັກ ເມື່ອແນມເຫັນເພື່ອນຮ່ວມເດີນທາງແລະຮ່ວມງານ ຈຳ
ນວນ 4 ຄົນຕອງຈາກໄປຢ່າງບໍ່ມີວັນກັບຈົ່ງມີຮູນຄາບອາບ ສະ
ການດວຍຄວາມອາໄລອາວອນ .

ນາງນອຍເອງເຫມືອນກັນກັບຄົນອື່ນຈົ່ງທັງຈອຍ ທັງ
ເຫລືອງ, ບາງເຫອກໍ່ຮິດຮອນຮິດຫນາວ, ແຕ່ກໍ່ເຮັດໃຈ ແຂງ
ສູ່, ຄິດຢູ່ໃນໃຈເພື່ອລະດົມຕົວເອງວ່າ " ເຮົາຈະຕອງບໍ່ເປັນ
ຫຍັງ, ເຮົາຈະຕອງດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດຫນ້າທີ່ຈະຕອງໄປ ໃຫ້
ເຖິງຈຸດຫມາຍປາຍທາງໃຫ້ໄດ້ ! "

ເສັ້ນທາງອັນຍາວໄກກວ່າ 2 ເດືອນຈົ່ງຮອດເມືອງ ເວ
ຍ່າງຂັ້ນສູ່ເມືອງວິງ, ຍ່າງໄປຮອດເມືອງແສນຊາຍແດນເມືອງ
ຫວຽດນາມຕິດກັບດິນລາວຢູ່ເມືອງຫນອງແຮດແຂວງຊຽງຂວາງ
ພໍ່ເຂົ້າຮອດດິນລາວຕອນຫນຶ່ງທີ່ເມືອງຫນອງແຮດ ແຂວງ
ຊຽງຂວາງ, ຂອງກິນຫກິນແຊບກິນນົວຫສຸດທີ່ໄດ້ສຳພັດກັບປາຍ
ລິ້ນກໍ່ແມ່ນມີຫລາຍອັນ ແຕ່ໃນນັ້ນມີ " ຈາກມາກສາລີ " ຫມາກສາລີ
ພໍດີກຳລັງພໍຈີ່, ກິນແລ້ວທັງແຊບທັງຫວານ, ຄົນໃດຈໍ່ແລ້ວກໍ່ ບິ
ແບ່ງປັນກັນ, ທັງເອົາມາໃຫ້ນາງດວຍ, ທັງບອກວ່າ " ອີ້ ຄູ່
ຕົນສາວນອຍຄົນງາມນາງນີ້, ຍັງເດັກຍັງນອຍຢູ່ກັບຢູ່ຢ່າຜ່າ ດຶງ

ອອກມາເຮັດການປະຕິວັດ " ພວກເພິ່ນວ່າຈັງຊິນ, ຈັງເຫັນວ່າ ເປັນຄວາມລຳບາກທີ່ແຫນ້ນແຫນ້ນດ້ວຍພະລັງຄວາມສາມັກຄີຢ່າງ ຫາອັນໃດປຽບບໍ່ມີໄດ້.

ດິນແດນຂອດທ່າຫມັນ

ບາດຖາມໃຫ້ຮູ້ແຫ່ງຊາວພົດວ່າ " ຫມັນແລວຄິດິນແດນ - ແຂວງຫົວພັນ ຂອດທ່າຫມັນແຫ່ງການປະຕິວັດ " .

ນູາງຫັນໃຈໂລ່ງເອິກ, ເພາະໄດ້ມາເຖິງຈຸດຫມາຍ ປາຍ ຫາງແລວ, ເຖິງຈະບໍ່ແມ່ນບານເກີດເມືອງນອນ ຢູ່ກັບພໍ່ຢູ່ ກັບ ແມ່ ແຕ່ມັນກໍ່ໄດ້ຜ່ານການເດີນຕາມເສັ້ນຫາງອັນຍາວໄກ, ຜ່ານ ຜ່າສິ່ງທີ່ບໍ່ເຄີຍພົບເຫັນຈັກເທື່ອໃນຊີວິດມາ ໄວກ່ອນ, ທັງໆທີ່ ໃຕ້ ຈິດສຳນຶກຍັງເກັບຮູບພາບເຫລົ່ານັ້ນໄວ້ໃນຄວາງໃຈຢູ່ບໍ່ມີວັນຫລົງ ລົມຈັກເທື່ອ.

ຫາງຫອງການລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕາມໄດ້ລຸລ່ວງ, ເພິ່ນຈິດ ເອົາລາຍຊື່, ອາຍຸ, ນາມສະກຸນ, ເວົ້າງ່າຍໆກໍ່ແມ່ນປະຫວັດ ຫຍໍ້ຂອງທຸກຄົນລາຍງານໃຫ້ການຈັດຕັ້ງຊາບຕາມລະບຽບ ການ ໃນນາມ " ຄະນະຜູ້ແຫນ້ນແຂວງສີສິດຕະນາກ " ໄດ້ມາ ຮອດ ມາເຖິງແລວ. ມີພະນັກງານມາຈາກຫອງການລັດຖະບານໄດ້ລຸ ລ່ວງພວກເຮົາວ່າເສຍດາຍທີ່ສຸດ. ຜູ້ແຫນ້ນຍັງມາບໍ່ຫັນໂອ ກາດ ໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ແມ່ຍິງສາກົນທີ່ສະຫະພາບໂຊວຽດ ແຕ່ບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ ຍັງຫັນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແຫນ້ນລາວທົ່ວ ປະ

ເຫດກຳລັງກຽມຈະເປີດບໍ່ນານນີ້, ຂໍໃຫ້ພວກສະຫາຍພັກ ຜ່ອນ
ເອົາເຫຼ່ອເອົາແຮງແລວກຽມເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ ດູ່ຫນ
ທີ່ວ່າປະເທດ, ບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ພວກສະຫາຍຈະເນື້ອຍຫລາຍໃດ, ຈະ
ໄດ້ຄົ້ນຄວາຮຳຮຽນນຳກັນຫລາຍບັນຫາ ໃນນັ້ນມີທັງແລກປ່ຽນ.
ບົດຮຽນນຳກັນຕີໃຫ້ ໄດ້ຊະນະພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຟຣັ່ງ, ວຽກງານ
ຂອງພວກເຮົາຍັງຫນັກຫນ່ວງ, ຈິ່ງທຳໃຈໃຫ້ສະບາຍ, ເຊື່ອ
ຫມັ້ນຕໍ່ການນຳພາຂອງຄະນະລັດຖະບານລາວອິດສະຫລະ. ແນວ
ໃດພວກເຮົາກໍ່ຕ້ອງຍາດໄຊຊະນະໄດ້ແນ່ນອນ ! " ເພິ່ນເວົ້າ
ວ່າຫລາຍອັນຫລາຍແນວ, ແນ່ນແຕ່ຄວາມມ່ວນໜູ່, ເປັນຕາຟັງທັງ
ນັ້ນ.

ແລວຈິ່ງຮູ້ວ່າບານທີ່ພວມພັກເຊົາຢູ່ນັ້ນແມ່ນບານ ອີ່ງເຊື່ອ
ເປັນບານບໍ່ໃຫຍ່ພໍປານໃດ, ຊາວບານມີໃສ່ດີ, ເວົ້າຈາສູ່ພາບ
ຕໍ່ແຂກຄົນທີ່ຈາກທາງໄກມາແວ່.

ຕະຫລອດໄລຍະເວລາ 3 ເດືອນຢູ່ບານອີ່ງ, ຈິ່ງເອົາເວ
ລາວ່າງຮຽນຫນຶ່ງສີ່, ຮຽນເອກະສານຕ່າງໆ.

ຕໍ່ມາຈິ່ງຮູ້ຈັກກັບຫລາຍຄົນໃນນັ້ນ ອາຍໄຊ, ຊາຍຮູບຮ່າງ
ຕ່ຳເກິ່ງ, ມີຫນ້າຄົມຄາຍຄົນຟຣັ່ງ, ນາງຄິດ "ຫລືວ່າ ແມ່ນ
ທີ່ເປີກສາຟຣັ່ງ ? ບໍ່ ບໍ່ ! ກະດຽວວ່າພວກເຮົາພວມຕໍ່ຕ້ານກັບ
ພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຟຣັ່ງ, ເຮັດແນວໃດລັດຖະບານຟຣັ່ງຊີ່ ເອົາ
ທີ່ເປີກສາມາຊ່ວຍເພື່ອຕີກັບພວກເຂົາເອງ ? " ມີຫລາຍແນວ
ຄິດເກີດຂຶ້ນກັບນາງ, ກໍ່ເພາະບໍ່ຮູ້ຈິ່ງຢາກຮູ້, ເຫັນອາຍໄຊຫວ່ານ
ຄາຖາສາລິກາ ລົ້ນທອງໃສ່ເກືອບໜູ່ກເຫຼ່ອທີ່ເຫັນກັນຄືວ່າຊີ່ ນາ

ແອວສາວນ້ອຍຊິນລະວາ.

ບໍ່ດົນຊ້າພໍດີສຽງຊ້າລື່ວາ " ຄະນະຜູ້ແທນແຕ່ລະແຂວງ
ໄປພັກເຊົາຢູ່ບ້ານອ້ງຫັນ, ມີສາວນ້ອຍນາງຫນຶ່ງໄປຈາກແຂວງ
ສີສັດຕະນາກ, ງາມເລີດກວ່າທຸກຄົນ, ເປັນປີນວິນຢ່າງໄຮ ດຽງ
ສາ... " ຈົນວ່ານາງອາຍຸບໍ່ຢາກສຸຫນາໃຜ, ກໍ່ເພາະຫາກໍ່ ຊ
ມີອາຍຸ 14 ປີ, ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກແຕ່ງເພດຊື່, ຊື່ພໍດີອາຍຸບ່າວ
ໃຫຍ່ອາຍຸບ່າວນ້ອຍນາກຽວພາລາສີ, ເຮັດແນວໃດຊື່ບໍ່ອາຍ ?
ເມື່ອຄວາມຕັ້ງໃຈ, ແມ່ນຂຶ້ນໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຖານະຕ່າງ
ຫນ້າໃຫ້ເພດຍິງທົ່ວແຂວງ ສີສັດຕະນາກ, ເຖິງແນວໃດກໍ່ມີທ່າ ມີ
ຫາງເອົາໄວສາກອນ, ສ່ວນເລື່ອງອາຍຸບ່າວອາຍແພວແມ່ນ ບໍ່
ຄິດຢູ່ໃນໃຈຈັກຫນ້ອຍເລີຍ.

ບັນຮຳຮຽນ

ເມື່ອໄດ້ຂຶ້ນໄປເຂດທີ່ຫມັ້ນແຫ່ງການປະຕິວັດແລ້ວ, ເຖິງບໍ່
ຫັນໄດ້ຮ່ວມກອງປະຊຸມທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດກໍ່ຕາມ,
ຄະນະຮັບຜິດຊອບໄດ້ລຸລ່ວງວ່າ " ສືບຕໍ່ຮຳຮຽນ, ເພື່ອອະ ນາ
ຄິດ " .

ນາງຈິ່ງໄດ້ເຂົ້າຮຳຮຽນການເມືອງຍາວນານເຖິງ 3
ເດືອນ, ເຮັດໃຫ້ແສງຕາຂອງນາງແຈ້ງສະຫວ່າງອອກ, ເມື່ອ
ໄດ້ຮຳຮຽນເຖິງສະພາບການບ້ານເມືອງ ແລະສະພາບການ -
ຂອງໂລກ, ເວລານັ້ນຈິ່ງຄິດວ່າ: " ນາງບໍ່ຄິດເກົ່າອີກແລ້ວ "
ອັນຫມາຍເຖິງຄວາມຮູ້ຄວາມສະຫລາດ ຍິ່ງຮຽນກໍ່ຍິ່ງຮູ້ ກວ່າງ

ຂວາງ, ຈົ່ງເຮັດໃຫ້ນາງພູມໃຈໃນຕົວຂອງຕົວເອງ, ເຊື່ອໝັ້ນ
ຕໍ່ການນຳພາຂອງການປະຕິວັດ " ເວລານັ້ນບໍ່ທັນຮູ້ເທື່ອ ດອກ
ວ່າພັກແມ່ນອັນໃດ ? ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກພັກແທ້ໆຈະບໍ່ໄດ້ເວົ້າ
ເຖິງວຽກງານຂອງພັກພຽງແຕ່ຄຳດຣວ, ຢຶດລັບສຸດຂີດ " .

ກອງປະຊຸມເກີດຢູ່ໃນຖ້ຳ ນາໂກ ເທື່ອກ່ອນເຂົາເອີ້ນວ່າ
ຖ້ຳຊາງ. ຫົວໜ້າໜ່ວຍຄົນຄວາເອກະສານແມ່ນລູງມາ, ເຊິ່ງ
ນາງຖືເປັນຄົນ, ແຕ່ເອີ້ນເປັນວ່າ " ພໍ່ລູງ " ແລະທຽບ ຕົວ
ນາງເອງເປັນ " ຫລານ " .

ຊື່ແມ່ນເວລາພັກຜ່ອນ, ເວລາຄົນຄວາເອກະສານຫລືເວ
ລານັ້ງຟັງບັນຍາຍເອກະສານ, ພໍ່ລູງມາຈະເອົາໃຈໃສ່ນາງເປັນ
ພິເສດກວ່າທຸກຄົນ, ເຊິ່ງຈະຖາມນາງວ່າ : " ຫລານມີເຈຍ -
ຂຽນບໍ່ ? ມີປາກກາຍ ? ມີສິດກຳບໍ່ ? ປາກກາມີນ້ຳ ມີກແລວ
ຫລືຍັງ ? ການກິນຢູ່ຫລັບນອນເດ ດີບໍ່ ແລະ ອື່ນໆ... " .

ຕາມການແບ່ງປັນຂັ້ນລັດຖະບານຕໍ່ຕາມເພື່ອຕິດຕາມການ
ຮຳຮຽນຂອງແຕ່ລະໜ່ວຍ, ຊຳພັດແມ່ນ ທ່ານ ໂກສອນ ພິມວິ
ຫຼານ ລົງໄປໃກ້ຊິດຕິດຕາມຢູ່ໜ່ວຍຂອງນາງຈົ່ງເຮັດໃຫ້ ສາວ
ນອຍຄົນນີ້, ທັງຢ່າງທັງຈຽມ, ຈົນຊື່ບໍ່ຮູ້ຈະອອກຄຳເຫັນຫລືອອກ
ຄຳເຫັນເທື່ອໃດ ກໍ່ຮູ້ສຶກວ່າໜ້າຕາແດງຮີດໆພຸ່ນແລວ.

ພໍ່ລູງມາ ຊຳພັດແມ່ນະນຳຕົນ, ໃນໃຈຂອງເພິ່ນອາດຈະມີ
ເຈຕະນາຢາກເວົ້າໃຫ້ນາງ ແຕ່ອາດຈະພິລິກໂພດໄປ, ຈົ່ງ ສະ
ເຫນີໃຫ້ຫມິດທັງລູກໜ່ວຍຮູ້, ທັງເສືອສຸດຕາມອຍນາງເບິ່ງນາງ-
" ຂໍສະເຫນີໃຫ້ທຸກສະຫາຍຮັບຮູ້, ຖ້ວາໜ່ວຍຄົນຄວາຂອງ

ພວກເຮົາ, ທາງລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ, ທ່ານ
ລັດຖະສະນາກະຊວງປອງກັນຊາດໄດ້ລົງມາຕິດຕາມໜ່ວຍຂອງ
ພວກເຮົາໂດຍກົງ (ລັດຖະສະນາທີ່ໃຊ້ເວົ້າກັນໃນເວລາ ນັ້ນ
ກໍ່ຄືລັດຖະມົນຕີໃນເວລານີ້ ແລະ ລັດຖະມະຫາສະນາ ກໍ່ຄື ນາ
ຍົກລັດຖະມົນຕີ).

ປາກກາ

ທຸກເທື່ອທີ່ເພິ່ນມານັ່ງຟັງການສົນທະນາຢູ່ໃນໜ່ວຍ ຂອງ
ນາງ, ເພິ່ນມັກຈະນັ່ງຢູ່ຊຶ່ງ ແລະ ນາງກໍ່ບໍ່ເຫັນງູ່ບໍ່ຕົງ, ຄືວ່າມີ
ອັນໃດມາສະກົດຈິດໃຈ, ເລື່ອງຊື່ແນມໄປເບິ່ງໜ້າເພິ່ນ ແຫ່ງ
ຢູ່ຫ່າງໄກ, ທັງເກງໃຈທັງຢ້ານກົວເພາະບໍ່ເຄີຍເຫັນຜູ້ ໃຫຍ່
ເຖິງຂຶ້ນນັ້ນຈາກເທື່ອ, ເຫັນເພິ່ນເວົ້າວ່າກໍ່ແບບທະຫານແຂງ-
ອາດຫນັ່ງກໍ່ຍິ່ງເຮັດໃຫ້ນາງຢ້ານ ແລະ ຈຽມ...

ນາງມັກອ່ອນຈະເລີກໜ່ວຍກັບເມື່ອພັກຜ່ອນ, ເພິ່ນມັກ ຈະ
ລົມກັບລູງມາ ຢູ່ບົດຫນຶ່ງ, ຕາມນາງຄິດອາດຈະແມ່ນເພິ່ນຕອງ
ແນະນຳ, ບຳລຸງ ແລະ ໃຫ້ຄວາມເຫັນເພິ່ນໜັກບາງບັນຫາ
ໃນເອກະສານ ທີ່ພວມຄົ້ນຄວ້າຮຳຮຽນນັ້ນໃຫ້ສະມາຊິກ ໜ່ວຍ
ກຳໄດ້ແກ້ນັກຂອງບັນຫາ.

ມື້ຫນຶ່ງ, ຈົ່ງແມ່ນບັງເອີນ, ປາກກາຂຽນຫນັງສືຂອງ
ນາງຊຳພັດໄປຕົກເຫຍ່ຫ່າງໃດບູ. ເວລາຟັງການບັນຍາຍ
ເອກະສານ ຈົ່ງບໍ່ມີອັນຈິດກ່າຍ ພໍລູງມາຖາມວ່າ: ຄືບໍ່ເຫັນ -
ຫລານຈິດຂຽນຫຍັງ ຫລືວ່າ ຫລານຄິດອຸກອັງບໍ່ລົງໃຈບໍ່, ຫລານ

ພິຈະລືກສຸ່ລູງຟັງໄດ້ບໍ່ຫລາມ ? ນາງຄິດໂລດວ່າ: ໂອຍ ! ພໍ່
 ລູງນີ້ຈຶ່ງແມ່ນຫນ້າເຂົ້າຮົບ ແລະ ນັບຖືແຫຼ່ງເດ, ອັນນັ້ນແມ່ນ
 ແຫຼ່ງແລວທ່ານເຄີຍໄດ້ຍິນພວກພໍ່, ພວກອາຍ, ພວກອາວ ເວົ້າສູ່
 ຟັງວ່າ : ບັນດາທ່ານຜູ້ນຳແນວລາວຮັກຊາດ ແລະ ລັດຖະ
 ບານລາວຕໍ່ຕ້ານກໍຄືບັນດາພະນັກງານປະຕິວັດທີ່ແທ້ຈິງນັ້ນຍາມ-
 ໃດກໍ່ມີໃຈເອື້ອເຜີ້ອຮັກແພງປະຊາຊົນກໍ່ຄືພະນັກງານຮາກ ຖານ
 ຕົ້ນຄິດແນວນັ້ນແລວ ເລີຍຕອບເພິ່ນ ແລະເວົ້າສູ່ເພິ່ນຟັງວ່າ :
 ປາກກາຫລານເສຍ, ເພິ່ນຟ້າວອອກຈາກກອງປະຊຸມໄປ, ແລວ
 ກັບມາພອມໃບເຈ້ຍສີຂາວຊະນິດດີ ແລະປາກກາແບບຂອງນາງ
 ເຮັດເສຍຫິ້ນແລວ, ເປັນປາກກາທຳມະດາ, ລາຄາກໍ່ບໍ່ແພງພໍ
 ປານໃດດອກ.

ຕອນເລີກປະຊຸມ, ລູງມາຊຳພັນນຳເອົາປາກກາທີ່ຖື ວ່າ
 ເປັນປາກກາຊະນິດດີທີ່ສຸດໃນເວລານັ້ນພອມດວຍເຈ້ຍຂາວງາມ
 ມາໃຫ້ນາງອີກ, ເປັນປາກກາຍັກປາກເກີ "Pakker" ທີ່
 ໃຫ້ມອຽນ, ນາງອອກປາກຂອບໃຈນຳພໍ່ລູງມາ, ເພິ່ນຊຳ ພັນ
 ເວົ້າວ່າ " ຄວນຈະຂອບໃຈຕໍ່ເຈົ້າຂອງປາກກາ " ເຮັດໃຫ້-
 ນາງງົງແລວຖາມ " ແມ່ນໃຜເບາະພໍ່ລູງ ? ເພິ່ນຍິນຫົວແລວ
 ຕອບ " ຕໍ່ໄປຈະຮູ້ເອົາເອງ " .

ບັນຫາທາງຫົວໃຈ ແລະ ແນວຄິດຂອງນາງຈຶ່ງເລິ່ມ ຕົ້ນ
 ຕັ້ງຄຳຖາມຈາກຈຸດນັ້ນ. " ຫລືຈະແມ່ນຂອງອາຍໄຊ ? " ຮູ້ແຕ່
 ຖາມແຕ່ບຣູຄຳຕອບ. ຕໍ່ມາ, ພໍ່ລູງມາມັກຖາມນາງວ່າ " ເມື່ອ
 ຮຳຮຽນຈົບແລວຫລານຈະກັບແຂວງຄືເກົ່າບໍ່ ຫລືຈະຢູ່ຮັບ ໃຊ

ວຽກງານຢູ່ຫນ້າເລີຍ ? " .ນາງຮູ້ແຕ່ຕອບວ່າ "ແລ້ວແຕ່ຊາດ
ຈະມອບຫມາຍ , ເພື່ອການປະຕິວັດ , ເພື່ອປະເທດຊາດບານ
ເມືອງ , ເພື່ອປະຊາຊົນລາວ ແລະ ເພື່ອການຕໍ່ສູ້ຊາດ ແລວ
ຫລານຢູ່ ແລະ ໄປໂຕທຸກໆທຸກບ່ອນ " ພໍລຸງມາເວົ້າຕໍ່ຕົນ ໃສ່
ຄໍາເວົ້າອັນໂຮດຽງສາຂອງນາງວ່າ " ກ່ອນອັນກໍ່ແມ່ນເພື່ອຕົວ
ຂອງເຮົາເອງສາກ່ອນ , ຖາບໍ່ມີຕົວຂອງເຮົາແລວ , ເຮັດແນວ
ໃດຊົນທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງໄດ ? " .

ປະໂຫຍກຄໍາເວົ້ານັ້ນເຮັດໃຫ້ນາງຄິດຕະຫລອດເວລາ
" ຫລືວ່າເພິ່ນເວົ້າຢອກ ? " ຫລືວ່າ " ເພິ່ນເວົ້າລອງໃຈ?
ສາລະພັດແຕ່ຊຸຄິດ ໄປຕາມພາສາຂອງສາວນອຍ .

ມີສອງເທື່ອຫນາງຖາມເຖິງເຈົ້າຂອງປາກກາ , ເພິ່ນ ມີ
ແຕ່ຕອບວ່າ " ແລວມຫນຶ່ງຫລານກໍ່ຈະຮູ້ເອົາເອງ " ເປັນປິດ
ສະຫນາເຮັດໃຫ້ນາງຄິດ , ແລວນາງຕັດສິນໃຈເອົາປາກ ກາ
ພອນດວຍເຈ້ຍຂາວແຜ່ນງາມປອດຝາກນຸ້ພໍລຸງມາສິ່ງຄືນ ໃຫ້
ເຈົ້າຂອງຫລັກລັບນັ້ນ . ພໍລຸງມາຕຶກໃຈ , ຟາວຖາມນາງຄືນ
" ເປັນຫຍັງຫລານຈຶ່ງບໍ່ເອົາ ? " ນາງຕອບດວຍຄໍາສູ້ພາບ
ວ່າ " ຄືຈຶ່ງວ່າເປັນຂໍຜູກມັດແນວໃດແນວຫນຶ່ງຂອງເຈົ້າຂອງ
ປາກກາ , ເມື່ອພໍລຸງບໍ່ຍອມບອກຊື່ , ບໍ່ຍອມບອກຈຸດປະສົງ -
ຂອງເຈົ້າຂອງປາກກາແລວ , ຫລານກໍ່ຂໍອະນຸຍາດສິ່ງເພິ່ນຄືນ
ເພາະຫລານບໍ່ຢາກເປັນຫນຶ່ງບຸນຄຸນຂອງຄືນສະຫງວນຕົວ ຈົນ
ອໍາຮອດຊື່ສຽງລຽງນາມ ແລະ ຂອງຫຼືເອົາໃຫ້ກໍ່ປຽບຄື ຊາວ
ນາປູກເຂົ້າເພື່ອຫວັງຜົນ " ພໍລຸງມາຮອງໂອະຮອງໂອຍ ຂຶ້ນ

" ຈົ່ງແມ່ນຫລານມີຈິດໃຈເດັດດ່ຽວແທ້ນັ້ນຫລານສາວ ? "

ຈິດຫມາຍນ້ອຍ

ບໍ່ມີທາງໃດຈະລະບາຍຄວາມອຸກໃຈທີ່ໄປກວ່າເລົ່າເລື່ອງ
ທີ່ພວມເກີດຂຶ້ນກັບນາງສູ່ເອອຍຈັມສີຟັງ (ເນຍຂອງທ່ານ ມິນ
ຕີ) ເພາະຄິດວ່າ " ມີແຕ່ແມ່ຍິງນຳກັນຈິ່ງຈະເຂົ້າໃຈກັນໄດ້ "
ເພິ່ນຈິ່ງຊົມໃສ່ຫຸ່ນາງວ່າ " ມີຄົນມັກນອງແລວໄດ້ " ນາງຖາມ
ຄືນວ່າ " ແມ່ນໃຜ ? " ເພິ່ນຕອບ " ນັ້ນແລວຄິຕິວັຍນ ຫາ
ທີ່ພາໃຫນອງບໍ່ສະບາຍໃຈ, ອາດຈະແມ່ນລູງມາເປັນພໍ່ຊື່ " ຫຼື
ຕາຂອງນາງຈິ່ງແຈ້ງສະຫວ່າງຂຶ້ນ, ບໍ່ແມ່ນດີໃຈ, ແຕ່ຊື່ ພໍ່
ແມ່ນຄວາມອຸກໃຈ, ອຸກໃຈອັນທີ່ໜຶ່ງກໍ່ແມ່ນຕົນເອງຍິງນ້ອຍຢູ່,
ການຈັດຕັ້ງສິ່ງໃຫ້ຂຶ້ນມາຮ່າຮຽນເອົາວິຊາຄວາມຮູ້, ຊື່ພໍ່ມາ
ປະສົບພົບພໍ້ກັບບັນຫາຫົວໃຈ, ອຸກໃຈອັນທີ່ສອງກໍ່ແມ່ນຄວາມລັບ
ຂອງຄົນທີ່ປາຖະຫນາດີນຳ, ຄືວ່າບໍ່ປະກົດຕົວໃຫ້ເຫັນແດ່ ?

ເອອຍຈັມສີ ສິ່ງຂ່າວໃຫ້ລູງມາໄດ້ຊາບຕໍ່ເຫດການທີ່ ໄດ້
ເກີດຂຶ້ນກັບຕົວຂອງນາງ.

ພໍ່ ປິດ ກອງປະຊຸມ ນາງຖືກຍ້າຍໄປປະຈຳຢູ່ຫອງການກະ
ຊວງສຶກສາ ໂດຍແມ່ນຫນ້າເຈົ້າສຸກ ວົງສິກ ເປັນລັດຖະເສນາ
ກະຊວງສຶກສາຂອງລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕາມ, ບາງເທື່ອບາງ ທີ່
ກໍ່ໄດ້ສະຫມັກໄປຮັບໃຊຢູ່ກອງປະຊຸມ

ລູງມິນ ສິມວິຈິດ ຮຽກນາງໄປພົບແລວບອກວ່າ " ຢ່າສູ່ອຸກ
ໃຈເນີຫລານສາວ, ມີອາຍບາວອາຍແພວຢອກກໍ່ດີລະບໍ່, ອາຍ

ບ່າວນັ້ນກໍ່ບໍ່ແມ່ນສາມັນຊົນທຳມະດາອີກຊ້ຳ "ຍັງເຮັດໃຫ້ນາງຄິດ
ຫລາຍຂຶ້ນຕື່ມ.

ຕໍ່ມາ, ຊ້ຳພັດມີຈິດຫມາຍຂຽນມາເຖິງ, ຈິດຫມາຍບໍ່ລົງ ຊ້
ລົງສຽງສຽງນາມ, ພຽງແຕ່ຂຽນວ່າ " ຈາກອາຍ " ນາງກໍ່ ບໍ່
ຮູ້ຈະຂຽນຕອບ ແລະ ຕັ້ງໃຈເອົາໄວ້, ຈະບໍ່ຕອບ ຈົນກວ່າ ຈະ
ຮູ້ຈັກຕົນຕົວເຈົ້າຂອງຈິດຫມາຍສາກອນ.

ມີເອກະສານໃຫ້ມ, ນາງຖືກຮຳຮຽນອີກ. ເມື່ອຮຽນແລ້ວ
ມີຊຸດໃຫ້ມມາຮຽນຕໍ່, ນາງກໍ່ຮັບໃຊ້ຮັບແຂກຮັບຄືນຢູ່ກອງປະ ຊຸມ
ບິດລະຮຽນ, ບິດລະໄປຮາກຖານປະຊາຊົນ ພັດປ່ຽນຫມູນນວຽນ
ໄປຄືແນວນັ້ນຈົນຊົ່ວໄລຍະໜຶ່ງເກືອບເປັນປີ.

ທຸກເທື່ອ ນາງຖືກຮຽນ ບັນດາທ່ານຜູ້ນຳກໍ່ພັດປ່ຽນກັນ
ລົງນຳພາແຕ່ລະໜ່ວຍ ແຕ່ເທື່ອນີ້ທ່ານ ໂກສອນ ພິມວິຫານຈະ
ລົງໄປເປັນຜູ້ຕິດຕາມຢູ່ໜ່ວຍຂອງນາງອີກ. ບາງມື້ເລີກຮຽນ -
ເພິ່ນກໍ່ຊວນນາງລືມນຳ " ເປັນແນວໃດ, ຮຽນຍາກບໍ່ ? ມີ ອັນ
ໃດບໍ່ເຂົ້າໃຈກໍ່ໃຫ້ຖາມ, ເພາະເທື່ອນີ້ ການຈັດຕັ້ງໄດ້ ມອບ
ຫມາຍໃຫ້ອາຍຕິດຕາມໃກ້ຊິດກັບໜ່ວຍນີ້. " ນອກນັ້ນສ່ວນຫລາຍ
ເພິ່ນໄດ້ສັງຄວາມນຳພວກລູງທີ່ເພິ່ນເຄີຍສັງມາຫາການງານວ່າ: ໃຫ້
ຕັ້ງໃຈຮຳຮຽນ ກຳໃຫ້ໄດ້ບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ສຳຄັນໃຫ້ແຫນ້ນແລ້ວ -
ອອກໄປເຮັດວຽກໃຫ້ໄດ້ຜົນດີ. ສຳລັບນາງເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄຳເວົ້າທີ່
ຝາກໄປນັ້ນ ພຽງແຕ່ຜູ້ໃຫຍ່ຍາມໃດກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ເດັກນ້ອຍເຫັນ
ເພິ່ນ ແລະ ບັນດາຜູ້ນຳທຸກທ່ານ ເພິ່ນສະແດງຄວາມເອື້ອເຟືອ
ແລະ ຮັກແພງຕໍ່ນາງດີຄື ແນວນັ້ນ, ນາງຮູ້ສຶກພູມໃຈຫລາຍ

ແລະ ມີກຳລັງໃຈສູງບຸກບັນສ້າງຕົວໃຫ້ສົມກຽດ. ນາງບໍ່ ໄດ້
ຄິດຫຍັງໄປຫລາຍເລື່ອງ, ເພາະເຫັນວ່າເພິ່ນກໍ່ເປັນຄົນມີ ອາ
ຍຸແລວ " ສາມສິບກວ່າປີແລວ " ເພິ່ນຄົງຈະມີຄອບຄົວ ເອົາ
ປະໂວທໄດ້ຫນຶ່ງ, ຈົ່ງບໍ່ຄິດພຽງແຕ່ນອຍດຽວເຖິງຫມາ ຂອງ
" ຄຳເຕືອນ " ແລະ " ປາກກາ " ຊະນິດດີຕາມນັ້ນ.

ຕອນປິດກອງປະຊຸມລັດຖະບານຕໍ່ຕາມ, ຊຶ່ງເປັນໂອກາດທີ່
ນາງໄດ້ພົບເຫັນເພິ່ນຫຳອິດ ຫຼາຍ ໂກສອນ ພົມວິຫານ ຍົກ
ຈອກອວຍພອນໄຊແກ່ທຸກຄົນແລ້ວກໍ່ຍ່າງມາຫາທາງ ເພິ່ນທັງຍັມ
ທັງເວົ້າວ່າ " ຂໍອວຍພອນໃຫ້ແມ່ຍິງແຂວງ ສີສິດຕະນາກແລະ
ອວຍພອນໃຫ້ແກ່ໄຊຊະນະຂອງປະຊາຊົນລາວ, ທັງຂໍ ຝາກ
ຄວາມຫວັງໄວ້ກັບຈອກເຫລົ່າ ຈອກນີ້, ຫວັງວ່ານອງຄົງຈະບໍ່ຫລົງ
ລົມຕະຫລອດການ " ອັນຄວາມໄຮດຽງສາຂອງນາງຊຳພັດຄິດ
ໄປວ່າ " ບໍ່ໃຫ້ລົມງານລຽງນັ້ນ, ໃຫ້ຄິດເຖິງໄຊຊະນະ ແລະ
ວຽກງານຂອງປະເທດຊາດ, ບໍ່ຄິດຈັກຫນ້ອຍວ່າ ເພິ່ນເວົ້າ ໃສ່
ຕົນເອງ "

ຫລັງຈາກນັ້ນ, ນາງກໍ່ຖືກສັບຊ້ອນລົງຂົນຂວາຍຢູ່ເຂດ ໂກ
ຄຽງນັ້ນ. ເວົ້າໃຫ້ເຂົ້າໃຈງ່າຍໆກໍ່ແມ່ນ, ພໍຮຽນຈົບເອກະ ສານ
ແຕ່ລະຊຸດແລ້ວກໍ່ລົງກໍ່ສ້າງຮາກຖານໄລຍະ 15 ເຖິງ 20 ວັນ
ຫລືແຕ່ 1 ເດືອນຫາ 3 ເດືອນ. ບາງຄັ້ງກໍ່ 6 ເດືອນຈົນ ຕະ
ຫລອດເລີຍໃນວຽກງານນີ້, ແລ້ວກັບຂຶ້ນໄປສະຫລຸບຖອດ ຖອນ
ບົດຮຽນ, ແລ້ວລົງໄປຂົນຂວາຍຕໍ່, ຫມູນວຽນປ່ຽນກັນຢູ່ຄືແນວ
ນັ້ນ.

ຫນ້າທີ່ຕົນຕໍ່ຂອງນາງໃນເວລານັ້ນ ແມ່ນປະຈຳຢູ່ ຫ້ອງ
ການຂອງກະຊວງສຶກສາ, ຊຶ່ງຢູ່ຫ່າງໄກລຽງມາແລວ. ຊຸກຸ້ມ ມີ
ລູງ ມະຫາຄຳ ເປັນພໍ່ຊື່, ເປັນຜູ້ໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນແລະສຶກສາ
ອົບຮົມໃກ້ສິດ ເມື່ອນາງມີຄວາມອຸກອັງຫງ່ວມເຫງົາເພິ່ນກໍເຄີຍ
ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ໃຫ້ກຳລັງໃຈ, ສ່ວນຫລາຍ ເພິ່ນ
ເອົາເລື່ອງອື່ນໆມາເລົ່າສູ່ຟັງ, ທັງມ່ວນແລະທັງພາໃຫ້ຄິດສາງ
ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ຮູ້ສຶກແປກປະຫລາດຈິດໃຈແດ່, ສາລະ ພັດ
ຢ່າງແຕ່ສຸດທາຍນາງບໍ່ຮູ້ຄິດຫຍັງຫລາຍ ນອກຈາກຄິດວ່າ: ຜູ້
ໃຫຍ່ຍາມໃດເພິ່ນກໍເອົາໃຈໃສ່ເດັກນ້ອຍທີ່ພັດພອຍຈາກພໍ່ແມ່ແຕ່
ນອຍ. ສ່ວນຫລາຍເພິ່ນກໍຮັກແພງທຸກຄົນ ແຕ່ສຳລັບນາງບາງຄັ້ງ
ເລື່ອງທີ່ເພິ່ນເລົ່າສູ່ຟັງກໍເຮັດໃຫ້ຄິດສົນໃຈ ແລະແປກໃຈຢູ່ ບໍ່
ວາຍໃນຍາມນັ້ນ.

ມື້ໜຶ່ງ ລູງມະຫາຄຳ ເອົາຂອງຕອນນອບໃຫ້ນາງ ລູງ
ມະຫາຄຳ ຍັງເວົ້າວ່າ " ວານນີ້ອາຍໄປປະຊຸມພິບທານ ໄກ
ສອນ ເພິ່ນໄດ້ຝາກຄວາມຢຽມຢາມມາເຖິງນອງ ແລະ ຝາກ
ຄວາມຫວັງວ່າ ໃຫ້ນອງຕັ້ງໃຈເຮັດວຽກແລະຮຳຮຽນ" ນາງ
ຈຶ່ງເຂົ້າໃຈວ່າ " ປາກກາ ແລະ ເລື່ອງລູງມະຫາຄຳ ເລົ່າ
ນັ້ນເປັນຂອງໃຜຄົນໜຶ່ງຕ່າງຫາກອັນຄວາມໄຮດຽງສາຂອງ
ນາງຊຸກຸ້ມຄິດໄປວ່າ " ບໍ່ໃຫ້ລົມງານລຽງມນນ, ໃຫ້ຄິດ ເຖິງ
ໄຊຊະນະ ແລະ ວຽກງານຂອງປະເທດຊາດ, ບໍ່ຄິດຈັກຫນ້ອຍ
ວ່າເພິ່ນເວົ້າໃສ່ຕົນເອງ ".

ແທນທີ່ລູງ ມະຫາຄຳ ຊຶ່ງເວົ້າພຽງແຕ່ເທົ່ານັ້ນ, ເພິ່ນເວົ້າ

ຕໍ່ໄປວ່າ " ທ່ານ ໄກສອນ ຝັນກ່ຽວກັບນ້ອງໄດ້ຫັນ, ເພິ່ນ ຝັນ
 ວ່າ : ນອງ ທອງວິນເຕະບານນຳຫມູ່ແລວພະລາດລ້ມ, ເພິ່ນ
 ຈົ່ງຟ້າວແລ່ນໄປຮັບເອົາ, ນອງທອງວິນ ຈົ່ງບໍ່ລ້ມເຖິງດິນ " ມີ
 ບາງເທື່ອ ລູງມະຫາຄຳ ໄດ້ນຳເອົາຄວາມຝັນຂອງທ່ານ ໄກ
 ສອນມາເລົ່າຕໍ່ສູ່ນາງຟັງວ່າ " ທ່ານໄກສອນ ຝັນວ່າ, ນອງ
 ທອງວິນ ພວມລອຍນ້ຳຢູ່, ລູອຍໄປຮອດນ້ຳໄຫລແຮງເພິ່ນລູລືຍ
 ພາຍເຮືອໄປຮັບເອົາ " ແລວເພິ່ນສັ່ງຄວາມກັບອາຍວ່າ " ນອງ
 ທອງວິນ ເປັນຜູ້ນອຍກວ່າເພິ່ນ, ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ນາງແດ່ " ແລະ
 ອື່ນໆ... ຊື່ແມ່ນຄວາມຝັນແທບາະຫລືວ່າຝັນແນວໃດນາງກໍບໍ່
 ໄດ້ຄິດຫຍັງຫລາຍ, ຄິດແຕ່ " ຂອບໃຈຕໍ່ເພິ່ນທີ່ເປັນຫວັງ, ຂະ
 ຫນາດຈິດວິນຍານຢູ່ໃນຄວາມຝັນກໍເປັນຫວັງນຳຫລານຄອບ ໃຈ
 ນຳເພິ່ນຫລາຍແລວ ".

ພູທີ 4 ເປັນພະຍານ

ພໍ່ຊື່ພູທສາມແມ່ນູ ເຈົ້າສຸກ ວົງສິກ , ລັດຖະມົນຕີກະ
 ຊວງສິກສາເຄີຍໄດ້ໂອລົມນາງຖາມທຸກສຸກໃນຊີວິດແນວໃດ. ມື້ນີ້
 ຫນຶ່ງ ທ່ານ ເຈົ້າສຸກ ວົງສິກ ໄດ້ຮຽກເອົານາງໄປພົບ ແລວ
 ເວົ້າຖາມແບບກົງໆວ່າ " ສິມມຸດວ່າມີຄົນນາມັກມາຮຽກເດ, ຊື່
 ວ່າແນວໃດ ? " ນາງຕອບເພິ່ນໄປຕາມພາສາເດັກນອຍວ່າ " ພໍ່
 ເພິ່ນຊື່ວ່າແນວໃດ ? " ເຈົ້າສຸກ ວົງສິກກໍບອກກົງໆໂລດ " ທ່ານ
 ໄກສອນ ພິມວິຫາກ " ເນື້ອຫນຶ່ງນາງສິ້ນເຊັ່ນໄປທັງຕົວ,

ເພາະຢ້ານແລະຖາມ : "ໂຕຫລານເປັນເນຍນ້ອຍຂອງເພິ່ນຊິນ
ບໍ່ ? ອັນເປັນເນຍນ້ອຍນັ້ນຫລາຍກຽດຊົງທີ່ສຸດ ! "

ຜູ້ສ້າງປະກົດຕົວ, ຄື ທ່ານ ເລຊຸຍເລືອງ, ຄົນ ຫວຽດ
ນາມ ທ່ານໂຫຈິນ ສົ່ງໄປເປັນທີ່ເປົກສາລັດຖະບານລາວອິດ
ສະຫລະ :

ທ່ານ ເລຊຸຍເລືອງ ຈົ່ງເລົ່າຄົນ ແລະ ຢັ້ງຢືນຄວາມຈິງ
ທີ່ເກີດຂຶ້ນທັງຫມົດສູ່ນາງຟັງວ່າ : " ເຮົາກໍ່ບໍ່ໄດ້ປະຕິເສດ ວ່າ
ທ່ານ ໂກສອນ ບໍ່ເຄີຍມີຄົນຮັກມາກ່ອນ. ສະໄຫມຢູ່ຫວຽດນາມ
ທ່ານ ໂກສອນ ເປັນເຈ້ຍ, ຈົ່ງໄປນອນພັກຕົວຮັກສາພະຍາດ
ປອດຢູ່ເຮືອນ ຫາວ ໄຂກາ, ຫາວ ໄຂກາ ມີຫລານສາວ ຄົນ
ຫນຶ່ງ, ເອົາໃຈໃສ່ບົວລະບັດທ່ານ ໂກສອນ ຢ່າງໃກ້ຊິດ, ຈົນ
ກາຍເປັນຄວາມຮັກ, ແລວກໍ່ຫມັ້ນຫມາຍກັນ, ວ່າຈະເອົາກັນແຫ.
ແຕ່, ເພື່ອປະເທດຊາດ ແລະ ການປະຕິວັດລາວຈະຕ້ອງກາວ
ເດີນໄປເຖິງຈຸດຫມາຍປາຍທາງແຫ່ງໄຊຊະນະຕິຜາບແຜຂາ-
ເສີກສັດຕູໄດ້ນັ້ນ, ພວກເຮົາ ໄດ້ເປົກສາຫາລືນກັນຢູ່ໃນຂັ້ນ ລັດ
ຖະບານລາວທັງຫມົດ, ຕົກລົງເປັນມະຕິວ່າ, ທ່ານ ໂກສອນ ພົມ
ວິຫານ ຕ້ອງມີເນຍເປັນຄົນລາວ ແລະ ສາວລາວ, ເພາະມີ ຜູ້
ນຳໃນຂັ້ນລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານກໍ່ໄດ້ເອົາເນຍຄົນຫວຽດ ນາມ
ສອງສາມທ່ານແລ້ວ, ຝ່າຍສັດຕູພວມໂຄສະນາໄສຮາຍປາຍ ສີ
ຕໍ່ເລືອງນີ້ຢູ່, ເຮົາເອງຈະເປັນຜູ້ໄປເວົ້າກັບລູກໄຂກາ ເອງ
ແລະ ຂຽນໄປຕົກຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາໃຈ ແລະ ເຫັນວຽກ ໃຫຍ່
ເຫນືອກວ່າວຽກສ່ວນຕົວ, ຂອບຂໍເປັນພະຍານໂຕຫລານຮູ້ແຈງ

ນຳແນວນັ້ນ.

ນາງຈຶ່ງຂໍຄິດເບິ່ງສາກ່ອນ, ມີເອື້ອຍຈັນສີ ພໍ່ລູງມັນ ພໍ່ທິດ
ມ່ວນ ສາວຈັນທະລາ, ສ່ວນຫລາຍແມ່ນເພິ່ນເຫັນດີນຳ, ທັງລະ
ດົມໃຫ້ກຳລັງໃຈແກ່ນາງອີກຊຸ້. . .

ສ່ວນທາງເພິ່ນກໍຍັງແມ່ນ 4 ພໍ່ຊຸ່ຢູ່ຄືເກົ່າທີ່ມາເວົ້າ ປ້ອງ
ເວົ້າຫວ່ານໃຫ້ນາງຕົກລົງ.

ນາງໄດ້ນັບອ່ານວັນເດືອນປີເກີດຂອງທ່ານໄກສອນ ໃສ່
ກັບວັນເດືອນປີເກີດຂອງນາງແລ້ວ, ເພິ່ນມີອາຍຸລຸ້ນນາງເກືອບ
ສອງທົດສະວັດ, ຄືມີອາຍຸລຸ້ນນາງ 18 ປີພໍດີ (ເພິ່ນເກີດ ວັນ
ອັງຄານ, ເດືອນສິບສອງ ປີວອກ, ປີ 1920, ນາງເກີດປີ ຂາມ)
ເຖິງບໍ່ເຊື່ອກໍຫຼັງໄປຈັງຊັນແລ້ວ ອັນເລື່ອງ ໂຫຮາສາດນີ້
ກໍ່ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວິທະຍາສາດທີ່ຄົນວິທະຍາສາດຕິດຕາມກັນ
ນາຫລາຍພັນປີແລ້ວ.

ກັບເມືອຢາມບານ

ພາຍຫລັງກັບຄືນຈາກການໄປຂົນຂວາຍເຂດນ້ຳງູ່ ນາງ
ແລະ ຫມູ່ພອມກັນສະເຫມີຕໍ່ຂັນເທິງວ່າ : ຂໍເມືອຢາມບານ -
ເພາະຄິດຮອດພໍ່ແມ່ຫລາຍ, ເພິ່ນຕົກລົງອານຸຍາດ ຈຶ່ງມີຫມູ່ ນາ
ດວຍກັນ 5 - 6 ຄົນ ເຫມືອນກັບນາງ ກິນນາລີ ນາງກິນນາ
ລອນ ເດີນດົງກັບນາບານເກີດເມືອງນອນ, ມີທະຫານຫມວດ -
ໜຶ່ງພໍດີມີວຽກລົງໄປຫ້ອງຖິ້ມນັ້ນ, ການເດີນທາງຈຶ່ງຕະ ຫລອດ

ປອດໄພດີ.

ພໍ່ແມ່ແມ່ນບໍ່ເຫັນຫນ້າ, ພໍ່ແມ່ພັນອງດີອີກດີໃຈລຶງຈາກເຮືອນ
ຈາກຊານນາຕອນປານວ່ານາງເປັນລູກເປັນເຕົ້າຂອງຫມົດທຸກ
ຄົນ.

ຢູ່ເຮືອນບໍ່ພໍ 5 ມື້, ຊຸກພັດມີຂ້າວທະຫານຜື່ງອອກເຄື່ອນ
ໄຫວຈາກຄາຍ ກິກແຮ ແລະຄາຍບານມີ ເພື່ອກວດລາງ. ແມ່
ຂອງນາງຈຶ່ງຮີບຟ້າວເອົານາງໄປເຊື່ອງຊອນໄວຢູ່ໄຮ່ຫ່າງ ໄກ
ຈາກບານ 10 ກວ່າກິໂລແມັດ, ເປັນຜືນໄຮ່ຢູ່ກາງດົງພິງ ກິດ
ຊຶ່ງມີ 5 ເຈ້າດວຍກັນ ຫມາຍວ່າມີໄຮ່ 5 ຜືນນຳກັນ, ແຕ່ ລະ
ເຈ້າບໍ່ມີຄົນນອນໃນຖຽງ 4 ຫລັງນັ້ນ, ຜືນໄຮ່ຂອງນາງຊຸກ ຢູ່
ຂອກຫມູ່ ແລະມີແຕ່ນາງນອນຄົນດຽວ, ຖຽງພໍ່ປຸກສູງເຄວ ເວວ
ຢູ່ກາງໄຮ່ ແລະປຸກໃສ່ກາງໂນນສູງ, ແຄມຖຽງເບື້ອງຕາ ເວ້ນ
ຕົກມີກົກບົກໃຫຍ່ປະມານ 6 - 7 ອູນ 1 ຕື້ນໃຫຍ່ສູງອີຫລີ ພໍ່
ຈຸດໄຮ່ປາຍກົກບົກຍັງຂຽວອຸ່ນທຸ່ມຢູ່ແປວໄຟບໍ່ຮອນເຖິງ.

ອີ່ໄຮ່ແມ່ນຂອຍເອີຍ... ຕອນກາງເວ້ນຍັງໄຄແດດ ເພາະ
ມີແມ່ນາຫາ ພອນພວກນອງນອຍທີ່ອີ່ແມ່ບາເຈ້ຍມີຈູງມາຢູ່ນຳຍັງ
ມ່ວນແດດ, ເຈ້າຂອງໄຮ່ແຕ່ລະຜືນເຂົາກໍ່ມານຳຍັງຮູ້ສຶກອຸ່ນໃຈແດດ
ບາດກາງຄືນັ້ນຕີ ປະໂຫນກາງຢູ່ຄົນດຽວ, ເຖິງຍາມແລງ ແມ່
ແລະ ນອງນອຍພາກັນກັບຄືນບານ ດວຍຄວາມຈຳໃຈ ເພາະ
ເປັນຫວັງຄິດເຖິງນາງ, ພໍ່ກໍ່ບໍ່ຢູ່ນຳ, ເພິ່ນເປັນນັກຕໍ່ສູ້ຮ່ວມ ກັບ
ອິດສະຫຼະບໍ່ຮູ້ວ່າເພິ່ນໄປຫາງໃດທິດໃດ.

ກອງກົກບົກໃຫຍ່ແມ່ໄດເອົາຄວາຍ 3 ໂຕຜູກແຫລ່ງ ໄວ

ຮຽບຮອຍແຕ່ລະມື້ ກ່ອນເພິ່ນກັບເມື່ອບ່າມ ແມ່ນຄູ່ດວ້າ: ເວລາ
ເສື້ອໃຫຍ່ຂ້າມກໍ່ໃຫ້ກິນຄວາຍນັ້ນກ່ອນ, ກອງລາງຖຽງມີຫມາ
1 ໂຕ, ຄວາມຈິງນາງຮູ້ສຶກອຸ່ນໃຈໃນຍາມເດິກ ເພາະ ມີ
ຄວາຍມີຫມາເຝົ້າຢູ່ກອງລາງຖຽງນັ້ນເປັນເພື່ອນເຄື່ອງມື ມີ
ມິດຫນຶ່ງດວງ, ມີພາ, ຈິ່ງແມ່ນເປັນຊິວິດບັນຫນຶ່ງຂອງນາງ ທີ່
ໂດດດ່ຽວປ່ຽວພອຍທີ່ສຸດ.

ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຫງ່ວມເຫງົາ, ແມ່ໄດ້ເອົາຫລາກເອົາຝ້າຍໄປໃຫ້
ນາງເຂັ້ນ, ກ່ອນຂັ້ນຖຽງນອນ ນາງໄດ້ດັງໄຟໄວກອງລາງ -
ຖຽງ ດັງໄຟກອງຫນຶ່ງໃຫ້ຄວາຍ ເພື່ອໄລ່ຮົ່ມໄລ່ຍູງ ແລະ ໄລ່
ເຫລືອກມາກິນຄວາຍ, ເທິງຖຽງນາງໃຕກະບອງແລວເຂັ້ນຝ້າຍ
ເຕັມໃນແລວຈິ່ງເຂົ້າບອນ.

ຢູ່ມາຊາວບານຮູ້ສະພາບຂອງນາງແນວນັ້ນໃຜໆກໍ່ຈົ່ມອີ້ ດູ
ສິງສານນາງ ຍັງເດັກຍິງນອຍໄປປ່ອຍໄວດັງພິງກິດຄົນດຽວ
ໂອ່ຍຈິ່ງແມ່ນແມ່ຈົ່ມນັ້ນສິ່ງມາກາປ່ອຍນາງນັ້ນ ໄວປ່າຄົນດຽວ
(ຊາວບານເອີ້ນແມ່ນາງເປັນແມ່ຈົ່ມ) ແມ່ຂອງນາງມີແຕ່ວ່າ -
ດວຍຄວາມຈຳເປັນ, ຖາຢູ່ບານສິດຕູ້ຂ້າບານຢານຖືກຈັບມັນໄປ
ຂາ... ເວົ້າແລວແມ່ກໍ່ນຳຕາໄຫລພອມ...

ຢູ່ມາມີ 2 ຜົວເມັຍພໍ່ເຖົ້າຟອງເປັນຊາວບານກໍ່ພາກັນໄປ
ນອນໄຮຂອງເພິ່ນ, ຫ່າງໄກຈາກໄຮຂອງນາງປະມານ 600
ແມັດ, ເດິກໆ 2 ຜູ້ເຖົ້າພວກເພິ່ນຕິເຄາະເອີ້ນໃສ່ນາງ ເປັນ
ສຽງພໍ່ຫວ່າງນັ້ນແຫລະ, ນາງກໍ່ຕິເຄາະຕອບພວກເພິ່ນ, 2 ຜູ້
ເຖົ້ານັ້ນເພິ່ນກໍ່ຊວນນາງນອນນຳເພື່ອຈະບໍ່ຢານແລະບໍ່ເຫງົາ.

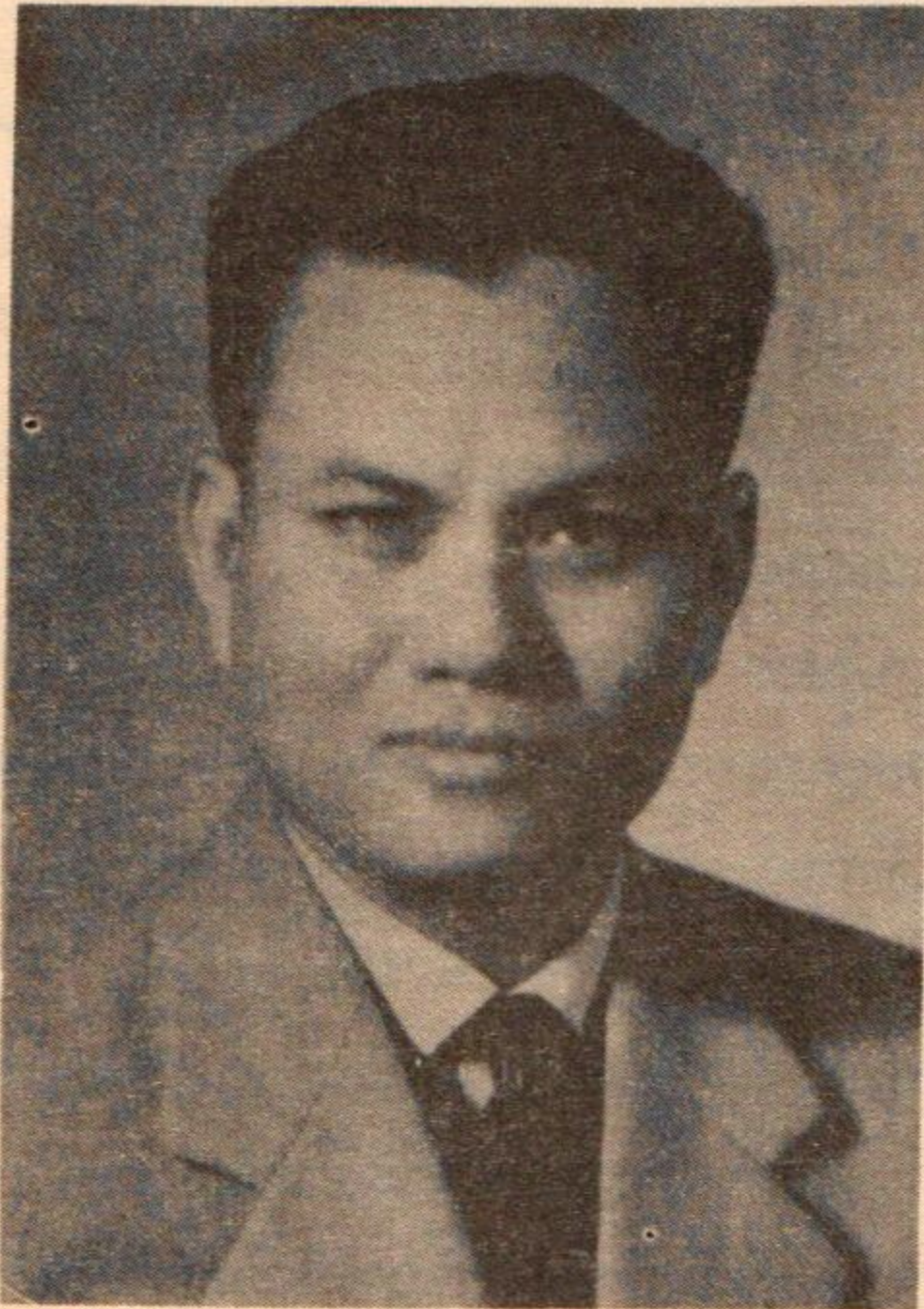
ພວກພໍ່ແມ່ຖ້າມານອນໄຮພໍ່ຍອນອີດູເຈົ້າໃດນາງ ເຮືຍ
ນາຣິບມານອນນໍາກັນຈົ່ງມ່ວນອີຫລາ ແຕ່ນາງບໍ່ຍອມມາ ເພາະ
ປະຄວາຍ 3 ໂຕນັ້ນ.

ບາງຄົນນອນບໍ່ຫລັບ ເພາະເປັນຫວ່າງນໍາຫມູ່ເພື່ອນທີ່ ມາ
ຢາມບານພອມກັນ, ບໍ່ຮູ້ພວກເພື່ອນເຫລົ່ານັ້ນຈະຕົກຢູ່ສະ ພາບ
ການຄືຕົນບໍ່ຫລີແນວໃດກໍ່ບໍ່ຮູ້ ? ຈະພາກັນກັບຄືນສູ່ກົມກອງກໍ່ ບໍ່
ໄດ້, ຈະອອກຢູ່ບານກໍ່ບໍ່ໄດ້ ເລີຍບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດ. ໃນຄາວນີ້
ຈົ່ງແນ່ນອນຕະຫລົດຄັບຂັນແທດ !

ມີຄົນໜຶ່ງນາງຝັນວ່າ : ໄດ້ຍິນເຫດຈະເຫີນເດີນອາ ກາດ
ຄືກັນກັບນົກເຈົ້າເວ້ນຢ່າງແປກປະຫລາດຫົວໃຈ, ຍອນວ່າ: ມີ ທະ
ຫານຝຣັ່ງລູ່ຂຶ້ນໄປເທິງຖຽງວ່າຈະຈັບເອົານາງ, ນາງຕັດສິນ ໃຈ
ເລີຍໂດດລົງຖຽງບໍ່ຍອມໃຫ້ພວກເຂົາຈັບແຕ່ແລວກໍ່ເຫາະ ໄປ
ເລີຍ, ເຫັນທະຫານຝຣັ່ງແຫງນໜ້າຂຶ້ນຕາມນາງດ້ວຍຄວາມຜິດ
ຫວັງແລວພວກເຂົາເລີຍຫມີ, ບາດພວກເຂົາຫມີໄປແລວນາງ ຊຳ
ພັດຄິດຮອດຫາຄວາຍ, ຢ່າງຄວາຍເສຍຈົ່ງເຫາະລົງໄປຢືນ ຈົ່ງ
ຢູ່ປາຍກົກບົກໃຫຍ່ຕົນນັ້ນແລວຫລຽວລົງເບິ່ງຄວາຍຍັງຄືເກົ່າ ຮູ້
ສຶກດີໃຈຫລາຍ, ຊຽງາດຮູ້ເມື່ອຂຶ້ນມາຈົ່ງຮູ້ວ່າຕົນຝັນ.

ການກວາດລາງຂອງທະຫານຝຣັ່ງໂຍະຍານລົງ ແລວ
ນາງພອມຫມູ່ພອມກັນກັບຄືນສູ່ກົມກອງອີກພາຍຫລັງຄາງຢູ່ ໄຮ
ໄດ 3 ເດືອນກວ່າ.

ຄຳຫມັ້ນສັນຍາ

ທ່ານ ໄກສອນ
ພິນວິຫານ
ເວລານີ້: (ໃນ
ຕຳແໜ່ງ ລັດ
ຖະສະນາປ້ອງ
ກັນຊາດ) ໃນ
ລັດຖະບານລາວ
ຕໍ່ຕ້ານທັງເປັນຜູ້
ລິເລີ່ມສ້າງ ຕັ້ງ
ກອງລາດຊະວົງ.

ຄົນທຳມາດໄດ້ເຫັນກ່ອນຜູ້ອື່ນກໍ່ແມ່ນອາຍໄຊ ຕໍ່ມາກໍ່ ແມ່ນ
ອາຍອໍ ຊຶ່ງພວກອາຍເຫລົ່ານັ້ນນາງກໍ່ພໍ້ແຕ່ແກວ່ນເຄີຍເຫມືອນກັບ
ຄົນອື່ນໆ, ນາງບໍ່ໄດ້ຮູ້ເລີຍຊື່ວ່າພວກເພິ່ນມີເຈດຕະນາ ຫຍັງ
ກັບນາງ, ແຕ່ບໍ່ຮູ້ເຫດຜົນ ຫຍັງອາຍອໍຫວ່ງສຸດຂີດ, ທັງອອກປາກ
ອີກວ່າ " ໃຜມາເອົານາງທອງວິນຫນີໄປຈາກເຮົາແມ່ນບໍ່ໄດ້ "
ໄດ້ຍິນຄຳນີ້ ນາງຮູ້ສຶກຢ້ານສັ່ນສະເຫຼອນຈິດໃຈບໍ່ງ່າຍ ນາງມີ

ແຕ່ອາໄສການຈັດຕັ້ງຊ່ວຍເຫຼືອເບິ່ງແຍງ. ເທົ່ານັ້ນ ແລະ ບໍ່ຮູ້ຈະ
ອາໄສໃຜ.

ພວກລູງທັງ 4 ຄົນຕ່າງກໍ່ຫາໂອກາດອັນເໝາະພົບ ນາງ
ເປັນຄັ້ງໆ ໂອລົມແລະລະດົມໃຫນາງຄິດ ແລະ ຕັດສິນໃຈ ນາງ
ໄດ້ຕັດສິນໃຈແລວວ່າ " ນາງຍັງນອຍຢູ່ຫລາຍ, ຂໍໃຫ້ມີຜົນ ງານ
ແກ່ປະເທດຊາດບານເມືອງສາກ່ອນ."

ເວລາໄດ້ຜ່ານໄປທາຍປີ 1952, ດ້ວຍຫົນຕໍ່ປ່າຕໍ່ລູງ ບໍ່
ໄຫວ, ນາງຈຶ່ງຮັບປາກການຫມັ້ນ.

ກ່ອນຈະເຖິງເວລາຫມັ້ນ, ການຈັດຕັ້ງໄດ້ຈັດໃຫ້ນາງ ກັບ
ເພິ່ນ (ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ) ພົບກັນສາກ່ອນ " ເພື່ອ
ໃຫຍ່າວສາວເວົ້າລົມກັນວ່າຊັ້ນເຫາະ " ຈຶ່ງເປັນເທື່ອທຳ ອິດ
ທີ່ນາງກັບເພິ່ນ ໄດ້ພົບກັນຕາມລຳພັງສອງຕໍ່ສອງ, ເມື່ອເພິ່ນຂໍ ມາ
ມາພົບນາງ.

ນາງຄິດເຖິງຮູບພາບເວລາເພິ່ນເຜີຍແຜ່ເອກະສານ, ເພິ່ນ
ເວົ້າໄດ້ເກັ່ງຫລາຍ ແລະ ເປັນຕາຟັງທັງຈັບ ອົກຈັບໃຈ ບາດ
ມາເວົ້າກັບນາງ, ເພິ່ນຊຳພັດບໍ່ເວົ້າພໍປານໃດ, ເປີດສາກເພິ່ນ
ຖາມວ່າ : ຄິດຮອດບານບໍ່ ? ການເຮັດວຽກງານ ແລະ ການ
ຮຳຮຽນຂອງນັ້ນເປັນແນວໃດ ? " ແລະ ອື່ນໆຖາມວິນວຽນ
ເລື່ອງຊີວິດປະຈຳວັນແລະຈຶ່ງເອີ້ນເຖິງເລື່ອງ : ເພິ່ນ ວ່າ
" ເຖິງບໍ່ທັນຢາກແຕ່ງກໍ່ບໍ່ເປັນຫຍັງ, ພວກເຮົາຫມັ້ນຫມາຍ ກັນ
ເອົາໄວກ່ອນ, ອີກປີຫນຶ່ງສອງປີຈຶ່ງແຕ່ງກໍ່ໄດ້ " ນາງຕອບເພິ່ນ
ແບບບໍ່ແນມເບິ່ງຫນ້າວ່າ " ນອນຍັງເດັກນອຍຢູ່, ວຽກບານການ

ເຮືອນກໍຍັງບໍ່ທັນສະຫລາດ, ຜົນງານກໍຍັງບໍ່ທັນມີອັນໃດຢ່າງວ່າຈະ
 ບໍ່ເປັນທີ່ພິໃຈໃຫ້ແກ່ອາຍ, ເພາະອາຍກໍເປັນຮອດລັດຖະເສນາ"
 " ເວລານັ້ນນາຍົກເອີ້ນວ່າ ລັດຖະມະຫາເສນາ) ເພິ່ນຕອບ-
 ວ່າ " ບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ, ສ້າງຜົນງານຕໍ່ມອກສາກ່ອນກໍໄດ້, -
 ແຕ່... ໃນເວລາພວກເຮົາຫມັ້ນຫມາຍກັນນີ້, ອາຍກໍຊື່ ບໍ່ມີຫຍັງ
 ໄດ້! ເພາະອອກຈາກບານເຂົ້າປ່າມາຕໍ່ສູງຊາດກໍມີແຕ່ຕົ້ນ ຕົວ
 ສອງຝາມີເປົ່າ, ເມື່ອເຖິງມື້ຫມັ້ນຫມາຍແລ້ວ, ອາຍຈະຂໍ ເອົາ
 ຫົວໃຈບໍລິສຸດຜູດຜອງຂອງອາຍນີ້ແລ້ວຫມັ້ນກັບນອງ, ພວກເຮົາຈະ
 ຮັກກັນ, ຈະຢູ່ຮວມກັນໄປຈົນເຖິງວັນຕາຍ, ມີແຕ່ຄວາມຕາຍເທົ່າ
 ນັ້ນຈິງຈະມາພັດພາກພວກເຮົາຫນືອອອກຈາກກັນມີແຕ່ສັດຈະວາຈາ
 ນີ້ແລ້ວເປັນສັກຂີພິຍານ "

ຫລັງຈາກລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານຈັດພິທີຫມັ້ນໃຫ້ນາງກັບ ເພິ່ນ
 ແລ້ວ, ນາງສະຫມັກໃຈໄປກໍ່ສ້າງຮາກຖານຢູ່ເຂດຫລວງພະບາງ
 ເວລາຊື່ອອກເດີນທາງໄປຫລວງພະບາງກໍບໍ່ແມ່ນ ເລື່ອງ
 ທຳມະດາ, ອາຍອໍ ຊອກຄົນຫາປານຊຸມກຸ່ມຜູ້ນຳ, ເມື່ອຮູ້ຂ້າວ
 ວ່າ " ນາງກັບທ່ານໄກສອນ ຈັດພິທີຫມັ້ນກັນແລ້ວ " ການເດີນ
 ທາງອອກຈາກເມືອງຊຳເຫນືອໄປສູ່ເຂດພື້ນຖານຈິງລັກລໍ່ ສາຍ
 ຫູສາຍຕາ ອາຍອໍ ໄປບໍ່ແມ່ນຂອງຄອຍ. ແຕ່ຍັງເອີ້ນເວລາພວມ
 ເດີນທາງຜ່ານທົ່ງນາເມືອງປານຊຳແນມເຫັນອາຍອໍພວມ ຍ່າງ
 ນາກັບຫມູ່ 4 ຄົນ, ຕົ້ນເອງຮູ້ສຶກຢ່າງຄານຄົນໃນໃຈ.

ທ່ານເຈົ້າສຸກ ວົງສັກ ຜູ້ເປັນຫົວຫນ້າຄະນະຂອງນາງ ໄດ້
 ກະສັບໃສ່ພວກອາຍທີ່ພວມຍ່າງນຳກັນໄປນັ້ນ, ພິບດຳວກໍ ເຫັນ

ອາຍ ບົວລຽນ ກັບອາຍສິມພວກອາຍທັງ 2 ກ້າວຂຶ້ນຍ່າງ ແຝງ
ຂາງຂອງນາງທັງບອກຄ່ອຍໆໃສ່ຫຸ່ນາງວ່າ: ນອງທອງວິນຈິງ ຈັບ
ມືທ້າວ ອໍ ນັ້ນແດ່ເນີ ແລະ ສິ່ງລາລູາວຈົບເຈືອແດ່, ນາງປະ ຕິ
ບັດຕາມເປັນຢ່າງດີ, ທຸກສິ່ງຢ່າງໄດຜ່ານພັນໄປໂດຍດີ ນາງ
ຮູ້ສຶກຫັນໃຈລົງອີກລົງໃຈເປັນຢ່າງໃຫຍ່.

ໄປຫລວງພະບາງ

ປານນຸພັ, ນາງຈິງຮູ້ສຶກຈາກຕົວໃຈຂອງຕົນເອງວ່າ "ການ
ຈາກຄົນຮັກໄປຫ່າງໄກກັນແມ່ນ ໄດເກີດມີຄວາມຮູ້ສຶກຄືແນວໃດ?"
ຄວາມຮັກທຳອິດ, ຄວາມຮູ້ສຶກທຳອິດບໍ່ອາດຈະພັນລະນາໃຫ້ນັກ
ປະພັນເພື່ອຂຽນໃຫ້ຫມິດໃຫ້ສິນໄດ້ເລີຍ.

ຫນ່ວຍຂອງນາງໄປປະຈຳຢູ່ບານ ຫາດງູ່ ລຸ່ງນາ ເບິ່ງ
ເມືອງງອຍ, ເປັນປ່າໃຫຍ່ດົງຫນາ, ເປັນຫມູ່ບານທີ່ ອົບພະ ຍົບ
ຫລົບໄພຈາກການກວາດລາງຂອງພວກລາເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ, ຫ່າງ
ຈາກຕົວເມືອງຫລວງພະບາງ 4 ກິໂລແມັດ.

ການລົງຮາກຖານເວລານັ້ນບໍ່ແມ່ນວ່າ ໄປນັ່ງຫລືໄປ ຢືນ
ໂຄສະນາແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງການປະຕິວັດສູ່ປະຊາຊົນຟັງ
ຊຶ່ງ. ປາກໂຄສະນາ, ມີເຮັດວຽກທຳງານ, ທັງຕຳເຂົ້າ, ຕັກນ້ຳ
ຕັດຟື້ນ, ຜ່າຟື້ນ, ຖາງໄຮ່, ສັກເຂົ້າໄຮ່, ປັດກວາດເດີນ ບານ
ແລະເຮັດທຸກວຽກທີ່ປະຊາຊົນເຮັດ, ປະຊາຊົນກິນອັນໃດກໍກິນ
ນຳປະຊາຊົນ, ທຸກ ແລະ ສຸກຢູ່ຮ່ວມກັນກັບປະຊາຊົນ, ເປັນເວ
ລາ 12 ເດືອນເຕັມໆ, ຈົນຮາງກາຍຂອງນາງກໍຄືຫມູ່ ຈອຍ

ເຫລືອງທັງເປັນພະຍາດໄຂຍູງແດ່, ແຕ່ປານນັ້ນນາງກໍບໍ່ຈົມ ບໍ່
 ວ່າ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຫລອນຫນ້າທີ່ ທີ່ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຂຶ້ນເທິງ
 ມອບຫມາຍໃຫ້. ຫນູ່ວຍສາງຮາກຖານເທື່ອນແມ່ນ ທ່ານເຈົ້າສຸກ
 ວົງສັກ ເປັນຫົວຫນ້າ ທຸກແຜນການ, ທຸກວິທີການອັນລະ ອຽດ
 ແມ່ນເພິ່ນເອງເປັນຜູ້ວາງໂດຍເພິ່ນໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາ ຄວາມ
 ເຫັນຂອງ ພະນັກງານທຸກຂັ້ນ ແລະ ປວງຊົນຢ່າງຄອງ ແຄວ
 ແລວວາງເປັນແຜນການຈົ່ງພາຫນູ່ປະຕິບັດຢ່າງມີຫມາກມີ ຜົນ
 ເປັນແຕ່ລະບາດກາວ. ພາຍໃຕ້ການຊຸມກຳນຳພາຂອງທ່ານເຈົ້າ
 ສຸກວົງສັກ ໂດຍກົງ. ພິເສດນາງໄດ້ໃສ່ໃຈເບິ່ງເພິ່ນ ແມ່ນ
 ເອ້ອເຟ້ອຮັກແພງພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນຢ່າງຈິງຈັງ ອີ
 ຫລີ.

ແຕງງານ

ພາບຕອນສົມລົດໃຫມ່
 ທີ່ ສຳນັກງານປະທານ
 ແນວລາວຮັກຊາດເມື່ອ
 ວັນທີ 20/10/54 ທີ່
 ບ້ານບຸບຜາ ເມືອງຊຳ
 ເຫນືອ ແຂວງ ຫົວພັນ.

ຈາກຕົວຈິງນີ້ເຮັດໃຫ້ນາງມີຄວາມຮູ້ສຶກຢ່າງມີຄ່າວ່າ :
ໂອຍນ້ຳໃຈຮັກຊາດຄຽດແຄນສັດຕູຜູ້ຮຸກຮານນັ້ນແມ່ນບໍ່ເລືອກຊົນ
ຊົນຄົນໃນສັງຄົມແມ່ນແຕ່ເຊື້ອເຈົ້າແນວຈອມກໍຍັງອອກວຽງວັງ
ເຂົ້າປ່າເພື່ອພາປະຊາຊົນຕໍ່ສູງຊາດຍາດເອົາເອກະລາດແຫ່ງ
ຊາດອິດສະລະພາບມາໃຫ້ປະຊາຊົນລາວທັງປວງ. ສຳລັບນາງ
ເພິ່ນກໍເຫັນໃຈການຈາກຄູ່ຫມັນ... ບາງຄັ້ງຄາວເພິ່ນກໍເອົາ
ຈິດຫມາຍຂອງທ່ານ ໄກສອນ ນອບໃຫ້ນາງ, ນາງຮູ້ສຶກດີ ໃຈ
ແລະ ເປັນການປຸກກຳລັງໃຈຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ, ພາໃຫ້ນາງມອງ
ຂາມຄວາມທຸກຍາກທຸລະກັນດານໃນຫມາທ້ວງຮາງານຂອງນາງ.
ເພິ່ນເອງກໍຄອງຄອບຮັບຈິດຫມາຍຂອງນາງເຫມືອນກັນ...
ຫລັງຈາກສະຫລຸບບັນຂົນຂວາຍປຸກລູກຮາກຖານແລ້ວ, ສູນ
ກາງຈິງຮຽກຕົວນາງກັບ ກັບໄປພັກຢູ່ບ້ານ ສືບຊານລອງມາ -
ແຂວງ ຫົວພັນ ເພື່ອລໍຖ້າໃຫ້ແຕ່ລະຫນ່ວຍກັບຂົນໄປຮອດ ແລວ
ເປີດການສະຫລຸບໃຫຍ່ຢ່າງເປັນທາງການ.

ປະມານ 2 ອາທິດ, ຫນ່ວຍຂົນຂວາຍກໍສ້າງຮາກ ຖານ
ຈາກແຕ່ລະທິດກໍທະຍອຍກັບມາຄົບຫມາຄົບຕາ.

ບັນສະຫລຸບວຽກງານໄດ້ໄຂຂົນ ແລະ ດຳເນີນໄປ ເປັນ
ເວລາ 15 ວັນ.

ຈາກກອງປະຊຸມສະຫລຸບນັ້ນ, ພວກເຮົາຍັງຮູ້ຂ້າວດີວ່າ:
ສະພາບການຢູ່ອິນດູຈີນ ພວມມີທາງດີໃຫ້ແກກກຳລັງປະຕິວັດ, ສະ
ຖານະການຢູ່ທົ່ວໂລກໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ພວກຮຸກຮານຍອມຈຳນົນຕໍ່ກຳ
ລັງແຮງສັງລວມຂອງມວນຊົນທີ່ຮັກຫອມສັນຕິພາບໃນທົ່ວໂລກ.

ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປິດປ່ອຍດຽນບຽນຟູຂອງກອງທັບ
ແລະ ປະຊາຊົນທວນນາມຫວ່າງວັນທີ 7 ພຶດສະພາ 1954
ໃຕ້ການບັນຊາຕິໂດຍກົງຂອງທ່ານພິນເອກ ວິຫງຽວນຢາບ,
ເຊິ່ງເລີ່ມຕົ້ນວັນທີ 13 ມີນາ, ຕະຫລອດ 55 ມື້ 55 ຄົນຈິງ
ໄດ້ບັນລຸໄຊຊະນະ.

ເຈົ້າສຸກ ວົງສັກ ມາຊົມໃສ່ຫຸ້ນກ່າວວ່າ : ເພື່ອຕອນ ຮັບ
ໄຊຊະນະຢູ່ ອິນດູຈີນ, ງານວິວາມະຫາມິງຄຸນຂອງຫລານ ກັບ
ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ຈະມີຄວາມຫມາຍທີ່ສຸດ.

ນາງຈິໄດແຕ່ວ່າ : ວັນທີ 20 ເດືອນ 10 ປີ 1954
ລັດຖະບານລາວຕໍ່ຕ້ານໄດ້ຈັດການງານວິວາໃຫ້ທັງສອງ. ງານບໍ່
ໃຫຍ່ໂຕ, ແຕ່ມີຄວາມຫມາຍ ແລະ ມີຊັບຊ້ອນ, ມີບັນຍາກາດ
ດີ.

ອາຫານການກິນກໍ່ມີງົວ, ມີຫມູ, ມີໄກ່, ມີເຫລົ່າຂາວ, -
ເຫລົ່າ ໄຫຕາມປະເພນີຮີດຄອງມີພາຂວັນ. ປາວຽງຄຳ (ເມຍ
ເຈົ້າສຸພານຸວົງ) ເປັນເຈົ້າກັບເຈົ້າການຈັດແປງແຕ່ງເພດ ໃຫ້
ນາງທຸກຢ່າງທຸກແນວ, ເພາະພໍ່ແມ່ຂອງນາງຢູ່ໄກ, ຈິ່ງບໍ່ຮູ້ວ່າຈະ
ເພິ່ງໃຜ, ການນຸ່ງຖືສິນເສື້ອແບບຢັງກໍ່ຮອດບໍ່ເປັນ, ສະເດັດເຈົ້າ
ສຸພານຸວົງ ໄດ້ເປັນເຈົ້າພາບໃຫ້ແກ່ງານ.

ເຈົ້າພາບຝ່າຍຍິງທີ່ຫາງລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານຈັດແລະ ປະ
ກາດໃນງານກໍ່ມີ : ທ່ານ ສີສິມພອນ ລິວັນໄຊ, ທ່ານພູມີ ວົງວິ
ຈິດ, ເຈົ້າສຸກ ວົງສັກ, ທ່ານ ສິງກະໂປ ສີໂຄດຈຸນລະມະນີ,
ທ່ານ ສາວຈັນທະລາ, ລູງມິນ ສິມວິຈິດແລະທ່ານອື່ນໆອີກ

ເພາະຈື່ບໍ່ໄດ້ຫມິດ, ສ່ວນເຈົ້າພາບຝ່າຍຊາຍກໍ່ມີ:ທ່ານ ຫນູຮັກ
ພູມສະຫວັນ, ທ່ານ ຄຳໄຕສີພັນດອນ, ທ່ານ ພູມສີປະເສີດແລະ
ທ່ານອື່ນໆອີກ...

ຍອນມີຜົນງານແດ່ແລວ, ພັກປະຊາຊົນລາວຈຶ່ງໄດ້ເປີດ
ເອີກຮັບເອົາມາງເຂົ້າສູ່ວົງແຂນອັນແຫນ້ນແກ່ນຂອງພັກ, ໃນວັນ
ທີ 3/9/1955, ຫລື ຊົ່ວຄາຮັບເອົາຊົດໃຫ້ນສອງຊັ້ນກໍ່ ວ່າ
ແມ່ນ.

ລວມລາວຄົງທຶຫນຶ່ງ

ຈາກໄຊຊະນະດຽນບຽນຟູ, ໄດ້ເຮັດໃຫ້ໂລກຍອມຮັບ ຕໍ່
ສະພາບຄວາມເປັນຈິງທີ່ພວມເກີດຂຶ້ນຢູ່ ອິນດູຈີນ, ຮັບຮູ້ເຖິງ
ການຮຸກຮານ ແລະ ການປາລາໄຊຢ່າງເຈັບແສບຂອງພວກລາ
ເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ.

ໄຊຊະນະດຽນບຽນຟູ, ຈຶ່ງມີສ່ວນຕັດສິນຊາຕາກຳຂອງ
ທັງ 3 ຊາດຢູ່ ອິນດູຈີນ ອັນມີລັກສະນະຕັດສິນປະຫວັດ ສາດ
ບັງຄັບໃຫ້ພວກລາເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງຕອງກັ່ນຫົວຍອມເຊັ່ນສັນຍາ ຢູ່
ເຊີແນວ, ຮັບຮູ້ເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ, ເອກະພາບ-
ແລະ ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖວນຂອງ 3 ຊາດ: ລາວ-ຫວຽດນາມ
ແລະ ກຳປູເຈຍ.

ໃນເວລາດຽວກັນ, ຈັກກະພັດອາເມລິກາ (ຟື່ອດ ສະ
ເຕີດນເລັດ ແລະ ນາຍພົນອາກເທີເລັດຟອດ) ກໍ່ຂຶ້ນຂຽວ
ວາງແຜນການປິດລັບຫວັງຖິ່ນບົນຫະລິມດຽນບຽນຟູເພື່ອກອບ ກູ

ຊ່ວຍເອົາໜ້າໃຫ້ຝຣັ່ງ. ແຕ່ຊຳພັດປ່ຽນແຜນ, ຟາວຣ່ວນນີ້ ກັບ
ອັງກິດເພື່ອສືບຕໍ່ຄຳເນີນສົງຄາມຢູ່ອິນດູຈີນ ແລະປັດຂ້າຍຝຣັ່ງ.

ຕໍ່ໂລກ, ພວກຈັກກະພັດເຮັດຄວາມຄວາມຈິງໃຈຮັບ ຮູ້
ເອກະລາດຂອງ 3 ຊາດອິນດູຈີນແທ້. ແຕ່, ຢູ່ກະໂຕ ອິນດູ ຈີນ
ແລວ, ພວກລູ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ໄດ້ຮວມກັບຈັກກະພັດອາເມ ລິ
ກາເພື່ອຫວັງກູຫາປາລະໄຊກັບຄືນ, ຈັກກະພັດອາເມລິກາຊຳພັດ
ຄິດຈະດິດຫົວຝຣັ່ງອອກຈາກອິນດູຈີນ, ຄວາມຂັດແຍ່ງຈິງເກີດຂຶ້ນ
ຢ່າງໜັກ. ຕາມສັນຍາເຊີແນວ, ຜູ້ຕາງໜ້າລັດຖະບານລາວຕໍ່
ຕາມໄດ້ເຂົ້າໄປວຽງຈັນ ເພື່ອເຈລະຈາກັບຝ່າຍຂວາວຽງ ຈັນ
ເວົ້າເຖິງການຮ່ວມລາວ, ຄວາມຖືກຕອງປອງດອງຊາດ.

ຢູ່ພາຍໃນລັດຖະບານປະຕິການວຽງຈັນກໍ່ມີການຂັດ ແຍ່ງ
ກັນຢ່າງໜັກ, ເມື່ອກຸ່ມຂວາຈັດບໍ່ຍອມປະຕິບັດຕາມສັນຍາ ເຊີ
ແນວ, ແຕ່ກໍ່ຈຳຍອມຕໍ່ຫາງສຽງໂລກຫຍັບບັງຄັບ.

ການລວມລາວເລີ່ມຕົ້ນ, ຫ້າມ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ພາ
ເມຍ ແລະ ລູກນອຍລົງມາວຽງຈັນ, ພັກຜ່ອນຢູ່ວຽງຈັນ ຫລາຍ
ເດືອນຕັ້ງຢູ່ມາເພິ່ນເລີຍຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ລົງໄປສະໜັກຮັບ -
ເລືອກຜູ້ແທນລາສະດອນຢູ່ແຂວງອັດຕະປື, ສຳລັບນາງເອງຖືກ
ນູອບໜ້າຍເປັນພິນລະເມືອງດີເຫມືອນຄືນອື່ນໆແລວຂໍ້ເມື່ອຢາມ
ບານ, ວັນທີ 25 ທັນວາ 1957, ການເລືອກຕັ້ງໄດ້ສຳ ເລັດ
ລົງ. ຮອດວັນທີ 14 ກຸມພາ 1956, ກະຕາຍ ໂດນສະໂສ ລິດ
ຈຳຕອງໄດ້ລາອອກຈາກຕຳແໜ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີຂອງລັດຖະ
ບານຮາຊະອານາຈັກລາວ.

ການເລືອກຕັ້ງຕ່າງໆ, ການຕັດກຽມເງື່ອນໄຂຈາກປະສົມ
 ແລະ ມະໂຍບາຍໂຫດຮາຍປ່າເຖືອນເຂັ້ມຂາແກແຄນຕໍ່ຄົນ ຕໍ່
 ຕາມໄດເກດຂັ້ນ, ເຊັ່ນວ່າ: ປະຊາຊົນຄົນໃດປ່ອນບັດໃຫ້ ຄົນ
 ອື່ນສະໜາລະ ແລະ ກູ້ຖືກຍິງຖິ້ມຢູ່ກາງເດີນບານໂຈດ, ມີການລັດ
 ຂາລັດຍິງກັນສັບສົນວຽນວາຍຫລາຍ, ທ່ານ ໄກສອນ ຈົງບໍ່ ໄດ
 ຖືກຮັບເລືອກເປັນຜູ້ແທນ.

ລູກຫົວແກວຫົວແຫວນ

ເພິ່ນບອກກັບນາງວ່າ: " ມັນເປັນກິດເກນຂອງປະຫວັດ
 ສາດ " ເພິ່ນເວົ້າແຕ່ເທົ່ານັ້ນ, ນາງຈຶ່ງມາຕີຄວາມໝາຍ -
 ເອົາວ່າ " ກິດເກນປະຫວັດສາດ ອາດຈະໝາຍເຖິງປະຫວັດ
 ກັບປະຕິການ, ເວລາໃດກໍ່ປະຫັດປະຫານກັນດ້ວຍທຸກຮູບແບບ "

ເພິ່ນ ແລະ ນາງບໍ່ມີຫຍັງເສຍໃຈ, ແຕ່ເຫັນເພິ່ນ ເຄື່ອນ
 ໄຫວຢູ່ທຸກເວລາ, ພິ່ນາງຖາມ, ເພິ່ນກໍ່ບອກວ່າ " ຫາສ່ອງ ທາງ
 ການຄ້າຂາຍລຽງເມຍແລະລູກແລວເພິ່ນຂັນໄປວຽງຈັນ, ສອງ
 ແມ່ລູກຂອງນາງກໍ່ລືຖາ, ມີບາງເຜົ່າອື່ນກໍ່ຄື, ການທຶນາງໄດ ແຕງ
 ງານ, ຄິດວ່າ : ພິ່ນແຕງງານແລວກໍ່ຈະໄດຢູ່ສະບາຍແດ່, ເລີຍ
 ບໍ່ເປັນດັງຫໍຄິດ, ບໍ່ຄືກັນກັບຕອນເປັນສາວນອຍຢູ່ຄົນດຽວ, ມີ
 ພຽງແຕ່ແບກບາດຽວ, ບາດນີ້ໄດແບກທັງສອງບາລິດຊາດ ຂອງ
 ການເປັນເມຍຜູ້ນຳພຽງຂັນນີ້ເຫັນວ່າ: ມີການສ້າງເງື່ອນໄຂ
 ສິ່ງເສີມໃຫ້ຜູ້ເປັນຜົວເຮັດວຽກສະດວກດີຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ນັ້ນ

ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍ, ນາງໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຄິດຕໍ່ຕົນເອງວ່າ: ການ
 ເລີ່ມຕົ້ນຊີວິດໃໝ່ຂອງຕົນທີ່ແທ້ມັນແມ່ນເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດ ຊອບ
 ແບ່ງເບົາຜົວ, ຊ່ວຍຜົວສິ່ງທີ່ຕົນເອງໄດ້ຕະຫລອດເຮັດວຽກ ລະ
 ອຽດຄອບຄົວລູກເຕົ້າຜົວບໍ່ໃຫ້ຫຍຸ້ງກ່ຽວນຳທັງຫມົດ. ເຊັ່ນ: ການ
 ລຽງບົວລະບັດສຶກສາອົບຮົມລູກເຕົ້າໃຫ້ເປັນຄົນດີຂອງຄອບຄົວພໍ່
 ແມ່, ທັງປະກອບສ່ວນຮ່ວມມືໃນວຽກລວມທັງບົວລະບັດລຽງດູລູກ
 ທັງ 5 ຄົນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ເອົາແນລຽງມາຊ່ວຍມີເລີຍ, ມີແຕ່ພູທິ 6
 ລູກຫລາກຈິ່ງມີແນລຽງຊ່ວຍມີເພາະນາງໄດ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ
 ວຽກໃຫຍ່ ແລະ ຫນັກຫລາຍ... (ເລື່ອງບໍ່ຫນ້າເຊື່ອແຕ່ ວ່າ
 ຄວາມຈິງມັນມີ) ເພິ່ນເຄີຍເຕືອນນາງວ່າ : ນອງບໍ່ພຽງແຕ່
 ໄດ້ເປັນພັນລະຍາມີຄອບຄົວແລ້ວ, ແຕ່ນອງຍັງເປັນພັນລະ ຍາ
 ຂອງຄົນທີ່ນຳພາຄົນ, ນຳພາຄົນໃຫ້ຮູ້ຈັກຫນ້າທຽກຊາດຮູ້ມີຄວາມ
 ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໂຊກຊາຕາກຳຂອງຊາດຕົນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຢາກໃຫ້ທຸກ
 ຄົນເປັນຄົນດີ, ເປັນຄົນຮັກຊາດ ໄດ້, ກ່ອນອັນກໍ່ແມ່ນເລີ່ມຈາກ
 ເຮົານີ້ສຳກ່ອນ, ເຊັ່ນວ່າ : ຕ້ອງມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ຮູ້
 ຖະຫນອນຖອນຕົວ, ຮູ້ຈັກບານເມືອງ, ຮູ້ຈັກສິນທະນາເວົ້າຈາກັບ
 ທຸກຊັ້ນຄົນ, ເຊັ່ນ ມີຄຳໂບຮານກາວເອົາໄວວ່າ: ຜົວ ເປັນ
 ເພີ່ນກໍ່ຍອນເມຍຊ່າງເວົ້າ "ແລະ ອື່ນໆ... ທີ່ເພິ່ນ ເຕືອນ
 ນາງ, ນາງຈິ່ງເປັນທັງພັນລະຍາທີ່ດີຂອງເພິ່ນ, ເປັນສະ ຫາຍ
 ຮ່ວມຮັບກັບເພິ່ນ ແລະ ເປັນຄູ່ຊີວິດທີ່ບໍ່ລີ້ສຸດຈິ່ງໃຈຕໍ່ກັນ.

ແລ້ວນາງຈິ່ງຮູ້ຕົນອີກວ່າ : ພາລະຫນ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນ ເລື່ອງ
 ງ່າຍໆເລີຍ. ກ່ອນອັນ, ແມ່ນຕ້ອງຮຽນຮູ້ການເປັນພັນລະຍາທີ່ດີ

ຂອງພູນຈຳ, ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນການວາງຕົວອອດອີ່ງ, ເຮັດດັ່ງຄຳສຸພາ
ສິດກ່າວເອົາໄວວ່າ " ເຂ້ານາ, ຍິ່ງງາມຍິ່ງແກກໍ່ຍິ່ງກັມ ສຸກ
ງາມ " .

ລູກຊາຍຫົວແກ້ວຫົວແຫວນຄົນນີ້ປານແກ້ວຕາດວງໃຈ, ມີ
ບາງເທື່ອຈົນຍາດກັນດົນຍາດກັນຈູບ, ຄືກັນກັບວ່າລູກຊາຍ ໄດ
ກາຍເປັນຢາຫອມບຳລຸງຫົວໃຈຊະນິດດີເລີດ, ປະກົດໃຫ້ປະຈັກ
ແກ່ຄວາມຮູ້ສຶກກໍ່ເມື່ອຕອນເຮັດວຽກອອກແຮງງານກັບມາເມື່ອຍໆ
ຫລືລົງໄປຂຽນເອກະສານກັບມາເຮືອນເມື່ອຍໆ... ພໍແຕ່ຫອມ
ແກນລູກຊາຍ, ໂລດປະກົດວ່າຄວາມເມື່ອຍຫາຍໄປທັນທີເລີຍ.

ຢູ່ນຈຳປູ່ຍາ

'' ''
ແນຍາ-ແນຫານ ໄກສອນ
(ທີ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ)

ທ່າທັນນາຕາຂອງເພິ່ນ
ແລະຄຳເວົ້າຂອງເພິ່ນ ບໍ່
ໄດ້ສະແດງເຖິງຄວາມຜິດ
ຫວັງອັນໃດເລີຍ, ເພິ່ນຍັງ
ເບີກບານແຈ່ມໃສ່ " ແລ່ນ
ຄາຂາຍ " ແລວກໍ່ພານາງ
ລົງໄປສະຫວັນນະເຂດເພື່ອ
ຢຽນຢາມປູ່ຍາ.

ຕໍ່ຄຳທົ່ວ " ເມື່ອຢຽນ
ຢາມປູ່ຍາ " ເຮັດໃຫ້ນາງ

ຄິດນ້ອຍໃຈຕົວເອງທີ່ ເປັນຄົນບ້ານດົງ ບ້ານປ່າ ເປັນຄົນບໍ່ຮູ້
ຮີດ ບໍ່ຮູ້ຄອງ, ບໍ່ຮູ້ວ່າປູ່ຍ່າຈະລັງກຽດທີ່ລູກຊາຍຄົນດຽວ ທັງ
ເປັນລູກຊາຍຫົວແກວ ຫົວແຫວນຂອງເພິ່ນ ຊຳໄປເອົາເມຍຢູ່
ບ້ານນອກ , ບ້ານນາກັບມາ.

ຄວາມຕັ້ງໃຈເອົາໄວວ່າ : ເພິ່ນຈະພານາງໄປຢູ່ຮູ້ມຢາມປູ່ຍ່າ
(ພໍ່ແມ່ພັນອງຂອງເພິ່ນ) ປະມານສອງອາທິດແລວກໍ່ຈະ ພາ
ກັບຄືນວຽງຈັນ.

ສາມພໍ່ລູກຂັນຍິນໂດຍສານຈາກວຽງຈັນລົງສູ່ແຂວງ ສະ
ຫວັນນະເຂດ. ພໍ່ແຕ່ຮູ້ຂ້າວວ່າ, ລູກ ໄກສອນ ພົມວິຫານກັບມາ
ແລວ, ພໍ່ແມ່ຂອງເພິ່ນດີອີກດີໃຈແລນມາຫຸ້ມຫໍ່ປານໄດ ແກວ
ແຫວນແສນສິ່ງ, ຍ່າບໍ່ໄດ້ລັງກຽດນາງເລີຍ. ສ່ວນປູ່ຕາບອດທັງ
ສອງກໍ່, ມີຄວາມດີໃຈທີ່ເພິ່ນມີຫລານຊາຍແລວ. ພວກ ເພິ່ນ
ພອມທັງຍາດພັນອງທາງໃກທາງໄກມາເຕົ້າໂຮມພາກັນຈັດພິ ທີ
ຮັບຕອນດວຍຫຳການບາສີຜູກແຂນແຂກຄົນເຕົ້າໂຮມເຮືອນພອມ
ເຄື່ອງກິນສາລະພັດທຸກຢ່າງຊ່ວຍສະແດງຄວາມດີໃຈຮັບຕອນຕາມ
ປະເພນີລາວ.

ນາງເອງຮູ້ສຶກອິດອັດໃຈບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດ, ມີແຕ່ ທາງ
ດຽວ ພະຍາຍາມວາງຕົວໃຫ້ດີທີ່ສູດ, ເພື່ອໃຫ້ຖືກຫຼືຖືກຕາຂອງ
ພໍ່ແມ່ພັນອງຂອງເພິ່ນ, ເພື່ອຈະບໍ່ໃຫ້ເປັນການກ້າວຂວັນນິນ ທາ
ເພິ່ນວ່າ " ໄປເອົາເມຍໄທບ້ານນອກກັບມາ "

ອັນທີ່ເຮັດໃຫ້ນາງສະດວກສະບາຍໃຈແດກໍ່ແມ່ນ, ປູ່ຍ່າໄດ້
ຈັດໃຫ້ຜົວເມຍລູກນ້ອຍພວກເພິ່ນພັກຢູ່ເຮືອນຫລັງບ້ານ (ຄື ມີ

ເຮືອນອີກຫລັງໜຶ່ງຢູ່ທາງຫລັງເຮືອນຫລັງໃຫຍ່) ເຖິງ ຈະ
ອາວນອຍແດດ, ແຕ່ສະດວກສະບາຍດີ, ອັນທີ່ສອງມາກໍ່ແມ່ນ ແມ່
ຂອງເພິ່ນກໍ່ບໍ່ມັກຈະຢູ່ເຮືອນ, ເອົາເງິນອອກຕະຫລາດໃຫ້ນາງ
ແຕ່ລະເຊົ້າແລວກໍ່ອອກຈາກເຮືອນໄປ " ໄປຫລິ້ນໃຜໃບ ຕອງ
ຕາມພາສາຄົນແກ່ໜ້າຄວາມສຸກ " ສ່ວນເພິ່ນກໍ່ອອກຈາກເຮືອນ
ໄປ " ໄປຊອກຫາສອງທາງຄາຂາຍ "

ຢູ່ຢາມຢູ່ຢາມຍ່າໄດ້ພໍດີ 2 ອາທິດ, ພື້ນອງສາວຫລາ ຂອງ
ທ່ານ ໄກສອນ ເອົາໜຶ່ງສີເດີນທາງໄປແຈ້ງເພື່ອຈະໄດ້ຊຸ້ຢືນ
ພາເມຍ ແລະ ລູກກັບວຽງຈັນ. ຕໍ່ຫລວດໄດ້ກັກໜຶ່ງສີໄວທັນ ທີ່
ທັງບອກກັບອາວ່າ " ບໍ່ໃຫ້ຄົນຜູ້ນີ້ອອກຈາກຕົວເມືອງສະ ຫວັນ
ນະເຂດໄປທາງໃດ, ຈົນກວ່າຈະມີຄຳສັ່ງ "

ພໍຮູ້ຂ້າວວ່າ, ຢູ່ທຸກບ່ອນ, ພວກຄົນປະຕິວັດຖືກປິດ ລອມ
ຖືກຈັບກຸມ, ຖືກຂັງ ແລະ ຖືກຄາດຕະກຳໃນຫລາຍຮູບເພິ່ນ ຈິ່ງ
ໄດ້ສັງລານາງ, ບອກໃຫ້ນາງຢູ່ກັບຢູ່ກັບຍ່າຊົ່ວໄລຍະໜຶ່ງ ເວ
ລາໃດຕິດຕໍ່ໄດ້ວຽກການຄ້າແລວຈິ່ງຈະກັບມາຮັບເອົານອງ ແລະ
ລູກກັບຄືນວຽງຈັນນອງຈິ່ງອິດສາລຽງລູກຫຼ້າໃຫ້ດີ ແລະນອງ ຈິ່ງ
ຖືພໍ້ແມ່ຂອງອາຍຄືພໍ້ແມ່ຂອງນອງນັ້ນເອງຖາຫາກນອງຈິ່ງໃຈ ຕໍ່
ອາຍຢ່າງແທ້ຈິງ... ເພິ່ນເນັ້ນຄຳທີ່ວ່າ " ພວກເຮົາຈະເປັນຄູ
ຜົວເມຍທີ່ຊຸສັດບໍລິສຸດຕໍ່ກັນ, ຮັກດຽວໃຈດຽວ, ມີແຕ່ຄວາມ ຕາຍ
ເທົ່ານັ້ນຈິ່ງຈະພັດພາກຈາກພວກເຮົາໜີ້ຈາກກັນໄດ້ " ນັ້ນກໍ່ຕາ -
ຂອງນາງ ໄຫລຊຶມ, ແຕ່ນາງໃຈແຂງພໍ້, ບໍ່ມີສຽງຮອງ ໄຫ, ບໍ່ມີສຽງ
ສະອັນ, ມີແຕ່ແນມເບິ່ງໜ້າຜົວ, ມີໜຶ່ງກອດລູກ, ອີກໜຶ່ງ ລູບ

ຮູບລວມລາວຄົງທີ່ຫນຶ່ງ (ຕອນນາງຢູ່ຢຽນຢາມປຸ່ງທີ່ແຂວງ
ສະຫວັນນະເຂດ) ອາກອງມະນີໄດພາໄປຖາຍໄວ ເພື່ອ
ເປັນທີ່ລະນຶກ ເດືອນ 11/1958.

ທອງ, ເພາະເວລານັ້ນກາງເລີ່ມຕົ້ນທອງລູກຄົນທີ່ສອງ ເພິ່ນ ຍັງ
ເຄື່ອນກັບໄປກັບນາອີກວ່າ : ນອງຈິ່ງຮັກສາສຸຂະພາບໃຫ້ ດີ
ເພື່ອໃຫ້ລູກໃນທອງມີຄວາມແຂງແຮງ... ນາງໄດ້ແນມ ເຫັນ
ຄວາມລູກບາກກັນດານຢືນລໍຖ້າຢູ່ເບື້ອງຫນ້າ, ທີ່ຈະຕ້ອງຕໍ່ສູ້ກັບບັນ
ດາຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນຊີວິດລູກພໍ່ຄ້າຄົນດຽວ, ເມື່ອສາມີສຸດທີ່ຮັກບໍ່ຢູ່ນຳ
ທັງມີລູກນອຍ, ທັງມີລູກຢູ່ໃນທອງ, ທັງພາລະເບື້ອງຢູ່ຍາ.

ປ່ຽວພອຍ

ພໍ່ໄປຕະຫລາດ, ຈິ່ງຮູ້ຂ້າວທີ່ພວກແມ່ຄາຕະຫລາດອຸບ ຊິບ
ກັນຢູ່ເປັນກຸ່ມວ່າ " ທາງລັດຖະບານຈັບກຸມສະເດັດເຈົ້າສຸພາ ນຸ
ວິງ ແລະ ຄະນະອິດສະຫລະໃສ່ຄຸກແລວ "

ເວລາຈິ່ງແມ່ນແລ່ນໄປໄວອີກລື ຈົນວ່ານາງລິມມິລິມ ວັນ
ເມື່ອປີນັ້ນພວກກາວເຂົ້າສູ່ປີ 1959. ແລວ.

ຄົນພື້ນຖານທີ່ອອກຈາກການປະຕິວັດເຂົ້າໄປຮ່ວມ ລາວ
" ເປັນພົນລະເມືອງດີ " ຢູ່ສະຫວັນນະເຂດກໍ່ຄືແຂວງອື່ນໆ ຢູ່
ທົ່ວປະເທດ ຖືກຈັບຖືກກຸມ ແລະ ຖືກຂ້າຖືກບໍ່ເວັ້ນແຕ່ລະວັນ, ອັນ
ໄດ້ ເຮັດໃຫ້ນາງຕ້ອງຄົນຄິດຫລາຍບໍ່ແມ່ນຂອງຄອຍ, ເພາະ ຄິດ
ວ່າ , ຊິແມ່ນມີໃດເດ ພວກເຂົາຈະມາຈັບເອົາ ? ບາງ ຄົນ
ກໍ່ນອນບໍ່ຫລັບຫມິດຄົນ, ເພາະຫມາເຫົ່າເປັນຫມູ່ເປັນພິງໂກ ໃຕ
ໂຫເຫນືອຢູ່ທຸກຄົນ, ວ່າແຕ່ມີຄົນແປກຫນ້າຍາງເຂົ້າໄປບານກໍ່ຕົກ
ໃຈຕື່ນ, ຄິດວ່າຈະແມ່ນທະຫານຕໍ່ຫລວດມາຈັບ.

ເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບຊີວິດໃຫ້ຢູ່ລອດ, ນາງຕັດສິນໃຈລົງທຶນ ຂາຍ

ຕຳຫມາກຫຼ່ຽງ, ຕັ້ງຕຸບນ້ອຍຢູ່ຫນ້າບ້ານພິຫາເງິນລ້ຽງລູກ ແລະ
ລ້ຽງພໍ່ຢູ່ແມ່ຍາດທ້າທ້າຈະເຮັດໄດ, ເພາະວິຊາອາຊີບອັນກໍ່ບໍ່ ຮູ້
ຈະເຮັດຫຍັງ. ຕຳຫມາກຫຼ່ຽງເວລານັ້ນ, ຄົກໃຫຍ່ສຸດຂີດແມ່ນ 10
ກີບ, ລູດລົງມາກໍ່ 5 ກີບ, 2 ກີບ.

ທຸກເຊົ້າກໍ່ໄປຕະຫລາດຊອກຊື້ຫມາກຫຼ່ຽງ, ຊື້ປາແຕກ, ຊື້
ຫມາກເຜັດ, ຜັກຍັງ. ຢູ່ເຮືອນ, ດີແຕ່ວ່ານອງສາວຫລາ ຂອງ
ເພິ່ນ ໄປເອົາພັນນອງເປັນຜູ້ຍິງມາຢູ່ເປັນເພື່ອນນຳຜູ້ຫນຶ່ງ ເພື່ອ
ເອົາລູກຊ່ວຍ.

ພໍ່ຮອດເດືອນ 9/1959, ລູກຊາຍຄົນທີ່ສອງກໍ່ເກີດ ລູກ
ເກີດອອກມາບໍ່ເຫັນໜ້າພໍ່ເລີຍ, ປູ່ຈິ່ງຕັ້ງຊື່ໃຫ້ວ່າ " ຫາວ ໄຊ
ສິງຄາມ " ອັນມີຄວາມໝາຍວ່າ ສິງຄາມຕອງມີໄຊຊະ ນະ
ຢ່າງແນ່ນອນ.

24 / VII

ກໍ່ມີແຕ່ຫລານສາວຜູ້ມາຢູ່ນຳຫັນແລວຊ່ວຍເຫລືອເມື່ອ ຈຳ
ເປັນ ແມ່ຍ່າລີກໍ່ຫນ້າມາອົບອຸ່ນເລື້ອຍໆເປັນຕົ້ນເບິ່ງແຍງເວລາ
ນາງຢູ່ກຳລຸກຊາຍຄົນທີ່ 2.

ພໍ່ອອກກຳແລວ ນາງຍັງສືບຕໍ່ເປັນແມ່ຄາຂາຍຕຳ
ຫມາກຫຼ່ຽງຢູ່ຄືເກົ່າ, ບໍ່ພິສານາດເກັບເງິນທີ່ໄດ້ຈາກກຳ ໄລນັ້ນຊື້
ຄຳໄດ 5 ບາດ, ເພາະເວລານັ້ນຄຳນ້ຳຫນຶ່ງ 1 ບາດ ຕໍ່
1.000 ກີບ ຫລືຄຳດີກໍ່ 1.200 ກີບ ແມ່ນສູງສຸດ, ສ່ວນ ຄຳ
ນ້ຳແປດນ້ຳເກົ່າລາຄາ 800 - 900 ກີບ.

ຄວາມຫງວມເຫງົາເບົາບາງລົງແດ່, ເພາະເຮັດອັນ ນັ້ນ
ອັນນີ້ກໍ່ພາໃຫ້ຫລົງລືມຄວາມທຸກຄວາມໂສກໄປນຳ, ຄວາມ ປ່ຽວ

ນາງໄດ້
 ລູກຊາຍ
 ຜູ້ທີ່ສອງ
 ຕອນຢູ່ນ້ຳ
 ຢູ່ຍ່າ ທີ່
 ແຂວງສະ
 ຫວັນ ນະ
 ເຂດ.

ຄວາມພອຍໄປ, ຫຼືນ້ຳບໍ່ຊ້ຳພັດຍັງມີສິ່ງເກັບຢອມຫ້ອນໂຮມລັກງ
 ນອຍໆໄປຊ່ວຍໃຫ້ມີກຳລັງໃຈສູງຊົນຕໍ່ພາຍຸລົມແຕງຂອງຊີວິດ ໃຫ້
 ໂດຜ່ານພັນໄປຈົນເຖິງທີ່ສຸດ... ແຕ່ລະນ້ຳນາງໄດ້ເຮັດເປັນ ປະ
 ຈຳຄື : ລູກແຕ່ເຊົ້າ ຈັດແຈ້ງແຕ່ງນ້ຳປາແດກ, ເອົານົມໃຫ້
 ລູກກິນ, ແຕ່ງເຂົ້າໃຫ້ຢູ່ຍ່າ ແລວກໍ່ອອກຕະຫລາດ.

ເວົ້າເຖິງການແຕ່ງເຂົ້າແຕ່ງອາຫານໃຫ້ຢູ່ຍ່າກິນກໍ່ບໍ່ແມ່ນ
 ເລື່ອງທຳມະດາອີກ, ພໍ່ຢູ່ເປັນຄົນຫວຽດນາມ, ອາຫານທີ່ເພິ່ນມັກ
 ແຫມັກວ່າກໍ່ແມ່ນຕົ້ມເລັມໝູ, ແກງຈິດ, ລວກຜັກບັ້ງ, ອາຫານປະ
 ເພດນັ້ນຕ້ອງຈັດເປັນພາຫນຶ່ງສະເພາະໃຫ້ພໍ່ຢູ່, ພາເຂົ້າທີ່ ສອງ

ສະເພາະແມ່ຍ່າ, ເປັນອາຫານແບບລາວ ແລະ ພາຕີ ສາມ
ແມ່ນພາຂອງແມ່ລູກແລະຄົນຢູ່ນ້ຳ ນາງຈຶ່ງເປັນອັນວ່າ: ໃນ ມີ
ຫຼືນຶງ, ນາງຕອງໄດແຕງພາເຂົ້າ 9 ພາ, ແຕ່ລະຄາຍ ເຂົ້າ-
ຕອງແຕງ 3 ພາ, ວິທີນີ້ສູ່ຢ່າງແຫ້ງເພື່ອບໍ່ຢາກໃຫ້ພີ່ນອງ
ທາງສາມິກາວຂວັນວ່າລູກໄພຄົນປ່າບໍ່ຮູ້ຈັກເຮັດອີ່ຫຍັງ ? ແຕ່
ປານນັ້ນກໍ່ຫລີກບໍ່ໄດ້ຈາກການປັ້ນເລື່ອງບໍ່ດີໃສ່ນາງບໍ່ເວັ້ນແຕ່ລະ
ວັນ, ເພາະດູຫມິ່ນຄົນກຸຊາດທັງເປັນລູກຄົນບານນອກອີກຊັ້ນ.

ຫົວໃຈຂອງນາງອິດຫົນເຫລືອກຳລັງ, ແຕ່ສຸຂະພາຍຊັ້ນພັດ
ຫົນນຳບໍ່ໄຫວ, ເມື່ອນາງລຳບາກກາກກຳເຫນືອອິດຈຳກັດຂອງ
ເຫຼືອແຮງ, ນາງຈຶ່ງລົ້ມເຈັບປ່ວຍເຖິງ 2 ເຫຼືອ, ມີແຮງ ຂຶ້ນ
ນາກໍ່ສືບຕໍ່ຕຳຫມາກຫຼຸ່ງຂາຍ, ທັງເຮັດຂອງຂາຍເພີ່ມຂຶ້ນ ອີກ
ເມື່ອເຫັນວ່າຂາຍໄດ້ດີ, ພັນຄຳຫມຽງຂາຍຕື່ມ, ກໍ່ຈຶ່ງວ່າ ຫັນ
ແລວ, ໃສ່ກໍ່ຍອງວ່າ " ຕຳຫມາກຫຼຸ່ງຂອງນາງຫອງວິນເຂົາ
ວ່າພິກິນ ແລະ ຄຳຫມຽງຂອງນາງຫອງວິນກໍ່ວ່າພິກິນນັ້ນ ຈັກ
ແຊບນິວດີ " ຜູ້ຄົນຈຶ່ງຫລັ່ງໄຫລພາກັນມາຊື້ສ່ວນຫລາຍເດັກ
ນອຍນັ້ນກຽນມາຊື້ ຈົນຕຳນຳບໍ່ຫວາດບໍ່ໄຫວ, ພັນຫມຽງນຳບໍ່
ຫວງບໍ່ຫັນບິດລະຕຳຫມາກຫຼຸ່ງ, ບິດລະພັນຄຳຫມຽງ, ເຊັດມີ ນຳ
ກໍ່ບໍ່ຫັນ.

ທຸກເຫຼືອນາງຕອງນຸ່ງສິ້ນສະອາດ, ສິ້ນບໍ່ມີຮອຍຕາຍ, ແຕ່,
ເສື້ອນັ້ນຕີ ! ນາງນຸ່ງເສື້ອຕາຍບ່າ, ບໍ່ມີຜົນໃດບໍ່ມີເສື້ອ ຕາຍ
ເພາະນາງຄິດວ່ານຸ່ງແບບນັ້ນກໍ່ໃຫ້ສົມກັບຄວາມເວົ້າຂອງ ພວກ
ເນຍເຈົ້າເນຍນາຍເຂົາທານຂວັນວ່າ : ເນຍພວກອິດສະຫລະ

ທຸກບາກ, ເຂົາບໍ່ເຂົ້າໃຈເລີຍວ່າ : ພວກນັກທຸກຍາກຍ່ອມ ເມົາ
ກູ້ເອົາບານເອົາເມືອງໃຫ້ເປັນເອກະລາດ, ອີກຢ່າງໜຶ່ງຜົວບໍ່ຢູ່
ຕົນນຸ່ງຖືແບບນູ້ສູ້ກສະບາຍໃຈ.

ການໃຊ້ຊີວິດຢູ່ແບບນັ້ນ, ຈາກເດືອນເປັນປີ, ຈາກປີ ໜຶ່ງ
ເປັນສອງປີ... ສາມປີ... ສີ່ປີ...

ຊີວິດການຂາຍຕໍາຫມາກທຸ່ງກັບຂາຍຄໍາຫມຽງກໍ່ບໍ່ຫັນຫນັກ
ຫນາພໍປານໃດຄອກ, ມີແຕ່ອຸ່ນເມື່ອຍແດ່, ຫັງເຈັບໃຊ້ເປັນ ໄຂ
ປ່າແດ່, ຈິ່ງເຊົາເຮັດຄໍາຫມຽງຂາຍ; ຂາຍແຕ່ຕໍາຫມາກທຸ່ງແຕ່
ຢ່າງດຽວ.

ແຕ່ລະຄາຍເຂົ້າ, ປູ່ເອົາເງິນໃຫ້ 10 ກີບ, ຍ່າເອົາ ໃຫ້
20 ກີບ, ປູ່ໄດ້ເງິນຈາກເບ້ຍບຸນານຂອງເພິ່ນ, ຍ່າໄດ້ ເງິນ
ນາຈາກເກັບຄ່າຄົນເຊົາເຮືອນຫອງແຖວເພື່ອຊື້ອາຫານການກິນ
ໄປແຕ່ງໃຫ້ເພິ່ນກິນ, ບົວລະບັດຄັດສີເພິ່ນລົມເຮັດຕໍ່ພໍ່ແມ່ຂອງ
ຕົນອີກຊັ້ນ.

ຕົກນາຮອດປີ 1960, ຫະຫານອອກກວາດລ້າງທັງ ເວ້ນ
ທັງຄົນ, ຫັງເຂົ້າໄປນາບຊຸ່ນາງວ່າ " ເຫັນຄົນນຸ່ງເຄື່ອງ ດຳ
ແລ່ນເຂົ້າມາໃນບານນີ້! " ແລວພວກເຂົາກໍ່ພາກັນກວາດ ຄົນ
ບົດລະອ່າ " ຜົວຂອງເຈົ້ານຸ່ງເຄື່ອງດຳເຂົ້າມາຫາ ! " ສາ
ລະພິດແຕ່ພວກເຂົາຊື່ຕູ້ຊື່ຫາເລື່ອງໃສ່ ນອນຢູ່ດັງກໍ່ຕົນສະ ເດີດ
ບໍ່ເປັນອັນຫລັບອັນນອນ, ລູກທັງສອງກໍ່ຮອງ ໄຫ, ຈົນນາງລ້ຽມເຈັບ
ລົງອີກ, ເພາະອຸກອັງຫົວໃຈຫລາຍ, ຄືວ່າຖືກຫລອກຖືກ ຫລອນ
ຢູ່ທຸກເວລາ, ຈົນຊື່ເກີດເປັນໂລກເສັ້ນປະສາດ, ຮ່າງກາຍ ທີ່

ຈຳນວນເຫລືອງຢູ່ແລ້ວຍັງຄອຍລົງຕື່ມ, ຈົນນຸ່ງສິ້ນຫລົມໂຕ່ງໂລ່ງ,
ໝາຕາກໍ່ຫ້ງກໍ່ເຂົ້າຟ້າແກນເຫລືອງລ່າຊິດ.

ບາດໄປຕະຫລາດຈັງຮູ້ຂ້າວວ່າ " ສະເດັດເຈົ້າສຸມາ ນູ
ວິງ ແລະ ຄະນະຜູ້ນຳວິດສະຫລະພາກັນໂຕນອອກຈາກຄູກ ໄປ
ແລ້ວ " ຊຳພິດອກ, ຫະຫານສິດຕູຈັງອອກກວາດຄົນຈັບກຸມ ຄົນ
ພິນຖານເປັນການໃຫຍ່.

ຊາວຫວຽດນາມ-ຊາວຈີນຕ່າງດ້າວ ແລະ ພື້ນອງ ຫາງ
ຜົວພາກັນໄປຢຽມຢາມນາງ. ຫະຫານສິດຕູຊຳພິດໄປນາຍຂູ່ຫ້ງຜູ້
ໄປຢາມ ແລະ ຜູ້ຖືກຢາມຫ້ງປະກາດວ່າ " ນີ້ແມ່ນເຮືອນເນຍ
ຫົວໄປ່ ກອນນູນິດ ! ບໍ່ໃຫ້ຄົນໃດເຂົ້າໄປຢຽມຢາມ ! "

ຊຳພິດມີຂ້າວອີກວ່າ " ຫ່ານ ໂກສອນ ພິນວິຫານ ຕາຍ
ແລ້ວ... " ຂ້າວຄືແນວນັ້ນຫັນຕີ, ເຮັດໃຫ້ຫົວ ວົກຫົວໃຈຂອງ
ນາງສິ້ນເຊັ່ນ. ນາງບົວຊຳພິດມາບອກກັບນາງວ່າ " ເມື່ອ ເພິ່ນ
ຕາຍແລ້ວກໍ່ເອົາຜົວໃຫ້ມື້ນລະບໍ່, ເອ້ອຍຊື່ຫລະມານຕົວເອງໄປ
ເຮັດຫຍັງ ? " ສາລະພັດແຕ່ຄົນຊື່ມາເວົ້າມາວ່າ. ນາງ ຄິດ
ເຖິງຄຳເວົ້າຂອງຜົວຕອນສັ່ງລາວ່າ : " ມີແຕ່ຄວາມຕາຍເທົ່າ
ນັ້ນຈະພັດພາກຄວາມຮັກ. ຄວາມເປັນຜົວເປັນເນຍຂອງ ພວກ
ເຮົາໃຫ້ອອກຈາກກັນໄດ້ ! " ຊຳພິດມີຄົນມາບອກ " ຊີວິດ ຄົນ
ເຮົາເກີດມາແລ້ວຢູ່ເຖິງ 100 ປີດອກ, ແນວໃດຊື່ມີຄວາມສຸກ
ຈັງຫາລະເຮັດຫາລະຫຳ, ຜົວຕາຍແລ້ວຫາເອົາໃຫ້ມື້ນເວ້ຍ, ຜົວ
ກັບມາກໍ່ປະຄົນໃຫ້ມື້ນກັບໄປເອົາຄົນເກົ່າອີກກໍ່ໄດ້ " ເຈົ້າບໍ່ ແມ່ນ
ຄົນຈະຫາຜົວຍາກ.

ຂໍເປັນແມ່ຍິງທົດ, ເປັນເມຍທົດ

ແລະເປັນແມ່ທົດ.

ແມ່ປາເກີດມີ, ແມ່ຍາລີ, ແມ່ປາຫຸມ (ແມ່ທ່ານສີຂຽນະ ສີສານ) ໄດ້ໄປລະດົມຈິດໃຈຂອງນາງ, ຍອງຍິນາງຕໍ່ຫນ້າຕໍ່ຕາວ່າ " ເຈົ້າເປັນແມ່ຍິງທີ່ປະເສີດຫລາຍແລ້ວນາງເອີຍ, ເປັນເມຍທົດຂອງສາມີແທ... " ແລະວ່າ " ຈົ່ງເຮັດດີໄປເຫາະຫລານເອີຍ... ! ອັນຄົນດີມີເທວະດູາ ຄຸນຄອງເບິ່ງແຍງ, ຕົກນ້ຳບໍ່ໄຫລຕົກໄຟບໍ່ໄຫມ " ນາງໄດ້ຕັດສິນໃຈແລ້ວວ່າ " ຈະຂໍເປັນແມ່ຍິງທົດເປັນແມ່ທົດ ແລະ ເປັນເມຍທົດສຸດຂອງສາມີ ! ເມື່ອໄດ້ໄດ້ເຫັນກະດູກ ຫລື ເຫັນຂຸມຝັງສິບຂອງຜົວກັບຕາ ຈົ່ງຈະເຊື່ອວ່າຜົວໄດ້ຕາຍໄປຈາກໂລກນີ້ແທ " ເວລານັ້ນນາງຈົ່ງຈະຕັ້ງບັນຫາຕໍ່ການສ້າງຊີວິດໃໝ່ຄືໄດ້ຕອບນາງບົວ.

ມີຂ່າວໃຫຍ່ໄດ້ຮັບກໍ່ແມ່ນ, ສັດຕູຈະຈັບນາງແລ້ວ ມີຂ່າວດັ່ງໄປຈາກປ່າດົງພົງ ໄຜເຂົ້າສູ່ໃນເມືອງສະຫວັນນະເຂດ " ຖາຫະຫານສັດຕູຈັບລູກເມຍຂອງ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ຕອງປິດຄາຍ ຂອງຫະຫານຢູ່ທຸກບ່ອນທີ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນຈະມຸ່ນເປັນເຖົ້າຖ່ານປຸ່ຍຜົງທັງທີ !.

ຫະຫານສັດຕູຊ້າພັດຈັບເອົາພໍ່ໄປຂັງ, ອາກອງນະນີ (ນອງສາວຫລາທານ ໄກສອນ) ໄປຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານເອົາກັບ ຜູ້ແຫນວ່າລະວົງໄດ້ 20 ມື້ຈົ່ງປ່ອຍ, ພວກເພິ່ນອາງວ່າ: " ຍອນ

ເຮົາອຍໄພແນວລາວຂອງພວກເຈົ້ານັ້ນແລ້ວ, ຈົ່ງເຮັດໃຫ້ຍາດພີ່ນອງເດືອດຮອນ "ອາກອງມະນີຕອບໂຕຄົນວ່າ" ເຮົາອຍໄພເປັນແນວຍັງ, ເພິ່ນຊື້ຮູ້ຈັກຫຍັງ, ແຕ່ລະມື້ກໍມີແຕ່ຂາຍຕຳຫມາກຫຼືຊື້ໄປຈັບພໍ່ຂອຍທັງຫຼຸຫນວກ ທັງຕາບອດເຮັດຫຍັງ ?"

ນາງສະເດືອກຄິດຮອດຄຳສັ່ງລາສຸດທ້າຍຂອງພີ່, ທີ່ເວົ້າວ່າ " ຖ້າຈຳເປັນແທ້ໆ, ນອງອາດຖືກສັດຕູຈັບໄປນາບຂູ່ບິບບັງຄັບ, ເພື່ອເອົາຕົວລອດ, ເພື່ອລຸກແລ້ວ, ນອງຈະເອົາພີ່ ໃຫມກໍ່ໄດ " ຄິດມາເຖິງຕອນນີ້, ນາງເຫຼືອໃຈຫລາຍ ນາງໄດ້ຕັດສິນໃຈແລ້ວວ່າຈະຂໍມີແຕ່ພີ່ໜຶ່ງເນຍດຽວເທົ່ານັ້ນ ນອກຈາກຄວາມຕາຍຈາກກັນ.

ມື້ໜຶ່ງໃນປີ 1962, ມີຊາຍຕຳຫລວດຄົນໜຶ່ງ, ເຫັນ ຢູ່ບູ້ຳແມ່ນຂັນພັນເອກທີ່ນາງບໍ່ຮູ້ເຫັນມາກອນ, ລົງລິດຈິບມານຶ່ງ ທີ່ຮານຂາຍຕຳຫມາກຫຼືນອຍຂອງນາງແລ້ວສິ່ງຊື້ຕຳຫມາກ ຫຼື 100 ກີບ, ນາງຖາມຄືນ " ຍາອາຍຊຸກນໝົດບໍ່ ? " ຫມໍ ທັງຍິນທັງຕອບແບບຢາກກຽວພາລາສີແດວ່າຊຸນເຫາະ" ອາຍ ຊື້ 100 ກີບ, ນອງຈະຕຳໃຫຫນອຍໜຶ່ງກໍ່ໄດ " ນາງຕຳ ເລິ່ງຄືກ, ຈັດເອົາໃສ່ຊາມສະອາດດີ, ມີຜັກບັງ, ທີ່ຍັງສິດງງາມງຍິຍິນໃຫ, ນາງຄິດວ່າ " ຫລືຈະແມ່ນຄົນພັນຖານ ? " ແນວ ຄິດໜຶ່ງ ຊື້ຜັດຄິດວ່າ " ຄືຊື້ບໍ່ແມ່ນດອກ " ເພາະວາດຊົງ ຂຶ້ນໆ ເປັນຕາຢາມພິລິກ.

ພໍລາວກິນຕຳຫມາກຫຼືແລ້ວກໍ່ວ່າ " ແຊບຫລາຍ " ຈົກເງິນອອກມາໃຫ 3.000 ກີບນາງບໍ່ຫັນຮູ້ເຫືອ, ພັນບເບິ່ງເງິນ

ອາວ ! ຄູ່ວ່າຫລາຍແທ້ ? ນາງຈຶ່ງເອົາເງິນສິ່ງຄົນລາວວ່າ :
" ເອົາໂທນອງລຽງລູກ " ນາງບໍ່ຍອມເອົາເດັດຂາດ ! ຂໍເອົາ
ແຕ່ 100 ກີບເທົ່ານັ້ນ, ກ່ອນລາວຊຶ່ງລູກອອກໄປ, ລາວວ່າ :
" ນອງເປັນໝູ່ຍິງດີເລີດປະເສີດແທ້ ! "

ອອກຈາກສະຫວັນນະເຂດ

ຂ່າວທີ່ນາງໄດ້ຮັບຟັງ ຕິດຕໍ່ໜ້ອຍໜຶ່ງກັນມາເປັນ ໄລຍະ
ຫລັງຂ່າວການໂຕນລູກຂອງສະເດັດເຈົ້າສຸພານຸວົງແລະຄະນະ
ແລວກໍ່ແມ່ນຂ່າວກອງທະຫານເຮັດລັດຖະປະຫານຢູ່ວຽງຈັນຂ່າວ
ທະຫານສູ້ຮົບກັນຢູ່ຕົວເມືອງວຽງຈັນ.

ຢູ່ສະຫວັນນະເຂດ ໄດ້ເຫັນພວກທະຫານສັດຕູຂີ່ລົດເຊ ຊຳ
ເຊ ເປັນຂະບວນແລ່ນໄປມາທັງສະພາບການປາບປາມ ຄົນ
ລາວທີ່ຮັກຊາດ ແລະ ອື່ນໆ...

ທັງຫມົດເຫລົ່ານັ້ນລວມແຕ່ແມ່ນຂ່າວເສົ້າ, ວັນເປັນ ຂ່າວ
ຕົກໃຈຕໍ່ສາມແມ່ລູກພວກນາງທີ່ພັດພອຍແລະຕໍ່ສູ້ກັບຊາຕາກຳ ທີ່
ລຳບາກທີ່ສຸດໃນຊີວິດ.

ກາວເຂົ້າສູ່ປີ 1961 ຕໍ່ໃສ່ປີ 1962 ໄດ້ຂ່າວ ຫມັດ
ແຫນວເຮັດໃຫ້ຕິໃຈຂຶ້ນມາກໍ່ແມ່ນຂ່າວການເຈລະຈາຂອງ ຝ່າຍ
ປະເທດລາວກັບຝ່າຍລັດຖະບານຂວາຈັດວຽງຈັນ, ຄິດວ່າຈະໄດ້
ຍິນລາຍຊື່ " ຫານໄກສອນ ພິມວິຫານ " ຢູ່ຫະຍຸດເທື່ອໃດກໍ່ ບໍ່
ໄດ້ຍິນຈັກເທື່ອ. ແຕ່ນາງກໍ່ຍັງເຊື່ອໝັ້ນ, ເຊື່ອໝັ້ນວ່າສາມີສູດ

ທີ່ຮກຂອງນາງຕອງຍັງມີຊິວດຢູ່ຢ່າງແນ່ນອນ.

ນາງຕິດຕາມຂ່າວທຸກວັນ, ຮູ້ວ່າການຮວມລາວເທື່ອ ທີ່ສອງພວມຈະເກີດຂຶ້ນ, ນັ້ນກໍ່ສະແດງວ່າ, ນາງກັບສາມີຈະຕອງໄດ້ພົບກັນ.

ມາຮອດມື້ນີ້, ນາງຂາຍຕໍາຫມາກທຸ່ງຫອມເງິນຊື້ຄໍາ ໄດ້ 10 ບາດແລວ, ຄໍາທີ່ນາງຫາມາ ໄດ້ຄວຍນໍ້າເຫື່ອນນໍ້າໄຄ ຂອງນາງແຫງ, ຈຶ່ງເປັນຄວາມພູມໃຈໃຫ້ກັບຕົວເອງ, ເພື່ອວ່າ, ຕໍ່ໄປພາຍພາກຫນ້າຈະເກັບເອົາໄວເປັນຫິນຮອນເພື່ອການສຶກສາຮຳຮຽນຂອງລູກ.

ຕອນແລງຂອງມື້ໜຶ່ງ, ມີຊາຍສອງຄົນເຂົ້າມາບ້ານ ແລວບອກຂ່າວດີໃຫ້ນາງຮູ້, ນາງດີໃຈຈົນນໍ້າຕາໄຫລຊຶມຕໍ່ຄໍາທີ່ວ່າ: "ພວກນອງມາຕອນເວົ້າເອ້ຍອອກສູ່ເຂດປົດປ່ອຍ" ຫົວໃຈຕໍາເຂົ້າຕຶກງຸດກາງ, ຈົນບໍ່ຮູ້ວ່າແມ່ນຈັງຫວະໃດ ? ຄິດວ່າຊື່ໄປບາດນັ້ນໂລດ, ຊື່ພໍດວ່າ " ມື້ອນອອກແຕ່ເຊົ້າ" ຕະຫລອດ ທັງຄົນນອນກໍ່ບໍ່ຫລັບ, ນອນພິກຊາຍພິກຂວາໄປແນວໃດກໍ່ຫລັບຕາບໍ່ລົງ.

ພໍຮອດມື້ເຊົ້າ, ມີນາງບົວສອນ ມາສູ່ເວົ້າຢູ່ເຮືອນ (ເມຍຂອງທ່ານສີຊະນະສີສານ) ແລວຂໍນລິດອິດຕິດຕໍາດໍາອອກ ຈາກຕົວເມືອງສະຫວັນນະເຂດສູ່ເຊໂນ.

ພໍຮອດເມືອງເຊໂນ, ມີຄົນອີກພວກໜຶ່ງມາຮັບ, ພາຍ່າງໄປຕາມປ່າຕາມດົງ, ກາງຄືນຍ່າງກາງເວັນພັກ, ດີແຕ່ວ່າພວກອາວໃຈດີອຸ່ມລູກຊາຍທັງສອງຊ່ວຍຈົນໄປຮອດເມືອງພິນ, ທັງ ນີ້

ກໍ່ເພາະວ່າ : ແຕ່ເຈຊໂນໄປເມືອງພິນມີປັດດ້ານຂອງທະ ຫານ
ສັດຕູລັດຢູ່ຫລາຍບ່ອນ, ຈຶ່ງຕ້ອງພາກັນຍ່າງຫລີກ.

ພໍຮອດເມືອງພິນກໍ່ພາກັນຂຶ້ນຍົນໄປລົງເມືອງວິງ "ປະເທດ
ຫວຽດນາມ " ແຕ່ເມືອງວິງເຂົ້າຫາຮ່າໂນຍແມ່ນຂີ້ລົດຈົນຮອດ
5 ໂມງແລງຈຶ່ງຮອດຮ່າໂນຍ.

ຄົບຫນ້າຄົບຕາ

ອັນວ່າລູກແມ່ຍິງ, ຊື່ມີຫຍັງດີໃຈໄປກວ່າ, ເວລາຜົວພັດ
ພາກໄປເຮັດວຽກທາງໄກເປັນເວລາຫລາຍປີແລ້ວກັບມາພົບ ພໍ່
ກັນອີກ ? ຄືຊື່ບໍ່ມີອັນໃດດີໃຈໄປກວ່ານັ້ນອີກແລ້ວ.

ລິດຈອດລົງຖະຫນົນຄຸມ ຫງວຽນຍູ ແຖວຫນອງໂຮແລ,
ແລ້ວກາວເຂົ້າສູ່ເຮືອນເລກທີ 62.

ຊາຍກຽງຄົນ, ຮຸບຮ່າງຕ່ຳເກັ່ງ, ຜິວຂາວ, ຕຸຍພິດ ງາມ
ກາວອອກມາຕອນຮັບແມ່ລູກພວກນາງພອນຮອຍຍມຫໍ້ເຕັມ ໄປ
ດວຍຄວາມສຸກ ແລະ ເປັນຫວັງເປັນໃຍນັ້ນ, ຊື່ແມ່ນໃຜອີກ ?
ລູກຊາຍຫາວ ໄຊສິມພອນ ພະຫວາເຂົ້າກອດພໍ່ຫັນຫໍ້, ແຕ່ ຫາວ
ລູກຊາຍຫາວ ໄຊສິງຄາມນັ້ນຕໍ່ ! ຟ້າວຫິດມືກອດແມ່ພອນ ກັບ
ຖາມວ່າ " ອີ່ຕາຕຸຍນັ້ນແມ່ນໃຜ, ເບົາະແມ່ ? " ນາງສະຫອນ
ໄປທັງຕົວ ແລະ ຫົວໃຈ, ຫັງຄິດວ່າ " ນັ້ນຄວາມພັດພາກ "
ເພາະ, ແຕ່ເກີດມາຈົນຮອດນັ້ນ, ອີ່ຕາຕຸຍຄົນນັ້ນແມ່ນໃຜ ? ກໍ່ບໍ່
ເຄີຍພົບເຫັນຈັກເທື່ອ, ລູກຈຶ່ງຖາມຄືແນວນັ້ນ.

ສ່ວນນາງແລ້ວເປັນໂຊ ຢູ່ແຕ່ເມືອງສະຫວັນນະເຂດ
ພູນມາແລ້ວ, ການເດີນທາງຈັງອິດທິນແຫ່ງອິດທິນວ່າ, ຄືກັນ ກັບ
ຮາງຄົງຄົນບໍ່ມີຈິດວິນຍານຍ່າງໄປແນວນັ້ນແລ້ວ.

ນາງເຂົ້າປັ້ນປົວຢູ່ໂຮງຫມໍ ຫວຽດ-ໂຊ ທີ່ຮ່າໂນ້ຍ ເປັນ
ເວລາ 3 ເດືອນເຕັມໆ, ເທື່ອແຮງຈັງຟັນຄົນມາສູ່ປົກກະຕິ.

ພ້ອມຈາກໂຮງຫມໍກໍໄປຢູ່ກັບລູກຜົວທີ່ເຮືອນເລກທີ 62
ສ່ວນເພິ່ນກໍ່ທຽວໄປທຽວມາລະຫວ່າງເຂດປົດປ່ອຍກັບຮ່າໂນ້ຍ.

ບາງເທື່ອນາງຈັງຄິດວ່າ: "ອັນວ່າຊິວິດຂອງຄົນ ເຮົາ
ນັ້ນ, ບາງເທື່ອກໍ່ຄືກັນກັບຄວາມຝັນເວົ້າແຫງ່",

ເປັນນັກຮຽນ

ການຈັດຕັ້ງໂດຍອະທິບາຍໃຫ້ນາງເຂົ້າໂຮງຮຽນ, ເພື່ອ
ເພິ່ນພູນຄວາມຮູ້ໃຫ້ສະໝາດຫລັກແຫລ່ງຂັ້ນຕົ້ນ, ຂະນະທີ່ນາງ
ໂດເລັມຕັ້ງຫອງລູກຄົນທີ 3.

ໂຮງຮຽນ "ບັກຢາງ" ຮັບເອົານາງເຂົ້າສູ່ຫອງຮຽນ
ຫອງ 5, ຮຽນຮອດຫອງ 6 ກໍ່ເກີດລູກຄົນທີ່ສາມໃນປີ 1963
ໃສ່ຊື່ວ່າທາວ ສິນຕິພາຍ, ເກີດຢູ່ໂຮງຫມໍ ຫວຽດ-ໂຊ ເກີດ
ງາຍລຽງງາຍກວ່າທຸກຄົນ.

ປີຕໍ່ມາກໍ່ເກີດລູກຄົນທີ່ 4 ທີ່ໂຮງຫມໍຫວຽດໂຊ ທີ່ນອີກ, ໃສ່
ຊື່ວ່າ ທາວ ຫອງສະຫວັນ, ເກີດປີ 1964, ໂລດມີແຕ່ 4 ຫາວ
ອອຍຕອຍ, ຫວັງຢາກໂດລູກສາວຈັກຄົນກໍ່ບໍ່ໂຕໃຫ້ເຊິນຊິນ.

ທີ່ເຮືອນ

ປີ 1966 (ຂວາສຸດຫາມາ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ).

ພາລະໜ້າທີ່ຂອງນາງເວລານັ້ນ, ຖືໄດ້ວ່າເປັນແມ່ເຮືອນ ເຕັມອັດຕາ, ເບິ່ງແຍງລຽງດູລູກທັງ 4 ຊາຍ. ທັງຮຽນຫນັງ ສີ ສ່ວນເພິ່ນປະຈຳຢູ່ເມືອງວຽງໄຊ, ເມື່ອການຮວມລາວຄັ້ງທີ່ສອງ ບໍ່ຄົງຄິດເອົາໄວ. ນັ້ນໝາຍເຖິງການຕໍ່ສູ້ຍັງຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ຍຶດ ເຍືອຍາວນານ ໄປອີກ. ດີແຕ່ວ່າຢູ່ໂຮງຮຽນມີບ່ອນຝາກເດັກ, ມີ ແມລຽງເດັກອອງໂຮງຮຽນຮັບສິ່ງ, ມີຄົນຊ່ວຍດູແລລູກນຳ ໃນ ໂມງຮຽນ. ພາຍຫລັງຈິບວັດຫະນະຫຳນາງຈຶ່ງສືບຕໍ່ເຂົ້າຮຽນ ຢູ່

ໂຮງຮຽນທິດສະດີ "ອັນກິນ" ຮຽນທິດສະດີການເມືອງນາກ -
ເລນິນຊື່ນກາງ, ຮຽນ 2 ປີຈົບໃນປີ 1966.

ການຮຽນທິດສະດີກໍ່ມີອຸປະສັກຢ່າງຫນັກ, ເພາະຕອນ ນັ້ນ
ຈັກກະພັດອາເມລິກາປົນຂັນໄດ້ກໍ່ສົງຄາມຢູ່ພາກເໜືອ ຫວຽດ
ນາມ, ໃຊ້ຍົນຫັນສະໄຫມໄປຖິ້ມລະເບີດລົງໃສ່ພາກ ເໜືອ
ພວກນັກຮຽນຈຶ່ງອົບພະຍົບໄປຢູ່ເຂດທີ່ປອດໄພ, ທັງຮຽນທັງຫລົບ
ໄພຈົນຮຽນສຳເລັດເປັນຢ່າງດີ.

ເປັນຄະນະອຳນວຍການ

ປີ 1968-67 ນາກເປັນຄະນະອຳນວຍການໂຮງຮຽນເດັກ
ນອຍລາວ ທີ່ໂຮງຮຽນ 67.

ພໍຮຽນຈົບທິດສະດີຂຶ້ນກາງແລ້ວ, ນາງກໍ່ໜອບໜ້ວລູກທັງ 4 ຊາຍ ໄປຢູ່ເມືອງວຽງໄຊ, ເພື່ອຮ່ວມສຸກຮ່ວມທຸກຢູ່ກັບລູກ ຜົວ ຢູ່ກັບວຽກງານ ແລະ ການຕໍ່ສູ້, ຂະນະທີ່ສົງຄາມພວມດູດຶອດ ໂຈມອາກາດອາເມລິກາບໍ່ພຽງແຕ່ຍັງທຳລາຍພາກໃຕ້ ພາກ ເໜືອປະເທດຫວຽດນາມເຫຼົ່ານັ້ນ, ເຂດປົດປ່ອຍຂອງ ລາວ ເຈົ້າ, ແຕ່ເໜືອຈົມຮອດໃຕ້ລວນແຕ່ຖືກທຳລາຍເຜົາຜານສາຍ ກະນວນສົງຄາມທີ່ຈາກກະພັດອາເມລິກາໄດ້ຈູດຂຶ້ນ ພວມລູກໄຫມ ໄປທົ່ວອິນດູຈີນ ຢ່າງຮູ້າຍແຮງ.

ນາງໄດ້ຖືກຊັບຊອນມອບໜ້າຍໄຫມກາງປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ ຄົນຄວາຂອງສູນກາງພັກທີ່ເມືອງວຽງໄຊ ໄລຍະໜຶ່ງ, ແລ້ວແຕ່ງ ຕັ້ງໄຫມກາງໄປເປັນຄະນະອຳນວຍການໂຮງຮຽນເດັກນ້ອຍລາວ ຢູ່ທີ່ເມືອງແຂວງກວາງຊີ, ເມືອງນາມນຶ່ງປະເທດສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນຈີນ ເວລານັ້ນນາງພວມຕັ້ງຫ້ອງລູກຄົນທີ່ 5, ໃນ ປີ 1967 ຈົນເຖິງປີ 1969 ອັນເປັນເວລາຍາວນານເຖິງ 3 ປີ ເຕັມ.

ເວລາຢູ່ປະເທດຈີນ, ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຄະນະອຳນວຍ ການໂຮງຮຽນຢູ່ນັ້ນ, ນາງກໍ່ໄດ້ເກີດລູກຊາຍຄົນທີ່ 5 ໃນ ປີ 1968, ຈຶ່ງໃສ່ຊື່ໄຫວວ່າ " ຫາວ ສັນຍາຮັກ " ຫລື ຫາວ " ແອຮັກ "

ນາງເຮັດຫຼວງຫຼາກຫຼາຍ, ວ່າແຕ່ຄະນະອຳນວຍ ການ ມອບໜ້າຍ, ເມື່ອຄິດເຖິງຢູ່ເຂດປົດປ່ອຍແລ້ວ, ປະຊາຊົນລາວ ແນ່ນໄດ້ເຮັດວຽກຕໍ່ສູ້ ແລະ ລຳບາກຜ່ານຜ່າຄວາມລົ້ມ ຕາຍ

ຮອບແປດພັນປະການ.

ປິດປ່ອຍທົ່ວປະເທດ

ປີ 1970, ນາງກັບສູ່ເຂດປິດປ່ອຍທີ່ເມືອງວຽງໄຊ, ປະຈຳວຽກຢູ່ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າສູນກາງພັກຄືເກົ່າ, ຫົວໜ້າ ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າ ສູນກາງພັກແມ່ນທ່ານ ສາລີ ວົງຄຳຊາວ.

ຕໍ່ມາ, ຊຳພັດເກີດມີຂ້າວເສົ້າຢູ່ໃນຄອບຄົວຂອງນາງເມື່ອລູກຊາຍຄົນທີ່ສອງ, ຄື ຫາວ ໄຊສິງຄານເກີດມີອາການ ເຈັບຫມາກໄຂ້ຫລັງຢ່າງແຮງ, ຂະນະທີ່ລູກຊາຍພວມຮຽນຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມໃນປີ 1973.

ນາງຟ້າວໄປຢາມລູກ, ຢູ່ເບື້ອງລູກທີ່ໂຮງຫມໍ ຫວຽດ- ໄຊ " ຮ່າໂນຍ "

ລູກຊາຍເຫັນແຕ່ຫນ້າແມ່, ເພາະພໍ່ອຸ່ນຢູ່ກັບວຽກບ້ານວຽກເມືອງ, ຂ້າວຄ້າວທີ່ໄດ້ຮັບ, ມີຫາທ້ອງການຮວມລາວຈະ ເກີດມີຂໍ້ອົກເປັນເທື່ອທີ 3, ເພິ່ນຈົ່ງບໍ່ມີເວລາໄປຢຽມເບິ່ງລູກແລະນາງເອງກໍບໍ່ໄດ້ຕໍ່ເພິ່ນຈັກຄວາມ, ເພື່ອປະເທດຊາດຍານເມືອງແລວນາງເຮັດໄດ້ທຸກຢ່າງ, ເລື່ອງການເບິ່ງລູກເຈັບເປັນ ພຽງເທົ່ານັ້ນ, ມີແຕ່ແມ່ກັບແພດເທົ່ານັ້ນ. ແນ່ນອນຄວາມອົບອຸ່ນ ຂອງຄອບຄົວແມ່ນພ້ອມພໍພ້ອມແມ່ເບິ່ງແຍງລູກຈົ່ງມີຄວາມສຸກແຕ່ສຳລັບນາງແມ່ນຕ້ອງ ໄດ້ອົດກັ່ນແບກຫາບູແຫນຜົວທຸກປະການໃນ - ວຽກງານເບິ່ງແຍງປະຄອງລູກ ທັງຜູ້ເຈັບ ແລະ ພວກ ແຂງແຮງ.

ປີ 1974, ເຫັນວ່າລູກຊາຍທຸລີາລົງແດ່ແລ້ວ, ນາງຈິ່ງ
ຜາລູກຊາຍກັບຂອດປົດປ່ອຍເມືອງວຽງໄຊ, ເພື່ອສືບຕໍ່ປົນປົວຢາ
ພັນເມືອງລາວລອງເບິ່ງ.

ເລື່ອງດີອີກມ່ວນໃຈ, ບໍ່ພຽງແຕ່ນາງຄົນດຽວດີອີກດີ ໃຈ
ຢ່າງລ້ຽງເຫລືອກໍ່ແມ່ນ, ວັນທີ 2 ທັນວາ 1975, ປະຫວັດ ສາດ
ລາວໄດ້ຂຽນໃສ່ໜ້າເຈ້ຍໃບໃໝ່ທີ່ຂາວສະອາດ, ເມື່ອ ການ
ປະຕິວັດ ແລະ ປະຊາຊົນລາວທົ່ວທັງປະເທດສາມາດໂຄ່ນ ລ້ຽມ
ລະບອບຮາຊາທິປະໄຕລົງໄດ້ ແລະ ສ້າງຕັ້ງລະບອບໃໝ່ ສາ
ສາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂຶ້ນຢ່າງສະຫງ່າ
ຜ່າເຜີຍ.

ປີ 1976, ນາງຈິ່ງຜາລູກເຕົ້າເຂົ້າສູ່ນະຄອນຫລວງວຽງ
ຈັນ, ນາງເຂົ້າຢູ່ໃນຄະນະຂົນຂວາຍຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດ
ລາວ, ມີ ທ່ານໄມ້ຈັນຕານ ແສງມະນີ ເປັນປະທານ.

ການສືບຕໍ່ປົນປົວລູກຊາຍຍັງດຳເນີນໄປບໍ່ເຊົາ, ວ່າ ແຕ່
ຢາອັນໃດດີກໍ່ຊອກຫາມາປົນປົວຈົນໝົດ.

ປີ 1977, ເປັນມະຕິຂອງສູນກາງພັກ, ຕົກລົງໃຫ້ ນາງ
ໄປຮຽນທັດສະດີຊັ້ນສູງຢູ່ປະເທດ ຫວຽດນາມ, ທັງໆທີ່ລູກ ຊາຍ
ຂອງນາງພວມໄດ້ຮັບການປົນປົວຢູ່, ແຕ່ນາງກໍ່ຕອ້ງຕັດສິນໃຈໄປ

ກ່ອນຈະໄປ, ນາງສັ່ງລາກັບສາມີວ່າ "ຂໍໃຫ້ດູແລ ເບິ່ງ
ແຍງລູກຂອງເຮົາໃຫ້ດີໆເນີ ?" ເພິ່ນບໍ່ຮູ້ດອກວ່າ, ຫົວໃຈຂອງ
ນາງມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດ ? ເພິ່ນບອກກັບນາງວ່າ " ນອງ
ຈິ່ງຕັ້ງອີກຕັ້ງໃຈໄປຮຽນໃຫ້ສຳເລັດເທົ່າ, ຢ່າເປັນຫວັງນຳລູກ

ອາຍຈະເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງເອງ".

ເສົາສະລິດໃຈ

ນາງກ້າວເຂົ້າໂຮງຮຽນທົດສະດີຊັ້ນສູງ" ຫຼວງຮຽນອາຍ
ກວັກ 2 ຕົ້ນປີ 1977, ຊະນິດທີ່ວ່າ : "ຮຽນແບບເລິ່ງລັດ 2
ປີ" ຫຼັງຮຽນທົດສະດີທັງຄິດຮອດລູກ, ແຕ່ກໍ່ອິດທິນຈົນຫົວ ໃຈ
ຟິດບິບໆ ຢູ່ຕະຫລອດເວລາ, ອັນເປັນການຫົດສອບແນວຄິດຈິດ
ໃຈຂອງນາງໃນອິດສູງສຸດ, "ອັນນັ້ນແມ່ນນາງຄິດ" ບໍ່ ຕ່າງ
ຫຍັງກັບມີເລື່ອງໄດເລົ່າສູ່ກັນຟັງວ່າ " ເມຍພວມຮອງຫຼິ້ນຢູ່ຊີ
ເກີດລູກ, ການຈັດຕັ້ງຊ້າພົດມອບຫມາຍໃຫ້ຜົວໄປເຮັດ ວຽກ
ຫຼາງໄກຢ່າງດ່ວນ ! " ນາງບໍ່ໄດ້ຕິການຈັດຕັ້ງ, ຊ້າພົດກົງ ກັນ
ຂາມ, ເປັນການພູມໃຈຊ້າພົດທີ່ສອບເບິ່ງຫົວໃຈຂອງນາງ
ເພາະເພິ່ນພວມຈະສ້າງເອົານາງໃຫ້ກ້າວຢ່າງໄປຕາມຈັງຫວະ
ເດີນຂອງປະເທດຊາດໃນ ໄລຍະໃຫມ່ແຫ່ງປະຫວັດສາດ.

ນາງຍັງຈື່ໄດ້ວ່າ: ເມື່ອກາງເດືອນ 5/1977 ຕອນ
ຂອນຊື່ແຈງ, ນາງຟັ້ນວ່າ " ໄດ້ຮັບໂທລະເລກຈາກທ່ານ ໄກ
ສອນ, ບອກວ່າລູກຊາຍພວມເຈັບຫນັກ"

ພໍ່ຊວາດຮູ້ເມື່ອຄີງ, ຫຼັງເຫຼືອໄທ ໄຫລເຕັມຕົວ, ຫົວໃຈເຕັ້ນ
ແຮງ, ຫຼັງຄິດເປັນຫວ່ງລູກຊາຍປານໃຈຊື່ຂາດ, ແຕ່ນາງກໍ່ ບໍ່
ໄດ້ສະແດງທ່າທິກລິຍາແນວໃດຕໍ່ຫມູ່ຄູ່ໃຫ້ເຫັນວ່າ " ນາງພວມ
ຕົກຢູ່ໃນຄວາມກັງວົນເປັນຫວ່ງຫາລູກຜົວຄອບຄົວແຕ່ຢ່າງໃດ "

ຄືນທີ່ພໍ່ຈະລະບາຍຄວາມຮູ້ສຶກນຳໄດ້ໃນເວລານັ້ນກໍ່ມີ ແຕ່

ອາຫລາ (ເມຍຂອງທ່ານ ໄມສຸກ ໄຊສິມແພງ) ເພິ່ນອອຍໃຈ
ນາງວ່າ " ເອອຍຄິດຫລາຍລະຕັຫນ " ແລ້ວເພິ່ນກໍ່ຫົວ .

ການສອບເສັງຫົດລອງພາກຮຽນຊຸດຫນຶ່ງ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນມາ
ແຕ່ມ່ວນ, ມັນ, ຫລັງຈາກກິນເຂົ້າກິນນ້ຳແລ້ວ, ພິຕິກຄອຍ ຄຳ
ຍາມແລງກໍ່ພາກັນຍ່າງຫລິ້ນກິນລົມຊົມຫົວຫັດ, ສະເພາະ ນາງ
ແລ້ວກໍ່ເພິ່ນເຮັດໃຫ້ໃຈໃຈປອດປົ່ງບໍ່ກັງວົນຄະນິງຫວ່າງຫາ ລູກ
ຫລາຍ .

ສິ່ງຫນ້າຈຳລົມຈັກເທື່ອຈົນຊື່ກາຍເປັນຄວາມເຊື່ອ . ກໍ່
ແມ່ນຄວາມຈິງຈາກລາງສິ່ງຫອນ ຫລື ເຫດການແປກປະຫລາດ
ທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເຫນາສາຍຕາແຫງ, ຂະນະທີ່ພວມພາກັນຍ່າງໄປ
ຕາມຄົນນາ, ທັນໃດ ! ມີນິກນອຍສິດຳຕິກລູບລົງມາຕໍ່ຫນ້າຂອງ
ນາງ, ບໍ່ຮູ້ວ່ານິກອັນໃດ, ນາງຮອງຂັ້ນ " ນິກບິນມາຕິກລົງຢູ່
ຫນ້າ ! ຂອຍຊື່ເອົາໄປລຽງ " ບ່ອນທີ່ນິກຕິກນັ້ນເປັນປ່າຫຍາ
ອວາກຫຳມະດາ, ແຕ່ຊອກຫານິກບໍ່ເຫັນ, ຈິ່ງເປັນເລື່ອງ ແປກ
ປະຫລາດສູ່ກຳລັບນາງ, ແລ້ວທຸກຄົນທີ່ໄປນຳກໍ່ບອກວ່າ " ເຈົ້າ ຕາ
ລູບໄປແລ້ວລະຕີ ? " ເພາະບໍ່ມີໃຜເຫັນ, ທັງໆທີ່ນາງ ເຫັນ
ແຫງ .

ພໍຍ່າງໄປຮອດຮ່ອງນ້ຳທີ່ຊາວນາເປັ່ງນ້ຳຈາກຮ່ອງ ເຂົ້າ
ນາ, ນາງແນມເຫັນຫມູ່ປາ " ຊະນິດປາຊົວຫລືປາຂາວນອຍ " ພາ
ກັນເຕັ້ນຂົນຈົນພັນຫນານກັນເປັນສິບເປັນຊາວໂຕ, ນາງ ຮອງ
ບອກໃຫ້ທຸກຄົນເບິ່ງ, ພວກເພິ່ນຊຳພັດວ່າບໍ່ເຫັນອີ່ຫຍັງ .

ຕອນຄ່ຳ, ພິກບທພິກ, ນາງເລີຍໄປຫາລູກຖັງ " ຫະຫານ

ອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມທີ່ໄປກໍ່ສ້າງພັນຖານຊ່ວຍລາວ ເມື່ອ
ກ່ອນ ແລະ ຮູ້ກັບນາງດີ, ເວລານີ້ເພິ່ນອອກພັກຜ່ອນກິນ ເບ້ຍ
ບໍ່ມານຢູ່ບານໃກ້ໂຮງຮຽນນັ້ນ " ເພິ່ນວ່າ, ເຫັນຈົມສາ ກະ
ໄຫຍ "chim Xà cá nháy" ຖືວ່າເປັນລາງບໍ່ດີ, ມື້ອນ ຈະ
ເກີດຂຶ້ນໃນທາງເສົ້າ.

ພໍ່ສອບເສັງແລວພາກຮຽນ, ຊື່ວ່າຈັງໃດກໍ່ວ່າສາເຫາະ?
ເພາະຄິດຮອດລູກຊາຍຫລາຍ, ຈັງຕັດສິນໃຈເຂົ້າພົບຄະນະໂຮງ
ຮຽນ, ຂໍລາພັກເມື່ອຢ່າມຄອບຄົວ, ພວກເພິ່ນຊື່ພັດເວົ້າ ຢອກ
ໃສ່ນາງວ່າ " ຫລືວ່າ... ຄິດຮອດພໍ່ຫລາຍກວ່າຄິດຮອດລູກ,
ກໍ່ບໍ່ຮູ້ ? " ເພິ່ນອະນຸຍາດ, ຕະຫລອດທັງຄົນນອນບໍ່ຫລັບ, ພໍ່ ຮຸ່ງ
ເຊົ້າກໍ່ຂຶ້ນລົດໄປພົບຫູດລາວປະຈຳຮ່າ ໂ ນຍ " ແມ່ນທ່ານຄຳ
ຕາ ດວງຫອງລາ " ກໍ່ພໍດີມີຍົນຫະຫານຈາກກວຽງຈັນໄປຮ່າ -
ໂນຍພວມຈະກັບ, ທ່ານ ຄຳຕາ ດວງຫອງລາ ກໍ່ເອົາອີກເອົາ
ໃຈໃສ່, ຈັດສິ່ງນາງໄປເດີນຍົນ, ຈັງຂຶ້ນຫະຫານກັບໄປ ເຖິງ
ສະຫນາມຍິນວັດ ໄຕເທິນະຄອນວຽງຈັນ. ທັງໆທີ່ນາງບໍ່ໄດ້ຮູ້ໃຜໃນ
ພວກຂັບຍົນ ແລະ ເອົາກໍ່ບໍ່ຮູ້ນາງ.

ພວກ " Pilot " ຂັບຍົນກໍ່ໃຈດີ, ທັງໆທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກນາງ -
ດອກພວກເພິ່ນຖາມນາງວ່າ " ເອ້ອຍຊື່ໄປໃສ ? " ແລວພວກ
ເພິ່ນກໍ່ເອົານາງໄປລົງທີ່ໂພນເຄັງ.

ພໍ່ເຂົ້າໄປເຮືອນ, ບໍ່ເຫັນໃຜຈັກຄົນ, ຈັງຖາມອ້າຍ ນູ້ອງ
ປ່ອງກັນ ແລວໄປໂຮງຫມໍ່ເລກ 1 ທີ່ຫລັກ 6, ເພາະອາຍນອງ
ບອກວ່າ " ລຸງໃຫຍ່ໄປປະຈຸນ "

ພໍຮອດຫລັກ 6, ແນມເຫັນລູກນອນຫາຍໃຈປາຜຽບໆຢູ່, ຈິ່ງຫ້າງຖາມຫ້າງອອຍລູກ, ຖາມລູກແລວຫັນຫນ້າຫມີເຊັດນັ້ນ ຕາ
 ເພາະລ້ຽມລູກຂອງ, ປາກບໍ່ໄດ້ຊິດຖອວຊິດຄວາມແລວ, ຈິ່ງພະຍາ
 ຍາມເຊັດນັ້ນຕາບໍ່ໄຫລູກແນມເຫັນ, ຫ້າງຄິດນອຍໃຈ "ເປັນ ຫຍັງ
 ບໍ່ສິ່ງຂ່າວໃຫ້ຮູ້ແດ່ ? ຫ້າງຫ້າງລູກເຈັບຫນັກຢູ່ຄືແນວນີ້ ?" ແລວກໍ
 ບໍ່ຄິດຕໍາຫນິເພິນດອກ, ເມື່ອເພິນເປັນຜູ້ນຳຫ້າງປະເທດ, ວຽກ
 ງານຄົງຈະຫລວງຫລາຍ, ຈົນບໍ່ມີເວລາມາເບິ່ງລູກເຈັບ ຫນັກ
 ຢູ່ຄືແນວນີ້, ລູກຊາຍເວົ້າກັບນາງແບບຄົນລ້ຽມຂວາ "ດີໃຈທີ່ແມ່
 ກັບມາເຫັນໃຈລູກເຫຼືອສຸດຫາຍ... " ນາງອອຍໃຈລູກວ່າ :
 " ຢ່າວ່າແນວນີ້ແມ່ລູກ... ຫານຫມໍ້ບອກກັບແມ່ແລວ, ລູກ ບໍ່
 ເປັນຫຍັງດອກ "

ຫັນໄດ້ເບິ່ງໃຈລູກພຽງອາທິດດຽວ, ຄວາມເສົ້າສະ ຫລືດ
 ໃຈທີ່ສຸດໃນຊີວິດຂອງນາງຜູ້ເປັນຫົວອົກແມ່ຈິ່ງປານຖືກກະແສຟາ
 ຟາດ, ເມື່ອແນມເຫັນເປືອກຕາຂອງລູກຊາຍ ໄຂຸສິ່ງຄາມ ປິດ
 ລົງຢ່າງບໍ່ມີເວລາເປີດຂຶ້ນມາເບິ່ງພໍ້ກັບແມ່ອົກແລວ, ຂະນະທີ່ລູກ
 ຊາຍມີອາຍຸໄດ້ພຽງ 18 ປີພໍດີ.

ພໍປົງສິບສິ່ງສະການ, ແກ້ບດູກເກັບດຽວລູກຊາຍເຂົ້າ ຫມໍ້
 ກໍ່ຫາດໃສ່ຕາມຮິດຄອງປະເພນີລາວແລວ, ນາງຈິ່ງກັບໄປ ຮຽນ
 ຫິດສະດີຕໍ່ຈົນຈົບ.

ຕັດສິນໃຈສູ້ຊົນ

ນາງເຊັດນັ້ນຕາອອກຈາກຕາໃຫ້ແຫງດີ, ນາງແປງສິຫນ້າ

ໃຫ້ເປັນປົກກະຕິ, ນາງກິດເນັ້ນຫົວໃຈແຫ່ງຄວາມຮູ້ຈັບປວດ ສຸດ
ແສນສາຫັດ, ໃຫ້ຈົມດັ່ງນັ້ງສະໜິດຢູ່ໃນຫົວໃຈ ແລວອຳລາ ລູກ
ຜົວກັບຄືນສູ່ການຮຽນ, ເຮັດຄືບໍ່ມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນ.

3 ປີເຕັມຮຽນທິດສະດີທີ່ໂຮງຮຽນ ຫວຽງນ ອາຍຫວັກ
ແລວກໍ່ຮຽນຈົບປີ 1978.

ພໍ່ກັບຄືນມາສູ່ປີຕໍ່ມູມ; ການຈັດຕັ້ງສັບຊ້ອນໃຫ້ນາງຢູ່ໃນຄະ
ນະຂົນຂວາຍສາງຕັ້ງຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ເປັນ
ຮອງຫົວໜ້າພະແນກໂຄສະນາວິບຣົມ " ຫົວໜ້າພະແນກແມ່ນ
ທ່ານ ສິມສະໜິດ ຄຳໄປ " ຫົວໜ້າຄະນະຂົນຂວາຍສາງຕັ້ງ
ຊາວຫນຸ່ມແມ່ນ ລຸງ ໄມ້ຈັນຕານ ແສງມະນີ.

ນາງໄດ້ພາຫນຸ່ມຄະນະຊາວຫນຸ່ມລາວ 250 ຄົນ. ໄປຮ່ວມ
ງານມະໂຫລານຊາວຫນຸ່ມໂລກຄັ້ງທີ 12 ທີ່ນະຄອນຫລວງ
ນິດສະກູ.

ນາຈຶ່ງຂຶ້ນແລວ, ນາງໄດ້ບອກກັບຕົວເອງວ່າ " ຈະຕັດ
ສິນໃຈສູ້ຊົນເພື່ອສ້າງຜົນງານໃນໄລຍະໃໝ່ " ມີສູ້ພາສິດ ຈົນ
ໄດ້ກ່າວເອົາໄວວ່າ " ເມື່ອມືອນໜຶ່ງເສຍໄປ, ກໍ່ຕອນໄດ້ ອັນ
ໜຶ່ງມາແທນທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ " ຫລື ປະທານໄຮຈົນເລີຍໄດ້ກ່າວ
ເອົາໄວວ່າ " ຢູ່ໃນໄລກນີ້ບໍ່ມີຫຍັງຍາກ, ຢາມແຕ່ໃຈບໍ່ ແຂງ
ເທົ່ານັ້ນ... "

ລູງ ໄມ້ຈັບຕານ ແສງມະນີ ໄດ້ຕັກເຕືອນນາງວ່າ " ເປັນ
ໂອກາດທີ່ຈະຕອບສະແດງສິນໃຈທຸກຄົນເຫັນແລວໄດ້ ເອ້ອຍ
ຫອງວິນ "

ນາງຈຶ່ງຕັດສິນໃຈລົງສູ່ການເຮັດວຽກຢ່າງບໍ່ຮູ້ອິດຮູ້ເມື່ອຍ
ຈົນບໍ່ມີເວລາຢູ່ເຮືອນ, ເພາະ, ພໍແຕ່ຕົນມາ, ຜົວກໍ່ໄປວຽກ ຜົວ
ເນຍກໍ່ໄປວຽກເນຍ. ນາງຄິດວ່າ: ມີແຕ່ບັນໃສ່ວຽກຈຶ່ງຈະພາໃຫ້
ບັນເທົາຄວາມທຸກໂສກຫົວໃຈຂອງນາງ.

ຢູ່ມາໄລຍະໜຶ່ງ, ການຈັດຕັ້ງບຶງຕົວໃຫ້ທ່ານ ສິນສະຫນິດ
ຄຳນົບ ໄປບຳລຸງທິດສະດີຢູ່ປະເທດ ຫວຽດນາມ 1 ປີ.

ເຮັດໜ້າທີ່ອາການແທນຫົວໜ້າພະແນກໂຄສະນາອົບຮົມ
ຈຶ່ງກຳມາເປັນພູດຂອງນາງ, ນາງໄດ້ຄິດຢູ່ທຸກເວລາວ່າ " ພອນ "
ກັບການສ້າງຕັ້ງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ນາງ ຈະ
ເຮັດໃຫ້ມີອົງປະກອບຂອງໃບໜ້າໜຶ່ງສິມຊາວໜຸ່ມເກີດ ຂຶ້ນ
ໃຫ້ຈົບໄດ້ "

ນາງຈຶ່ງນຳເອົາຄວາມຄິດນີ້ເຂົ້າເປັນສານຳຄະນະ, ຢູ່
ໃນຄະນະບໍ່ຫັນເອກະພາບກັນເທື່ອ, ເມື່ອມີສຽງສ່ວນໜຶ່ງຊຳພັດ

ວ່າ: "ການສ້າງຕັ້ງຫນັງສືພິມເປັນຂອງຕົນເອງ, ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງ
ທຳມະດາ, ເຊິ່ງນອກຈາກອົງປະກອບຢ່າງຄົບຊຸດແລ້ວ, ປັດໄຈສຳ
ຄັນແມ່ນຄົນທີ່ເປັນນັກວິຊາການ ແລະ ເງິນ " ການຖືກ ຖຽງ
ກັນໄດ້ດຳເນີນໄປຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ເມື່ອສຽງຫນຶ່ງເຫັນວ່າເຖິງ ເວ
ລາແລ້ວ, ສຽງຫນຶ່ງຊຳພັດວ່າບໍ່ທັນເຖິງເວລາເທື່ອ. ນາງນອນຈົນ
ບໍ່ຫລັບ. ຄິດແຕ່ເລື່ອງຈະຕ້ອງສ້າງຕັ້ງຫນັງສືພິມຊາວຫນຸ່ມຂັ້ນໃຫຍ່ໄດ້.

ນາງໄດ້ແລ່ນໄປ ປຶກສາຫາລືກັບຫລາຍຄົນທີ່ມີຄວາມ ຮູ້
ທາງດ້ານຫນັງສືພິມມາແລ້ວ, ແລ້ວນາງສະຫລຸບໃຫ້ກັບຕົວ ເອງ
ວ່າ " ກ່ອນອັນຕ້ອງແມ່ນວັດຖຸດິບ, ຕໍ່ໄປຈິ່ງແມ່ນເຊື້ອໄຟ" ວັດ ຖຸ
ດິບນັ້ນແມ່ນຫຍັງ ? ແມ່ນຄົນ, ຄົນປະເພດໃດ ? ຄົນປະ ເພດ
ນັກຫນັງສືພິມ, ຊຶ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ຮູ້ຂຽນຫນັງສືພິມແຕ່ຢ່າງ ດຽວ
ຍັງຈະຕ້ອງຮູ້ຈັກນຳພາ, ກວດກາ ແລະ ຕຳນິ້ວິຈານເປັນ ພໍ
ນາງນຳເອົາທຸກແນວຄິດທີ່ນາງມີນຳສະເໜີຕໍ່ ກອງປະຊຸມ ຄົບ
ຄະນະ, ຜູ້ເປັນປະທານ ແລະ ສອງສາມສະຫາຍເຫັນດີ, ມີ ອີກ
ສອງສຽງຍັງບໍ່ທັນເຫັນດີດ້ວຍຄຳເຫັນ " ມັນບໍ່ແມ່ນວຽກທຳ ມະ
ດາ ແລະ ບໍ່ທັນເຖິງເວລາເທື່ອ " ອີກສຽງຫນຶ່ງກໍ່ວ່າ " ຄົນ
ແລະ ທີ່ນຈະໄປເອົາມາຈາກໃສ ? ໃນເມື່ອປະເທດຊາດ ຂອງ
ພວກເຮົາທຸກຊື່ຟັນຊື່ບໍ່ເປັນລະບອບໃຫມ່ມາໄດ້ບໍ່ທັນເຖິງ 3 ປີ
ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງລວນແຕ່ແມ່ນ 2 ຝາມີເປົ່າ " .

ນາງວົງເຕັ້ນໄປຂົນຂວາຍຊອກຫາຊັບພະຍາກອນທຳ ອິດ
ອັນນັ້ນຈາກຄະນະຂ່າວສານຫນັງສືພິມ. ຄະນະດັ່ງກ່າວໄດ້ ຕົກ
ລົງມອບສະຫາຍ ດວງດີ ອິນດາວົງ ໃຫ້ນາງຈິ່ງ ໄດ້ຫຽວ ໄປ

ຫາສະຫາຍ ດວງດີ ຂຶ້ນດາວົງ ທັງຢູ່ເຮືອນແລະທ້ອງຖານ, ໄປ
ທ້ອງຖານບໍ່ພົບຈິ່ງ ໄປພົບ ຢູ່ເຮືອນ, ໄປຕອນກາງເວັນບໍ່ ພົບ
ຈິ່ງ ໄປຕອນກາງຄືນ, ເພື່ອລະດົມຂົນຂວາຍໃຫ້ ໄປຮ່ວມວຽກນຳ
ບັນຫາຕໍ່ໄປກໍ່ແມ່ນນັກຂ່າວຫນຶ່ງສື່ພິມທີ່ມີສິມພິມຄວນ, ຈິ່ງ
ໄດ້ນັກຂ່າວ 3 ຄົນ ເພີ່ມຕື່ມອີກ.

ນາງໄດ້ຮຽກຄືນທັງ 4 ເປັນສາທາລິນຽກງານເພື່ອ ກະ
ກຽມສ້າງຕັ້ງຫນຶ່ງສື່ພິມ ແລະ ຕັ້ງຊື່ຫນຶ່ງສື່ພິມ.

ກອງປະຊຸມໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຕົກລົງ " ໃຫ້ປະກາດຮັບສະຫມັກ
ເອົານັກຂ່າວ ແລະ ປະກາດການແຂ່ງຂັນກວດສອບການ ຂຽນ
ບົດຂ່າວ, ການສຳພາດ ແລະ ອື່ນໆ... ສ່ວນການໃສ່ຊື່ ຫນຶ່ງ
ສື່ພິມຊື່ໃສ່ວ່າແນວໃດນັ້ນ, ທຸກຄົນມອບໃຫ້ນາງເອົາໄປຄົ້ນຄວ້າ"

ສ້າງຕັ້ງຫນຶ່ງສື່ພິມ

ການຕັດສິນໃຈຂອງນາງທີ່ສຸ່ງຊິນເຮັດວຽກ, ວິດຕາຫລັບຂັບ
ຕານອນ ຈົນຮ່າງກາຍຈອຍຜອມ, ຫຼັງຄິດຫລາຍ, ຢ່ານວ່າ ຫນຶ່ງ
ສື່ພິມຂອງຊາວຫນຸ່ມຈະເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້, ເມື່ອຄິດເຖິງຄຳເຫັນ
ຂອງຄະນະດ້ວຍກັນທ້ວາ " ຍັງບໍ່ທັນເຖິງເວລາເທື່ອ " ແລະ
" ເຮົາມີແຕ່ສອງຟາມີເປົ້າ " ນາງໄດ້ຕັດສິນໃຈແລວ ວ່າ :
" ນາງຈະສຸ່ງຊິນສ້າງຕັ້ງຫນຶ່ງສື່ພິມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ ! ເພາະອັນ ນັ້ນ
ຄືປາກກະບອກສຽງຂອງຊາວຫນຸ່ມ, ຊາວຫນຸ່ມທີ່ເປັນແຂນ ຂວາ
ຂອງພັກ " .

ກ່າວເປີດງານວາງສຸຂະແດງຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງ
ຊາວຫນຸ່ມ ທີ່ ນິດສະກູ.

ທຸກຄົນຕ່າງກໍ່ໄດ້ເຮັດໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວຢ່າງບໍ່ໄດ້ຢູ່ ໄດ້
ເຊົາ, ເມື່ອບົດຂຽນ ທັງປະເພດຮອຍແກວ ແລະ ຮອຍກອງ
ຫລັງ ໄຫລກັນເຂົ້າມາສູ່ພະແນກໂຄສະນາອົບຮົມຂອງຄະນະ ຂົນ
ຂວາຍສ້າງຕັ້ງຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.

ບັນຫາຍັງບໍ່ຫັນຢຸດຢູ່ພຽງເທົ່ານັ້ນ, ການສ້າງຕັ້ງໜັງສືພິມ
ຍັງຕ້ອງເວົ້າເຖິງສະຖານທີ່, ໂຄງຮ່າງປະກອບ, ນັບແຕ່ກອງບັນ
ນາທິການ, ຫົວໜ້າບັນນາທິການ, ຫນ່ວຍຈັດໜ້າໜັງສື ພິມ
ຫນ່ວຍກວດແກ້, ພິມດິດ, ຖ່າຍຮູບ, ນັກຂ່າວເຄື່ອນທີ່ແລະອື່ນໆ.

... ທີ່ມີຄວາມສາມາດເທົ່າທຽມກັບກົມຫນຶ່ງ.

ເມື່ອເລືອກເຟັ້ນບົດຂຽນທີ່ຜູ້ສະຫນັກສິ່ງເຂົ້າໄປ, ຈິ່ງ ໄດ້
ນັກຂຽນຕົ້ນອີກສອງສາມຄົນ.

ນິຕິບປະນານູຂອງລັດອອກມາຊ່ວຍເຫລືອປະມານ 6-7
ແສນກີບ ເພື່ອຊຸກຍູ້ຂະບວນການເຮັດໃຫ້ຫນັງສືພິມເກີດເປັນຕົ້ນ
ເປັນຕົວ.

ນາງວົງເຕັ້ນແລ່ນໄຕແລ່ນເຫນືອຈົນທ້ວນະຄອນ ຫລວງ
ເພື່ອຊອກຫາສະຖານທີ່. ໃນທີ່ສຸດຈິ່ງໄດ້ເຮັດນັກ 2 ຊັ້ນທີ່ນ້ຳຜູ້
ຂະນະດຽວກັນ, ມາງຍາດແຍ່ງພົບກັບຊາວຫນຸ່ມ ໂກມ
ໂຊໂມຍ ໂຊວຽດ, ຊາວຫນຸ່ມເຍຍລະນັນ, ຊາວຫນຸ່ມ ບຸນກາຣີ
ເພື່ອຂໍຄວາມເຫັນໃຈສະຫນັບສະຫນູນຕໍ່ການສ້າງຕັ້ງຫນັງສື ພິມ

ນາງເຮືອງເປັນຜູ້ຕັ້ງຊື່ຂອງຫນັງສືພິມ. ເມື່ອນຳເວົ້າ ຜ່ານ
ຫນຸ່ມຄະນະແລວ, ທຸກຄົນເຫັນດີເປັນເອກະພາບຕາມ, ຄືໃສ່ ຊື່
ຫນັງສືພິມວ່າ " ຫນັງສືພິມຫນຸ່ມລາວ " ເພາະເປັນຄຳ ເວົ້າ
ງ່າຍໆ, ມີຄວາມໝາຍເລິກເຊິ່ງແລະກວມລວມທັງຫມົດ.

ເມື່ອທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງກະກຽມພ້ອມທຸກຂະບວນແລ້ວ, ວັນສຳ
ຄັນອັນເປັນປະຫວັດສາດແຫ່ງຫນັງສືພິມຊາວຫນຸ່ມກໍ່ໄດ້ໄຂຂຶ້ນ -
ຢ່າງເປັນຫາງການໃນວັນທີ 1 ມັງກອນປີ 1979.

ຫນັງສືພິມຊາວຫນຸ່ມນັ້ນ, ຫົວຫນ້າບັນນາທິການ, ນາງ
ເປັນຜູ້ຊຸມຳລວມໃນນາມຄະນະກຳມະການຂົນຂວາຍສ້າງຕັ້ງ -
ຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.

ສາງຕ້ງໂຮງພິມ

ພິເສດສາງຕ້ງຫນັງສືພິມ " ຫນຸ່ມລາວ " ໄດ້ແລ້ວ, ນາງ ກໍ່ລິມທາງຢືນ, ຖືກນຳເຂົ້າໂຮງຫມໍລະກ 1 ທີ່ ຫລັກ 6, ບຸກ ວຽກບຸກງານຫລາຍຈົນລືມຮອດຮັກສາບຳລຸງສຸຂະພາບ, ຈິ່ງລິມ ເຈັບເຂົ້າໂຮງຫມໍ 1 ເດີຄນເຕັມ.

ພວມນອນຢູ່ໂຮງຫມໍ, ນາງກໍ່ຍັງຊົມຈຳວຽກງານຂອງ ຫນັງ ສືພິມ " ຫນຸ່ມລາວ " ຢູ່, ຫ້າດິໃຈທີ່ເຫັນຜົນສຳເລັດຈາກ ມັນ ສູ່ສະຫມອງ ແລະ ເຫຼືອແຮງຂອງຕົນເອງ ຫ້າມຫມໍອອກ ປາກ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ນາງເວົ້າວ່ານຳວຽກນຳງານ, ເພາະເປັນຊ່ວງໄລຍະ ພັກຜ່ອນຮັກສາສຸຂະພາບ. ແຕ່ນາງກໍ່ອົດບໍ່ໄດ້.

ພິອອກຈາກໂຮງຫມໍ ບັນຫາໄດ້ຕັ້ງຂຶ້ນຕໍ່ຫນ້າເປັນຄຳຖາມ ເພື່ອບອກໃຫ້ນາງແກ້ໄຂກໍ່ຄື : ມີຫນັງສືພິມເປັນຂອງຕົນເອງ ແລ້ວ, ແຕຕອງໄປຂໍພິມນຳໂຮງພິມອື່ນໆ, ບາງເທື່ອກໍ່ບໍ່ທ່ວງ ຫັນກັບວັນເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດ, ພິມບໍ່ຫັນກັບຄວາມຕ້ອງການ, ຈິ່ງ ເຮັດໃຫ້ນາງເກີດມິແນວຄິດຢາກມີໂຮງພິມຂອງຊາວຫນຸ່ມ ໂດຍ ສະເພາະ.

ນາງນຳເອົາເລື່ອງນີ້ສະເຫນີຕໍ່ຄະນະ, ຄະນະບາງຄົນຍັງ ຍິນຫົວ " ພຽງແຕ່ສາງຕ້ງຫນັງສືພິມ, ເອ້ອຍກໍ່ລິມເຈັບ ເຂົ້າ ໂຮງຫມໍເປັນເດືອນແລ້ວ " ມີຄວາມຫມາຍວ່າ: "ຖານາງ ບິນ ສາງຕ້ງໂຮງພິມກໍ່ອາດຈະເຈັບຫນັກກວ່ານັ້ນອີກ ວ່າຊົນເຫາະ"

ນາງສະເໜີແລ້ວສະເໜີອີກ, ຫຼັງປະຕິຍານວ່າ "ນາງ ມີ
ຄວາມສາມາດເຮັດໄດ້ ! " ຫົວຫນ້າແລະຄະນະ ດວຍ ກັນ
ຈິ່ງຕົກລົງ " ກໍ່ລອງເບິ່ງ... "

ນາງດີໂຈຫລາຍ, ຟ້າວໄປພົບຄະນະ ໂຮງພິມແຫ່ງ ຊາດ
ເພື່ອຂໍຄຳຄິດຄຳເຫັນເປັນທິດທາງ, ເພາະນາງກໍ່ບໍ່ເຄີຍ ເຫື່ອ
ເຄ... ຈິ່ງເລືອກໄດ້ສະຫາຍ ບົວຄຳ ເພັງສຸວັນ, ນາງໄປພົບ
ແລະ ຂົນຂວາຍເອົາສະຫາຍ ບົວຄຳ ເພັງສຸວັນ ໄດ້ແລ້ວກໍ່ -
ມອບວຽກງານການເຄື່ອນໄຫວໃໝ່ກະກຽມທາງດ້ານວິຊາການ ໃຫ້
ໂລດ, ສ່ວນວົງເຕັ້ນກະກຽມທາງດ້ານເປົ້າຫມາຍກ່ອນອື່ນແມ່ນ ສະ
ຖານທີ່, ຕໍ່ໄປແມ່ນຄະນະເຮັດວຽກນຳກັນ, ເຄື່ອງຈັກໂຮງ ພິມ
ແລະ ນັກວິຊາການຄົບຊຸດ.

ເລື່ອງທີ່ນາງຄິດວ່າຄິດວ່າຽງ, ຄິດເຂົ້າຄິດອອກຢູ່ຕະ ຫລອດ
ເວລາກໍ່ແມ່ນ " ເຄື່ອງຈັກຈະເອົາມາແຕ່ໃສ ? ເມື່ອ ເງິນ
ກໍ່ບໍ່ມີ, ທຶນທັງດ້ານງົບປະມານທີ່ລັດໃຫ້ກໍ່ພິດແຕ່ເປັນເງິນ ເດືອນ
ແລະ ຄ່າພິມຫນັງສືພິມຢູ່ໃນຂອບເຂດວົງເງິນຈຳກັດຂອງ ຫນັງ
ສືພິມເທົ່ານັ້ນຈະເອົາໄປໃຊ້ຈ່າຍວຽກຈຳເປັນອື່ນບໍ່ໄດ້ແລ້ວ.

ເມື່ອນາງອອກແຮງຂົນຂວາຍສະຖານທີ່, ທຶນ ແລະເຄື່ອງ
ຈັກຂອງ ໂຮງພິມຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ແລ້ວ.

ຫຳອິດ, ຄິດວ່າຈະຕັ້ງໂຮງພິມຢູ່ແຫ່ງຫນຶ່ງທີ່ຄຸ້ມບ້ານ ສີສະ
ຫວາດ, ຊຳພັດເປັນໄປບໍ່ໄດ້, ຈິ່ງຊອກຕໍ່, ແລ້ວໄປໄດ້ໂຮງງານ
ຢາສີແຂວເກົ່າຢູ່ບ້ານຫນອງປາໃນ ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ ຖະ
ຫນົນຫລວງພະບາງ, ແຕ່ທາງກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນຄຸ້ມຄອງ.

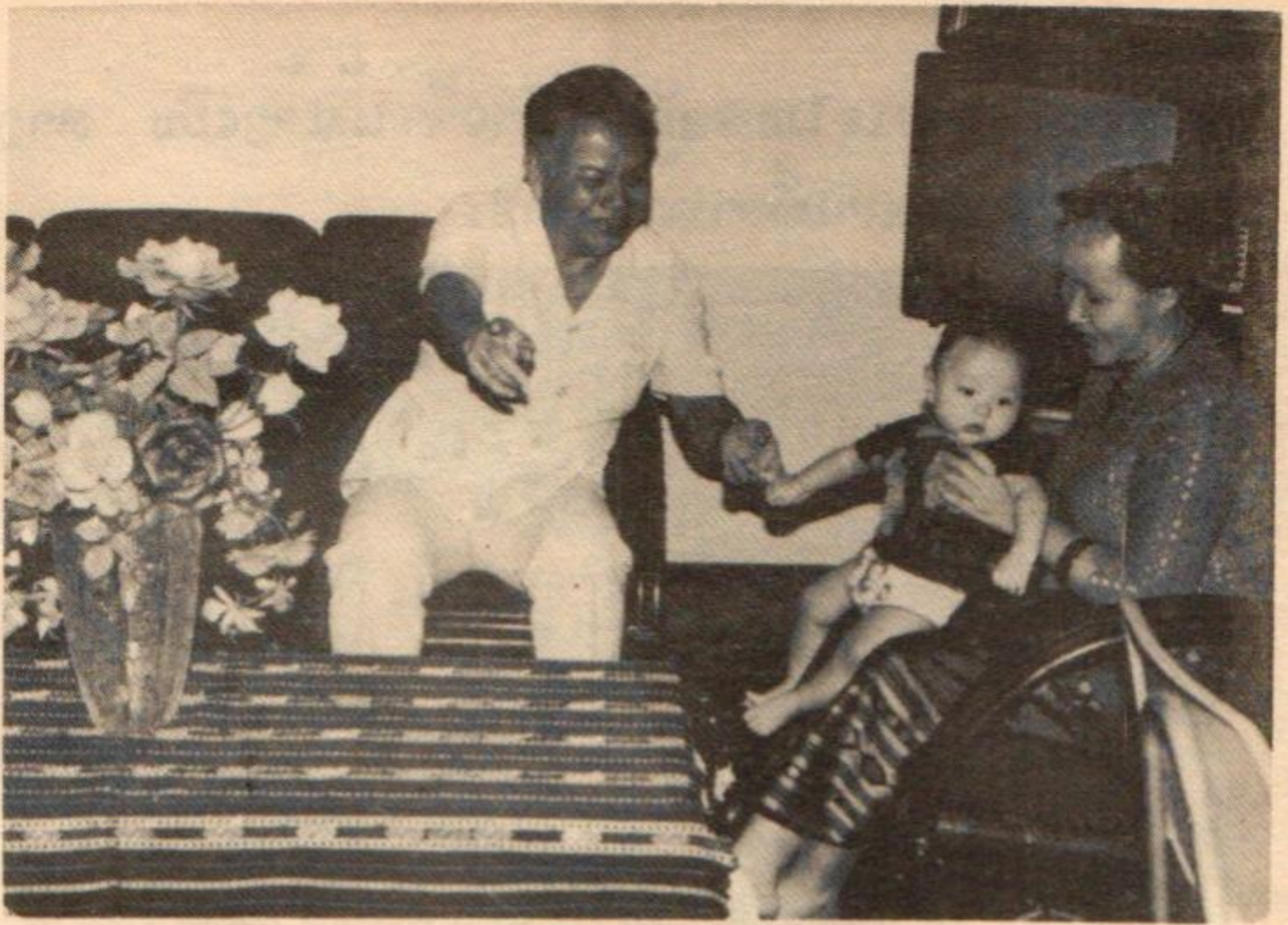
ນາງຂຶ້ນໄປຫາຄະນະກຳແພງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ສະ
ເໜີຈຸດປະສົງ ແລະ ຄວາມສຳຄັນເພື່ອສ້າງຕັ້ງໂຮງພິມ ຂອງ
ຊາວຫນຸ່ມ (ເວລານັ້ນ, ເລຂາພັກກຳແພງນະຄອນວຽງ ຈັນ
ໂດຍແມນ ລຸງຈັນນີ ດວງບຸດດີ) ເພິ່ນຕົກລົງຫັນຫີ.

ພໍ່ໄດ້ສະຖານທີ່ແລວ, ບັນຫາກໍ່ຕາມມາແມ່ນຕອງມີງົບ ປະ
ມານສອມແປງສະຖານທີ່, ເພາະເປັນເຮືອນເກົ່າແກ່, ນ້ຳ ໄຫລ
ຊຶມນາງຈິ່ງນຳສະເໜີຕໍ່ຄະນະເລື່ອງຂົງບປະມານເງິນ ສອມ
ແປງ, ບາງສະຫາຍເກີດມີຫາທີ່, ບອກວ່ານາງ " ສ້າງວຽກ
ງານເກີນຄວາມສາມາດ " ເພາະການສ້າງຕັ້ງແລະ ການ ຄຸມ
ຄອງໂຮງພິມນັ້ນບໍ່ແມ່ນວຽກງ່າຍໆເລີຍ.

ບາງເທື່ອນາງກໍ່ຫົດຫູ່ຫົວໃຈ, ແຕ່... ເມື່ອໄດ້ຄິດຄັກ ໄດ້
ຍ່າງໄປຫາງຫນາ ແລວຈະຢຸດຢູ່ຫລືຖອຍຫລັງໄດ້ຈິ່ງໃດ ?

ມີບາງຫາງສຽງຊ້ຳພີດວ່າ " ສ້າງຕັ້ງໂຮງພິມໄດ້ ແລວ
ໂຮງພິມບໍ່ແລ່ນຈະບໍ່ອາຍເພິ່ນບໍ່ ? " ແລະອື່ນໆ...

ເປັນໂອກາດດີມາເຖິງ, ເມື່ອນາງຖືກແຕ່ງຕັ້ງໄປ ຮ່ວມ
ກອງປະຊຸມຊາວຫນຸ່ມໂລກທີ່ປະເທດ ເຍຍລະມັນ, ນາງຈິ່ງຍາດ
ເວລາພົບຄະນະຊາວຫນຸ່ມປະເທດສັງຄົມນິຍົມອາຍນອງເຊິ່ນ :
ຊາວຫນຸ່ມ ໂກມໂຊໂມນເລນິນແຫ່ງສະຫະພາບໂຊວຽດ, ຊາວ
ຫນຸ່ມອິດສະຫລະເຍຍລະມັນ, ຊາວຫນຸ່ມ ຮົງກາຣີ, ຊາວຫນຸ່ມບຸນ
ກາຣີ... ທຸກຄະນະຮັບປາກວ່າ " ຈະນຳເອົາຄຳສະເໜີ -
ຂອງນາງໄປສະເໜີຕໍ່ການຈັດຕັ້ງຂອງຂະເຈົ້າ " ມີແຕ່ ຊາວ
ຫນຸ່ມ ໂກມໂຊໂມນເລນິນແຫ່ງສະຫະພາບໂຊວຽດຮັບປາກ ກັບ

ມໍ່ຂໍ້ອຸ້ມແຕ່... ລູກຊາຍຫລ້າຂອງມໍ່ເອີຍ... !

ທີ່ໂລດ. ວ່າຈະຊ່ວຍເຫລືອ.

ຕືກມາຮອດເດືອນ 4/1980, ຄະນະຊາວໜຸ່ມ ໂກນໂຊ ໂມນໄດມາວຽງຈັນ, ພົບປະກັບຄະນະພວກນາງ ແລະຮ່ວມເຊັ່ນ ສັນຍານຳກັນ ຕໍ່ການຊ່ວຍເຫລືອເຄື່ອງຈັກໂຮງພິມໃຫ້ແກ່ ຊາວ ໜຸ່ມລາວ.

ຄວາມຝັນຂອງນາງຈຶ່ງຄ່ອຍໆປະກົດຊັດແຈ້ງຂຶ້ນ, ດ້ວຍ ອຸ ດົມຄະຕິຂອງນາງມີປະຈຳຢູ່ວ່າ " ຄວາມພະຍາຍາມຢູ່ທີ່ ໃດ ຄວາມສຳເລັດມີຢູ່ທັນນ "

ຕອນຜ່ານໂຊວຽດ, ນາງໄດ້ພົບເລຂາທິການທີ 7 ຂອງ

ຊາວຫນຸ່ມ ໂກນໂຊໂນນລ່ອນ ເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ແຈ້ງເປັນ ຫາງ
ການວາໄດ້ແລວຕາມຫໍການຕອງການ.

ນຳມາເປີດຂະບວນປຸກຕົ້ນໄມ້ສ່ວນ 14 ເມສາ
(1-6-1988) ເມື່ອປະກອບສ່ວນອະນຸລັກຊັບພະຍາ
ກອນຂອງໂລກ.

ພັກບາລາວແລ້ວ, ນາງຍັງວົງເຕັ້ນ ໄປທຸກບ່ອນເພື່ອຊອກ
ຫາຫິນຢ່າງບໍ່ຢູ່ບໍ່ເຊົາ, ຈົນແຫງລູກຫິນຢູ່ຫ້ອງ, ພັກຜ່ອນຢູ່ ຕາມ
ຫມໍກຳນົດແລ້ວກໍ່ສືບຕໍ່ເຮັດວຽກງານ.

ບໍ່ດົນກໍ່ຕັ້ງ ຫ້ອງອູກ, ຈົ່ງອຸມຫ້ອງທັງແລ້ວນວຽກ, ຫມູ່ຄູ່
ບອກໃຫ້ພັກຜ່ອນ, ນາງຮູ້ສຶກວ່າຕົນຄົບຖ້ວນເປັນຫຍັງ ຈົນຮອດ ວັນ
ທີ 5/12/1980 ນາງກໍ່ເຫຼີດລູກຊາຍເຊິ່ງຄິດວ່າເປັນລູກຫລາ
ແລ້ວ, ຈົ່ງໃສ່ຊື່ໃຫ້ວ່າ : ຫາວ ບຸນຄຳແກວ " ເອີ້ນຫລິ້ນວ່າ
ແອຄຳ ຫລື ຍອດສະເອີ " ເກີດປົວອກຄືພໍ່. ນາງພັກຜ່ອນ ຢູ່
2 ເດືອນກໍ່ເຮັດວຽກຕໍ່ໂລດເພາະຮູ້ສຶກວ່າຕົນແຂງແຮງດີ.

ເປັນເວລາ 3 ປີຫລືເອີ້ນໄຫວຢ່າງບໍ່ຮູ້ອິດຮູ້ເມື່ອຍ, ຈົນ
ມາຮອດວັນແຫງພິນສຳເລັດໃນຄວາມມຸ່ມານະຂອງນາງ, ວັນ ທີ
26/4/1983, ໂຮງພິມຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວກໍ່ໄດ້
ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ປະກາດນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນທາງການ.

ເພື່ອການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາວຫນຸ່ມລາວແລະຊາວຫນຸ່ມ
ໂຊວຽດ, ໂຮງພິມແຫ່ງນີ້ຈຶ່ງໄດ້ໃສ່ຊື່ວ່າ : ໂຮງພິມມິດຕະ
ພາບຊາວຫນຸ່ມລາວ - ໂຊວຽດ.

ສ້າງຕັ້ງ ໂຮງຮຽນຊາວຫນຸ່ມ

ນາງໄດ້ຍຶດຫມັ້ນທິດສະດີມາກເລນິນຕໍ່ການແກ້ໄຂບັນຫາ
ໃດຫນຶ່ງໃນຫນ້າທີ່ວຽກງານຂອງສັງຄົມມັນຕອງດຳເນີນ ຢ່າງ
ເປັນລະບົບຄົບຖ້ວນຈົ່ງຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງອຸດົມການ ຂອງ

ວຽກງານນັ້ນໆ ແລະ ເຮັດດ້ວຍຄວາມຕັດສິນໃຈທັງຕ່ອງ ມີ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດລວມແລວທັງຫາທັງຫານ.

ຄົດງານາງນີ້ເປັນຕົ້ນ, ຕອນວົງເຕັມຂຶ້ນຂວາຍສາງ ຕັ້ງ
ຫນັງສືພິມຊາວຫນຸ່ມ, ຕອນນັ້ນຈຶ່ງຂໍເປີດອົກເປີດໃຈວ່າໄດ້ໂລດ
ວ່າ " ຫັງຢານທັງຫານ " ຢານຈະບໍ່ເກີດ, ຢານບໍ່ໄດ້ດັງ -
ຄວາມຕັ້ງໃຈເວົ້າໄວ, ພໍເກີດຂຶ້ນແລວ, ຊຳຄິດຢາກມີໂຮງ ພິມ

ບັນດາທ່ານຜູ້ນຳລາວຍາມໃດກໍ່ເອື້ອເຟື້ອເຟື້ອແຜ່ ຮັກແພງ
ສະຫນິດສະຫນິນຫັບລູກໆຫລານໆຢ່າງໃກ້ສິດເຫນືອນດັງ ອຸ
ຫອນຂອງຕົນເອງ.

ພາບນີ້ໃຫ້ກຽດຖາຍຮູບຮ່ວມ ແລະ ນຳພາປູກເປັ້ຮໄມ້
ໂອກາດວັນທີ 1/6 ປີ 1988.

ແລ້ວໂຮງພິມກໍ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຕອນນີ້, ນາງຄິດຢາກສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນບຳລຸງທິດສະດີ ທີ່
ເປັນຂອງຊາວຫນຸ່ມໂດຍສະເພາະ.

ຈຸດປະສົງກໍ່ແມ່ນ, ຢາກໃຫ້ຊາວຫນຸ່ມລາວໄດ້ຮັບການ ວິບ
ຮົມທິດສະດີໃນໄລຍະສັ້ນ. ເພາະທີ່ຜ່ານມາ, ວ່າແຕ່ຈະຮຽນ ວິນ
ໄດກໍ່ມີແຕ່ໄປຕ່າງປະເທດ, ເສຍງົບປະມານຂອງລັດ, ເສຍ ເວ
ລາ ແລະ ຄິດວ່າ "ຄົນລາວຍັງມີຄວາມສາມາດເປັນຄູ ເປັນ
ອາຈານສອນທິດສະດີໄດ້ "

ລູງເລື່ອງທີ່ກຸ່ມໃຫຍ່ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ກໍ່ຄືທ່ານ
ຜູ້ກຳອິນງ ຕ່າງກໍ່ໄດ້ຍາດເວລາອັນແຫນ້ນມາຮຽນຮ້າ
ຫນຸ່ມ ແລະ ເຍົາວະຊົນປູກເປັຣໄມໂອກາດວັນທີ 1/6.

ໂຮງຮຽນທິດສະດີຊາວໜຸ່ມຈິ່ງເລີ່ມຂຶ້ນຢູ່ສ່ວນຫລັກ 14
(ທາງໄປທ່າເດືອນ) ເອີ້ນວ່າ " ໂຮງຮຽນທິດສະດີ 14 ເມ
ສາ " ຊຶ່ງເປັນສະຖານທີ່ຊົ່ວຄາວ, ບໍ່ຖາວອນ.

ນາງໄດ້ຄິດອ່ານຫາຄວາມຖາວອນຂອງໂຮງຮຽນທິດສະດີ
ຈະຕ້ອງມີດິນຕອນໜຶ່ງຕ່າງຫາກ, ມີໂຮງຮຽນສະເພາະ.

ນາງວົງເຕັ້ນໄປຫາຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ ແລະ ບາງບໍລິສັດ,
ເພື່ອຂົນຂວາຍເນື້ອຫາດິນປຸກໂຮງຮຽນທິດສະດີຂອງຊາວໜຸ່ມ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຟັງເຖິງຄວາມໝາຍຄວາມປະສົງຢ່າງຄັກແນ່ນ
ແລ້ວ, ຍາພໍ່ ສິມບູນ ອິນທະວົງໄດ້ເວົ້າວ່າ " ຫລານຈະ ເອົາ
ໄປເຮັດເອົາໄປສາງອັນໃດກໍ່ແລ້ວແຕ່, ພໍ່ຕາຂ້ອນອບຫິດນຢູ່ ໂພນ
ຫັນ ໃຫ້ຫລານ, ມີເນື້ອຫາດິນ 2 ເຮັກຕາ " .

ໂຮງຮຽນທິດສະດີຊາວໜຸ່ມຈິ່ງໄດ້ຍາຍຈາກຫລັກ 14
ໄປຢູ່ໂພນຫັນແຕ່ບັດນັ້ນ, ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ນາງດີໃຈຫລາຍ, ເມື່ອ
ຕົນເອງໄດ້ເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ ແລະ
ສ່ວນລວມແລ້ວ.

ສາງຕ່າງສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ

2 ທັນວາ

ເມື່ອໄດ້ຮັບມອບໝາຍໜ້າທີ່ໃຫ້ຊົນກຳອຽກງານເຍົາວະ
ຊົນທັນວາ ອີກວຽກໜຶ່ງ, ນາງຈິ່ງຄິດເຖິງຄວາມຜາສຸກຂອງ
ເດັກນ້ອຍ.

ແມ່ນອນ, ທຸກຢ່າງທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ກໍ່ແມ່ນຍອນການໃກ້ ຊິດ
ຊ່ວຍເຫລືອຈາກຂັນເຫຼິງ, ຈາກພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ, ຈາກຫມູ່ຄະນະ
ບວກກັບຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ຄວາມສຸຂັນພະຍາຍາມຂອງ
ນາງ, ນາງຈຶ່ງມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຄິດຢາກແນມເຫັນຄວາມສວຍ
ຄວາມງາມຂອງປະເທດຊາດບານເມືອງ. ກ່ອນອື່ນ, ແມ່ນ ເລີ້ມ
ຈາກຈຸດໃດຈຸດໜຶ່ງ, ຈາກທີ່ໃດທີ່ໜຶ່ງ ແລະ ຈຶ່ງສ່ອງແສງ ຂະ
ຫຍາຍຕົວໄປເລື້ອຍໆ...

ນາງນຳເອົາແນວຄິດໃຫມ່ເຂົ້າສູ່ກອງປະຊຸມຄະນະ
" ຢາກສ້າງສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ " ນາເຖິງຕອນນີ້, ຫມິດ
ທັງຄະນະ ໄດ້ແນມເບິ່ງນາງດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂັນຫລາຍແລວ
ນາງສະເຫນີວ່າ " ຫມິດທັງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນບໍ່ມີສ່ວນຈັກ
ບ່ອນ, ເພື່ອເປັນທີ່ພັກຜ່ອນຢອນອາລົມໃຫ້ຄົນສູງອາຍຸ, ຄົນ ຫນຸ່ມ
ຄົນສາວ ແລະ ນອງນອຍເຍົາວະຊົນ, ນັ້ນຈະຕ້ອງໃຊ້ເວລາ
ຫລາຍປີ. ແຕ່, ດຽວນີ້ເຮົາຢາກສ້າງສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ
ຂັນຢູ່ຫມູ່ໜຶ່ງ, ແຈໜຶ່ງຂອງເດີນທາດຫລວງ, ເພື່ອເສີມ ແຕ່ງ
ທົວທັດໃຫມ່ທາດຫລວງອັນເປັນມື້ງຂວັນຂອງຊາວລາວ ເຮົາມີ
ສິສັນສ່ວຍງາມຂັນຕົ້ນ " ຈຶ່ງມີພຽງຄຳຖາມດຽວອອກມາ ຈາກ
ຄະນະວ່າ " ຈະເອົາຫິນມາແຕ່ໃສ ? " ນາງສະເຫນີຕໍ່ຫມູ່ຄະ
ນະວ່າ " ເລື້ອງທັງຫມິດ ເຮົາຂໍຮັບຜິດຊອບຂັນຂວາຍຫາ ຫິນ
ຫິນອາດຈະເອົາມາ ຈາກບໍລິສັດຫາງຮານຕ່າງໆທີ່ເຫັນດີ ເຫັນ
ພ້ອມຕໍ່ຄວາມສຳຄັນຂອງສ່ວນອຸທິຍານ, ເພື່ອໃດສ່ວນເກີດຂັນມາ
ແລວ. ບໍ່ພຽງແຕ່ລູກຫລານພະນັກງານແຕ່ຢ່າງດຽວເຂົ້າຊົມໃຊ້

ລູກຫລານປະຊາຊົນ, ລູກຫລານກຳມະກອນ, ລູກຫລານຊາວ ໄຮ
ນາ ທຸກຊັ້ນວັນນະມິສິດເຂົ້າຊົມໃຊ້ໄດ້.

ເນື້ອຫນູ່ຄະນະຕົກລົງເຫັນດີ, ນາງໄດ້ອອກແຮງ ເຄື່ອນ
ໄຫວຂຶ້ນຂວາຍຊຸມກຳມະກອນ, ຈົ່ງໄດ້ທຳມາດຕະລະບອບຄັດງານ ນີ້ :

1). ຊົ່ງຊາ, ໄດ້ທຳມາດຕະລະບອບຂອງນາງ ພູທອນ ພູມ
ສະຫວັນ.

2). ງົບປະມານລັດແດ່, ເອກະຊົນຊ່ວຍແດ່.

3). ປົວແປງສະຖານທີ່ແມ່ນບໍລິສັດກໍ່ສ້າງແສງຄຳ

ພານິດ.

ນາງທອງວິນ ພົມວິຫານ ນອບໃບຍ້ອງຍູ້ໃຫ້ແກ່ບັນດາ ບໍລິສັດ
ລັດວິສາຫະກິດແລະທຸກສ່ວນລວມຫນູ່ທີ່ໄດ້ນຳເອົາວັດຖຸ ປັດໃຈ
ປະກອບສ່ວນສ້າງສ່ວນເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາ.

4). ມີພໍ່ແມ່ຍາດພັນອງກໍ່ຮ່ວມມືຊ່ວຍສ້າງສາຄື: ທ່ານ
ສິມພາວັນ ອິນທະວົງ ແລະອື່ນໆ...

5). ນາຫມູນ ໄດ້ທຳນຳອຸປະຖາຈາກຄອບຄົວ ທ່ານ ສີຫາ
ສີຫາຈັກ.

ນອກຈາກນັ້ນກໍ່ຍັງມີບັນດາບໍລິສັດ, ມີພາກສ່ວນຕ່າງໆ ເຫັນ
ໄດ້ຄວາມສຳຄັນແລະບໍລິຈາກຊັບສິນສ່ວນຕົວເພື່ອສ່ວນລວມ ປະ
ກອບເຂົ້າ.

ເມື່ອຊົງຊາ, ນາຫມູນ ແລະ ມີເດີນ, ມີຮ່ວມແບບ ຖາ
ວອນແລວ, ນາງໄດ້ຄິດຢູ່ຄົນດຽວວ່າ " ນະທັນນຄິສະຖານທີ່
ແຫ່ງໜຶ່ງແຫ່ງດຽວທີ່ມີຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ " ນາງດີ ໃຈ
ເມື່ອແນມເຫັນຊຸມນອງນອຍຍັມຫົວ, ຢອກກັນ, ຮອງໃສ່ກັນ, -
ກວັກມີໃສ່ກັນ, ຢືນຍັມຢູ່ຂ້າງສວນດອກໄມ້ແລວຖາຍຮູບຮ່ວມກັບ
ພໍ່ແມ່. ໂດຍສະເພາະແມ່ນອງນອຍເພດຍິງ, ຈິ່ງແມ່ນເປັນຕາ
ຮັກຕາແພງ, ກໍ່ເພາະວ່ານາງບໍ່ເຄີຍມີລູກຜູ້ຍິງນຳເພິ່ນນັ້ນແລວ.

ຈາກພາບທີ່ໄດ້ພົບເຫັນ, ເຮັດໃຫ້ນາງເກີດມີຈິນຕະ ນາ
ການ, ຄິດຢາກໃຫ້ມີ " ຫໍພະສາດເຍົາວະຊົນ " ຕັ້ງສະຫງ່າ
ຢູ່ແຄມຫຼານອງ " ຫນອງສະພັງເລນ " ກໍ່ຈະບົວແປງປຸກ ຫມານ
ດອກໄມ້ອອມແຄມຂອບ, ກາງຫນອງປຸກດອກບົວທັງຂາວ ແລະ
ແດງ, ນຳເອົາປາໄປລຽງໄວ້ແດ່, ນາງຍັງຄິດ ແລະ ໄຜ່ຝັນ
ຫຼາຍແນວຄື: ກາງຫນອງຕອງມືນ້ຳຜູ້ ຫລືເປັນອ່າງນ້ຳ ໃສ່
ໃຫ້ເດັກນອຍລອຍອາບຢ່າງສະຫມຸກສຳລານໂອຍ... ! ສ່ວນ
ອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ 2 ຫ້ນວາແຫ່ງນີ້ ຄຶງຈະເອຍອງປະດັບ ສີ

ໃຫ້ຂອບກຳແພງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນສວຍງາມຂຶ້ນຕື່ມແທ້ແລ້ວ
 ນາງຈິ່ງສະເໜີຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ. ເພື່ອຈະສ້າງ " ຜາສາດ " ຢູ່
 ຢູ່ແຄມຫນອງ. ແຕ່, ບັນຫາອັນເປັນປັດໄຈຕັດສິນນັ້ນແມ່ນ " ເງິນ " ນາງ
 ໄດ້ວົງເຕັ້ນຊອກຫາທຶນຮອນ, ເຖິງຈະມີຫາງສູງໄດ້
 ຍິນພິຫວ່າງເຂົ້າຫຼວງ " ນາງວົງເຕັ້ນຊອກຫາລາຍໄດ້ສ່ວນຕົວ " ກໍ່ຕາມ.
 ເພາະນາງເຊື່ອໝັ້ນໃຈຕົວເອງ, ວ່າຕົວນາງ ພວມ
 ເຮັດໃນສິ່ງທີ່ຖືກຕ້ອງແລ້ວ, ນັ້ນກໍ່ຄື " ເຮັດສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຫຍດ
 ໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດບານເມືອງ, ເຊິ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ສະເພາະ ຫນາ
 ຍັງຍາວນານອີກນຳ " ສິ່ງນີ້ແລ້ວໄດ້ເຮັດໃຫ້ນາງຕັດສິນໃຈບຸກ
 ຫນາ... ຈິ່ງມອບໃຫ້ບໍລິສັດຊາວຫນຸ່ມສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງທີ່ຜາ ສາດ
 ດ້ວຍກອນທີ່ລັດຈຳກັດທີ່ສຸດ. ແຕ່ກໍ່ບໍ່ສຳເລັດ ຕໍ່ມາ ນາງຈິ່ງ
 ໄດ້ສຳພັນກັບບໍລິສັດ " ໄຕຫວັນ " ແຕ່, ບໍ່ຮູ້ວ່າດ້ວຍເຫດຜົນ
 ກິນໄກປະການໃດ, ຫາງການທີ່ກຽວຂອງຈິ່ງອະນຸມັດຊັກຊາ. ທີ່
 ຜາສາດສ່ວນອຸທິຍານຈິ່ງມີສະພາບເຄິ່ງສ້າງເຄິ່ງປະຢູ່ຄູ່ແນວນັ້ນ
 ເມື່ອໄດ້ສ່ວນອຸທິຍານເພື່ອເປັນບ່ອນຫລິ້ນໃຫ້ເດັກນອຍ
 ແລ້ວ, ນາງຍັງຄິດຢູ່ກາກໃຫ້ມີບ່ອນຝຶກແອບຮຳຮຽນວິຊາອາ ຊີບ
 ຮອບດ້ານໃຫ້ເດັກນອຍແຕ່ອາຍຸໄວເຍົາຕາມພອນສະຫວັນ ຂອງ
 ເຂົາເພື່ອໃຫ້ເຂົາໄດ້ຝຶກເລືອກຮຳຮຽນຕາມວິຊາທີ່ຕົນມັກແຕ່ອາ
 ຍຸຍັງນອຍພໍ.

ນາງຈິ່ງໄດ້ຂໍຫໍຄຳເກົ່າມາສ້າງເປັນວັງເຍົາວະຊົນ. ເຂົາ
 ໄດ້ມີການເຄື່ອນໄຫວເປັນເວລາຫລາຍປີເຕີບ. ແຕ່ດ້ວຍ ຄວາມ
 ຈຳເປັນເຮືອນ 5 ຊັ້ນທີ່ຫາງລັດໄດ້ປ່ຽນເອົາເຮືອນ 4 ຫລັງ

ຂອງສຳນັກເກົາສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ ປປລ ນັ້ນໄດ້ອຸດໂຊນ ແລະ
ເພພັງຫລາຍບໍ່ສາມາດຢູ່ຕໍ່ໄປໄດ້. ລັດກໍລົງທຶນໃຫ້ສອນແປງຫມິດ
ຫລາຍ ແຕ່ກໍບໍ່ໄດ້ ຄວາມອັນຕະລາຍຍັງຂຶ້ນຊູ່ຕະຫລອດເວລາ
ດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ນາງ ຈິງພາຫນູ່ ຍາຍໄປອາໄສຢູ່ວັງເຍົາ
ວະຊິນຊິວຄາວ.

ກ່ອນເປີດກອງປະຊຸມ

ວຽກງານຂອງພວກເຮົານັບມື້ນັບຫນ້າກມີ, ເມື່ອໄດ້ປຸກ ຂະ
ບວນຊາວຫນຸ່ມຂຶ້ນມາແລ້ວ, ສຽກງານຂອງຊາວຫນຸ່ມກໍລົງຟື້ນຂຶ້ນ
ໃນຫົວກຳແພງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ສິ່ງຜົນສະຫອນ -
ທາງບວກໄປສູ່ເຂດແຂວງຕ່າງໆຢ່າງເປັນຂະບວນທັງເຫນືອ
ແລະ ໃຕ້.

ຂະນະດຽວກັນ, ລູງໄມ້ຈັນຕາມ ແສງມະນີ, ປະທານ ຄະ
ນະກຳມະການຂົນຂວາຍສາງຕັ້ງຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິ ວັດ
ລາວຊຳພັດຖືກຍົກຍາຍໄປເປັນລັດຖະມົນຕີຢູ່ກະຊວງພາຍ ໃນ
(ເພາະລູງ ຊົມຊື່ນ, ລັດຖະມົນຕີຄົນເກົ່າເສຍຊີວິດ)

ຄະນະຈິງໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີໃຫ້ຜູ້ຮອງທ່ານງຂຶ້ນເປັນຜູ້ ວ່າ
ການແຫນປະທານ, ຄື ທ່ານທອງໄຫລ ກິນມະສິດ, ເຊິ່ງທັງ ຮັບ
ຜິດຊອບລວມ ແລະ ລົງເລິກວຽກງານການຕ່າງປະເທດ, ສ່ວນ
ນາງລົງເລິກວຽກງານໂຄສະນາອົບຮົມແລະວັດທະນະທຳຄືເກົ່າ

ວຽກງານການກະກຽມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຊາວຫນຸ່ມຄັ້ງ ປະ

ຄຸນນະລັກທົ່ວປະເທດພວມສັບສົນ. ທ່ານຫອງໄຫລ ກິນນະສິດ ຂໍນວ່າການແທນປະທານບໍ່ພໍເທົ່າໃດ, ຊຳພັດຖືກຍົກຍາຍໄປ ຢູ່ ກອງທັບ, ເມື່ອມີນາຍພົນຄົນໜຶ່ງ ໄດ້ຖືກເສຍຊີວິດ, ທ່ານ ຫອງ ໄຫລ ຈຶ່ງກາວເຂົ້າໄປຮູບເອົາຊົນນາຍພົນຢູ່ຝ່າຍທະຫານ. ການຈັດຕັ້ງຂາດຜູ້ຈຳກັດດັ່ງບໍ່ມີຫົວ, ຂັ້ນເທິງຈຶ່ງ ໄດ້ແຕ່ງ ຕັ້ງທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກວບຸນພັນ ໄປເປັນປະທານຄະນະ ກຳ ມະການຂົນຂວາຍສ້າງຕັ້ງຊາວໜຸ່ມ, ແທນທ່ານ ຫອງໄຫລ ກິນ ນະສິດ.

ການກະກຽມກອງປະຊຸມພິດີຈະເຂົ້າຮູບເອົາຮອຍ, ທ່ານ ສີສະຫວາດ ແກວບຸນພັນ ຊຳພັດຖືກຍົກຍາຍໄປເປັນເລຂາ ພັກ ກຳແພງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ການຈັດຕັ້ງເລັ່ງໃສ່ນາງ, ແຕ່ນາງຂໍປະຕິເສດດ້ວຍ ເຫດ ຜົນ 2 ປະການຄື: ຄວາມສຳນານໃນວຽກນັບໜັບຫລາຍ ແລະ ປະສົບການຍັງບໍ່ທັນຫລາຍ, ຈຶ່ງຂໍສຶກສາຮຳຮຽນໄປສາກ່ອນ, ຂໍໃຫ້ຊອກຜູ້ໃຫ້ມສາ.

ເວລານັ້ນ, ນາງຫຸ້ນເທໝົດກຳລັງແຮງເທົ່າຫມີ, ເພື່ອ ສຳເລັດໜ້າທີ່ຖືກມອບໜ້າຍ, ລົງຊົນຈຳຢ່າງໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບ ທຸກການຈັດຕັ້ງທີ່ຂັ້ນກັບນາງ ໂດຍສອງຝ່າຍຂອງນາງ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ ຂຶ້ນ.

ຂັ້ນເທິງຈຶ່ງ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງທ່ານ ຫອງສະຫວັດ ໄຂຄຳພິທູນ ໄປເປັນຜູ້ວ່າການແທນປະທານຄະນະກຳມະການຂົນຂວາຍສ້າງ ຕັ້ງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.

ເປັນກຳມະການສູນກາງພັກ

ປີ 1982, ຂະນະທີ່ນາງພວມສູນລະວົນແລະທຸ້ມເຫຍື່ອ
ແຮງຈົນສຸດຄວາມສາມາດເພື່ອເຮັດຫລອນຫນ້າທີ່ຕ່ວນາງເອງ
ກໍຍອມຮັບກັບຕົວວ່າ " ຫນັກຫນຸ່ວງ " ແຕ່... ນາງຕ້ອງບຸກ
ບິນສູ່ຈົນ, ເພື່ອຢາກໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້ວ່າ " ແມ່ຍິງລາວກໍມີ ຄວາມ
ສາມາດເຮັດໄດ້ທຸກວຽກງານເທົ່າທຽມກັບເພດຊາຍຄືກັນ " ຈິ່ງ
ຍອມອົດກິນຕໍ່ຄວາມອິດເມື່ອຍ, ຍອມອົດກິນຕໍ່ຄວາມເຈັບ ປວດ
ຫອງນອຍທີ່ເກີດຈາກຜົນສະຫອນຕອນແທ້ງລູກ ແລະ ເກີດ ລູກ
ແລວໄດ້ພັກຜ່ອນຕາມກຳນົດທີ່ຄວນ ຫມໍໄດ້ບອກນາງວ່າ " ຂໍ ໃຫ້
ເອ້ອຍເຮັດແຕ່ວຽກເບົາ, ຢ່າອົດນອນ " ແຕ່ນາງໄດ້ຟື້ນຄຳ
ເຕືອນຂອງຫມໍທຸກຢ່າງແລວ, ວັນເວລາທີ່ສຸພາສິດລາວ ເຮົາ
ເຄີຍກ່າວຂ້າມຕໍ່ກັນມາຊາບວ່າ " ຫາດີໄດ້ດີ, ມີຄວາມ ພະ
ຍາຍາມຢູ່ທີ່ໃດ, ຜົນສຳເລັດກໍຢູ່ຫນ້າ " ນີ້ເປັນນິດໃສປະຈຳ ຕົວ
ເມື່ອໄດ້ຕັດສິນໃຈຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນແລວນາງຕ້ອງມຸ່ງໃຫ້ສຳເລັດ
ຕາມທີ່ນາງໄດ້ຄາດຄິດເອົາໄວ້, ເພາະນາງໄດ້ຄິດຢູ່ຕະ ຫລອດ
ເວລາວ່າ " ເມື່ອລາວມີທຸກຢ່າງທຸກແນວ; ເຖິງຂົງເຂດຕົນເຮັດ
ເປັນວົງແຄບແຕ່ນາງພູມໃຈທີ່ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າອັນລວມ, ນາງ
ຈິ່ງເຮັດດ້ວຍຄວາມສູນໃຈຈົນລົມອິດລົມເມື່ອຍໄປເລີຍ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ III ຂອງພັກ, ໃນວັນທີ 27/
4/1982 ໄດ້ອາດຂນອອກຮັບເອົານາງເຂົ້າສູ່ວົງແຂນທີ່ອົບອຸ່ນ

ຄືເປັນກຳມະການສູນກາງພັກມາແຕ່ບາດນັ້ນ ໃນໂອກາດ ກອງ
ປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ /// ນາງຄາແລນວຽກຂາງນອກ ພາຍ
ຫລັງວັນທີ 27/4/1982 ນາງໄດ້ຍິນຫມູ່ເລົ່າໃຫ້ຟັງວ່າ ນາງ
ຖືກເລືອກຕັ້ງ... ນາງຽງຢູ່ຄິດວ່າເຂົາເຈົ້າເວົ້າຢອກ.

ວຽກງານຂອງນາງຈຶ່ງເພີ່ມຈາກພຽງແຕ່ແບກບ່າ ດຽວ
ເປັນແບກທັງສອງບ່າ : ຖືທັງສອງມື. ແຕ່ນາງກໍ່ພູມໃຈ. ຂໍແຕ່ ໃຫ້
ໄດ້ເຮັດວຽກປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດບານເມືອງ, ນາງ
ພອມແລວອຸທິດທັງຊີວິດແລະຈິດໃຈ ທັງສະຕິປັນຍາກຳລັງ ວັງ
ຊາ...

ຕໍ່ຫນ້າທີ່ຂອງນາງ, ນາງໄດ້ລົງເລິກຊຸ້ນຳແລະນຳພາຢ່າງ
ໃກ້ຊິດຕໍ່ວຽກງານໂຄສະນາອົບຮົມ, ທັງວັງເຕັ້ນຂົນຂວາຍູ່ກໍ່ສ້າງ
ສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາ ແລະ ຫໍຜາສາດໃຫ້ ເປັນ
ຫມາກເປັນຜົນເພື່ອໃຫ້ເດັກນອຍລາວ ໄດ້ມີບ່ອນຫລິ້ນລະບາຍອາ
ລົມສະຫນຸກໃຈ.

ໃນຊົ່ວໄລຍະທີ່ກະກຽມຂະບວນການຊາວຫນຸ່ມແລະເຍົາ
ວະຊົນທັນວາເພື່ອໃຫ້ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຊາວຫນຸ່ມຄັ້ງທີ 7 ໄດ້ ມີ
ເນື້ອໃນອຸດົມຮັ່ງມີ, ໃນນາມນາງຖືກນອບຫມາຍຮັບຜິດ ຊອບ
ຊຸ້ນຳວຽກໂຄສະນາວັດທະນະທຳ ແລະ ເຍົາວະຊົນທັນວາ,
ນາງໄດ້ຄິດຢາກໃຫ້ມີການໂຄສະນາທາງໂທລະພາບເພື່ອ ຊ່ວຍ
ຊຸກຍູ້ຂະບວນການຊາວຫນຸ່ມໂດຍກວ້າງຂວາງເລິກເຊິ່ງຕື່ມ. ແຕ່
ໂທລະພາບແຫ່ງຊາດກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີເທື່ອ ນາງຈຶ່ງໄດ້ໄປພົວພັນກັບ
ທ່ານ ສອນຄຳ ວານວິງສາ ແລະ ພະນັກງານກຽວຂອງ ຂອງ

ກະຊວງນັດງຫລາຍຄັ້ງຫລາຍພັນເພື່ອຊັກຊວນ ແລະ ກະກຽມ
 ໃຫ້ ໂທລະພາບແຫ່ງຊາດໄດ້ອອກເປັນຈິງ ເພື່ອຈະໄດ້ອາໃສ
 ຊ່ວຍໂຄສະນາປຸກລະດົມຂະບວນການຊາວໜຸ່ມ ໄປພ້ອມດ້ວຍຄວາມ
 ພະຍາຍາມຂອງທັງ 2 ຄື ນາງເອງໄດ້ອອກແຮງອຸກຍູ້, ຫາງ ກະ
 ຊວງເຈົ້າພາຍກ່ວງເຕັມຢ່າງຈິງຈັງ, ສູດຫາຍໂທລະພາບກໍ ເກີດ
 ເປັນຈິງໃນຄາວນັ້ນເລີຍ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຊາວໜຸ່ມຄັ້ງທີ II

ນາງ ຫວງວິນ ພິມວິຫານ ກ່າວສູນຫອນພິດຕໍ່ກອງປະຊຸມຊາວ
 ໜຸ່ມຫົວປະເທດຄັ້ງທີ II, 83.

ວັນທີ 29/4/1983, ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຊາວໜຸ່ມທີ່ວປະ
ເທດຄັ້ງທີ 7 ໄດ້ໄຂຂັ້ນຢ່າງສະຫງ່າງາມຢູ່ນະຄອນ ຫລວງ
ວຽງຈັນ.

ກອງປະຊຸມໄດ້ເລືອກເອົາທ່ານທອງສະຫວັດ ໄຂຄຳພິທູນ
ເປັນເລຂາທີ່ 7 ແລະ ເລືອກເອົານາງທອງວິນ ພິມວິຫານເປັນ
ເລຂາທີ່ 7 ພອມດວຍ 5 ສະຫາຍຢູ່ໃນ ຄະນະເລຂາບໍ ລິ
ຫານວຽກງານຂອງສູນກາງຊາວໜຸ່ມ ປະຊາຊົນປະຕິວັດ ລາວ
ລວມທັງຫມົດແລວມີ 29 ສະຫາຍ.

ຢູ່ໃນຄະນະເລຂາ, ພວກເພິ່ນ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າແລະແບ່ງຫນ້າທີ່
ໃຫ້ແຕ່ລະຄົນຮັບຜິດຊອບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ແຫດເຫມາະ ກັບ
ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງແຕ່ລະສະຫາຍ.

ກົງຈັກວຽກງານອອມຂ້າງຄະນະເລຂາ, ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ເປັນ
9 ກົມໃຫຍ່ຄື : ຫວງການ, ກົມຕ່າງປະເທດ, ກົມຈັດຕັ້ງ, ກົມໂຄ
ສະນາອົບຮົມວັດທະນະທຳ, ກົມເຍົາວະຊົນ, ກົມຂະບວນ ການ
ແລະ ມີ 3 ຄະນະກຳມະການທຽບເທົ່າກົມຄື : ຄະນະກຳມະ
ການຫນັງສືພິມ, ຄະນະກຳມະການໂຮງຮຽນທິດສະດີແລະຄະນະ
ກຳມະການໂຮງພິມຊາວໜຸ່ມ, ດວຍຈຳນວນພະນັກງານ ເກືອບ
300 ຄົນ.

ຕໍ່ມາ, ເຫັນວ່າການຈັດຕັ້ງອອມຂ້າງຄະນະມີຫລາຍ ໂພດ
ຈຶ່ງຕັດກົມຂະບວນການ, ຄະນະກຳມະການໂຮງຮຽນທິດສະ ດີ
ແລະ ຄະນະກຳມະການຫນັງສືພິມໃຫ້ຂຶ້ນກັບວຽກງານໂຄສະນາ
ອົບຮົມ.

ເປັນຜູ້ວ່າການແທນ

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 7 ຂອງຄະນະຊາວໜຸ່ມປະຊາ
ຊົນປະຕິວັດລາວປົດລົງບໍ່ທັນເຖິງໜຶ່ງປີ, ວຽກງານອັນຮີບດ່ວນ
ໄດ້ຮຽກຮອງເອົາສະຫາຍທອງສະຫວັດ ໄຂຄຳພິຫຼຸນໄປຮຽນທິດ
ສະດີ ເລິ່ງລັດຢູ່ຫວຽດນາມເພື່ອກຽມຕົວໄປຮັບໜ້າທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ
ເກົ່າຄືໄປເປັນເອກະອົງຄະລະຖະທູດຜູ້ມີອຳນາດເຕັມຢູ່ສະຫະ
ພາບ ໂຊວຽດ.

ນາງຈິງໄດ້ຂຽນເປັນຜູ້ວ່າການເລຂາທິການທີ່ 7 ຂອງຄະ
ນະບໍລິຫານງານຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວແຕ່ບໍ່ດົນມາເປັນ
ຕົ້ນມາ.

ບໍ່ດົນ, ຊຳພັນວຽກງານຮຽກຮອງຕອງການໃຫ້ສະຫາຍ
ບຸນເຮືອງ ດວງພະຈິນໄປເປັນຄະນະພັກແຂວງຫລວງພະບາງ
ຕໍ່ມາອີກບໍ່ດົນ, ທາງສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດມີຄວາມ
ຕອງການສະຫາຍຈະເລີນ ເຢຍປິເຣີ, ສະຫາຍຈິງໄດ້ຍິກ ຍາຍ
ໄປເປັນຄະນະກຳມະການສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດແລວ ໄດ້
ເອົາສະຫາຍ ສີຫົງ ຈັນຊິນຜູ້ເຂົ້າມາແທນ.

ເຖິງວ່າ, ການຍົກຍາຍຢູ່ໃນຄະນະເລຂາຈະມີຜົນສະ
ທອນ ເຖິງວຽກງານ, ເພື່ອປັບປຸງຕົວເອງໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເປັນ
ປົກກະຕິ, ນາງໄດ້ຕັ້ງອົກຕັ້ງໃຈຈົນສຸດຄວາມສາມາດເພື່ອ ເຮັດ
ໜ້າທີ່ໜ້າທີ່ ແລະ ລັດໄດ້ມອບໝາຍຢ່າງດີທີ່ສຸດແລວ.

ນາງໄດ້ອອກແຮງປຸກລູກຂະບວນນັກຂຽນຫນູ່ມ, ເປີດ ບັນ
 ແຂ່ງຂັນກວດສອບເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຊາວ
 ຫນູ່ມໃຫ້ເປັນກະແສຟອງຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ທັງຈັດຕັ້ງພະ
 ນັກງານລົງໄປແຕ່ລະແຂວງ, ເພື່ອຂະຫຍາຍຈິດໃຈປຸກລະດົມດັ່ງ
 ກາວ.

ພໍ່ຂະບວນວັດທະນະທຳ, ວັນນະຄະດີຊາວຫນູ່ມຢູ່ຫ້ອງຖິ້ມ
 ພິດພິນແລວ, ນາງໄດ້ຊຸມກຳນຳພາພາກສ່ວນໂຄສະນາອົບຮົມ ໃຫ້
 ເປີດບັນແຂ່ງຂັນວັນນະຄະດີຊາວຫນູ່ມສະໜັກຫລິ້ນຫົວປະ ເຫດ

ນາງຫອງວິນ ພິນວິຫານ ຕ້ອນຮັບປະທານຂອງອົງການຈັດ
 ຕັ້ງຊາວຫນູ່ມ ອາຊີ - ປາຊີຟິກ.

ຢືນຢູ່ຫນ້າຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ມີການກວດສອບ, ມີລາງວັນຢ່າງ
ຄັກແນ່.

ນາງ ໄດ້ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງເປີດການພົບປະກັບນັກ ຂ່າວ
ຫນຸ່ມຫລາຍເທື່ອ, ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ແລກປ່ຽນຄຳຄິດຄຳ
ເຫັນນຳກັນຕໍ່ການຂຽນຂ່າວ, ຂຽນບົດ, ເຮັດແນວໃດຈິ່ງຈະຂຽນ
ດີ, ຖືກຕ້ອງຕາມແນວທາງແລະ ມະນູໂຍບາຍຂອງພັກ, ຖືກ ກັບ
ລິດນິຍົມຂອງຊາວຫນຸ່ມ ແລະ ທັງໄດ້ຮັບການນິຍົມຊົມຊອບ ໃນ
ຫນຸ່ມະຫາຊົນ.

ນາງທອງວິນ ພົມວິຫານ ໃຫ້ສຳພາດນັກຂ່າວສະຫະພາບ
ໂຊວຽດ ໂອກາດເປີດກອງປະຊຸມຊາວຫນຸ່ມຫົວປະເທດສະ
ໄຫມທີ 77 ປີ 1988.

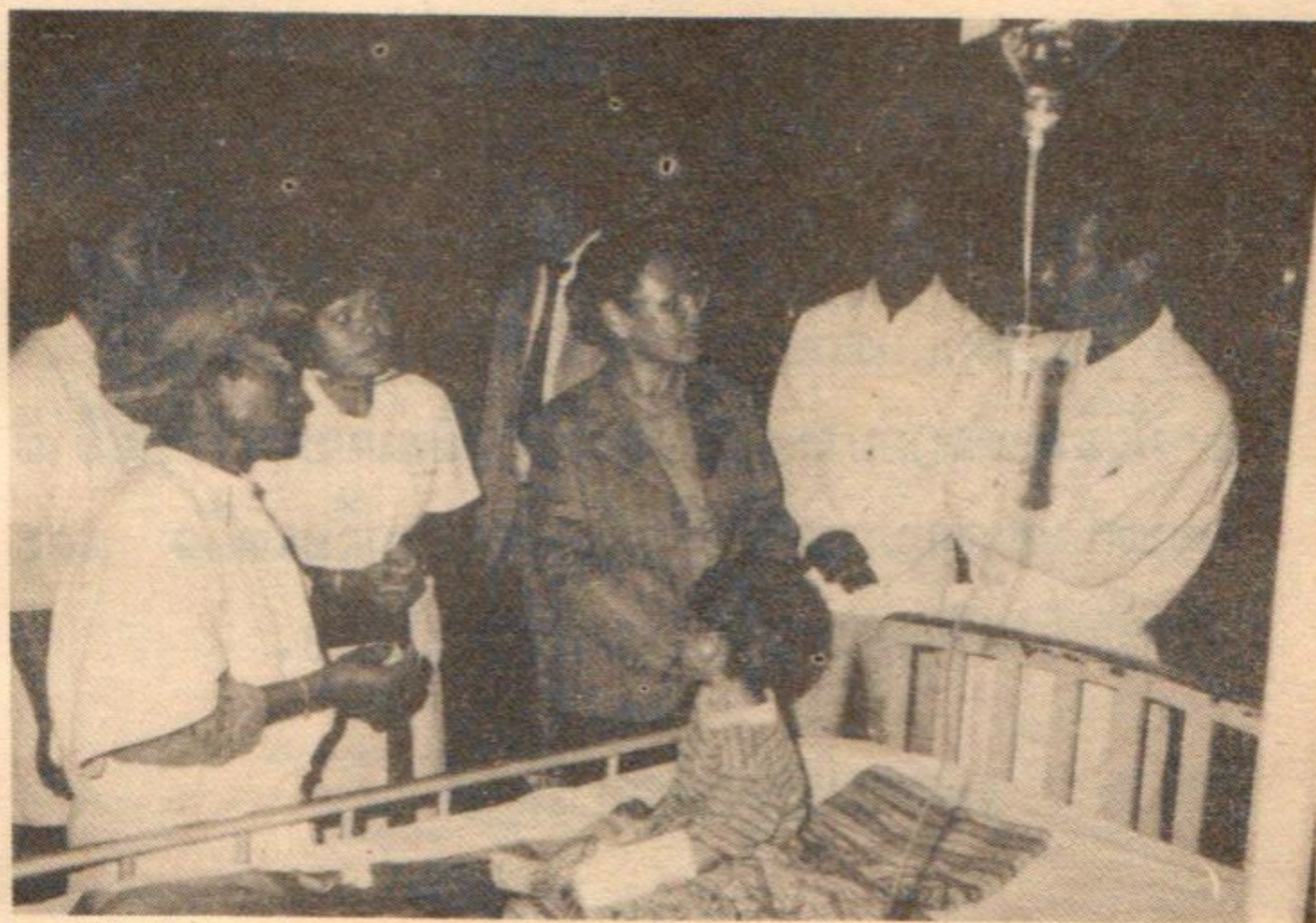
ນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ ພ້ອມດ້ວຍປະທານສັນຕິພາບໂລກ
 ແລະ ໂອກາດຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມອື່ນໆຢ່າງເພື່ອສັນຕິ ພາບ
 ໂລກ ຈຳນວນ 2 ຫນັ້ນກວ່າຄົນ.

ໃນປີ 1985ນາງຊິນຈຳໄຫ້ກົມກອງ ແລະພະແນກການ ທີ່
 ກ່ຽວຂ້ອງລົງສູ່ຮາກຖານ, ເພື່ອເປີດຂະບວນການປຸກລຸກເຍົາວະ
 ຊືນກ່ຽວກັບວຽກງານວັນນະຄະດີສະຫມັກຫລິ້ນ, ເລືອກເອົາເຍົາ
 ວະຊືນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນທີ່ດີເດັ່ນຂຶ້ນມາມະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ເພື່ອໃຫ້
 ເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີໂອກາດເປີດໝູ່ເປີດຕາ ແລະສະແດງຄວາມ ສາ
 ມາດຂອງຕົນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ຊຸກຍູ້, ອາຈານ, ພະນັກງານຊາວໜຸ່ມໃຫ້ພາຍົາວະຊືນ

ຕັ້ງຄ່າຍ, ເພື່ອຜູກຮັດຄວາມສາມັກຄີເຍົາວະຊົນຢູ່ແຕ່ລະບ່ອນໃຫ້
 ຮູ້ຈັກກັນ ແລະຊ່ວຍເຫລືອກັນ, ທັງສ້າງສັນແນວຄວາມຄິດ ພິກ
 ໄຫວໃນການຕອບຄຳຖາມ, ແກ້ບັນຫາພັດທະນາສະໜອງໃຫ້
 ສອດຄ່ອງສ່ອງໃສ່ແຕ່ອາຍຸໄວເຍົາ.

ປີ 1987, ນາງໄດ້ມີແນວຄວາມຄິດເປີດຂະບວນກິລາພາ
 ກັນຍ່າງເພື່ອສັນຕິພາບ, ເຊິ່ງແມ່ນນາງເອງເປັນຜູ້ລິເລີ່ມ. ພາ
 ຊາວຫຼຸ່ມເຍົາວະຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນນະຄອນຫລວງວຽງ ຈັນ
 ນັບໄດ້ກວ່າ 2 ຫມື່ນຄົນລິເລີ່ມຍ່າງຈາກສຳນັກງານສູນກາງຊາວ
 ຫຼຸ່ມໄປຮອດຫລັກ 2 ແລວຍ່າງຕາມທາງລອງຖະຫນົນຫລວງ

ນາງ ຫອງວິນ ພິມວິຫານ
 ລົງຢ້ຽມຢາມຄົນເຈັບຢູ່ໂຮງຫມໍຕ່າງໆ...

ພະບາງເຖິງສາມແຍກວັດສີເມືອງກຽວຂັນໄປທາງຕະຫລາດ
ເຊົ້າ, ໄປຮ່ວມສະຫລຸບກັນຢູ່ເດີນທາດຫລວງອະນຸສາວະລີນີ ລະ
ນາມນັກຮົບ ແລະ ໄປຢຽມຢາມຄົນເຈັບຢູ່ໂຮງຫມໍ.

ຕົ້ນປີ 1988, ເພື່ອສົ່ງເສີມສິລະປະວັດທະນະທຳ ລາວ
ແລະ ພົ້ນຟູສີໄມ້ລາຍມິຫຍິບທັກປັກແຊວ ແລະ ຕຳຫຼຸກມັດມີຂອງ
ຄົນລາວເຮົາທີ່ມາແຕ່ໂບຮານນະການແລ້ວ.

ນາງໄດ້ເຄື່ອນໄຫວປຸກລະດົມອຸກຍຸໄຫຼຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິຕົນຕົວ
ເຂົ້າໃຈ ແລວຮ່ວມໄມ້ຮ່ວມມືກັນຈັດງານແຂ່ງ "ອາພອນເພດຊົງ
ລາວ " ເຊິ່ງຖືໄດ້ວ່າເປັນຄັ້ງ "ປະຖົມມະເລີກ" ຂອງງານ ນີ້
ທີ່ມີຢູ່ດິນລາວ. ຈາກນັ້ນມາພົ້ນສຳເລັດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການຊົມໃຊ້
ທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດລາວຢ່າງສະຫງ່າ.

ໃນແນວຄິດຄວາມສ້າງສັນຂອງນາງແລ້ວ, ນາງຢາກເຮັດ
ທຸກວຽກຢາກເຮັດທຸກອັນ, ຄະແນມແຕ່ວາວຽກອັນນັ້ນເກີດ ປະ
ໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສິ່ງຄົມສ່ວນລວມ, ຈົ່ງກະທຳຢ່າງລົມຄວາມອິດ
ຄວາມເມື່ອຍຂອງຕົນໄປ. ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ, ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຕົບມື ຜີ
ຜາສະຫນັບສະຫນູນການກະທຳຂອງນາງຢ່າງລົມເຫລືອ ແລະ
ພວກເພິ່ນກໍ່ໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມືຢ່າງຫາວຫັນຈົ່ງຈົ່ງ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ

ທີ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 13/7/1988, ກອງປະ
ຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ   ຂອງຄະນະບໍລິຫານງານຊາວຫນຸ່ມປະຊາ

ນາງ ທອງວິນ ພິມວິຫານ, ກ່າວຄຳປາໃສຢູ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່
 ຊາວໜຸ່ມຄັ້ງທີ 77 ຂອງ ແຂວງຈຳປາສັກ.

ຊົນປະຕິວັດລາວທົ່ວປະເທດໄດ້ໄຂຂັ້ນໃຕ້ຫອງຟ້າສີຄາມ ງາມ
 ຕາ .

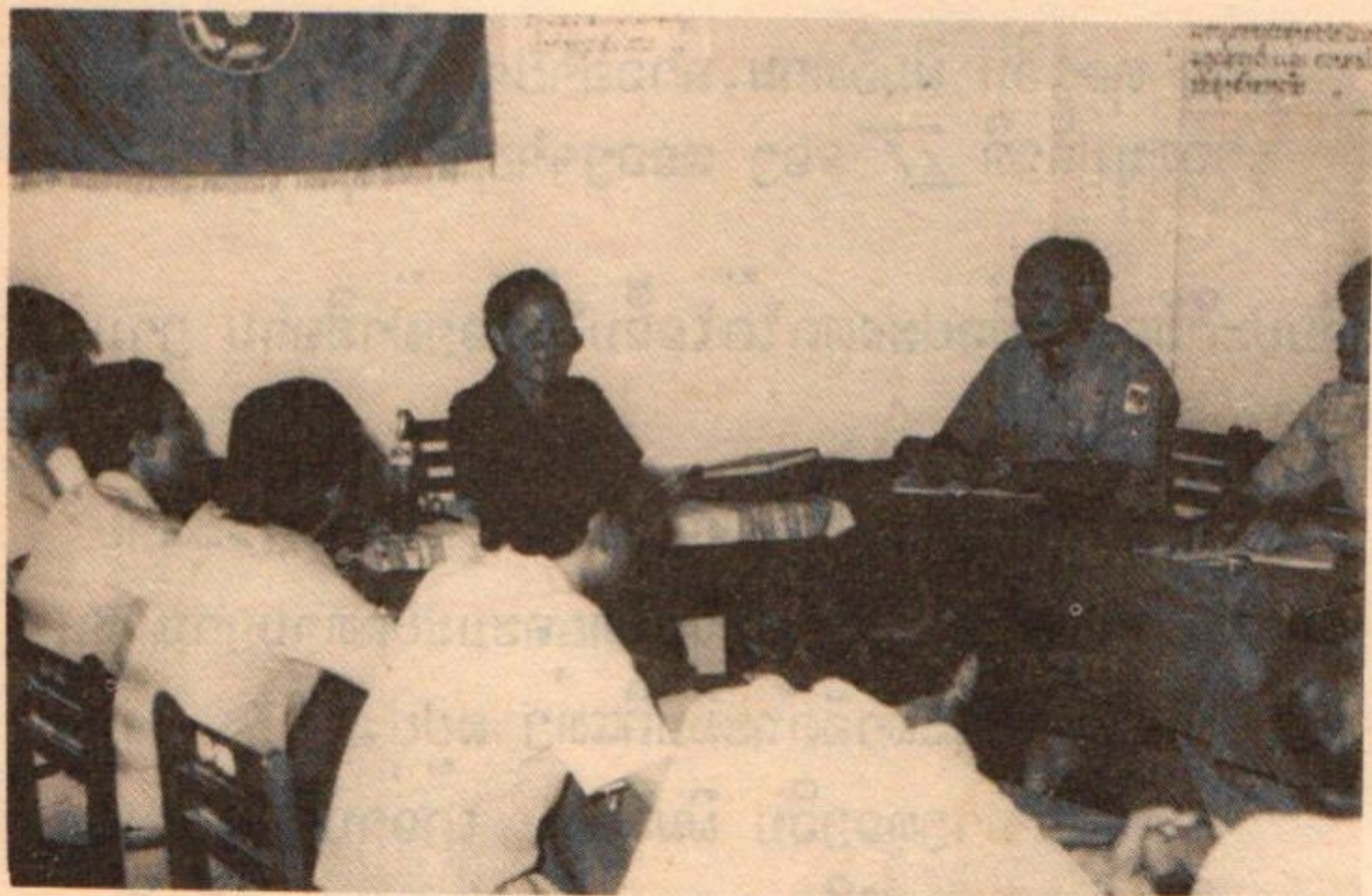
ກອງປະຊຸມໃຫຍ່, ໄດ້ຮັບກຽດຟັງຄຳປາໃສຂອງສະຫາຍ
 ໄກສອນ ພິມວິຫານ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ຄະນະບໍລິຫານງານ ສູນ
 ກາງພັກ ປະທານສະພາລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສປປລ

ສະຫາຍ ນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ ໄດ້ອ່ານບົດລາຍງານ
 ການເມືອງຂອງຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງ ຊປປລ, ເຊິ່ງມີ
 ເນື້ອໃນຄົບຖວນໃນທຸກດ້ານຕໍ່ການສ້າງເກດຕິລາຄາຜົນງານແລະ

ໄຊຊະນະຂອງຂະບວນການຊາວໜຸ່ມທົ່ວປະເທດໃນໄລຍະຜ່ານ
ມາ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ II ຂອງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະ
ຕິວັດລາວທົ່ວປະເທດ ຈຶ່ງໄດ້ປ່ອນບັດເລືອກເອົາສະຫາຍ ນາງ
ທອງວິນ ພົມວິຫານເປັນເລຂາທິການທີ I ຂອງຄະນະບໍລິ
ຫານງານຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເລືອກເອົາຄະນະເລຂາທິການ ຈຳ
ນວນ 5 ສະຫາຍລວມຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງຊາວໜຸ່ມສະ
ໄຫມທີ II ມີ 35 ສະຫາຍ.

ກອງປະຊຸມສະໄຫມທີ II ຍັງໄດ້ຜ່ານມະຕິດັດ ແປງ
ກົດລະບຽບຂອງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວຢ່າງເປັນ ເອ
ກະສັນ.

ນາງ ທອງວິນ ພົມວິຫານ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຊາວໜຸ່ມ
ຄັ້ງທີ I ກຳແພງນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງ

ພາຍຫຼັງທີ່ພັກ ສປປລ ໄດ້ວາງແນວທາງການປ່ຽນແປງ ໃຫ້ມີເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຜັນແປຂອງສາກົນ ເວົ້າ ລວມ. ເວົ້າສະເພາະກໍ່ນັບແຕ່ມີມະຕິປະຕິຮູບຂອງພັກວາງອອກ ວາດວຍການປະຕິຮູບທາງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມໃນລາວ ຄື: ລົບລາງກິນ ໄກເກົ້າບໍລິຫານເກືອກູນ, ຫັນມາສິ່ງເສີມ ເສີມ ຂະ ຫຍາຍກິນໄກໃຫ້ມີ ໄລ່ລຽງທຸລະກິດເສດຖະກິດ ຜະລິດສິນ ຄາ ກະສິກໍາ, ຫັດຖະກໍາ, ອຸດສາຫະກໍາເບົາໃຫ້ມາກມາຍ, ເປີດ

ໂອກາດທີ່ພໍ່ແມ່ ແລະ ແມ່ຍ່າມາຢາມ.

ກວາງຕະຫລາດໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ໄປຮອດຊົນນະບົດເຂດພູດອຍ ຫ່າງ
ໄກສອກຫລີກ ເລິ່ງໃສ່ຊ່ວຍ ແລະ ສາງເງື່ອນໄຂໃຫ້ການ ດຳ
ລົງຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຂດດັ່ງກ່າວໄດ້ ຍົກ
ສູງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດຂອງ ເຂົາ
ເຈົ້າບໍ່ແຕກຕ່າງຫຍັງກັບປະຊາຊົນຕົວເມືອງ ແລະ ທົ່ງພຽງ.

ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ຄຸນຄ່າອັນປະເສີດເລີດລ້ຳຂອງແນວທາງ
ນະໂຍບາຍປ່ຽນແປງໃຫມ່ທີ່ພັກກວາງອອກນັ້ນແມ່ນຕອງຮັບປະກັນ
3 ຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຈະແຈ້ງເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ
ບຸກຄົນຜູ້ອອກແຮງງານ, ທີ່ມີປະສິດຕິຜົນແກ່ປະເທດຊາດ ບານ
ເມືອງຢ່າງແທ້ຈິງ. ຫມາຍຄວາມວ່າ: ປະເທດຊາດລາວສັງຄົມ
ລາວກໍ່ຈະອຸດົມຮົ່ວມີ ຮຸ່ງເຮືອງຍິ່ງຂຶ້ນ, ລາຍຮັບແຫ່ງຊາດກໍ່ຈະມີ
ຫມາກຜົນຂະຫຍັບຂະຫຍາຍຕົວຍິ່ງຂຶ້ນເລື້ອຍໆທັງເປັນການ ຮັກ
ສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອດູກໝັ້ນຂະຫຍັນພຽນແລະ ຫົວ
ຄິດປະດິດສ້າງຂອງຕົນໄປໄວໃຫ້ຢ່າງຫມັ້ນຄົງ.

ພ້ອມກັນນີ້ກໍ່ເພື່ອຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ຄວາມ ເປັນ
ຫຼ້າຂອງການອອກແຮງງານຂອງທຸກຄົນໃນສັງຄົມລາວລວມ ແຕ່
ຕອງມີປະໂຫຍດອັນຊອບຫຳຄິດງູ້ຈິດໃຈເນື້ອໃນຂອງແນວ ທາງ
ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ສປປລ ໄດ້ຊຸບອກໄວ້. ດ້ານໜຶ່ງກໍ່ ເປັນ
ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງເງື່ອນໄຂແກໂຂ່ໄພ ວ່າງ
ງານຂອງລຸນຄົນຊຶ່ງເປັນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການອັນ
ຮີບດວນຂອງລຸນຄົນດັ່ງກ່າວ ແລະ ເປັນການຕອບສະ ໜອງ
ຄວາມເປັນຫວັງເປັນໄຍຂອງພັກທົ່ວ : ຍາມໃດກໍ່ປາດຖະຫນາ

ໃຫ້ຄົນລາວ ທຸກຄົນຕ້ອງມີຊີວິດການເປັນຢູ່ອັນໜ້າສຳລານ ທຸກ
ຫົວໜ້າ.

ດ້ວຍເຫດນັ້ນພາຍຫລັງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 777 ໄດ້
ສຳເລັດລົງ ແລະ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ 777 ຂອງພັກ ໄດ້
ວາງແນວທາງການປ່ຽນແປງໃຫ້ມີຢູ່ໃນຊີວິດການເມືອງ, ເສດ
ຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມລາວ. ໃນນາມກຳມະການສູນກາງພັກນາງ
ກໍໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການນຳພາເປັນໜູ່ຄະນະໃນ ການ
ວາງແນວທາງດັ່ງກ່າວ ແນວທາງນີ້ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ
ໄດ້ຮັບການນິຍົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງຈາກປະຊາ
ຊົນທົ່ວທັງປະເທດ ແລະ ຈາກສາກົນ.

ໃນການຜັນຂະຫຍາຍເນື້ອໃນຈິດໃຈກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງ
ທີ 777 ຂອງພັກ ນາງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າຮຳຮຽນສຶກ ສາ
ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍມະຕິຕ່າງໆຂອງພັກໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນ ຈິງ
ເປັນຕົ້ນແມ່ນມະຕິ 4, 5, 6, 7, 8 ສະໄໝທີ 777 ຂອງສູນ
ກາງພັກ.

ນາງໄດ້ເຫັນວ່າ, ເວລານີ້ປະເທດຊາດຂອງພວກ ເຮົາ
ພວມທຸກຍາກຢູ່. ໃນຍາມປະເທດຊາດຖືກສົງຄາມຫຳລາຍ, ໄວ
ໜຸ່ມໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ປະຈັນບານ, ຕາມກັບການຮຸກຮານ, ບຽດ
ຍຶດຈາກພາຍນອກ, ຍາດເອົາເອກະລາດ ແລະ ອິດສະ ຫລະ
ພາບມາໃຫ້ແກ່ຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ, ໄວໜຸ່ມລາວສິມແລວ ທີ່
ເປັນລຸນຄົນວິລະຊົນ ຂອງຊາດລາວວິລະຊົນ.

ໃນຍາມນີ້ສິນຕິພາບ, ນາງຈຶ່ງນຳພາ ໄວໜຸ່ມປະກອບສ່ວນ

ເຂົ້າໃນສອງໜ້າທີ່ຍຸດທະສາດຄື: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາ
ປະເທດຊາດ. ຄຽງຂ້າງກັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ການ
ເມືອງ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແມ່ນນຳພາໄວໜຸ່ມປະຕິບັດແນວ
ທາງປ່ຽນແປງໃຫ້ມີໄຫວປະກົດຜົນເປັນຈິງ. ນາງຈຶ່ງຫລິ້ງເຫັນວ່າ
ຊາວໜຸ່ມໃນຖານະຜູ້ທີ່ມີມູນເຊື້ອອົງອາດກາແກ່ນຜູ້ຂະຫຍັນຫມັ້ນ
ພຽນ ແລະ ແຂງແຮງນັ້ນ, ມາໃນປະຈຸບັນນີ້ ບໍ່ອາດຈະນັ່ງກອດ
ຫົວເຂົ້າ ລໍຖ້າລັດແກໄຂທຸກປະການ ແຕ່ຫາກຍັງຕ້ອງບິນ ຕົວ
ຮ້ອນເພື່ອຄອຍກາວຂັນກຸ່ມຕົນເອງເທື່ອລະກາວ.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ນາງໄດ້ຊຸມນຳຂະບວນການຂອງຊາວ
ໜຸ່ມໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຟິດຟົນໃນການຮັບເຫມົາກິດ ຈະ
ການຕ່າງໆ ດ້ວຍສອງຝ່າຍເປົ່າ ດ້ວຍກຳລັງແຮງລຳ ແຂນ
ຂອງຊາວໜຸ່ມ ບໍລິຈາກໂດຍການສະໜອງວັດຖຸ-ເຕັກນິກຈາກ
ລັດ. ມາໃນໄລຍະປະຈຸບັນຂະບວນການເຄື່ອນໄຫວດັ່ງກ່າວແມ່ນ
ບໍ່ແທດເຫມາະກັບແນວທາງເປີດກວາງທຸລະກິດ ກໍຄືແນວທາງ
ປ່ຽນແປງໃຫ້ມີທາງເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງພັກອີກແລວ.

ຈາກບ່ອນນີ້, ແນວຄວາມຄິດຊຸມນຳຂອງນາງຈຶ່ງກວມ ລວມ
ໄປເຖິງບັນຫາຕ່າງໆທີ່ກຳລັງມີບັນຫາຢູ່ໃນໜຸ່ມຊາວໜຸ່ມເຊັ່ນ :
ຕ້ອງແກໄຂບັນຫາວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ຊາວໜຸ່ມ, ຍົກສູງລະ
ດັບຮຽນສູງສາສາດ-ເຕັກນິກ ແລະ ຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂັ້ນ
ເທື່ອລະກາວສະແດງເຖິງຄວາມເປັນຈິງຈາກການພອມກັນປົກ ປັກ
ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ປຸກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ເປັນປ່າ, ເອົາໃຈໃສ່ບັນ ຫາ
ສິດຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ກໍຄືປະຊາຊົນ

ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ຄຽງຂ້າງກັບການສ້າງຂະບວນການແບບໃໝ່
ໂດຍຫັນໄປສູ່ທຸລະກິດຕິດພັນແຫນ້ນກັບການປັບປຸງກົງຈັກໃຫ້ ກະ
ທັດລັດ, ເບົາບາງ, ມີຄຸນນະພາບ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນງົບປະມານ
ຂອງລັດ, ໃນພາກຕົວຈິງ, ນາງກໍໄດ້ນຳພາສູນກາງຊາວໜຸ່ມ
ປັບປຸງກົງຈັກຂອງຕົນຈາກເກືອບ 300 ຄົນໃນປີ 1986 ມາ
ເປັນ 71 ຄົນໃນຕົ້ນປີ 1981 ແລະ ກໍຍັງຈະສືບຕໍ່ຫຼຸດ ຜ່ອນ
ກົງຈັກດັ່ງກ່າວຕື່ມອີກ ໃຫ້ໄດ້ຕາມຕົວເລກຄາດຫມາຍທີ່ຈັດ ຕັ້ງ
ສູນກາງວາງອອກ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປັບປຸງກົງຈັກດັ່ງກ່າວ, ແນວຄວາມ ຄິດ
ທຸກຖກຕອງນັ້ນໄດ້ສ້າງ 8 ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂັ້ນ ແລະ ພວມ
ສ້າງໂຄງການອີກບາງຢ່າງ ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນລວມມີ 4 ໂຄງ
ການຄື : ໂຄງການໂຮງຮຽນວິຊາຊີບກະສິກຳຮອບດານ, ໂຄງ
ການທຳລາດ, ໂຄງການວັງ " ວ.ສ.ລ " ໂຄງການ ສວນ
ອຸດທິຍານເບົາວະຊົນ 2 ຫ້ອງ.

ແຕ່ລະໂຄງການລວມແລ້ວແຕ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອພັດທະນາ
ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມລາວ ໃຫ້ນັບມື້ນັບກາວໜ້າຂຶ້ນເລື້ອຍໆ,
ໂຄງການດັ່ງກ່າວຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຖືກຕ້ອງແລະ
ເປັນທຳຂອງໄວໜຸ່ມ ກໍຄືປະຊາຊົນລາວ.

ທັງຫມົດເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຊຸສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຈັດ ຕັ້ງ
ປະຕິບັດ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍມະຕິຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກ
ປປລ ຄັ້ງທີ 77 ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງໂດຍພັນຖານ.

ໃນຕົວຈິງບັນດາຕັບບີຂອງເນື້ອໃນມະຕິຕ່າງໆຈາກນະໂຍ

ບາຍເປີດກວ້າງຂອງພັກ ປປລ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຂ້າ
ສູ່ຈິດໃຈຂອງສັງຄົມຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ...

ດຳເນີນໂຄງການ

ນາງ ທອງວິນ ພົມວິຫານ , ໄດ້ອອກຄຳເຫັນປຸກລະດົມ
ຂະບວນການຊາວຫນູ່ມລາວໃຊ້ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ວິທະ
ຍາສາດ ເຕັກນິກ ເພື່ອນຳໄປວາງສະແດງແຂ່ງໂລກຄັ້ງ
ປະຖົມມະເລີກ ທີ່ ນິດສະກູ ຊິງມີ.....ປະເທດ, ຄົງ
ນີ້ ລາວກໍໄດ້ຮັບການຕີລາຄາສູງແລະໄດ້ຮັບຫຸລຽນໄຊຄຳ
ຫລຽນໄຊເງິນເປັນຈຳນວນ.....ຫນ້ອຍ.

ຫລາຍຄົງຕໍ່ມາກໍໄດ້ມີກຽດ ລາວໄດ້ຮັບການຍອກ ຍິ
ດີເດັ່ນ ແລະ ໄດ້ຮັບຫຸລຽນໄຊຄຳເປັນຈຳນວນຫລາຍ
ຫນ້ອຍ ຫລຽນໄຊເງິນກໍຈຳນວນຫລວງຫລາຍ...

ເມື່ອຮູ້ ແລະ ຮູ້ໃຈ ແລ້ວວ່າ: ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ
ໄດ້ເປີດກວາງຕະຫລາດ " ຄາຂາຍແບບເສລີແຕ່ຖືກຕ້ອງຕາມ
ກົດໝາຍ " ອັນໝາຍຄວາມວ່າ ໃຜຢາກຄາຂາຍອັນໃດແນວ
ໃດກໍ່ໄດ້, ແຕ່ຕ້ອງສະເໜີການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ມີທະ ບຽນ
ຄາຂາຍ ແລະ ເສຍພາສີໃຫ້ລັດຕາມກົດໝາຍ.

ກົມກອງທີ່ສັງກັດຢູ່ແຕ່ລະກະຊວງເຊັ່ນ: ໂຮງພິມ, ຮ້ານ
ຄາ, ວຽກງານທ່ອງທ່ຽວ, ໂຮງແຮມ ແລະ ວຽກງານທີ່ເຄື່ອນ
ໄຫວທຸລະກິດການຄ້າຂອງລັດໃນເມື່ອກ່ອນ, ຖາມີຄວາມສາມາດ
ກຸ້ມຕົນເອງໄດ້ກໍ່ສະເໜີ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງຂໍແຍກຕົວຫັນເປັນ " ທຸລະ
ກິດກຸ້ມຕົນເອງ " ຕ່າງຫາກ, ໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບງົບປະມານ
ເກືອກຸ້ມຈາກລັດ, ຂະບວນການອັນນັ້ນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ແລະ ດຳ
ເນີນໄປຢ່າງຟື້ນຟູ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພະນັກງານທີ່ ເຮັດ
ວຽກທຸລະກິດໄດ້ມີອັນດີຂຶ້ນ, ການລົງນາມເຊັນສັນຍາຫັນ ເປັນ
ທຸລະກິດໄດ້ເປັນຂະບວນທີ່ສັງເກດຜົນສະທອນອັນດີມາສູ່ສັງຄົມ. ຢູ່ຕະ
ຫລາດຫາງຮານໄດ້ມີໃບໜາປ່ຽນແປງໃຫ້ມດວຍສີ່ສິ້ນ ແລະ
ຮອຍຍັມ.

ສ່ວນນາງແລວ, ນາງໄຟ່ຟັນ ແລະ ປາດຖະໜາຢາກ
ໃຫ້ 4 ໂຄງການໃຫຍ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສູນກາງຊາວ
ໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດໄດ້ເກີດດອກອອກຜົນ, ນາງຈຶ່ງວົງ ເຕັ້ນ
ອອກແຮງຂຶ້ນຂວາຍຢ່າງແຂງແຮງ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ 4 ໂຄງການ
ເກີດຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້, ດວຍຄວາມຄິດ ດວຍມັນສະໜອງຂອງ ນາງ
ຄິດຢູ່ຄົນດຽວວ່າ " ຄອຍລົດຜ່ອນງົບປະມານຂອງລັດໄປ ເທື່ອ

ລະກ້າວ ຈົນໄປເຖິງບ່ອນກຸ່ມຕົນເອງ "

ນອກຈາກຈະໄດ້ເປັນສາທາລີກັບໝູ່ຄະນະເລື່ອງທີ່ ການ
ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວດ້ວຍກັນແລວ, ນາງ
ຍັງໄດ້ຮັບແຮງສັດທາຈາກຜູ້ຊົງວຸດທີ່, ພາກສ່ວນໃດບຸກຄົນໃດ ກໍ່
ສະໜັບສະໜູນອຸມຊູ, ປະກອບສ່ວນທັງແຮງໃຈ, ແຮງວາ ຈາ
ແຮງຄວາມຄິດ, ແຮງກາຍ ແລະ ແຮງຊັບຢ່າງເປັນຂະ ບວນ
ພຶດພັນ, ເຮັດໃຫ້ນາງຄິດຫຼຸ່ມໆຢູ່ວ່າ " ໂຄງການທັງ 4 ຈະ
ເກີດດອກອອກຜົນເວີຍຂຶ້ນຢ່າງງົດງາມ" ນີ້ ກໍ່ບໍ່ແມ່ນຜົນງານ
ຂອງນາງຜູ້ດຽວ ມັນແມ່ນເປັນຜົນງານທັງຫມົດທີ່ວ່າງຊົນລວມ
ທັງຄົນຕ່າງຊາດທີ່ຈົງໃຈກັບລາວ, ບໍ່ວ່າຜູ້ຊ່ວຍເຫລືອລາກໍ່ ຄື
ການຮ່ວມມື ທັງຄິດວ່າຈະເຮັດແບບຄອຍເຮັດຄອຍທຳໄປຕາມ
ລະດັບຄວາມສາມາດຕົວຈິງທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນປະເທດເຮົາ. ແຕ່ເຊື່ອ
ແນວວ່າຕອງເກີດຜົນເປັນຈິງ.

ໃນໂອກາດທີ່ນາງໄດ້ໄປຢຽມຢາມຕ່າງປະເທດພ້ອມດ້ວຍ
ສາມີ " ຫ້າມໄກສອນ ພິມວິຫານ " ທັງປະເທດໂລກສັງ ຄົມ
ນິຍົມ ແລະ ປະເທດໂລກເສລີ, ນາງຈຶ່ງໄດ້ຍິບຍົກຂຶ້ນມາກ່າວ
ເວົ້າເຖິງໂຄງການທີ່ນາງພວມດຳເນີນ, ເຊິ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ຈະເປັນ
ປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ປະເທດລາວ, ປະຊາຊົນລາວ ພຽງແຕ່ ຢ່າງ
ດຽວ, ຫາກຍັງມີສ່ວນພັດທະນາຂົງເຂດວຽກງານອະນຸລັກ ຊັບ
ພະຍາກອນຂອງໂລກອີກນຳ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງມີຫລາຍປະເທດອອກປາກວ່າ " ເປັນໂຄງ
ການທີ່ດີຫລາຍ ແລະ ທ່ານຍັງມີແນວຄິດສ້າງສັນດີຫລາຍ ພວກ

ເຮົາເຫັນດີເຫັນພ້ອມແລະ ຈະຊ່ວຍເຫລືອດ້ວຍທຶນມູນນິທິ ແລະ
ທຶນສ່ວນຕົວຂອງພວກເຮົາເອງ " .

໐໒ ສ ວິທິເຄື່ອນໄຫວສ້າງໂຄງການ

ທຸກໂຄງການກ່ອນຈະມີການເຄື່ອນໄຫວ, ແມ່ນເລີ່ມ ຈາກ
ຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງນາງບວກໃສ່ກັບວິຊາການ, ນາງ ຢາກ
ເຫັນສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາແຄມເດີນທາດ ຫລວງ
ສວຍງາມ, ຢາກເຫັນພວກລູກຫລານຂອງພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຊາວຜູ້
ອອກແຮງງານມີບ່ອນຫລິ້ນບ່ອນພັກຜ່ອນຢ່ອນອາລິມ, ເພາະຢູ່ນະ
ຄອນຫລວງວຽງຈັນບໍ່ມີບ່ອນໃດອີກແລວ, ຖາບໍ່ຕັດສິນໃຈເຮັດກໍ່
ບໍ່ທັນມີໃຜເວົ້າເຖິງເທື່ອ, ນາງຢາກເຫັນສ່ວນຫລັກ 14 ເມສາ
ເປັນບ່ອນຫລິ້ນຂອງພວກອາວອາ, ອະນາຄົດຕອງກາຍ ເປັນ
ໂຄງການໃຫຍ່ພໍສົມຄວນທີ່ຈະມີຄວາມສິວິໄລທີ່ສຸດ ແລະ ຈະນຳ
ເອົາຄວາມອຸດົມຮົ່ງມີແກ່ປະເທດຊາດເຮົາໃນອານາຄົດ. ສະ
ພາບຂອງສຳນັກເກົ່າຊຸດໂຊນ ແລະ ໃກຈະຊຸບຕົວຫະລິມ ລົງ
ແລວ. ແຕ່ພວກເຮົາບໍ່ມີທຶນຮອນຈະສອມແປງ, ທັງເປັນຫວ່າງ ຕໍ່
ເຮືອນທີ່ດັງກ່າວເທົ່າຫຼືໃຈບໍ່ຂາດ, ນາງຈົ່ງຟ້າວຮວມມືກັບບໍ່ ລິ
ສັດຫນຶ່ງຈາກໃຕ້ຫວັນໃຫ້ເຂົາລົງທຶນສອມແປງແລວໃຫ້ເຂົານຳ
ໃຊ້ກັບທຶນຄືນຕາມກຳນົດຫມາຍທີ່ 2 ຝ່າຍເວົ້າກັນດ້ວຍ ເງື່ອນ
ໄຂ " ສອມແປງເຮືອນນີ້ໃຫ້ຫມັນຄົງແລະສືບຕໍ່ປົວແປງທີ່ ພະ
ສາດຢູ່ທີ່ສ່ວນອຸທິຍານເຍົາວະຊົນ 2 ທັນວາ " ໂຄງການ ຫາ

ລາດ, ເປັນບ່ອນຕາກອາກາດ. ຊົນທົ່ວທັດທຳມະຊາດຂອງຜູ້ໃຫຍ່
ຂອງພະນັກງານ ແລະ ນັກທຸລະກິດ " ນັບທັງນັກທອງ ທຽວ
ກໍຄົບນາຊົນຄົນຕ່າງໆທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ເປັນ
ໂຄງການທອງທຽວ ທັງສະເພາະຫນາ ແລະ ຍາວນານ. ເປັນ
ວຽກງານວັດທະນະທຳທີ່ລະອຽດອ່ອນທີ່ຈະຕ້ອງຄ່ອຍເຮັດ ຄ່ອຍ
ໄປຕາມເງື່ອນໄຂຂອງທຶນຮອນທີ່ມີ. ສຸດທ້າຍແມ່ນໂຄງການເພຍ
ລາດ, ເປັນໂຄງການທີ່ໃຊ້ຈ່າຍທຶນຮອນພໍສົມຄວນ, ບໍ່ພຽງ ແຕ່
ມີປະໂຫຍດແກ່ລາວເຮົາເທົ່ານັ້ນ, ຍັງມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນແຜນກາ
ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງໂລກອີກນຳ. ແຜນ
ການນີ້, ເນື້ອແຫຼ່ງແມ່ນຜົນຂະຫຍາຍຈິດໃຈມະຕິ 6 ສະໄຫມ ທີ
777 ຂອງສູນກາງພັກວາງອອກ ແລະ ໄດ້ຕັ້ງຄຳຂວັນເອົາ
ໄວວາ : " ຫັນໄປສູ່ຊົນນະບົດ, ຂຶ້ນໄປເຂດພູດອຍ, ລົງເລິກ
ຮາກຖານ " ເນື້ອແຫຼ່ງຂອງໂຄງການເພຍລາດນັ້ນກໍຄື: ເປັນສູນ
ຝັກອົບຮົມກະສິກຳຮອບດານ, ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ເຜີຍແຜ່
ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານປູກຝັງ, ລຽງສັດ ຮັກສາ ປ່າໄມ້ ແລະ ຊົນ
ລະປະທານໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຢູ່ໃນຊົນນະບົດ, ເພື່ອໃຫ້ເຂົາ
ເຈົ້າມີວິຊາອາຊີບທຳມາຫາກິນລຽງຊີບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມ
ຫລັກວິຊາການ.

ກໍໄດ້ຮູ້ເຖິງຈຸດປະສົງທັງໃຫຍ່ທັງມີຄວາມຫມາຍສຳຄັນ
ຄົດໆກ່າວ, ມູນນິທິປະເທດຝຣັ່ງ, ອົງການອາຫານແລະການ ກະ
ເສດທີ່ພວມເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຢູ່ ສປປ ລາວກໍຮັບປາກ ຈະ
ຊ່ວຍເຫລືອ ການໃຊ້ຈ່າຍຈະໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ງວດ ງວດ

ທີ່ໜຶ່ງແຕ່ປີ 1992 ເຖິງ 1995 ແລະງວດທີ່ສອງແຕ່ປີ 1996 ເຖິງປີ 2000.

ວິທີການເຄື່ອນໄຫວທັງ 4 ໂຄງການຂອງນາງ, ນາງໄດ້ ເຮັດຢ່າງຖືກຕ້ອງດ້ວຍຫົວຄິດສະຕິປັນຍາຕົນເອງເປັນຜູ້ລິ ເລີ່ມ ເພື່ອແນໃສ່ໃຫ້ໄດ້ມາເຊິ່ງຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະເທດ ຊາດ

ຫລັງຈາກນາງຂຽນເປັນແຜນການຢ່າງຄັກແນ່ແລ້ວກໍ່ ນຳ ເອົາເຂົ້າເປົກສູກັບຄະນະເລຂາທິການສູນກາງຊາວຫນຸ່ມດ້ວຍ ກັນ, ທຸກທ່ານໄດ້ລົງສຽງເປັນມະຕິເຫັນດີນຳທຸກປະການທັງຍັງ ຍອງຍໍຊົມເຊີຍນາງວ່າ " ສະຫາຍເລຂາທິ   ມີຫົວ ຄິດ ປະດິດສ້າງເບິ່ງກວາງເຫັນໄກ " ຈຶ່ງຖືວ່າເປັນໂຄງການຂອງ ຄະນະດ້ວຍກັນຫມົດທຸກຄົນ, ເປັນ ໂຄງການສ່ວນລວມແລະເປັນ ວຽກງານຂອງສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ, ຄະນະເລຂາດ້ວຍກັນຈຶ່ງມອບ ໃຫ້ນາງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບແລະຊີ້ນຳໂດຍກົງ, ທາງດ້ານທິດທາງ ແລະ ເປົ້າຫມາຍ ສ່ວນເຮັດລະອຽດ ແລະ ວາງແຜນລະອຽດ ເຕັກນິກແມ່ນວິຊາການ.

ນາງຈຶ່ງຮັບເອົາວຽກທີ່ເປັນມະຕິຈາກຄະນະແລ້ວນຳ ໄປ ດຳເນີນດ້ວຍຄວາມອິດທິນ, ດ້ານເຕັກນິກແມ່ນນາງໄດ້ອາໄສ ວິ ຊາການ ບາດກ້າວທຳອິດໄດ້ພົບກັບບັນຫາທີ່ນຳອອກ " ຕ່າງປະເທ ທເຫດຮັບປາກຈະຊ່ວຍເຫລືອ, ນາງກໍ່ເຊື່ອໝັ້ນວ່າ: ແນ່ນອນ ເກີດເປັນຈິງໃນພາຍຂ້າງຫນ້າ " ນີ້ຄືສັດຈະທຳໃນເມື່ອໃດເຮົາ ຫາກໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາເປັນຮູບເປັນຮ່າງ ແລະເກີດຜົນເປັນຈິງ.

ທາຍປີ 1988, ທັງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ

ປະຊາຊົນແຂວງ ຈຳປາສັກ ໄດ້ນຳເອົາຊາງເຜືອກເຊິ່ງມີຊື່ ລີ
 ນາມວ່າ: " ນາງພະຍາຊາງເຜືອກຄຳແກວນິ່ງເມືອງລາວ "
 ໂດຍຈັດພິທີມອບຢ່າງຄິກຄູນເປັນທາງການຂຶ້ນຢູ່ທີ່ສ່ວນ 14 ເມ
 ສາ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານແລະລັດຖະບານໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ຊາວໜຸ່ມ
 ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະແມ່ນໃຫ້ແກ່ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາ
 ຊົນປະຕິວັດລາວເປັນເຈົ້າຮັບພາລະ ໃນການປົກປັກຮັກສາເບິ່ງ
 ແຍງ, ລຽງດູ " ນາງພະຍາຊາງເຜືອກຄຳແກວນິ່ງເມືອງລາວ
 ໃນທຸກປະການ " ນາງຄິດໂລດວ່າ: ການລຽງຊາງມຸງຄຸນຂອງ
 ບານເມືອງ ມັນຕ່າງລຽງຊາງຫຳມະດາ ນາງມອງເຫັນຄວາມ
 ຫນັກຫນ່ວງພໍ, ແຕ່ນາງກໍພໍໃຈ ແລະ ມ່ວນໃຈລຽງນາງບໍ່ກາ ຂໍ
 ເງິນລັດ ເພື່ອລຽງເກືອ ນາງຄິດອາໃສກຳລັງແຮງສິ່ງ ລວມ
 ຂອງມະຫາຊົນ ແລະ ເຊື່ອຫມັ້ນປະຊາຊົນໃນຕົວຈິງປະຊາ ຊົນ
 ກໍ່ຮ່ວມມືໃນວຽກລຽງດູນາງພະຍາຊາງເຜືອກຄຳແກວນິ່ງເມືອງ
 ລາວໄດ້ເປັນຢ່າງດີຕະຫລອດມາ ການໃຊ້ຈ່າຍເດືອນ ລະ
 300.000 ກີບ.

ໃນຂະນະທີ່ໂຄງການທັງ 4 ພວມກຽມດຳເນີນຢູ່ແລະ ດຳ
 ເນີນໄປແບບພິດເຄື່ອງຍອນຫຼິ້ນຮອນຂາດເຂີນ. ຈຸດປະສົງ ຂອງ
 ນາງແລວ, ແມ່ນຢາກຮູ້ບຣອນສາງໂຄງການຂຶ້ນມາໃຫ້ເປັນ ຮູບ
 ຮ່າງທັງເປັນ ການສາງຫຼາຍແຮງປະກອບເຂົ້າໃນການລຽງ ດູ
 ນາງພະຍາຊາງເຜືອກຄຳແກວນິ່ງເມືອງລາວເຊິ່ງດຽວກັນ. ໂດຍ
 ຍາດແຍ່ງເອົາຫຼິ້ນຈາກມູນນິທິ ແລະ ອົງການສາກົນທີ່ຈະ ຊ່ວຍ
 ເຫລືອ, ຈິ່ງໄດ້ປົກສາກັບໜຸ່ມຄະນະ, ປົກສາກັບຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ " ຫາ

ລາຍໄດ້ຈາກງານຕ່າງໆ " ແລ້ວຈັດງານຢູ່ສ່ວນຫລັກ 14 ເມ
ສາ, ຈັດງານໃນໂອກາດວັນຂຶ້ນປີໃຫມ່ແຫ່ນາງສັງຂານ, ຈັດງານ
ນອຍ, ຈັດງານໃຫຍ່ເພື່ອຫາລາຍໄດ້ເອົາໄປເປັນທຶນເພື່ອ ການ
ລຽງດູຊາງເພື່ອກິນແຕ່ລະມື້ແຕ່ລະວັນ, ຊົງໃນຊີວິດຂອງນາງ, ນັບ
ແຕ່ເກີດມາຮອດມັນ ຖືໄດ້ວ່ານາງຮັບເອົາວຽກມາເຮັດ ຫນັກ
ຫນ່ວງທີ່ສຸດແລ້ວ.

ຄວາມນັກຄິດ

ມີຫລາຍເທື່ອ, ພໍ່ນາງລູກຂຶ້ນຈາກຕັ້ງນັ້ງທ່ອງການ, ນາງຕ້ອງ
ຢືນຊົງລົງຢູ່ດິນເຕີບ, ຍອນວິນຫົວ, ມືດຫນາລາຍຕາ ເພາະຄິດເປັນ
ຫວງນຳວຽກຫລາຍ.

ພໍ່ກັບໄປເຖິງເຮືອນບາງມື້ບໍ່ໄດ້ນອນພັກຜ່ອນເລີຍ, ກິນເຂົ້າ
ພຽງສອງສາມຄຳກໍອີ່ມ, ແນວຄວາມຄິດຍາມໃດກໍວິນວຽນ ຢູ່ກັບ
ວຍກາງທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນສູງ.

ມາຮອດມັນ ນາງຈົງໄດ້ເຂົ້າໃຈດີ ຕໍ່ການເປັນຜູ້ນຳຄືນ ການ
ຮັບເຮັດວຽກໃຫຍ່ ແລະ ຫນັກຫນ່ວງທັງຜົວ ແລະ ເມຍ.

ບາງເທື່ອນາງໄດ້ຕັ້ງຄຳຖາມກັບຕົວເອງວ່າ "ເປັນ ຫຍັງ
ເຮົາຈົງແບກຫາບວຽກທັງ 4-5 ບ່າ, ທັງທີ່ເຮົາມີພຽງແຕ່ 2
ບ່າ, ສອງມື, ສອງຂາ ? "

ແຕ່ເມື່ອຄິດເຖິງຄວາມຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງວຽກງານທີ່ຈະ ນຳ
ຜົນປະໂຫຍດມາສູ່ປະຊາຊົນ, ມາສູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ມາສູ່ ປະ

ເຫດຊາດປິຕຸພູມທີ່ແສນຮັກແລ້ວ, ຄວາມອິດເມື່ອຍກໍ່ທຸລະລືາລືງ.

ມີບາງຄົນໄດ້ຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ, ຖາມນາງວ່າ "ເອື້ອຍເຮັດ
ເພື່ອໃຜ ? " ນາງຕອບຄຳຖາມດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕົນເອງ
ວ່າ " ທັງໝົດທີ່ຂ້ອຍໄດ້ເຮັດໄປນັ້ນແມ່ນເຮັດເພື່ອປະ ເຫດ
ຊາດ. ເຮັດເພື່ອໃຫ້ຄວາມປາດຖະໜາຂອງຂ້ອຍ ເກີດ ເປັນ
ຈິງ. ຊ່ວຍໃນໃຈຂ້ອຍກໍ່ໄຜ່ຝັນຢາກໃຫ້ບາງເມືອງຈະເລີນ ຮຸ່ງ
ເຮືອງ, ຢາກໃຫ້ປະຊາຊົນລາວທຸກຄົນໄດ້ຢູ່ເປັນເປັນສຸກ, ຍອນ
ອຸດົມການດັ່ງກ່າວຂອງຂ້ອຍ, ຂ້ອຍຈິ່ງພະຍາຍາມປະກອບ ສ່ວນ
ຕາມເທື່ອແຮງທີ່ຂ້ອຍເຮັດໄດ້. ໃນເມື່ອປະເຫດຂອງພວກ ເຮົາ
ກໍ່ຍັງທຸກຍາກຢູ່. ຖາ ໂຄງການນັ້ນຫາກປົ່ງຂຶ້ນມາແດ່ແລ້ວ, ຊາວ
ໂລກພວກເພິ່ນຈິ່ງຈະຊ່ວຍເຫລືອ, ບໍ່ແມ່ນຢູ່ບໍ່ຢູ່, ຈະໃຫ້ພວກເພິ່ນ
ຖືມື້ນມາໃຫ້ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອຢ່າງງ່າຍດາຍນັ້ນ, ແມ່ນເປັນໄປ
ບໍ່ໄດ້ "

ຍອນນາງເວົ້າຄືແນວນັ້ນ, ປະຊາຊົນເກີດມີຄວາມນິຍົມຊົມ
ຊອບບໍ່ແມ່ນໂຄສະນາເພື່ອຕົວຂອງນາງຄົນດຽວ. ແມ່ນຢູ່ ນາງ
ແມ່ນກຳມະກອນສູນກາງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ເປັນສະມາ
ຊິກສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດ ເປັນເລຂາທິການທີ່ 7 ຄະນະ ບໍ
ລິຫານງານສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວຄົນໜຶ່ງ,
ເມື່ອ ໄດ້ເຊື່ອມຊຶມມະຕິເປີດກວາງຈິນຕະນາການໃຫ້ມີຂອງພັກ
ແລ້ວ, ມັນກໍ່ແມ່ນວິທີການອັນໜຶ່ງທີ່ແບບອອນໂຍນເພື່ອ ສ້າງ
ຄວາມເຂົ້າໃຈດີຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີຕົນະໂຍບາຍເປີດກວາງຂອງ
ພັກ ແລະ ລັດຖະບານເຮົາ, ສຳຄັນແມ່ນເຮົາແມ່ນຕົວຂອງເຮົາ

ເອງຫລືບໍ່ ? "

ນັ້ນຄືຄວາມນິກົດແລະ ຈຸດປະສົງອັນແທ້ຈິງຂອງ ນາງ ທອງວິນ ພິມວິຫານ.

ຕໍ່ຈຸດພິເສດສະເພາະຕົວຂອງນາງ. ນາງເປັນຄົນມີຈິດໃຈ ຮັບຜິດຊອບສູງ, ເມື່ອຄິດຈະເຮັດຄິດຈະກະທຳອັນໃດແລ້ວ ແລະ ອັນນັ້ນຕອງແມ່ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະເທດຊາດ ບານ ເມືອງ, ນາງຈະຕັດສິນໃຈເຮັດຈົນໃຫ້ເຖິງທີ່ສຸດ, ທັງໆທີ່ນາງ ກໍ ເປັນພຽງແຕ່ຜູ້ຍິງຄົນໜຶ່ງ, ເມື່ອມີຈິດໃຈຮັກຊາດສູງສົ່ງ, ມີ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການນຳ ມີການຕັດສິນໃຈສູງແລ້ວເຖິງ ເປັນ ແມ່ຍິງກໍ່ສາມາດເຮັດວຽກໜັກໜ່ວງ ໄດ້ເທົ່າຜູ້ຊາຍຄືກັນ, ນາງ ຢາກໃຫ້ໂລກຮັບຮູ້ວ່າ : ຜູ້ຍິງລາວ ປະຊາຊົນລາວ ຄົນ ລາວ ເຄີຍມີມູນເຊື້ອທຶນທານໜັ້ນໜຽວບໍ່ຍອມຈຳນົນຕໍ່ອຸປະສັກນາງ ປະການ. ດວບຄວາມນິກົດອັນນັ້ນຂອງນາງ ນັບແຕ່ນາງ ກາວ ຂຶ້ນເປັນກຳມະການສູນກາງພັກ, ເປັນສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນ ສູງສຸດ, ເປັນເລຂາທິການສູນກາງຊາວໜຸ່ມ, ທັງເປັນແມ່ ເຮືອນທີ່ດີຂອງສາມີ ແລະ ເປັນແມ່ທີ່ດີຂອງລູກ, ທັງໝົດ ເທ ີ່ອຸ່ມແຮງທັງໝົດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງ ບາດ ລຽວໃຫ້ມີຂອງປະຫວັດສາດຂອງຊາດລາວເຮົາໃນຍຸກສະ ໄຫມ ປະຈຸບັນນີ້ ໂດຍພາຍໃຕ້ການນຳພາອັນປີຊາສາມາດຂອງພັກ ປ ປລ.

ຍັງສືບຕໍ່

ມັນເປັນກິດເກນແຫ່ງໂລກະທັດ, ມັນເປັນເລື່ອງກິດ ເກນ
ຂອງໂລກ ແລະ ສັງຄົມ, ມັນຄືສັດຈະທຳແຫ່ງກິດເກນ. ນາງ
ເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ຈິດໃຈອັນບໍລິສຸດຜູກຜ່ອງຂອງຕົນທີ່ມີຕໍ່ປະເທດຊາດ
ບານຼູເມີອັງ, ມີຕໍ່ປະຊາຊົນ, ເມື່ອໃດນາງຍັງໄດ້ຮັບໃຊ້ຄວາມ
ຮຽກຮອງຕອງການຂອງປະຊາຊົນ, ເມື່ອໃດນາງຍັງມີລົມຫາຍ
ໃຈຢູ່, ນາງຍັງຈະສືບຕໍ່ປະກອບສ່ວນສາງບານຼູແປງ ເມືອງ
ເທົ່າທີ່ເຮັດໄດ້, ເພື່ອເປັນອະນຸສອນຈາລຶກໄວ້ກັບໂລກວ່າ :
" ຢູ່ແຜ່ນດິນລາວຂອງເຮົາ, ຄູ່ງໜຶ່ງຍັງມີນາງທອງວິນ ພິມວິ
ຫານ ໄດ້ຄິດກໍ່ສາງໂຄງການພອມກັນທັງ 4 ໂຄງການ, ທັງໆທີ່
ປະເທດຊາດຍັງທຸກຍາກຢູ່ ເພື່ອຢາກໃຫ້ໂລກຮັບຮູ້, ເພື່ອ ຢາກ
ໃຫ້ໂລກຊ່ວຍເຫລືອ, ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນຊ່ວຍເຫລືອນາງ, ແມ່ນ ຊ່ວຍ
ເຫລືອ ອະນາຄົດຂອງປະເທດຊາດຂອງນາງ, ຊ່ວຍເຫລືອປະ
ຊາຊົນຂອງນາງ ເມື່ອນາງມີຄວາມປາດຖະໜາຢາກເຫັນທອງ
ວິນຊົນນະບົດຂອງລາວ, ຢູ່ແຫ່ງໃດແຫ່ງໜຶ່ງເປັນແບບຢ່າງ, ໃຫ້
ເປັນແສງສະຫວ່າງແຍງໄປທົ່ວປະເທດວ່າ , ຊົນນະບົດແຫ່ງນັ້ນ
ຄືຊາວກະສິກອນ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານ, ຊາວກະ
ສິກອນ ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາສາດທຶກາວໜ້າ ແລະຄ່ອຍໆ
ກາວຂຶ້ນສູ່ ທັນສະໄຫມມີຜະລິດພັນອອກສູ່ຕະຫລາດ ແລະ ມີ ຊີ
ວິດການເປັນຢູ່ດີຂຶ້ນບໍ່ຕ່າງກັບຕົວເມືອງ.

ມາຮອດຕອນນີ້, ຈົ່ງຂໍສະຫລຸບພຽງສິ່ງໜຶ່ງວ່າ: "ອັນສິ່ງ ບໍ່
ແນ່ນອນຄືສິ່ງທີ່ແນ່ນອນ" ຄືກັນກັບເມັດເຂົ້າເປືອກເມັດ ຫນຶ່ງ
ເມື່ອຕົກເຫຼ້ຍລົງດິນ ແລວກໍ່ປະຖິ້ມໄປ, ພໍເມັດເຂົ້າເປືອກ ເມັດ
ນັ້ນຢູ່ກັບຂົນ ຖືກແດດ, ຖືກນໍ້າ, ໄດ້ຮັບທັງຄວາມອຸ່ນ ແລະ ໄດ້
ຮັບທັງຄວາມເຢັນຈົ່ງແຕກຫນ່ວຍອອກຈາກເກີດເປັນຕົ້ນເຂົ້າ, ເມື່ອ
ຈະເລີນເຕີບໂຕໃຫຍ່ຂຶ້ນມາມີຮວງ, ເກີດເປັນຮວງເຂົ້າຈົນສຸກ
ເຫລືອງ, ແລວຄົນກໍ່ມາເກັບກ່ຽວເອົາໄປກິນ, ຄວາມແນ່ນອນໃນ
ຄວາມອັນບໍ່ແນ່ນອນຈົ່ງຫມູນວຽນຄືແນວນັ້ນເປັນວັດຕະຈັກ.

ເມື່ອຫວນຄິດຄືນຄວາມຫລັງ 51 ປີຫນຶ່ງເກີດ ແລະ
ເຕີບໂຕໃຫຍ່ຂຶ້ນມາ, ຈາກລູກຊາວໄຮນາຄົນບານນອກຂອກຄະ
ເນ ຄົນຫນຶ່ງ, ແຕ່ລະມື້ມີຊີວິດຢູ່ກັບປ່າດົງພົງໄພ, ແນມບໍ່ ເຫັນ
ອະນາຄົດແນມບໍ່ເຫັນຄວາມຈະເລີນ, ນອກຈາກປ່າດົງ ແລະ ທົ່ງ
ໄຮທົ່ງນາເທົ່ານັ້ນ.

ຍອນມີແສງສະຫວ່າງຂອງການປະຕິວັດ, ຍອນມີເສັ້ນທາງ
ເດີນທາງຖືກຕອງເປັນທຳ ແຫງການປະຕິວັດທີ່ມີພັກປະຊາຊົນ ປະ
ຕິວັດລາວນຳພາທີ່ສະຫລາດສ້ອງໃສ, ຊີວິດຂອງນາງຈົ່ງຈະເລີນ
ເຕີບໂຕໃຫຍ່ຂຶ້ນມາທາງການຕໍ່ສູ້ປະຕິວັດ, ຄື " ຕໍ່ສູ້ຂັບໄລ່
ພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ແລະ ຈັກກະພັດອາເມລິກາຜູ້ຮຸກ ຮານ
ປະເທດຊາດບານເມືອງຂອງລາວ " ພັກ ແລະ ການປະຕິວັດ
ໄດ້ອົບຮົມບົນເພາະ ນາງໃຫ້ມີຈິດໃຈກາຫານ, ເຂັ້ມແຂງ, ກາ
ເຮັດກາທຳ ແລະ ກາເສຍສະຫລະເພື່ອປະເທດຊາດບານ
ເມືອງ.

ຈາກບ່ອນເປັນຊາວບ້ານນອກໄດ້ກາຍມາເປັນພະນັກງານ
ປະຕິວັດ, ກາຍມາເປັນເມຍທົດຂອງທ່ານຜູ້ນຳ ແລະ ໄດ້ ກາຍ
ມາເປັນຜູ້ນຳພາຄົນຈີນເຖິງຂັ້ນໄດ້ເປັນກຳມະການສູນກາງ ພັກ
ເປັນສະມາຊິກສະພາປະຊາຊົນສູງສຸດແຫ່ງ ສປປລ, ເປັນເລຂາ
ທິການຄົນທຳອິດໃນຄະນະເລຂາຄະນະບໍລິຫານງານສູນ ກາງ
ຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະ
ຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ນັ້ນ, ບໍ່ແມ່ນຄວາມເອກອາງຫະນຶງໃຈ, ຫາກແມ່ນຄວາມ
ດີມສິນທຳຂອງຜູ້ຍິງລາວຄົນຫນຶ່ງ, ທີ່ພັກ ແລະ ການປະຕິວັດ ກໍ
ຄືສິນທຳ ໄດ້ກໍ່ສ້າງຈີນໄດ້ກາຍຂຶ້ນສູ່ຕຳແຫນ່ງສູງສຸດໃນຈຳນວນ
ຜູ້ຍິງລາວທົ່ວປະເທດ.

ທັງຫມົດນັ້ນຄືສັດຈະຫຳ, ຄືຊົ່ວທັດ, ຄືປາຊະຍາແຫ່ງປາ
ຊະຍາທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນເຖິງຄວາມດີຕາມການນິຍາມຂອງນັກປາດທັງ
ທາງພຸດ ແລະ ທາງໂລກທີ່ວ່າ " ທຳດີໄດ້ດີ, ທຳຊົ່ວໄດ້ຊົ່ວ "

ທັງຫມົດທີ່ໄດ້ຂຽນຂຶ້ນເປັນປັນນແຜນຊົ່ວດຳຈົງຂອງນາງ
ເປັນນິຍາຍຊົ່ວດຳຂອງຜູ້ຍິງລາວຄົນຫນຶ່ງທີ່ມີຊົ່ວດຳລະອິດລະ ອຽວ
ພິສິນຄວນ, ເພື່ອເປັນແບບຢ່າງ, ເພື່ອເປັນບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ ລູກໆ
ຫລານໆຄົນລຸ້ນຫລັງກໍ່ຄືທ່ານຜູ້ອ່ານທຸກທ່ານ ແລະ ທັງຈາລຶກໄວ
ເປັນອະນຸສອນຢູ່ໃນຊົ່ວດຳຂອງນາງຊົ່ວກາລະນານນີລິນດອນ.

ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານພ້ອມດ້ວຍພັນລະຍາຖ່າຍພາບຮ່ວມກັນ
ໃນໂອກາດໄປຢ້ຽມຢາມປະເທດຝລັ່ງ (ນະຄອນຫຼວງ ປາຣີ) .

ສະຫະພັນນັກສຶກສາ ສາກົນມອບທຸງສາມັກຄີນິດຕະພາບ
ໂລກໃຫ້ແກ່ ນາງທອງວິນ ພິມວິຫານເລຂາທິ 7, ສູນກາງ
ຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ .

ໜຶ່ງ ພາບນຸ່ງຖ່າຍພາຍຫລັງພິບປະກັບນາງ ດູ່ານຽນ ພັນລະຍາ
ຂອງທ່ານປະທານາທິບໍດີ ເນເຕລັງ (ທີ່ ປາຣີ)

ນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ ພິບປະກັບເລຂາທິການທີ່ II
ຂອງສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ ໂກນໂຊໂນນ ເລນິນທີ່ມັດສະກູ.

ນາງທອງວິນ ພົມວິຫານ ຢ້ຽມຢາມປະເທດ ບຸນກາລີ
ໂອກາດວັນເດັກນ້ອຍສາກົນ.

ນາງ ທອງວິນ ພົມວິຫານ ນຳພາຊາວຫນູ່ນລາວ 250 ຄົນ
ພົບປະນິດຕະພາບຊາວຫນູ່ນລາວ - ໂຊວຽດ ຢູ່ ທີ່ເມືອງ
ໂກງດຊະນີ ທີ່ ສະຫະພາບໂຊວຽດ.

ນາງ ທອງວິນ ພິມວິຫານ
ຕ້ອນຮັບຄະນະຜູ້ແທນຊາວຫນຸ່ມນິງໂກນ.

ນາງ ທອງວິນ ພິມວິຫານ ນຳພາຫລານນ້ອຍສ້າງຜົນງານ
ປູກຕົ້ນໄມ້ ໂອກາດວັນທີ 1/6 ເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຫລຽນໄຊຊະນະ

8891 242 445 ກິດຈະກຳ ທີ່ເຮັດວຽກ ທີ່ເຮັດວຽກ

ບັນດາຫລຽນໄຊຊະນະທັງພາຍໃນ ແລະ
ຕ່າງປະເທດທີ່ທຳນາງທອງວິນ ພິມວິຫານ
ໄດ້ຮັບ.

1/- ຫລຽນໄຊອິດສະຫລະຊັ້ນ

- ລູກທີ 12584, ລົງວັນທີ 13/6/1980.

- ຜູ້ຊັ້ນມອບ : ປະທານປະເທດ ສຸພານຸວົງ.

ມີຜົນງານ : ໄດ້ອຸທິດໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດໃນພາລະ
ກິດການປະຕິວັດຊາດປະຊາທິປະໄຕໃນຕະຫລອດໄລຍະ 30 ປີ
ຕໍ່ຕາມ.

2/- ຫລຽນໄຊຊະນະເລີດຊັ້ນ

- ລູກທີ 6850, ລົງວັນທີ 13/6/1980.

- ຜູ້ຊັ້ນມອບ : ປະທານປະເທດ ສຸພານຸວົງ

ມີຜົນງານ : ໄດ້ອຸທິດໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດໃນພາລະກິດ
ປະຕິວັດຊາດ ປະຊາທິປະໄຕໃນຕະຫລອດໄລຍະ 30 ປີ
ຕໍ່ຕາມ.

3/- ຫລຽນໄຊອິດສະຫລະຊັ້ນ

- ລູກທີ 27848 (ບໍ່ໄດ້ລົງວັນທີ)

- ຜູ້ຊັ້ນມອບ : ປະທານປະເທດ ສຸພານຸວົງ

ມີຜົນງານ : ຕໍ່ປະເທດຊາດໃນ 5 ປີ
1975 - 1980.

4/- ຫລຽນໄຊແຮງງານຊັ້ນ 77

- ເລກທີ 018/ປທປທ, ລົງວັນທີ 24/3/1988.

- ຜູ້ຮຸ້ນມອບ : ວ່າການແທນປະທານປະເທດ
ພູມີ ວົງວິຈິດ.

ນິຜົນງານ : ດີເດັ່ນໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ
ສ້າງສາສັງຄົມນິຍົມ.

5/- ຫລຽນໄຊອິດສະຫລະຊັ້ນ 77

- ເລກທີ 058 ລົງວັນທີ 11/10/1988.

- ຜູ້ຮຸ້ນມອບ : ຜູ້ວ່າການແທນປະທານປະເທດ
ພູມີ ວົງວິຈິດ.

ນິຜົນງານ : ໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ
ແລະ ກໍ່ສ້າງສັງຄົມນິຍົມຕະຫລອດ 10 ປີຜ່ານມາ.

6/- ຫລຽນໄຊແຮງງານຊັ້ນ 77

- ບໍ່ມີເລກທີ, ບໍ່ລົງວັນທີ

- ຜູ້ຮຸ້ນມອບ : ຜູ້ວ່າການແທນປະທານປະເທດ
ພູມີ ວົງວິຈິດ.

ນິຜົນງານ : ດີເດັ່ນໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາແລະສ້າງ
ສາສັງຄົມນິຍົມໃນ ສ ປ ປ ລ.

7/- ຫລຽນກາ 5 ປີ

8/- ຫລຽນໄຊມິດຕະພາບ : ຄົບຮອບ 40 ປີແຫ່ງ
ການສ້າງຕັ້ງ ສ ປ ບຸນກາຣີ.

- ເລກທີ 543 ໄຊເຟຍ 1984.

- ຜູ້ມອບ : ເລຂາທິການທີ່ເປັນສາດຫຼ່ຽງລັດຂອງ ສປປ
ບຸນກາຣີ ນ.ມານາລິຍ.

9/- ຫລຽນໄຊມິດຕະພາບ ສ້າງຕັ້ງບຸນກາຣີຄົບຮອບ
1.300 ປີ

ເລກທີ : 028018, ລົງວັນທີ 12/1982.

10/- ຫລຽນໄຊມິດຕະພາບ ອາກຕຸ - ເບັກເກີ

- ລົງວັນທີ 12/9/1984.

- ຜູ້ມອບ ເລຂາທິການທີ່ 7 ສູນກາງຊາວຫນຸ່ມອິດ
ສະຫລະ ເຍຍລະມັນ.

11/- ຫລຽນກາຂອງສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ ກົມໂຊໂມນເລ
ນິນ :

- ລົງວັນທີ 25/1/1988

- ຜູ້ມອບ : ເລຂາທິການທີ່ 7 ສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ
ກອມໂຊໂມນເລນິນ ມີໂຮເນັ້ນໂກ.

ປະທານຄະນະບໍລິຫານງານຊາວຫນຸ່ມໂຊວຽດ-ເຈັ້ນໂກ
ນິຍ.

ນິພັນງານ : ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປັບປຸງສັນຕິ
ພາບ, ມິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີໃນຫນຸ່ມຊາວຫນຸ່ມ.

12/- ຫລຽນກາດີເດັ່ນຂອງສະຫະພັນຊາວຫນຸ່ມປະຕິວັດ
ນິງໂກນ :

- ເລກທີ 876 ລົງວັນທີ 24 ກໍລະກົດ 1984.

13 - ຜູ້ນອບ ເລ ຂາທ໌ໜຶ່ງ ສູນກາງສະຫະພັນ ຊາວຫນຸ່ມ

13/- ໃບຍອດຍໍຂອງສູນກາງຊາວຫນຸ່ມ ກົມໂຊໂນນ

ເລນິນ :

- ລົງວັນທີ 30/12/1985.

ມີຜົນງານ : ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງເຂົ້າໃນ
ການເສີມຂະຫຍາຍແລະປັບປຸງຄວາມສາມັກຄີມິດຕະພາບ ແບບ
ອາຍນອງ ແລະ ການຮວມມືຮອບດ້ານລະຫວ່າງຊາວຫນຸ່ມກອມ
ໂຊໂນນເລນິນ ແລະ ຊາວຫນຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ລະ
ຫວ່າງຊາວຫນຸ່ມ ໂຊວຽດ ແລະ ຊາວຫນຸ່ມລາວ.

- ຜູ້ເຊັນນອບ : ວ.ມີຊິຣ-ເລຂາທິ 7 ຂອງສູນ
ກາງ ໂກມໂຊໂນນເລນິນ.

14/- ຫລຽນກາ ເນື່ອງໃນໂອກາດ 40 ປີແຫ່ງງານ
ສ້າງຕັ້ງສະຫະພັນຊາວຫນຸ່ມປະຊາທິປະໄຕໂລກ.

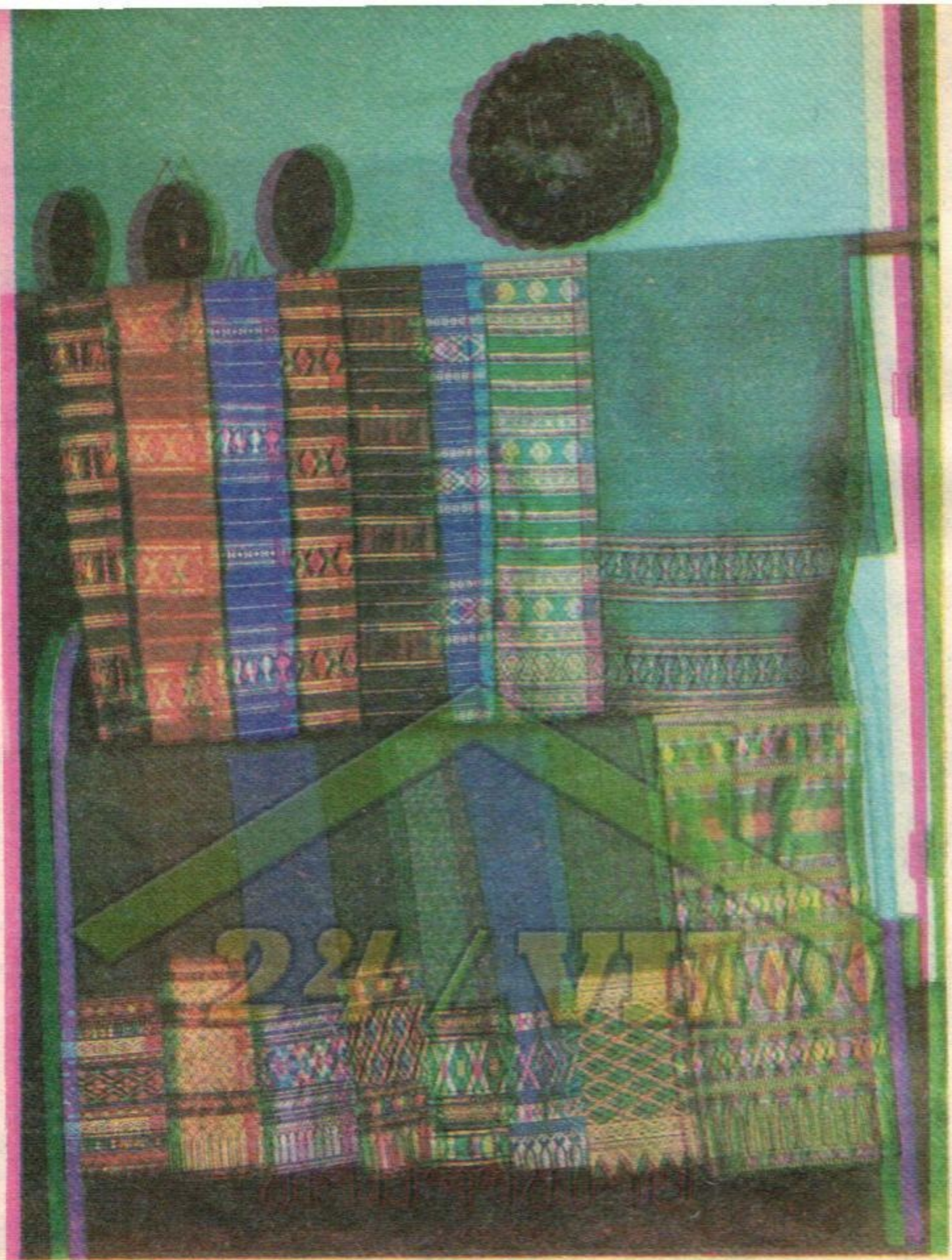
ມີຜົນງານ : ເປັນແບບຢ່າງໃນການເຄື່ອນໄຫວ
ເພື່ອສັນຕິພາບ, ເພື່ອການລົດຜ່ອນກຳລັງອາວຸດ, ເພື່ອຄວາມ
ສາມັກຄີຕາມຈັກກະພັດ, ເພື່ອເອກະລາດແຫ່ງຊາດ, ເພື່ອ ປະ
ຊາທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມກາວຫນາທາງສັງຄົມ.

• • • • •
- 1987
- 1988
- 1989
- 1990

ພາບແຫ່ນາງສັງຂານ

ຊຶ່ງເປັນຂະບວນການຫຼິ້ນາງສັງຂານ.

ພາບນີ້ແມ່ນນາງໄດ້ຊຸກຍູ້ຂຶ້ນຂວາຍແນບານການເຮືອນ ໑໑ກ
 ແຮງແຂງຂັ້ນການຜະລິດຕໍ່າທຸກທໍ່ໄຫມ ໃນຊຸມປີ 1980 ເພື່ອ
 ປົກປັກຮັກສາສິໂມລາຍມືທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດລາວໄວ. ຮອດ
 ປີ 1988 ຈຶ່ງໄດ້ເປີດການແຂ່ງຂັນອາພອນເພດຊິງລາວ.
 (ນີ້ແມ່ນພາບໃນຈຳນວນທີ່ເດີມຈາກການຄັດເລືອກພາຍຫລັງ
 ສຳເລັດການແຂ່ງຂັນອາພອນເພດຊິງລາວຄັ້ງປະຖົມມະເລີກ).

ພິມທີ່ໂຮງພິມມິດຕະພາບຊາວຫນຸ່ມລາວ-ໂຊວຣດ

ໂທ : 4800 ຖະໜົນຫລວງພະບາງ

ຕູ້ ປ ນ : 2536

ພິມຈຳນວນ : 1.000 ເຫລັ້ມ

ຂະໜາດ 13 x 19

ພິມແລ້ວ ວັນທີ 25.5.1992.

... ສິ່ງຍອດຍິ່ງທີ່ຂອຍປາດຖະຫນາ
 ທີ່ສຸດໃນຊີວິດຂອງຂອຍກໍຄື : ຂອຍ
 ຢາກເຮັດ, ຢາກສ້າງ, ຢາກເຫັນ
 ປະຊາຊົນລາວທຸກຊົນເຜົ່າຢູ່ທົ່ວແຜນ
 ດິນລາວ ແຕ່ເຫນືອສູງຈົນເຖິງ ໃຕ້
 ສູດ ພອມພຽງຮຽງຫນ້າກັນສ້າງສາ
 ພັດທະນາປະເທດຊາດ, ມີຊີວິດການ
 ເປັນຢ່ອດົມສົມບູນ, ທຸກຄົນໄດ້ກິນອີ່ມ

ກິນແຊບ, ນຸ່ງຖືຫຸງອຸ່ນຄົງທັງງາມຕາ, ມີເຮືອນຢູ່ຫລັງຈີບງາມ, ມີໄຮມີ
 ນາຂຽວງາມອຸ່ນຫຼຸມ, ມີຄວາມສາມັກຄີຮັກແພງກັນຄູ່ອາຍຄົນອ່ງ ຮວມ
 ສຸ່ຍອຸທອນດຽວກັນແລະຢູ່ຮວມຜົນແຜນດິນນຳກັນດ້ວຍຄວາມເບີກບານ
 ມ່ວນຊຸ່ນຢ່າງມີຄວາມສຸກກາຍສະບາຍໃຈໃຕ້ທອງຟ້າສີຄາມເມືອງລາວ
 ມີລິນດອນ .

ຫອງວິນ ພິນວິຫານ